דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

יום שני, ב' בתמוז תשמ"ז, 29 ביוני 1987 • גליון 19156

היום 12 עמודים • המחיר 85 אג', באילת 74 אג'

היום בדבר
- פרס בפאריס / גדעון קרץ
- על מתלוננים וצבועים / נתן רועי
- השוני באיכות החיים בשטחים / רני רובינשטיין
- אפילו שיילוק מסביר עצמו / מאיר בראלי
- לא הבושה תחזיר אותם / יקיר צור
- בורסה וכלכלה; עכשיו; על הדשא; ספורט; בידור

מוסף לחקלאות מצורף היום ל"דבר"

רבין יוצא לביקור בזק בארה"ב כדי לבדוק מימון הלביא וסיוע

בממשלה צפויים עוד דיונים רבים עד קבלת ההחלטה • ביקורת גוברת על דחיית ההכרעה • שרים: המחלוקת במערכת הבטחון מקשה על גיבוש עמדה • התעשיה האווירית: מאה אלף מפגינים ייצאו לרחוב • קיסר: ההסתדרות תקבע את עמדתה סופית לאחר גיבוש החלטת הממשלה

מאת טלי ליבנר, המערכת המדינית של "דבר"

שר הבטחון יצחק רבין, ייצא בקרוב לביקור קצר בוואשינגטון במהלכו ייפגש עם מזכיר ההגנה האמריקאי קספר ויינברגר ועם מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ.

מטרת הנסיעה להציג מספר שאלות הבהרה לאנשי המפתח בממשל האמריקאי בנושא מדיניות הממשלה למימון ה"לביא" והיקף הסיוע הצבאי לישראל הצפוי בעתיד, זאת על מנת להשלים את תמונת המצב לשרי הממשלה לקראת ההכרעה לגבי עתיד פרוייקט ה"לביא".

שר הבטחון איננו מתכוון להבטיח לשאר הדיונים או מגמות שתנקוט ממשלת ישראל. כפי שהבהיר בממשלה אתמול כוונתו לקבל נתונים ולהעבירם לממשלה בטרם תתקבל החלטה.

השר עזר ויצמן ביקר אמש בחריפות את דחיית ההכרעה בפרוייקט ה"לביא". "יש סחבת בעניין, הרי כל הנתונים ידועים וכל מה שקורה עכשיו רק מדרדר את המצב, בין אנשי הצבא לבין עצמם ובין הממשלה לאנשיה", אמר ל"דבר".

ויצמן הוסיף: "לא ייתכן להוריד את הויכוח לכיכרות. עם כל הכבוד לוועדי עובדים, אל להם להתערב בנושא של מערכת נשק שצמרת צה"ל מתנגדת לה".

ויצמן אמר כי "זהו בזיון חמור כשצועקים מילות גנאי לשרים בעניין כזה". הוסיף: "מי יודע, בשלב הבא אולי יפגינו קציני צה"ל מול בניין הממשלה?"

"וחמור לא פחות הוא מצב היחסים בצמרת צה"ל, על רקע ההססנות של הממשלה. זה נורא שיגיע מצב בו קציני צה"ל שלחמו יחד לוחמים עכשיו אחד נגד השני", אמר השר.

מאת אמנון אבר, סופר "דבר"

בתום הישיבה החמישית שקיימה אתמול הממשלה בנושא ה"לביא" התברר כי הדרך להכרעה בנושא עדיין ארוכה וכי יידרשו מספר ישיבות נוספות כדי לגבש החלטה. גם ראש הממשלה יצחק שמיר, שיצא בתום הישיבה אל עובדי התעשיה האווירית שהפגינו מחוץ לבנין הממשלה, אמר כי עוד יהיו דיונים רבים בנושא.

בישיבה אתמול מסרו אנשי מערכת הבטחון את תשובותיהם לשאלות שהתעוררו במהלך ישיבות הממשלה הקודמות. הדוברים ציינו כי פרויקט ה"לביא" יחייב להגדיל את תקציב הבטחון ומסרו פרטים על ההתקדמות בנושא חלופות צה"ל

(המשך בעמ' 2)

מאת אריה ארד, סופר "דבר"

מאחורי הקלעים מתגבשת הצעה להמשיך בפרוייקט ה"לביא" ולהוסיף לתקציב הבטחון עוד 100־120 מיליון דולר. כך נודע לסופר "דבר".

ההצעה מבוססת על כך, שבדיוני התקציב אשתקד דרש שר הבטחון יצחק רבין תוספת של 120 מיליון דולר לתקציב הבטחון, אולם הממשלה דחתה תביעתו. בלשכותיהם של ראש־הממשלה וממלא מקומו מעריכים, שאם תינתן עתה תוספת זו לתקציב הבטחון, ייאות השר רבין להסתפק בכך ולהסכים להמשך הפרוייקט. כן מתבססת ההצעה על ההערכה הרווחת בלשכת ראש־הממשלה, כי רוב השרים רוצה להמשיך בפרוייקט. ההתרשמות עתה היא, כי הן בוועדת החוץ והבטחון של הכנסת והן בוועדת הכספים יימצא רוב ברור לאישור התוספת לתקציב הבטחון.

מפגיני התעשיה האווירית, אתמול. (צילום: יצחק הררי)

נעצרו מוכתר הכפר עובדייה, ואנשי חברת השמירה "מוקד" שירו לתוך ההמון

עיסקת הקרקעות התפוצצה בירייות: הרוג ו־5 פצועים

מאת דני רובינשטיין ואוריאל בן־עמי, סופרי "דבר"

אעליטה מחמוד עטיה, בן 65 מהכפר עובדייה מדרום מזרח לבית־לחם, נהרג אתמול, חייל מג"ב וארבעה תושבים אחרים מהכפר נפצעו, בתקרית שהתפתחה בשעת בירור על עניני מכירת קרקעות ליישוב המתוכנן רמת־קדרון.

בתקרית השתתפו מוכר הקרקעות ג'מאל אל־עסא, סוחר הקרקעות שמואל עינב ואנשי חברת השמירה הפרטית "מוקד", שבאו עם עינב, וכן כיתת חיילי

(המשך בעמ' 2)

חיילים במחסום לאחר הירויות. (צילום: יחיעם גל)

תושב הבירה נפצע מבקבוק תבערה

(עו). - תושב ירושלים נפצע אמש באורח קל מרסיסי זכוכית לאחר שבקבוק תבערה הושלך לעבר מכוניתו. הוא פונה לבית־החולים "תל־השומר".

התקרית היתה סמוך לשעה 22.30 ליד מחנה הפליטים בלאטה שבשכם.

עינב: פשוט ניסו לרצוח אותי!

מאת נתן רועי, סופר "דבר" לענייני משטרה

"אני משוכנע שהליגה – הארגון שהוקם למניעת העברת אדמות ערבים לידי יהודים בשומרון – הוציא עלי חוזה והסכסוך היה אתמול ביני ובין המוות. הם פשוט הוציאו עלי חוזה. כל ההתנפלות היתה מתוכננת מראש" – כך אמר אתמול, סוחר הקרקעות הגדול בשומרון, שמואל (מולי) עינב בשיחה עם "דבר".

בספרו על הארועים ברמת קדרון אמר אתמול עינב: "כשהגענו לכפר הרגשנו שמשהו לא בסדר שם. לפתע החלו לזרוק לעברנו אבנים ואז הבנו כי סגרו את הדרך חזרה, כדי שלא נוכל לצאת מן המקום. זה אבסורד מוחלט. אם מדינת ישראל לא יכולה להבטיח משלחת רשמית של ביקורת קרקעות, שבה אנשי מינהל אזרחי, עורכי דין ואנשי משמר הגבול – עליה לעזוב את יהודה ושומרון מיד. היה כאן נסיון ברור לרצוח. תושבי הכפר פשוט ניסו לרצוח אותי ואת ג'מאל, העוזר שלי".

"אני טוען בכלל שהערבים היו הראשונים שירו לעברנו. כל מה שנעשה היה מתוכנן מראש, אחרת אינני מבין איך נסגרו הדרכים בחזרה. אני לא מבין איך הם הצליחו להרוג איש שלי. האיש שנהרג הוא לא איש שלהם אלא שלי. אני באופן אישי נפגעתי קצת אך עוד מעט הייתי בר־מינן ממש. אילולא האבטחה שהבאתי איתי למקום הם מפרסמים הודעה על דבר מותי ברמת־קדרון".

עינב אומר כי מאחורי ארועי יום אתמול עומדת אגודה בשם "ליגנה", המטומנת לדבריו על־ידי ירדן.

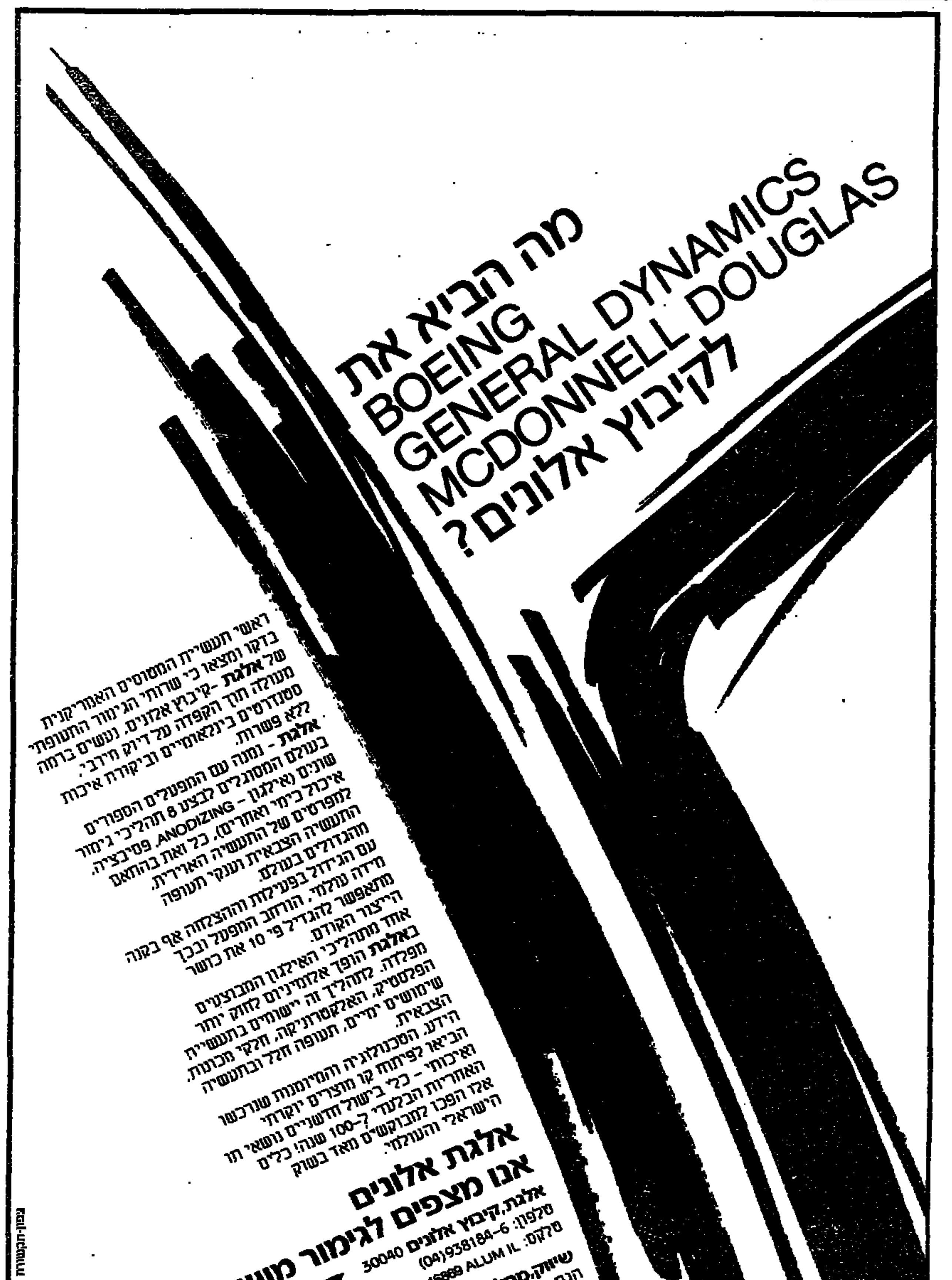

שיבושים במשרדים הממשלתיים המקבלים קהל – צפויים גם היום

מאות חברי ועדים ועובדים יקיימו היום אסיפות הסברה בתל־אביב

מאת חיים באור ויורם לוי, סופרי "דבר"

שיבושים צפויים גם היום בשורה של משרדי ממשלה שבהם מתקיימת קבלת קהל וכן במחלקות איזוריות, במסגרת המאבק המקצועי של הסתדרות עובדי המדינה והסתדרות האקדמאים.

השיבושים נגרמים עקב אסיפות הסברה שמקיימים העובדים במשרדים אלה, בתגובה על היעדר התקדמות ממשית במשא ומתן על הסכם שכר חדש במגזר הציבורי.

מאות חברי ועדים ועובדים

(המשך בעמ' 2)

קיסר, הברפלד והרפז בישיבת הוועדה המרכזת בירושלים. (צילום: יצחק הררי)

מנכ"ל האוצר בראיון ל"דבר"

עמנואל שרון: להקטין תוספת היוקר ולבטל את ההצמדות במשק

מאת אמנון אבר, סופרו הכלכלי של "דבר" בירושלים

"צריך להקטין את שיעור ההצמדה של תוספת היוקר לעליית המדד ולבטל בהדרגה את שער ההצמדה במשק". כך אמר מנכ"ל האוצר, ד"ר עמנואל שרון, בראיון מיוחד ל"דבר" במלאת שנתיים לתוכנית הכלכלית. (הראיון המלא יפורסם מחר ב"דבר").

לדברי ד"ר שרון, תוספת היוקר וזחילת השכר במשק גבוהים היום מעליית המדד ועובדה זו גורמת לבעיות בוויכוחים על השכר. על ביטול ההצמדות אומר ד"ר שרון, כי צעד כזה צריך היה להיעשות כבר מזמן. ביטול ההצמדות צריך להקיף, מלבד השכר, גם את המכשירים הפיננסים ואת החוזים.

לדברי מנכ"ל האוצר אין אפשרות, וגם לא מוצע, לבטל את ההצמדות בחוק. ביטול ההצמדות צריך להיעשות, לדעתו, בצורה הדרגתית ובקצב מהיר יותר מכפי שהוא נעשה כיום.

החלטה על מכירת "מנועי בית־שמש" לוורטהיימר עשויה להתקבל היום

מאת יוסי ליבוביץ, סופר "דבר" בגליל המערבי

בישיבה שתיערך הבוקר במשרד הבטחון יוחלט ככל הנראה, למכור באופן סופי את מפעל "מנועי בית־שמש" לתעשיין סטף ורטהיימר, בעל מפעל "להבי ישקר" בנהריה ומשקיעים כפרוורדים.

בשיחה עם סופר "דבר" אישר אתמול התעשיין כי משרד הבטחון נענה לבקשתו העיקרית: לספק ל"מנועי בית־שמש" עבודות בהיקף הקרוב לסכום שדרש כתנאי ראשוני – 20 מיליון דולר בשנה.

ורטהיימר סרב בתוקף לנקוב בסכום המדוייק של העבודות.

(המשך בעמ' 2)

חוקרי נפסו מאיימים בבג"ץ אם יימסרו עדויותיהם למשטרה

מאת טובה צימוקי, סופרת "דבר" בירושלים

חוקרי נפסו בשב"כ עשויים לעתור לבג"ץ אם יחליט היועץ המשפטי לממשלה למסור חומר מחקירת הנוגע לפרשה לידי צוות המשטרה.

בימים האחרונים נמסר לחריש, כי העובדים רואים עצמם נפגעים ממסירת חומר שעשוי להפלילם.

כפי שפורסם ב"דבר" התבקש היועץ חריש להכריע בין עמדת המשטרה, המבקשת לבחון חומר זה, לבין עמדת השב"כ הגורס כי אין למשטרה סמכות לעיין בחומר, מאחר שמדובר בדברים שנאספו למטרות פנימיות בלבד.

חריש ביקש מהיועץ המשפטי של השב"כ בעניין ועדת החקירה, עו"ד צבי טרלו, להגיש לו חוות דעת בכתב ובה נימוקים משפטיים מדוע אין למסור למשטרה את החומר המדובר, וכן פרוטוקולים של הבירורים שערך ראש השב"כ עם אנשי שב"כ שהיו מעורבים בפרשה נפסו.

מומחים צופים ירידת שערים נוספת בבורסה

מאת דרור שרביט

אחד הגורמים המשמעותיים בשוק ההון העריך אתמול כי למרות ההתאוששות שהיתה אתמול במגמת המסחר בבורסה צפוי שוק המניות לרדת במדרגה נוספת לרמת שערים נמוכה יותר. לדבריו, מוקדם עדיין לדבר על יציבות בשוק המניות או חזרה לקו עליה.

בניתוח שערך על ההתפתחות הצפויה בשוק המניות, ציין כי הוא צופה בתקופה הקרובה להקות מומנטים בגלל שתי סיבות עיקריות: גיוסי הון מצד החברות שנות שיבלעו משוק כ־50 מיליון דולר וכן בשל פדיון קרנות נאמנות על רקע תגובה מאוחרת של הציבור לירידות השערים שהיו עד כה.

אתמול, היו פדיונות בקרנות הנאמנות בהיקף של כ־4 מיליון דולר, אך למעשה נטישת הציבור את הקרנות היתה בהיקף כפול, שכן במתצינו על ידי סוחרי הקו הראשון, כמנהלי תיקים וספקולנטים. אלה ימהרו למכור את השקעותיהם החדשות, אם בשוק לא תהיה תפנית של ממש, דבר שצפוי כבר היום או בימי המסחר הבאים.

אשר להתנהגות הבורסה על רקע ההתפתחויות במשק מעריך כי היא צופה נכונה את הירידה שכבר חלה במכירות וברווחים של החברות המייצרות לשוק המקומי, בשל האטה משמעותית בצריכה.

מוערך ששיווי משקל בשוק המניות יושג ברמת שערים הנמוכה בכ־10 עד 15 אחוז מהרמה הנוכחית.

פרשת הפגישה הלילית להכרעת חריש תוך ימים

מאת טובה צימוקי, סופרת "דבר" בירושלים

היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש, התחייב להשתמש בסמכותו הבלעדית, ולקבל בתוך ימים ספורים החלטה בשאלת העמדתם לדין של משתתפי "הפגישה הלילית".

למרות עמדת פרקליטות המדינה הממליצה להעמיד לדין את כל משתתפי הפגישה, מסורה "המילה האחרונה" בסוגיה זו בידי חריש.

היועץ המשפטי לממשלה סבור כי אין מקום להעמיד לדין חלק ממשתתפי הפגישה, ובמיוחד את עורך הדין יגאל ארנון. כך עולה מדיון שכינס חריש בסוף השבוע

(המשך בעמ' 2)

هكذا من الأصل

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

בידי המשטרה חשוד בהטמנת המטען בחוף הכרמל

חריש עמוק בחופי חיפה והקריות

עיריית חיפה התבקשה ע"י המשטרה להסיר מכשולי בטון וסלעים בחוף הכרמל

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר"

קטע חוף הים שבחוף הכרמל בחיפה, אשר בו אירע שלשום בבוקר הפיצוץ הקטלני שבעקבותיו נקטעה כף רגלה של תושבת קריית־ביאליק, לא נחרש על־ידי טרקטור ובמקום לא בוצעה סריקה בטחונית מדוקדקת – זה הממצא הראשוני של חוקרי משטרת מרחב חיפה בעקבות פיצוץ מטען החבלה.

בעקבות מסקנה זו הורה מפקד מרחב חיפה תת־ניצב יעקב חכים לערוך סריקות מדוקדקות וחריש עמוק בכל חופי הים בחיפה ובקריות כולל חיפושים במגרשי החניה הסמוכים לחופים.

מנהל מחלקת החופים בעיריית חיפה, יצחק גפן, שאישר את ממצאי המשטרה כי טרקטור אכן לא חרש את חוף הים, הוסיף, כי הסלעים הגדולים הפזורים לאורך החוף אינם מאפשרים את כניסתו של טרקטור אשר יבצע חריש בחול הים כפי שהדבר נעשה בחופים אחרים בעיר.

בתגובה על כך, אמרו קציני המשטרה: „אם אי־אפשר לבצע חריש, עדיף לסגור את חוף הים למתרחצים ובלבד שלא לסכן אותם".

משטרת חיפה ממשיכה בחקירתה בגילוי מטמין המטען. אתמול שוחררו כל החשודים שנעצרו בעקבות הפיצוץ. קצינים במשטרה טענו אתמול, כי להערכתם אין קשר בין מטען החבלה שהתפוצץ בחוף זמיר בחיפה לבין מטעני החבלה שהתפוצצו ופורקו באחרונה בטרמפיאדה הוילים בצ'קפוסט.

אתמול עצרה המשטרה חשוד בהטמנת מטען החבלה בחוף הכרמל בחיפה. הוא נעצר בסריקה שנערכה בשבת.

משטרת חיפה הטילה איפול על מהלך החקירה וזהותו של החשוד.

כתב עת"ם מוסר, כי המשטרה העלתה בפני העירייה דרישה להסיר מכשולי בטון וסלעים שנותרו באיזור חוף הכרמל לאחר הריסת מתקני החוף הכיילה שהיו במקום.

קריאה רשמית בגרמניה ובריטניה לכנס ועידת שלום

אסד מנסה לשכנע את המערב: – בלי סוריה אין ועידה בינ"ל

מאת דליה שחורי, כתבת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר"). – טרי וייט, שליחו של הארכיבישוף מקנטרברי שנחטף על־ידי אנשי החיזבאללה בלבנון, נשא מכשיר ביפר שהוטמן בשיער ראשו ולכן יצא לפגישה ממנה לא שב תוך שהוא נמנע ממשמר הראש של אנשי ג'ונבלט. כך טען גנרל מוסטפה טלס בדמשק בשיחה עם פטריק סיל סופרו של „אובזרבר" הלונדוני.

לדברי השר הסורי היה המכשיר בעיקוב מאנטיות הצי השישי, ואילו וייט עצמו מוחזק עתה בשגרירות איראן בביירות.

לדברי סיל החלה ההפשרה ביחסי סוריה ארה"ב עם ביקורו של ג'ימי קרטר בדמשק, ביקור שבעקבותיו פתח אסד בצעדים המוכיחים על ניתוקה של סוריה מדרך הטרור. סוריה סגרה את משרדו של אבו ניראל בדמשק ב־1 ביוני, והיא שואפת עתה לשכנע את ארה"ב כי תחדל מן הקו הגורס שיחות מקדימות בילטרליות בין ירדן לישראל, וכי תפעל לקידום ועידת שלום בין־לאומית בהשתתפות סוריה.

לדברי ה„אובזרבר" ישתדל עתה אסד להביא לשחרור הכתב האמריקאי גלס, וזאת כדי לשכך את הביקורת נגדו מצד ברה"מ ומדינות המפרץ המתונות. אסד שואף להוכיח את שליטת ארצו בלבנון למרות התחזקות החיזבאללה שם, ובמסרה להביא את המערב להבנה כי לא תיתכן ועידת שלום ללא סוריה.

העתון ציטט באותו הקשר את ראש ממשלת צרפת ז'אק שיראק, שיחסיו עם אסד התהדקו מאד לאחרונה, „...כפי שמצוטט בוושינגטון טיימס", ובהם אמר כי הסורים טוענים כי פרשת הינדאווי ונסיון פיצוץ מטוס „אל על" בנמל לונדון לא היו אלא נסיון ישראלי להכפיש את יחסי סוריה ובריטניה ולהוכיח את התזה הישראלית, לפיה מנהלת סוריה מדיניות התומכת בטרור. הסורים טענו עוד כי דברי שיראק אף מנעו התקפה ישראלית נגד סוריה.

לודוויגסהאפן, מערב־גרמניה (רויטר). – קאנצלר מערב־גרמניה הלמוט קוהל הודיע אתמול כי בדעתו לקרוא לעריכת ועידת שלום בין־לאומית למזרח התיכון במהלך דיוני פסגת הקהילייה האירופית, הנפתחת היום בבריסל.

בתום פגישה שקיים עם ממלא מקום ראש הממשלה, שר החוץ שמעון פרס בביתו שבלודוויגסהאפן אמר קוהל לכתבים, כי הוא „יתמוך בכל דבר העשוי לתרום לשלום במזה"ת".

קוהל הביע דעתו כי אין זה מתפקידה של הוועידה המוצעת להגיע לכלל החלטות כלשהן, אלא רק לנסות „ליצור מסגרת שבתוכה ניתן יהיה להגיע לכלל החלטות".

פרס וקוהל הדגישו שניהם כאחד את עמדתם, כי ברה"מ עשויה למלא תפקיד מרכזי בהשגת פתרון של שלום לסכסוך המזרח־תיכוני.

קוהל סיפר כי הוא דן עם פרס גם במצבה הכלכלי של ישראל, אך לא היה מוכן להרחיב את הדיבור בנושא זה. שני המנהיגים קראו למוסקווה „לאפשר את יציאתם של יהודי ברה"מ המבקשים לצאת מתחומה". קוהל ציין כי בענין זה יש שותפות אינטרסים בין ישראל למערב־גרמניה, שכן בברה"מ יש גם מיעוט גרמני גדול, כ־2 מיליון איש, ורבים מהם מבקשים לצאת את ברה"מ ולהגר לגרמניה.

גם בריטניה קראה בסוף השבוע רשמית לכינוס ועידת שלום מזרח־תיכונית. בנאום שנשא בפרלמנט ביום ו' הכריז שר החוץ של בריטניה סר ג'פרי האו כי כינוס הוועידה יהיה אחת המטרות העיקריות של הממשלה החדשה.

נאומו הושמע על רקע הביקור שערך פרס בלונדון בשבוע שעבר. האו הבהיר כי בריטניה תמלא תפקיד נכבד במשא ומתן בתוקף תפקידה כאחת מחמש החברות הקבועות במועצת הבטחון.

שר החוץ הסעים שלוועידה לא תהיה הזכות לכפות פתרונות ושהיא לא תוכל להפעיל וטו על הסכמים שיושגו בין הצדדים. עליה למלא תפקיד של מסגרת, הוא אמר, כדי לאפשר משא ומתן ישיר בין הצדדים.

שר החוץ שמעון פרס מאזין לדברי קאנצלר מערב־גרמניה הלמוט קוהל בתום פגישתם אתמול בביתו של קוהל. היום יסיים פרס את מסעו לקידום נושא ועידת השלום הבין־לאומית בפגישות עם נשיא מערב־גרמניה ריכארד פון וייצזקר ועם שר החוץ גנשר. (צילום: א.פ.)

ועד חדש לאגודת העיתונאים בת"א

(עו). – בבחירות שנערכו אתמול באגודת העתונאים בתל־אביב נבחרו שבעה מחברי הוועד, נוסף לשבעת הנציגים שכבר נבחרו במערכות העתונים.

הנבחרים באסיפה הכללית הם: זאב יפת („הארץ"), הרצל אריליך („דבר"), תהילה עופר („מעריב"), יחזקאל אדירם הב עצמון („ידיעות אחרונות"), גרשון הגדל („גיבלאים") וצביה כהן (ירחון נעמ"ת).

במערכות נבחרו: מרדכי גילה („ידיעות אחרונות"), עמית אנכר („על המשמר"), דוד דרור (העתונאים הלא־עבדיים), יאיר דקל („מעריב"), חיים בלצן (גיבלאים), צבי הראל („הארץ"), אסתר אבי־כל („דבר") ואמנון נדב („קול־ישראל").

חברי בית הדין: שמעון סאמט (יו"ר), מרק גפן, זיסי סתוי, שרה ...ביג, יעקב קיפר, משה אישון, דוד גלעדי, יהושע שגיא, אברהם ברון, מולי שפירא, יצחק לוין, ליליה פתר ותמר אבידר.

ועדת ביקורת: עודד ספיר (יו"ר), מיכל הולצמן ונחמיה שטרסלר.

דבר DAVAR
מאוחד עם למרחב
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי
עורך „דבר־השבוע" טוביה מנדלסון
מנהל כללי אמנון בר־נוי
המו"ל – „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב
רח' שינקין 45, ת.ד. 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 298032
סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאזיה קומה ג'
טלפון 242203, ת.ד. 94229
חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 3־2־642111, ת.ד. 33104

עיסקת הקרקעות

(סוף מעמוד 1)

משמר־הגבול. במקום היו גם קציני מטה של המינהל האזרחי ומאות מתושבי הכפר עובדייה.

הכפר הבדווי עובדייה שוכן מדרום למצודת הרודיון על גבול מדבר יהודה, וסביבו שטחי קרקע הנאמדים בכמה אלפי דונאמים, רכוש בדווי שהיה אמור להמכר לחברת הקרקעות „ג'מבר" כדי להקים עליו את השכונה הגדולה רמת־קדרון. לפני כ־5 שנים החלה חברת „ג'מבר" למכור באיזור חלקות קרקע לישראלים, אולם התברר שיש בעיות ומחלוקות בנוגע לבעלות על הקרקע.

אחד מעורכי הדין של „ג'מבר" היה ח"כ רוני מילוא ועד כה הצליחה החברה לקנות בוודאות רק 300 דונאם מתוך שטח גדול פי כמה. אתמול התקיימה בשטח בדיקה של התנגדויות למכירה והשתתפו בה קציני מטה של המינהל, קצין הקרקעות סמי גבאי הממונה על רכוש הממשלה במשלט, יהודה נהרי, וכן עורכי הדין של הצדדים, עו"ד עבד עדלי, שמייצג את התושבים המקומיים, שמואל עינב ועורך דינו יורם חג'בי ועוד תושבים מעובדייה. אנשי חברת השמירה הפרטית „מוקד" וכיתת חיילי מג"ב בעבר ערכו דיונים בהרכב דומה ועל אף המתח הם נערכו ללא אלימות.

מוכר הקרקעות ג'מאל אל־עסא, אחיו של מוכתר עובדייה, שקיבל מחברת „ג'מבר" סכומי כסף גדולים, ניסה להעביר את הקרקעות לחברה למרות התנגדותם של רבים מתושבי הכפר.

הדיונים אתמול היו מתוחים וחריפים. כמה מהנוכחים במקום סיפרו כי המתווך שמואל עינב, שבא חגור בנשק, ניהל ויכוח חריף מלווה בצעקות ואיומים עם עו"ד עבד אל־עדלי, ועם תושבים מהכפר. בין השאר נטען נגד אל־עדלי שהוא שליח אש"ף. עו"ד עדלי אמר שלמתווך עינב אין מעמד בדיון.

בהדרגה התלהטו הרוחות ולשטח הגיעו תושבים נוספים מהכפר. במהומה שפרצה החלו יריות, אך לא ברור מי פתח בהן. לפי כמה עדויות פתח בירי ג'מאל אל־עיסא, ואליו הצטרפו אנשי חברת השמירה וחיילי מג"ב. מחמוד עטיה נהרג מהירי הראשון. לאחר מכן נפצעו תושבים נוספים מהכפר וכן חייל מג"ב. התושבים מעובדייה טוענים שאמנם היתה מהומה וצעקות אולם הם לא ידו אבנים ולא היכו באלות, כפי שטוענים עדים אחרים במקום.

לאחר התקרית נאספו תושבים מעובדייה ליד בית־החולים בבית־לחם. גם בכפר פרצה מהומה והתושבים ניסו להצית את בית אל־עסא, שנתון בירי... עם מספר תושבים בכפר. נמסר כי אחד מבני אל־עסא ירה ופצע תושב אחר מהכפר.

המפקד הצבאי של יו"ש, אל"מ דב, מסר כי בהתפרעות השתתפו כ־300 מתושבי הכפר עובדייה. הוא אמר כי התושבים רגמו באבנים את מודדי הקרקע של מינהל מקרקעי ישראל וכי האש נפתחה להגנה עצמית.

משטרת נפת יהודה החרימה 20 כלי־נשק, מכל המשתתפים באירוע, וביהם קציני המינהל האזרחי, וסוחר הקרקעות ג'מאל אל־עיסא, החשוד שירה למוות בתושב הכפר.

משטרת נפת־יהודה עצרה 12 מתושבי הכפר עובדייה, וביניהם מוכתר הכפר, החשוד שירה ופצע את אחד מתושבי הכפר, לאחר שרכבו נרגם באבנים.

משטרת נפת־יהודה הגישה תלונות נגד שישה אנשי חברת השמירה „מוקד" שירו אל תוך ההמון בעת ההתפרעות. בגופת ההרוג נמצאו ארבעה קליעים. היום תיערך בדיקה במכון לרפואה פלילית כדי לקבוע בוודאות את כלי הנשק שפגע בהרוג.

שחל תובע דיון במדיניות בנק ישראל

מאת אמנון אמר, הכתב הכלכלי של „דבר" בירושלים

שר האנרגיה משה שחל תובע משר האוצר משה נסים לכנס את ועדת השרים לכלכלה לישיבה מיוחדת, כדי לדון במדיניות המוניטארית של בנק ישראל.

לדברי שחל, הוא עוקב משך שנים אחר פעולות בנק ישראל, אך עד כה לא הצליח לעמוד על ההיגיון הכלכלי שמאחורי מדיניותו המוניטארית של הבנק.

לארגון מגדלי הדרים
ברכות לועידה
הנהלת תנובה אקספורט

מזג האויר

ירושלים: 17־31, רמת־הגולן: 18־32, צפת: 15־29, טבריה: 21־35, נצרת: 18־30, עפולה: 18־34, שומרון: 18־31, תל־אביב: 21־29, לוד: 19־31, יריחו: 22־38, עזה: 20־29, באר־שבע: 19־34, אילת: 24־40.

רבין ממליץ להפוך התעשיה הצבאית לחברה ממשלתית

מאת מלי ליינגר, הכתבת הצבאית של „דבר"

שר הבטחון יצחק רבין הבהיר באחרונה כי בדעתו להתמיד במהלך של הפיכת התעשיה הצבאית מיחידת סמך של מערכת הבטחון לחברה ממשלתית. ההנהגה בתעשיה הצבאית לצעד זה, שהיה אמור להתבצע באפריל השנה, מתנה בתקופה האחרונה.

ההפסד הכספי הגדול של התעשיה הצבאית העלה את דחיפות המהלך, ונראה כי צמצום ניכר בהיקף ההזמנות של משרד הבטחון, על רקע הקיצוץ התקציבי והקטנת הדרוזיה הדולרית של המפעל, חייבו נקיטת הצעד הזה. בימים אלה הולכת ונשלמת עבודת מטה רחבת היקף לבניית ההשלכות של פעולת ההעברה, שסיומה הצפוי הוא באפריל הבא.

ייתכן שהמטען באוטובוס מב"ש הונח בתל־אביב

(עו). – עובד ניקיון ונהג ערבי מחברון גילו ביום א' בבוקר מטען חבלה באוטובוס אגד שחנה בתחנה המרכזית בת"א, לאחר שהגיע בנסיעה ישירה מבאר־שבע. המטען פורק ולא היו נפגעים.

אוטובוס אג"ד מס' 370 יצא בשעה 7.45 בבוקר מב"ש בנסיעה ישירה לת"א, והגיע לתחנה המרכזית בת"א בסביבות השעה 11, לאחר שהנוסעים ירדו, החנה הנהג, אהסן אליזר, ערבי מחברון, את האוטובוס בחניון „פז" בסוף רחוב סולומון, והלך לאכול ארוחת בוקר.

כשהנהג אכל את ארוחתו, עלה פועל נקיון לנקות את האוטובוס. הוא הבחין בחפץ חשוד הטמון בפח האשפה סמוך לכסא הנהג.

פועל הנקיון לא נגע בפח וירד מיד, להזעיק את הנהג. הנהג עלה על האוטובוס וכשראה את הפח הבין, שככל הנראה מדובר במטען חבלה, וקרא מיד לכוחות הבטחון.

חבלנים שהגיעו למקום במהרה פוצצו את המטען שהיה בגודל בינוני. נגרם נזק קל לשלושה אוטובוסים שחנו בסמוך, אולם איש לא נפגע.

טרם ברור אם המטען הונח בבאר־שבע או בתל־אביב, ואם ערך הנהג בדיקות וסריקות כנדרש לפני כל נסיעה.

המשטרה פתחה בחקירת נסיבות המקרה.

אייבי נתן – למוסקווה

מאת נתן רועי, סופר „דבר" בתל אביב

„ספן השלום" אייבי נתן, ייצא לשליחות בת שבוע בברה"מ. הוא סרב להתייחס לפרטיה אך נראה כי יפגוש פעילי עליה במוסקווה.

אייבי נתן, האמור לצאת בקרוב עם משלחת של שמונה חברי מועצת עיריית תל־אביב לסיור במחנות ההשמדה בפולין, ניסה לפני כמה שבועות להשיג אישור כניסה לברה"מ אך קיבל אשרת שהיה לשלושה ימים בלבד, והחליט לבטל את הנסיעה. כשפנה שנית אל הרוסים קיבל אשרת שהיה ארוכה יותר, והחליט לצאת לברה"מ בסיום ביקורו בפולין.

אייבי נתן, שהגיע אתמול לישיבת מועצת העיר, אמר כי ברצונו לממן את נסיעתו למחנות ההשמדה מכיסו. חברי המועצה האחרים ניסו לשכנעו שלא יודיע על־כך כיוון שאז ייאלצו גם הם לממן נסיעתם. סגן ראש העיריה מטעם המערך נתן וולך, הציע לו לתרום לקרן חינוכית בעיר סכום כמחיר הכרטיס. אל אייבי נתן מצטרפת לנסיעתו לפולין רעייתו קלריטה, שהוריה ילידי פולין, והיא מקווה למצוא שם את בתי המשפחה.

החלטה על מכירת

(סוף מעמוד 1)

[illegible] שוטפקר לכלפפל. הוא גילה כי העבודות [illegible] „בית־שמש" הן ממשרד הבטחון והן ממפעלים בחו"ל [illegible] של משרד הבטחון [illegible] לדבריו מדובר בחוזה מסובך „אולם רוב הפרטים העיקריים כבר סוכמו".

ורטהיימר סרב לנקוב במועד מדויק שבו יתחיל להפעיל את „מנועי בית־שמש" אולם ציין כי מועד זה קרוב מאד.

על־פי הסכם העברת המפעל לוורטהיימר יימחקו חובות המפעל בשיעור של כ־80 מיליון דולר, יפוטרו כ־30 אחוז מהעובדים, ואת פיצויי הפיטורין תשלם הממשלה. נודע כי את עיקר עבודת השכנוע עשה התעשיין בעת ביקור בסלון האווירי בצרפת, שם נפגש עם שר הבטחון יצחק רבין ועם ראשי משרדו. במהלך הביקור ניסה ורטהיימר להשיג עבודות עבור „מנועי בית־שמש" באמצעות מגעים ישירים עם מנהלי חברות של מפעלים פרטיים.

יפת הגיש כתב הגנה: תנאי פרישתי כמקובל

מאת סוטרת „דבר" לענייני כלכלה

היו"ר לשעבר של בל"ל ארנסט יפת הגיש אתמול כתב הגנה נגד תביעת הבנק שהוגשה נגדו לפני כחודשיים.

בכתב־ההגנה טוען יפת כי תנאי פרישתו היו כמקובל במערכת הבנקאות ובחברות ציבוריות נוספות. יפת מבקש לדחות את תביעת בל"ל ומבקש מבית המשפט לקבוע כי הוא זכאי לכל התנאים שניתנו לו בשעתו.

נחנך אתר הנצחה לזכר הילדים שנספו בשואה

מאת יורם לוי, סופר „דבר" בירושלים

אתר ההנצחה הלאומי לזכרם של מיליון וחצי ילדי ישראל שנספו בשואה נחנך אתמול ב„יד ושם" בירושלים.

בנוכחות נשיא המדינה חיים הרצוג חשף מנהל „יד ושם" ד"ר יצחק ארד מסמך סובייטי שהגיע לפני ימים לישראל ובו תיאור מזעזע של טבח 36 ילדים יהודיים בינואר 1942 ליד אודיסה. הילדים הוצאו מביתם בתואנה כי הם יובלו למגרש המשחקים אך במקום זאת הובלו ליד בור גדול ושם נורו לאחר שהופשטו. גופות הילדים, שחלקם רק נפצעו, הושלכו לבור שכוסה בזבל ושלג.

אתר ההנצחה לילדי השואה נמצא בתכנון למעלה מ־10 שנים והוא פרי רעיונו של האדריכל משה ספדי. המבנה כולו נמצא מתחת לפני הקרקע.

כתבי אישום – נגד מתפרעי רמת־עמידר

(עו). – „מעשי הנאשמים פגעו בעקרונות החברה, ומזכירים מהרדיפות מהם סבל העם היהודי בתפוצות" – טוענת רב־פקד לילאן שפירא בכתב האישום שהוגש אתמול נגד ארבעה נאשמים בהתפרעות ובהכאות תושבים ערבים בשכונת „רמת־עמידר".

כתב האישום הוגש נגד יעקב עיני, בן 27 מפתח־תקוה, יעקב ציפורי בן 28 מרמת־גן, שמעון מזי בן 50 מרמת־עמידר ודבורה יצחק בת 39 אף היא מרמת־עמידר. הארבעה מואשמים בתקיפה ובמעשי־בריונות המונים.

להרגעת הרוחות

ועד התושבים של רמת־עמידר קרא אתמול להרגעת הרוחות בשכונה, להימנע ממעשי אלימות ובריונות ומכל התבטאות פומבית בנושא המאורעות בשכונה.

במסיבת עתונאים שכינס הוועד יחד עם חברי הנהלת עיריית רמת־גן, נקראו התושבים לדווח למשטרה על כל מטרד שהוא, רעש, לכלוך או פגיעה, סמים וזנות, אם הם נגרמים על־ידי יהודים או על־ידי ערבים.

מארגני המסיבה טענו, כי עקב סכסוכים, אשר סיבתם טרם הובהרה בוצעו מעשי אלימות ובריונות בשתי דירות בשכונה המושכרות לערבים, על־ידי אנשים שזהותם נבדקת על־ידי המשטרה.

אצבע מאשימה כוונה כלפי התקשורת: „לא קרה שום דבר. הכל כדור שקיבל תנופה על־ידי גורמים מחוץ לשכונה. הרדו מהעניין", אמר מנהל פרוייקט שיקום השכונות דוד ברצבי לעתונאים.

ההסתדרות מגנה

הוועדה המרכזת של ההסתדרות שהתכנסה אתמול בירושלים, קיבלה החלטה המגנה ומוקיעה את מעשי הבריונות האלימה של קבוצת תושבים משכונת רמת־עמידר ברמת־גן נגד ערבים אזרחי ישראל. „מעשים אלה מסכנים את קיומה המוסרי של החברה הישראלית משבשים את רקמת היחסים בין יהודים וערבים ופוגעים בעקרון אחוות העמים", אמר מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר בסכמו את הדיון בנושא זה.

המשטרה משיבה למועצה:

השכרות גורם שולי לתאונות: כוללת פחות מאחוז מהנהגים

מאת אריה ארד, סופר „דבר"

השיכרות היא גורם שולי לתאונות־דרכים וחלקה בתאונות מגיע ל־8.5 פרומיל בלבד – כך אמר אמש מקור משטרתי בכיר לסופר „דבר", בתגובה על טענת המועצה הלאומית למניעת תאונות, כי משטרת ישראל נמנעת מלהילחם בתופעת השיכרות בקרב נהגים, למרות הגידול במימדי התופעה. הדברים כלולים בהודעה לעתונות מטעם מזכיר המועצה למניעת תאונות שמואל בוגר.

המקור המשטרתי הבכיר אמר, כי המשטרה מתאימה את מימדי האכיפה לחשיבותו של כל גורם בעניין התאונות. מתוך 6,270 תאונות שאירעו בחמשת החודשים הראשונים של השנה, היו רק 53 בעקבות שתיה מופרזת.

המקור הביע תרעומת על שלמשטרה נודע על טענת המועצה מסופר „דבר". המקור אמר, כי המשטרה בודקת את כמות האלכוהול בדמם של נהגים בעיקר לאחר תאונות־דרכים או כאשר דרך נהיגתו של אדם או התנהגותו מעוררות חשד של שוטר. „מה רוצים, שבגלל פחות מאחוז אחד של נהגים שתויים נטרטר את כל הציבור?" תהה המקור.

מזכיר המועצה למניעת תאונות טען בהודעה לעתונות, כי „משטרת ישראל אינה נוקטת את כל האמצעים כדי להילחם בתופעת האלכוהוליזם, למרות שהיא מצויידת במכשירים החדישים ביותר. הוא הוסיף, כי בשנתיים האחרונות חלה עליה במספרן של התאונות שנגרמו משתיה מופרזת.

כללי התנהגות לדיינים רבניים: להימנע מפעילות פוליטית ומפלגתית

(עו). – לראשונה הופצו כללי התנהגות לדיינים בבתי הדין הרבניים. הכללים נקבעו בדיון שנערך לפני שבוע בוועד הדיינים בהשתתפות נשיא בית־הדין הרבני הגדול הרב אברהם שפירא.

הכללים הופצו בסוף השבוע והם קובעים שורה ארוכה של הגבלות על המכהנים כדיינים בבתי־דין רבניים. בין השאר קובעים הכללים, כי דיין ימנע מכל פעילות פוליטית ומכל פעולה היכולה להיראות כפעילות פוליטית, במסגרת מפלגתית. כמו כן יימנע דיין מדיון פומבי בענייני דיומא השנויים במחלוקת.

הכללים קובעים כי דיין לא יגיב בפומבי, על דעת עצמו, על דברים שפורסמו באמצעי התקשורת עליו אישית, או על עניינים הקשורים לרשות שיפוטית.

הכללים קובעים עוד, כי דיין ימנע מכל דבר שיש בו פרסומת עצמית וכן לא יקיים מגע ישיר או עקיף עם עתונאים. כמו כן נאסרה על דיינים הופעה בכלי התקשורת והופעה בפני גופים ציבוריים ללא אישור של נשיא בית דין רבני גדול.

הכללים מתירים לדיין להרצות על נושאים תורניים הלכתיים, אך „קבלת תשלום עבור הרצאות אלה זקוקה לאישור שר הדתות. דיין יכול לקבל על עצמו שליחות של המדינה או גוף ציבורי בחו"ל, אך אסור לו לקחת תשלום עבור שליחות זו, למעט קבלת כיסוי הוצאותיו באופן סביר".

הכללים אוסרים על דיינים להיות שותפים בעסקים או להיות בעלי תפקידים בחברות. כמו כן אסור לדיין לשמש בורר.

הפגישה

(סוף מעמוד 1)

האחרון עם בכירי פרקליטות המדינה [illegible] „הפגישה הלילית" התקיימה כזכור, במשרדו של עו"ד יגאל ארנון, בהשתתפות [illegible] בהשוואה לפיהן נתן ח"כ שלמה עמר שוחד בתמורה לשחרור משירות מילואים.

הפרקליטות המליצה להעמיד לדין את משתתפי הפגישה הלילית לפי סעיף 249 לחוק העונשין, שעניינו הדחה עד. העונש המירבי על עבירה זו הוא שלוש שנות מאסר.

משתתפי הדיון שקלו את חומר הראיות ואת המשמעות המשפטית של חומר הטענות שהעבירו עורכי דינו של עמר, מיכאל קירש ורם כספי, ממשתתפי הפגישה. השניים העבירו חומר זה בכתב בעקבות תהליכי שימוע שהתקיימו בלשכת היועץ המשפטי לממשלה. ההמלצה להעמיד לדין נשקלה בדיון לגבי כל אחד מהמשתתפים בפגישה.

אשר לחשדות נגד ח"כ עמר, נראה בשלב זה כי לא יוגש כתב אישום, שכן בפרקליטות המדינה סבורים שלא ניתן יהיה להוכיח אשמה על סמך עדותו של אולאי, שהוא חושף הפרשה והעד היחיד בה.

הלביא

(סוף מעמוד 1)

למוסס את הדיון [illegible] יצחק רבין, שחזר על דברים קודמים שהשמיע, לפיהם אם לא יינתן תוספת [illegible] „לביא".

הצגת הנתונים בממשלה חשפה פעם נוספת את חילוקי הדעות הקיימים בתוך מערכת הבטחון בעניין המשך פיתוח ה„לביא". במהלך הדיון אמר מנכ"ל משרד הבטחון דוד עברי, כי הצגת הדברים על־ידי צה"ל אינה בדיוק על־פי התחזיות של משרד הבטחון. מספר שרים טענו בתום הישיבה כי המחלוקת הפנימית בתוך מערכת הבטחון מקשה עליהם לגבש עמדה סופית.

שרי הממשלה עצמם יצביעו בנושא רק בישיבת הממשלה הבאה. ישיבה זו, שמועדה המדויק טרם נקבע, תושפע כבר מהנתונים שיעוד מוחר פרסום דו"ח מבקר המדינה בעניין ה„לביא". הדו"ח חושף ליקויים חמורים בכל הקשור להליך קבלת ההחלטות בפרויקט.

הפגנת ה־5,000

עובדי התעשיה האווירית פתחו אתמול בסדרת פעולות מחאה רבות היקף לקראת ההכרעה הצפויה בממשלה בדבר עתיד פרויקט ה„לביא". 5,000 עובדי התעשיה האווירית הפגינו אתמול בהפגנת כוח שקטה בת שעתיים מול משרד ראש הממשלה בירושלים בעת שהממשלה דנה פעם נוספת ב„לביא".

„הלביא – פרויקט לאומי" נאמר באחת מעשרות הכרזות שהניפו העובדים. „באנו לכאן כדי להכיר לפוליטיקאים שמחליטים שם בפנים, מה שווה התעשיה האווירית" אמר יו"ר הוועד של עובדי התעשיה האווירית יעקב שפי. לדבריו להפגנה הגיעו רק רבע מן העובדים, אך לא תהיה בעיה להוציא את כל 20,000 העובדים, במקרה שיוחלט על הפסקת הפרויקט גם את המשפחות – 100,000 איש.

שפי רמז כי לעובדי התעשיה האווירית ומשפחותיהם כוח ניכר בבחירות ועל מקבלי ההחלטות לחשוב על כך. הוא אף אמר כי עובדי התעשיה דנים בהקמת רשימה לכנסת לנושא ה„לביא". העובדים התפרסו לאורך כביש ירושלים תל־אביב משער הגיא עד לכניסה לעיר, הגות והגות, כשבידיהם כרזות נגד הפסקת הפרויקט.

ההסתדרות תומכת

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר הודיע אתמול בישיבת הוועדה המרכזת שהתקיימה בירושלים כי החלטת הוועדה שנתקבלה בזמנו, התומכת בהמשך ייצור ה„לביא" בעינה עומדת. ויש למצוא פתרונות כדי לממן את הפרויקט לאחר שכבר הושקעו בו 1.3 מיליארד דולר.

עם זאת, אמר קיסר, שכאשר ממשלת ישראל תחליט סופית בנושא תקיים הוועדה המרכזת דיון נוסף בהחלטת הממשלה ותתייחס להחלטה לגופה.

החלטות יוזמות

בישיבת הממשלה אתמול נתנו נציגי צה"ל תשובות לשאלות שרי הממשלה שהועלו בישיבות קודמות בנושא ה„לביא". גם אתמול התנהלה הישיבה באווירה מתוחה מאד.

עם זאת הודו, כי יש מחלוקות בין צה"ל לאנשי מערכת הבטחון,

שיבושים

(סוף מעמוד 1)

חיים הברפלד האשים את אתמול את שר האוצר כי הוא „שבוי בידי התעשיינים ולכן הוא עקשן מעבר לנדרש". לדבריו, המעסיקים הפרטיים מפעילים לחץ על נסים „בל ייעתר לדרישות ההסתדרות במגזר הציבורי".

הברפלד הוסיף: „אוהבי העובדים וההסתדרות במרכאות, שיצאו עכשיו ממאורותיהם, מנסים בכל הזדמנות להציג את ההסתדרות כבלתי אחראית וכמי שמאיימת על ציבוריות המשק. אין עיוות גדול מטענה זו".

הוועדה המרכזת של ההסתדרות התכנסה אתמול בירושלים לציון 30 שנה לאיחודה של העיר. מזכיר מועצת פועלי ירושלים ניסן הרפז, הדגיש בדיון שיהודים וערבים בעיר מטופלים בשווה.

המזכ"ל קיסר הודיע שההסתדרות תעביר את פעילותה לבירה „אם הממשלה תעניק תנאים לעובדי הוועד הפועל כפי שנתנה לעובדי המדינה".

מקיימים היום אסיפת מחאה בבית ברנר בתל־אביב. כן מתכנסים היום לאסיפות מחאה עובדים ב־20 מועצות איזוריות ברחוב.

המשא־ומתן על השכר בין צמרת ההסתדרות והמעסיקים אמור להתחדש ביום חמישי השבוע. היום ייפגשו מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ויו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד עם שר האוצר משה נסים, בנסיון לחלץ את דיוני השכר מהמבוי הסתום.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של
בעלי, אבינו וסבנו היקר
חיים לב־טוב
הלוויה תצא היום יום שני ב' תמוז תשמ"ז 29.6.87 בשעה 18.00
מ„גן הכינרת" במושב כפר־הס לבית העלמין האזורי בתל־מונד
האבלים:
אשתו: חנה לב־טוב
בנו: יצחק לב־טוב ומשפחתו
– גבעתיים
בנו: יורם לב־טוב ומשפחתו
ובית כפר־הס

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו של
חברנו לעבודה (בגימלאות)
דוד שור ז"ל
תנחומינו למשפחה האבלה
תנובה סניף מחוזי תל־אביב
ההנהלה העובדים וועד [illegible]

אנו משתתפים באבלו הכבד של חברנו לעבודה
גדי יוסף
במות
אביו ז"ל
תנחומינו למשפחה האבלה
תנובה סניף מחוזי תל־אביב
ההנהלה והעובדים

במלאת שלושים לפטירתו של חברנו
אליהו שחורי ז"ל
נעלה לקברו ונפקוד את זכרו ביום רביעי, ד' תמוז
תשמ"ז 1.7.87 בשעה 17.00 בבית הקברות בגנוסר
המשפחה
ובית גנוסר

בזה אנו מודיעים על אזכרה ועליה לקברה של
רותי זילברשטרום ז"ל
שתתקיים ביום רביעי ד' בתמוז תשמ"ז 1.7.87
בשעה 17.00 בבית העלמין של קבוץ מפלסים.
המשפחה
ובית מפלסים

דיון ראשון של המועצה הרפואית (צילום: ישראל סמיונסקי)

המועצה הרפואית חידשה פעילותה לאחר 18 שנות הפסקה

יעדי הרפואה בשנות האלפיים – יגובשו ע"י משרד הבריאות ומומחים

מאת אריאלה ראובני, סופרת „דבר"

תוכניות הייעול של קופת-חולים הכללית כוללות יישום התוכנית של ביזור רפואי ומינהלי של מוסדותיה, במגמה להעניק סמכויות ואחריות רחבות יותר לצוותים, הקמת מכון אונקולוגי מודרני ליד בית-החולים „סורוקה" בבאר-שבע, הקמת מכון למחקר ליד בית החולים „בילינסון" והרחבת השירותים הרפואיים של המחלקות לכירורגי זוזה ולב והמחלקה הקרדיולוגית בבית-החולים „כרמל" בחיפה.

משרד הבריאות יגבש תוכנית עבודה עתידית לקביעת יעדי הרפואה בשנות האלפיים, בסיוע מומחים של ארגון הבריאות העולמי – על כך מסר אתמול מנכ"ל משרד הבריאות ד"ר דב גולן במעמד פתיחת דיוני המועצה הרפואית של קופת-חולים שנערך בבית-החולים „כרמל" בחיפה.

פרטים אלה נמסרו אתמול במועצה הרפואית של קופת חולים.

המועצה שחידשה פעילותה לאחר הפסקה של שנים אחדות, כוללת 69 רופאים בכירים מתחומי רפואה שונים. נדונו בה שלושה נושאים עיקריים: ביקורת איכות הטיפול הרפואי בבתי-החולים ובמרפאות, היבטים רפואיים על ביקור ומסורות של קופת-חולים ותכנון מחודש של כוח האדם הרפואי. בדיונים השתתפו גם שבעה אנשי מדע רפואה מארה"ב.

יו"ר הנהלת קופ"ח פרופ' חיים דורון, מסר במסיבת עתונאים בחיפה כי סקרים מצביעים על כך שישראל הוציאה בשנת 1983/84 224 דולר לנפש לצרכי בריאות לעומת 508 דולר באנגליה, 931 בצרפת ו־1,388 דולר בארה"ב. חרף עובדה זאת, אמר, הגיעה הרפואה בישראל להישגים חשובים. דורון דחה בתוקף את הביקורת על מערכת בריאות בזבזנית, כביכול, ומנה שורה של פעולות התייעלות וציין ירידה משמעותית בתמותת תינוקות בלידה, הגדלת תוחלת החיים, בעיקר של גברים, ירידה בהרכב הגילי של הרופאים בקופת-חולים והכנסתם של 600 רופאים מתמחים לשירות, בעיקר בתחום רפואת המשפחה, הגדלת מספרם של בוגרי בתי-הספר לרפואה בישראל בקרב הרופאים במוסדות השונים.

רופאים הפגינו

קבוצת רופאים מבית-החולים ע"ש „לווינשטיין" ברעננה הפגינה אתמול לפני חדר הדיונים של המועצה הרפואית בתביעה לחידוש ההכרה במוסד.

לטענתם ביטלה ההכרה מן המוסד עם התמנותו של פרופ' ראובן אלדה, שאיננו מומחה במקצוע השיקום – לתפקיד מנכ"ל המוסד. רופאים מבתי חולים אחרים, בהם מבית-החולים „כהה" ובית-החולים בעפולה הצטרפו להפגנה לאות הזדהות.

נציגי הרופאים טענו כי נפגע מעמדו של בית-החולים ומתמחים שעמדו להצטרף אליו דחו זאת וכיום חסרים כ־50 רופאים במוסד.

פרופ' דורון אמר למפגינים כי הפגנתם מיותרת כיוון שעניינם נמצא בטיפול.

קשר, הבימלר הדרים בישיבת הוועדה המרכזית של ההסתדרות בירושלים, במלאת 20 שנה לשחרור העיר (צילום: יצחק הררי)

עבודת מוסמך באוניברסיטת חיפה קובעת:

השלום עם מצרים יותר מהסכם אי-לוחמה, עמד במבחן הזמן

מאת יוסף מיכלסקי, סופר „דבר"

„הסכם השלום ושיתוף הפעולה הכלכלי בין מצרים לישראל עמד במבחן הקשה ביותר ובמבחן הזמן. עקב חתימת הסכם היו ציפיות גבוהות בישראל ובמצרים באשר להשלכות החיוביות שעשוי השלום להביא, בעיקר בתחום הכלכלי והתרבותי. ציפיות אלה לא הוגשמו, אולם למרות זאת מהווה השלום יותר מאשר הסכם אי לוחמה".

מסקנות אלה הוסקו בעבודת גמר לתואר שני של יורם מיטל באוניברסיטת חיפה, אשר זכתה בהערכת הצטיינות של מכון האוניברסיטה.

החוקר סקר את היחסים הכלכליים בין שתי המדינות בשנים 1980 – 1984 בתחום החקלאות, התיירות וסחר הנפט, ובין השאר צויין שבשנים אלה ביקרו כ־2 מליון תיירים ישראלים במצרים. הסחר בתחום החקלאות הסתכם ב־12.73 מליון דולר בשנה, וישראל רכשה מדי שנה נפט בסכום של כ־500 מליון דולר. בשנים אלה רכשה ישראל במצרים בממוצע שנתי 26.9 אחוז מכלל הרכישות בנפט גולמי. עבור מצרים מהווה ישראל קונה גדול של 29.3 אחוז מכלל יצוא הנפט הגולמי שלה. מגמת ירידת מחירי הנפט בעולם מחזקת שיתוף פעולה זה.

בחלק אחר של המחקר צויין כי בתחום המחקר המשותף מבוצעים מספר פרוייקטים משותפים לישראל מצרים וארה"ב. בתחום של תכנון וביצוע פרוייקטים אזוריים גדולים נכשל שיתוף הפעולה, כנראה לנוכח אי התאמת הפרוייקט למציאות החברתית במצרים, התנגדות על רקע מקצועי ונסיבות פוליטיות.

בל"ל מוסיף למכור נכסים: מעביר את „גזית" לעקירוב

מאת דוד שרביט

בנק לאומי ממשיך במכירת נכסים השייכים לקבוצה אשר אינם בתחום העיסוק הבנקאי הקלאסי. אתמול נודע כי הבנק נמצא במשא-ומתן עם קבוצת משקיעים בראשות אלפרד עקירוב למכירת החברה הבורסאית „גזית".

בל"ל מחזיק 62 אחוז מהון ו־62 אחוז מהשליטה בחברה. ערכה הכולל בבורסה כ־1.8 מליון דולר, אך ערכה „הקופתי" כ־2.1 מליון דולר. לעקירוב מוצע לרכוש את המניות שבידי בל"ל (חלק מוחזקות על-ידי קופת הגמל עצמה) תמורת 1.5 מליון דולר – סכום גבוה בכ־30 אחוז מעל מחיר הבורסה וב־17 אחוז מעל השווי „הקופתי" של החברה.

חברת „גזית" הינה יצור מיוחד: היא משקיעה בניירות ערך זרים, אג"ח ומניות לפי אישור מיוחד משר האוצר, היא רשומה בפנמה, פועלת מאיי הבהמס, מנהלת חשבונות על-פי עקרונות חשבונאיים קפריסאיים ומניותיה נסחרות בבורסה הישראלית.

אלפרד עקירוב מסר אתמול, כי אם יעלה המו"מ בחיוב, אין כוונה לרכוש את החברה במסגרת החברה הבורסאית „אלרוב" הנשלטת על-ידיו, אלא בשותפות עם משקיעים אחרים.

על-פי הצעת השר נבון:

ייצוג לאופוזיציה באמצעות שינוי בחוק רשות-השידור

מאת סופר „דבר" בירושלים

שר החינוך יצחק נבון הכניס שינוי מהותי בהצעת החוק לרשות השידור המבטיחה ייצוג לאופוזיציה.

לפי הצעת השר יובטח ייצוג לאופוזיציה גם בעתיד באמצעות סעיף מתאים בחוק, כצורך דמוקרטי לייצוג ציבורי רחב.

בהצעה, שאושרה אתמול, נאמר כי לרשות יהיה ועד מנהל של 11 חברים שימונה על-ידי נשיא המדינה, על-פי המלצת הממשלה, „אשר תינתן בשים לב לדעות שונות הרווחות בציבור".

שר החינוך עמד על כך, שבהצעת החוק החדש לא יבוטל הסעיף המחייב את הממשלה לקיים התייעצות לפני הרכב הוועד המנהל עם גופים ציבוריים בתחומי הספרות, האמנות, ההוראה, המוסדות להשכלה גבוהה והאקדמיה ללשון העברית, וכן עם גופים ציבוריים שיש להם זיקה לענייני שידור.

קדאפי מבקר באלג'יריה

אלג'יריה (א.ס.). – מנהיג לוב מועמר קדאפי הגיע אתמול במפתיע לאלג'יר לביקור, פחות משבועיים לאחר שלוב קראה לאיחוד שתי המדינות ושבוע לפני חגיגות יום השנה ה־25 לעצמאות אלג'יריה.

בשדה התעופה של אלג'יר קיבל נשיא אלג'יריה שאדלי בנג'דיד את קדאפי, שלווה בפמלייה של פקידי ממשל בכירים. לתכנית ביקורו של קדאפי ולמשך שהותו הצפוי לא ניתן פרסום על-ידי הצדדים.

שני המנהיגים נפגשו לאחרונה בדצמבר 1986 בסירטה שבלוב. ב־18 ביוני סיים סגנו של קדאפי עבדל סלים ג'אלוד ביקור רשמי בן שלושה ימים בקריאה לאיחוד מדיני מלא בין שתי המדינות. פקידים אלג'יריים הגיבו על ההצעה בלא התלהבות, אבל ציינו שאכן נידונו שיפורים משמעותיים בקשרי שתי המדינות בתחומי התרבות, הכלכלה והתעשייה.

לפי שעה לא ברור אם לביקורו הנוכחי של קדאפי קשר ישיר ליוזמת האיחוד. יצויין, שבעקבות ביקור ג'אלוד פרסמה סוכנות הידיעות הלובית הרשמית „ג'אנה" הודעה שלפיה נידונה במהלך פגישתו עם המזכיר הכללי של מפלגת השלטון הלובית „תכנית פעולה להנחת יסוד מוצק לאיחוד מלא בכל התחומים". בהודעה נאמר עוד, ששני הצדדים „בהם מסמך מדיני בנוגע לאיחוד שתי המדינות, שאמור להיות מוגש לשני מנהיגי המהפכות".

אלג'יריה ולוב ניתקו את יחסיהן בשנת 1984 בעקבות הברית האיחוד קצר הימים בין לוב למרוקו, שאיתה יש לאלג'יריה סכסוך מתמשך במדבר הסהרה זה יותר מ־12 שנים.

מטוסי לוב התקרבו לספינות אמריקאיות

מטוסי תצפית לוביים התקרבו בשבוע שעבר לאניית מלחמה אמריקאית ששייטה בים התיכון ושישבשה, לדברי פרשן רדיו לוב, את שידורי הרדיו של אחד מהם. מטרת התקרבות של המטוסים היתה לזהות את מקור השיבוש ולהזהיר מפני התנצאות של המשך התגרותה.

ביום ה' אישר הפנטגון כי שני מטוסי „מיג 23" לוביים אכן התקרבו לסיירת הגרעינית „סאות קרולינה" בציינו כי אלה „לא גילו כל כוונות עוינות".

הסיירת שייטה במרחק של כ־160 ק"מ מחופי לוב, מעבר ל„קו המוות", שאותו קבעה לוב כגבול המים הטריטוריאליים שלה במפרץ סידרה.

מקורות המקורבים לפנטגון ציינו שבסיירת הגרעינית כוננות קרבית עם התקרבות המטוסים. היתה זו התקרית הראשונה בין כוחות לוב וארה"ב מאז ההתקפה האמריקאית על חופי לוב באפריל אשתקד.

הממשלה החליטה – 1350 דולר שכר לימוד באוניברסיטאות

מאת יעל פישביין, סופרת „דבר" לענייני חינוך

הממשלה החליטה אתמול ששכר הלימוד באוניברסיטאות בשנה הבאה יהיה שווה ערך ל־1,280 דולר במחירי יוני 86.

עידכון הסכום למחירי יוני 87 מעלה את שכר הלימוד לשנה הבאה לסכום של 1,350 דולר. שר האוצר משה נסים ניסה לדחות את ההכרעה על גובה שכר הלימוד אולם הממשלה צידדה בגישת שר החינוך שהתנגד לדחייה.

ההחלטה על 1,200 דולר נתקבלה לאחר ששתי הצעות, זו של נבון על 1,120 דולר וזו של נסים על 1,260 דולר, לא הצליחו להשיג את תמיכת רוב השרים. ראש הממשלה הציע פשרה בין הסכומים וזו הצליחה לקבל את תמיכת הרוב. במקביל החליטה הממשלה לאשר תמיכה של 4.5 מיליון דולר לאוניברסיטאות לכיסוי הגרעון התקציבי.

ראשי האוניברסיטאות הביעו אכזבה מהחלטת הממשלה. „ההחלטה מעמיקה את משבר השכלה הגבוהה. שכר הלימוד כפי שהחליטה עליו הממשלה נמוך מזה המשולם כיום על-ידי הסטודנטים. התמיכה של 4.5 מיליון היא רק רבע מהסכום הנחוץ להבראת המחקר האקדמי" מסרה רות בן-צור מטעם ראשי האוניברסיטאות, שרובם נמצאים בחו"ל. בימים הקרובים יוזמנו ראשי האוניברסיטאות ארצה לדיון מיוחד בצעדים המתחייבים מהחלטת הממשלה. ייתכן שראשי האוניברסיטאות יחליטו על צמצום מספר הסטודנטים החדשים וגביית אגרות נוספות מהסטודנטים. תישקל אי פתיחת שנת הלימודים כמחאה על החלטת הממשלה.

ראשי הסטודנטים גינו אף הם את ההחלטה. „אנו מאוכזבים מכך ששרי המערך לא נלחמו על עמדתם בזכות שכר לימוד נמוך. ההחלטה תפגע בסטודנטים מעוטי יכולת. התופעה של פיצול הלימודים והארכתם בגלל חוסר היכולת לשלם שכר לימוד מלא, תלך ותתרחב. סטודנטים שיש להם, יגמרו ללמוד בזמן קצר ואלו ש„אין להם" יאריכו את מספר שנות הלימוד שלהם. שכר לימוד באוניברסיטאות הוא ביטוי של מדיניות חברתית שאינה מתחשבת במעוטי יכולת" הגיב בשם ראשי הסטודנטים יו"ר אגודת הסטודנטים באוניברסיטה העברית, אורי ברזגר.

מנכ"ל המועצה להשכלה גבוהה, שמחה לנדאו, הגיב: „ההחלטה היא בעצם הקפאת המשבר הקיים בהשכלה הגבוהה ואינה מקדמת את הפתרון".

סופרת „דבר" בכנסת מוסיפה, כי ח"כ אמירה סרטני (מפ"ם) אמרה בתגובה על החלטת הממשלה על גובה שכר הלימוד, כי זה סכום שחלק ניכר מן הסטודנטים לא יעמוד בו ומאידך לא יפתור את המצוקה הכספית בה שרויות האוניברסיטאות. היא פנתה לשר החינוך בתביעה לערער על ההחלטה וטענה כי זהו ניצול לרעה של הסטודנטים בהיותם מנוטרלים ממאבק כיוון שהם בעיצומן של בחינות.

יו"ר התאחדות הסטודנטים, דודי ברמן, הגיב: „שכר לימוד כזה הינו גבוה מדי ולא יפסיק את המגמה של עזיבת סטודנטים חלשים את לימודיהם בשנה הבאה, כשוועדה ציבורית תצטרך לקבוע את שכר הלימוד לעוד 4 שנים. אם שכר הלימוד לא יופחת נצטרך לצאת שוב לרחובות".

סוריה תיגברה כוחותיה בבקאע

בעלבק (א.ס. רעיט). – צבא סוריה תיגבר ביומיים האחרונים את כוחותיו בבקעת הלבנון בשטחי גזרות שבהן קיימת נוכחות ניכרת של אנשי „חיזבאללה" – מסרו אתמול כתבים מקומיים.

יצויין שהמתיחות בין סוריה לבין „חיזבאללה" גברה מאוד לאחרונה בעקבות חטיפת העתונאי האמריקאי צ'ארלס גלאס במערב ביירות, שנתפסה על-ידי הסורים כהתגרות מכוונת בהם ובנסיון של „חיזבאללה" לחבל במאמצי דמשק להשליט סדר בבירת לבנון.

יחידה אחת שבאה מסוריה תפסה עמדות בגזרת בעלבק, מאחז של „חיזבאללה" ושל משמרות המהפיכה האיראנית מאז 1982, לצידם של חיילים סוריים השוהים שם זה זמן רב. כידוע, מחזיקה סוריה בבקעה כוח של כ־15,000 איש בבקעה, שבה היא שולטת מאז 1967.

דרומית משם התפרסה יחידה של „הכוחות המיוחדים", יחידת עילית של צבא סוריה, במאשגארה, המרוחקת כ־28 ק"מ מדרום-מזרח לביירות. חיילי צבא סוריה מחזיקים במקום זה מאז יוני אשתקד.

לדברי כתבים במקום הקימו החיילים הסורים בבעלבק מתרסים של שקי חול מסביב לאחד ממוצביהם הסמוך למטה של המשמרות המהפכניים. במחסומי הדרכים הסוריים הוגברו בדיקות הזהות, והחיילים החרימו מספר רשיונות לנשיאת נשק.

אתמול הודיע המנהיג הרוחני של השיעים בלבנון, שייח מחמד חוסיין פאדלאללה, כי יתכן ששני בני הערובה הגרמנים ישוחררו לפני בני הערובה המערביים האחרים.

בראיון שהעניק לשבועון המערב-גרמני „שפיגל" אמר עוד פאדלאללה, כי החלטת ממשלת בון שלא להסגיר את המחבל הלבנוני השיעי מוחמד עלי חמאדה „מפשטת את העניינים" לגבי שני בני הערובה הגרמניים.

אתמול מסר במאדריד העתון „אל פאיס", שהמתווך האנגליקני טרי וייט מוחזק באיראן בבסיס צבאי בקרבת העיר האמאדאן. העתון, המסתמך על מקורות איראניים, הוסיף כי יתכן שהבסיס הוא סאלומאבאד.

ג'ונבלאט מאשים ומאיים

מנהיג הדרוזים בלבנון ואליד ג'ונבלאט האשים אתמול את נשיאה הנוצרי של לבנון אמין ג'ומייל ברצח ראש הממשלה ראשיד כראמה בסיוע ארה"ב וישראל ונשבע „לשסף את גרונותיהם" כנקמה על כך.

היתה זו התקפתו המפורשת ביותר של ג'ונבלאט על ג'ומייל ועל מיליציית „הכוחות הלבנוניים", אויבתה העיקרית של המיליציה הדרוזית שבראשות ג'ונבלאט, מאז פרץ המשבר עם הרצח של כראמה ב־1 ביוני.

בשבוע שעבר קראו ראשי „הכוחות הלבנוניים" להקמת „ממשלת עצמאות" במעוז הנוצרים, „כדי שזו תשחרר את שאר הלבנון מכוחות הכיבוש הזרים". הכוונה בדברים אלה היתה לצבא הסורי, שהתבססותו בצפון ובמזרח הלבנון, כמו גם בביירות, גוברת והולכת. רדיו דמשק הגיב על קריאה זו בכנותו את ההצעה „צעד לקראת חלוקת לבנון על בסיס עדתי למדינות זעירות תחת המסווה של שחרור ועצמאות".

מחאות חריפות בשטחים בעקבות תוכנית הקידוח ליד בית-לחם

מאת סופר „דבר" בירושלים

מחאות ערביות חריפות ביותר פורסמו במזרח ירושלים ובגדה בעיתונים הערביים האחרונים עם חשיפת תוכנית של הממשל הישראלי וחברת „מקורות" לערוך קידוח מים גדול במזרח בית-לחם, שיספק מים להתנחלויות ולירושלים.

פרטים על התוכנית פורסמו ב„ג'רוזלם פוסט" ביום ו' האחרון. לסופר „דבר" נודע כי היא אושרה על-ידי גורמים בכירים בשטחים ובמקורות.

על-פי התוכנית תשתמש „מקורות" בציוד ובשיטות חדשות כדי לקדוח אופקית בשולים המזרחיים של בית-לחם, במטרה להגיע למאגר המים של האיזור.

עתוני מזרח ירושלים גינו בחריפות את התוכנית. ראש עיריית בית-לחם אמר בתגובה כי זהו האיום הקשה ביותר על תושבי האיזור מאז 1967. ראשי העיריות של נפת בית-לחם אמרו אתמול כי בכוונתם לפתוח במערכה ציבורית גדולה, כיון שקידוח כזה יגזול את כל המים מהתושבים הערבים. מטעם המינהל האזרחי נמסר שחברת „מקורות" תידרש לשמור גם על האינטרסים של ערביי האיזור בבואה לבצע קידוח זה, שאמור להיות אחד הגדולים בארץ.

סכסוך בין אנשי מחנה לוי על השליטה בחברת „לור"ם"

מאת נתן רוזנר, סופר „דבר"

רוברט סמואל, ראש החברה סניף „חירות" בבאר-שבע ויו"ר מועצת המנהלים של החברה לפיתוח רמלה-לוד (לורים), חזר בו בסוף השבוע מכוונתו להתלונן בפני שר הבינוי והשיכון, שר האוצר ומבקר המדינה נגד מנכ"ל החברה, אבי גבע, ולהאשימו בקשירת קשר לביצוע מעשים פליליים לכאורה.

רוברט סמואל ואבי גבע, פעילים בתנועת „חירות" ש„עברו תהפוכות" עד הגיעם למחנה דוד לוי, נאבקים זה כמה חודשים, על רקע מאבקי שליטה בחברה. מאבק זה מצא ביטויו בשורה של מכתבים אנונימיים, מלאי השמצות שסיגרו אנשים המזוהים כחברי סניף „תנועת החירות בצפון תל-אביב". לידי סופר „דבר" הגיע השני ממכתבים אלה, המחברים מבטיחים פרשיות נוספות הנוגעות למחנה דוד לוי.

הפרשה החלה במינויו של רוברט סמואל ליו"ר מועצת המנהלים של חברת לור"ם. בין סמואל ובין אבי גבע, שהיה מאנשי מתנהישרון ועבר למחנה לוי, התפתחו מאבקי סמכות.

בתגובה, התלונן רוברט סמואל נגד אבי גבע ונגד איש-מכירות, שהובא לחברה על-ידי אבי גבע, כדי לרכוש דירות בעבור חברת לור"ם. סמואל הגיע למסקנה, כי האיש „מתחזה" כעובד החברה, ובכך עובר עבירה פלילית.

הוא פנה למזכירת החברה רות חדאד, שנמנית עם מחנה לוי, וביקש ממנה להתלונן על מעשים אלה במשטרה. חדאד סירבה לבקשתו. סמואל לא ויתר ושיגר תלונות לשרים הממונים על חברת לור"ם, נסים ולוי. העתק נשלח למבקר המדינה.

בעקבות כל אלה כונסה ישיבת דירקטוריון וזה הורה למבקר הפנימי של החברה לבדוק את הטענות. בסוף השבוע הודיע המבקר אברהם פרומרמן, כי למנכ"ל אבי גבע מותר להעסיק איש מכירות וכי לפיכך לא עבר עבירה פלילית ולא חרג מתפקידיו. בעקבות כך הודיע סמואל כי הוא מחזיר את המכתבים.

רוברט סמואל אישר בסוף השבוע את עיקרי ה„פרשה". „זכותי לחשוב כי יש דברים חריגים בחברה ויש לבדוק אותם. אני שמח היום, שהכל מתנהל כשורה", אמר.

● בית משפט השלום בכפר סבא קבע אתמול בפסק דין, כי הגינקולוג ד"ר משה יוניאו מכפר סבא, ישלם 10,300 ש"ח לתושבת נתניה, שרה ברנס, לאחר שביצע בה הפלה בלתי גמורה. עוד קבע השופט, כי ד"ר יוניאו ישלם 1,500 ש"ח שכר טרחת עורך דין.

● חיב אמל נסר אל דין עומד לפנות לבג"צ נגד מועצת המנהלים והנהלת התיאטרון העירוני בחיפה בבקשה להוציא צו לביטול הצגה שתועלה בקרוב על בימת התיאטרון אשר יש בה, לדבריו, לעג לדרוזים העלול לפגוע ביחסים הטובים בינם למדינה.

● קרטל המאגד ארבע חברות ספנות ובראשן צים הפחית השבוע את דמי ההובלה של מכולות בקווי איטליה-ישראל (הפחתה שלישית השנה) מ־1000 דולר להובלת מכולה בסוף השנה שעברה ל־550 דולר באפריל השנה ו־480 דולר למכולת יבוא – ההוזלה האחרונה. פעולות אלה נעשו כדי לשבור תחרות של שתי חברות לא מאוגדות איי. בי. טראנס ופאן אדריאטיקה אשר הוזילו את המכולות ב־600 דולר למכולה.

„התחיה" נפגשת היום עם שמיר; תדרוש: התנחלויות או בחירות

מאת סופר „דבר" לענייני מפלגות

ראשי „התחיה" עומדים להיפגש אחר הצהריים עם ראש הממשלה יצחק שמיר ולתבוע ממנו החלטה להקים לאלתר עוד כמה התנחלויות, בעיקר באזורים המיושבים על-ידי ערבים.

ראשי „התחיה" יאמרו לשמיר שאם בתוך שבועיים לא יהיו סימנים לתחילת העבודה בשטח תצטרך מפלגתם ליזום את המועד להקדמת הבחירות. קולותיהם של חמשת חברי „התחיה" בכנסת עשויים אז להכריע בשאלה אם תפוזר הכנסת.

ראשי „התחיה" קבעו את אמצע יולי כתאריך היעד לבדיקת רצינות הבטחותיו של יצחק שמיר: ב־15 ביולי עומד מרכז „התחיה" להתכנס כדי להחליט בשאלת הקדמת הבחירות.

הפלג של אנשי רפאל איתן ב„תחיה" דורש להעמיד את שמיר לפני אולטימטום חד-משמעי, ואילו גאולה כהן וחבריה ממליצים על קו מתון יותר כלפי ממשלת שמיר. „התחיה" מבקשת להתחיל בבנייתן של נקודות שכבר אושרו בממשלה, וכן לפחות עוד נקודה אחת שטרם אושרה. „התחיה" דורשת שוועדת הכספים של הכנסת תקצה בלחץ הליכוד תקציבים להתנחלויות הללו.

פסטיבל ירושלים

פיטר יוסטינוב וטדי קולק בפתיחת פסטיבל הסרטים. (צילום: רחמים ישראלי)

יותר אווירתו מסכום סרטיו

מאת יגאל משיח

פסטיבל ירושלים סיים בהצלחה רבה את יומו השני. בניין הסינמטק מול החומות נראה גם בשעות הבוקר בחום כמו מרכזה של מסיבה צבעונית.

על המרפסת מול חומות ירושלים באור ירושלמי מסמא מופיע פנטומימאי בנוסח סמוראים של קורסאווה. בכניסה משקים את הבאים במיץ תפוזים שרובו וודקה, ובמסעדה ממאן שמעתי שתי סבתות מדברות כמו סטודנטיות לקולנוע. מארגני האירוע הזה הבינו שפסטיבל הוא יותר אווירה מאשר סכום סרטיו, וכרכו את הסרטים בעטיפת אירוע תמונתי.

ובאשר לסרטים. הפסטיבל נפתח רשמית שלשום, מוצאי-שבת, עם בלוז החופש הגדול של רנן שור. הסרט אכן מרגש, רקויאם סנטימנטלי לדור מלחמת ההתשה. כמה עדי-ראיה נשבעו לי שראו את טדי קולק מיילל בדמעות שליש. היום (יום ב') הוקרן גם „תל-אביב ברלין" (סרטה של ציפי טרופה). „תל-אביב ברלין" מתבונן בקשיי השיבה למציאות של ניצול שואה. הימים עמוסים בקולנוע מגוון, רובו טוב וחלקו סתמי מאוד, כנראה בגלל נטיה אופיינית לפסטיבלים לייצג את העולם כולו. ראיתי סרט ארגנטיני מטופש בשם „מאליונסה", מסה קולנועית בנוסח פינטר לעניים על מיניה השונים של אהבת השפלה. הוקרנו גם שני מסעות. האחד „המסע" של הבימאי הגרמני מרק אימהוף, עיבוד מצויין לשני סיפורים פוליטיים. האחד על נאצי קפוץ ובנו הסורר והשני על מהפכן גרמני צעיר בדרכו למחנות אש"ף בלבנון. קולנוע מצוין.

„המסע לקתורה" סרטו של תיאו אנגלופולוס, בין החשובים בבימאי יוון – איכזב אותי. הסרט נראה כמו שעטנז צורני של קולנוע שעבר זמנו. הוא עוסק בכל: משבר זהות, משבר האמן, משבר נישואים, משבר היצירה, הכל בסרט פחות אחד.

הצלחה רבה נחל דווקא סרט ישן: „הליידי משנחאי" של אורסון וולס. כך הצטרף גם הסינמטק הירושלמי להספד לריטה הייוורת.

דובינין הבטיח למשלחת הרבנים ה„גלאסנוסט" בברה"מ – גם ליהודים

מאת נח זבולוני, סופר „דבר" בוושינגטון

שגריר ברה"מ בוואשינגטון יורי דובינין, הבטיח למשלחת רבנים כי המדיניות החדשה של מיכאיל גורבצ'וב, „גלאסנוסט" (פתיחות), תחול על כל אזרחי המדינה, בתוכם גם יהודים.

משלחת של חברי הסתדרות הרבנים בארה"ב ששבה לפני כשבועיים מביקור במוסקווה דיווחה לדובינין על פגישתה עם השר לענייני דתות בקרמלין קונסטנטין קארצ'ב.

בשבועון „אלגמיינער ג'ורנאל", שמסר על הפגישה, נאמר כי נשיא הסתדרות הרבנים משה פולין, והחבר"ה דוד רב הולנדר וד"ר אהרן פופקו, סיפרו שהפגישה עם שגריר ברה"מ היתה ידידותית מאוד ונכחו בה גם המזכיר הראשון והשלישי של השגרירות אנדריי פאראסטיב ואלכסנדר סאבינוב.

דובינין אמר כי מראשית 1987 עד מאי יצאו מברה"מ 2,345 יהודים ו־799 בקשות הגירה נמצאות בטיפול.

גל חום כבד בביירות

„אני עלולה להתעלף" הזהירה קריינית רדיו ביירות את המאזינים

ביירות (עו"ר). – „לידיעתכם בלבד", הודיעה קריינית „רדיו ביירות" למאזינים המופתעים, „עמיתי ואני עלולים להתעלף תוך כדי קריאת החדשות. מהדורת החדשות של הבוקר תהיה קצרה מהרגיל עקב החום הבלתי-נסבל השורר באולפן".

היה זה הקש האחרון לגבי דיירים של שדרי רדיו ביירות, שלא נשברו במהלך 21 השנים האחרונות בעבודה בעיצומן של הפצצות, קרבות רחוב, הפסקות חשמל ומה לא...

הקריינית נשארה בהכרה, אבל היא סיפרה כי שני מהנדסי קול התעלפו כבר תוך כדי עבודתם באולפן, שבו שוררת בימי קיץ אלה טמפרטורה של יותר מ־50 מעלות.

החום הנורא נגרם עקב תקלה במערכת האיוורור שנגרמה כבר לפני כשנה. מתוך תקווה שמהם תבוא הישועה קראה הקריינית מעל גלי האתר לפקידי משרד ההסברה במערב ביירות המוסלמית לבוא לבקר באולפני הרדיו הממשלתיים, כדי לחוש את החום על בשרם.

נופש גיל הזהב

מבצע נופש מיוחד לגימלאים
במרכזי הנופש של קופת-חולים הכללית

הנחה של 20% לשהייה מעל
ל-5 ימים עד 5.7.87

* שבי ציון - בשבי ציון - טל: 04-924111
* ארזה, מוצא ע"י ירושלים - טל: 02-342291
* מרגוע לעובד באשקלון - טל: 051-36433
* יערי ע"י כפר ויתקין - טל: 053-93377
* גוריון בכפר החורש - טל: 06-572530
** בנדורי בחיפה - טל: 04-381414
** שפרינצק בנצרת - טל: 06-573006
** גוטספלד במעלות - טל: 04-979881
** רמז בזכרון יעקב - טל: 06-390070

41 ש"ח ליום
48 ש"ח ליום
כולל מע"מ

*אירוח מלא לאחר ההנחה של 20%
**אירוח מלא לאחר ההנחה של 20%
המחיר לחברי קופ"ח

פרטים והזמנת מקומות ישירות במרכזי הנופש או:
- תל-אביב, רח' אבן גבירול 51 - טל: 03-219211
- חיפה, רח' אחד העם 7 - טל: 04-664241
הזמן ישירות בטלפון ניתן לשלם בישראכרט

ענף ההסברה

هكذا في الأصل

הלוח הכללי

מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים

עליות שערים נאות במניות

תיקון טכני או שינוי במגמה?

מאת שמואל רוזנבלום

לאחר ירידות השערים החריפות בשבוע שעבר נפתח אתמול המסחר בעליית שערים נאות ובשיפור ניכר באוירה של ציבור הפעילים והסוחרים. לנוכח האופטימיות רבים מהמקורבים שואלים עצמם האם פעילות יום האתמול אינה בגדר תיקון טכני שלאחר הירידות. אתמול נטו המקורבים להאמין, וגם כנראה קצת לקוות, שמדובר בשינוי מגמה. אחר בבורסה לטווח הזמן של הימים הקרובים. "הנגנ"ות" האופטימיות, כל רבות שערים אטרקטיביות, שיפור ברווחיות של חברות בורסאיות, וגיוסי הון בשוק ניתנו אתמול סולו בפי המקורבים. דבריו של סגן שר האוצר עדי אמוראי, אודות שוק המניות ואמונתו בחוסנו של השוק, תרמו אף הן אופטימיות מכויישת לפעילים בבורסה. הקונים הגדולים אתמול בבורסה היו סוחרי השוק המאמינים בשיפור אפשרי, קרנות הנאמנות של פועלים, כלל דיסקונט ובעיקר קרנות הפועלים, ואפילו אנשי כסותה בקונצרן כלל שניסו לרכוש מניות שנשחקו בקשת רחבה. כאמור קשה לנחש את מגמת המסחר הצפויה היום בבורסה. הנביה אתמול היתה שהמגמה תהיה גם היום חיובית.

שיפורי שער במגמה – עליות

את הציטוק הבורסאי סיפקה אתמול גלולפרוסט אופציה העוברת לפקוע ושערה ירד ב־79.9%. במערכת המניות התופסיות נרשמו עליות שערים חריפות: קינג 5 +9.2%, שלודות +9.2%, עית 5 +10.2%, התכוף 5 +10%, לודזיה 4 +7%, וורדינון +7%, ארגמן +6.7%, אנגל +9.5%, מנורה 5 +8.9%, אורדס 1 +9.6%, הדר 5 +10.1%. עליות שערים חדות יחסית נרשמו בשורת מניות קלילות נוספות כגני הדר, יישום, איתן, שנהר, ישראלום, אילות, לומיר ונוספות. בבניות ההצי כבדות והכבדות נרשמו ביקושים בולטים ואף עליות חדות לעיתים, קופסאות פח +7.9%, דלתא גליל 3 +5%, פולגת 4 +5%, פיתוח משכנתאות +4.6%, כשכן +6.7%, לאומי למשכנתאות +8.7%, פ.ב.י. +5.3%, כלל סחר אופציה +6%. פעילות ערה ועליות שערים נרשמו במניות כבדות כחברה לישראל, פריון, אוזרים, ספקטרוניקס, אלקטרה תוספות. עליות שערים נרשמו בבנקאיות במחזורי עיסקאות בינוניים, בל"ל +0.6%, מזרחי +1.4% ואי־די־בי. רג' +0.6%. הורדת הריבית הצפויה השבוע תתרום למגמת מסחר חיובית בבנקאיות שבהסדר. במהלך המסחר בלטה אתמול הסכנות מכורמת ברכישות, והדבר מצא ביטוי במחזורי עיסקאות חלקים תוך יציאה מעודפי ביקוש במהלך עליות שערים בחלק מהמניות. אקס חלוקת מניות הטבה בחברות בויסלגו, רים ואגרין הביא לביקושים ערים ועליות שערים. הצעים נרשמו במניות הירדן הדף איסוף סחורה כאסיבי בחירדן 5 בחודשים האחרונים ע"י גופי נ"ע גדולים וקרנות נאמנות. היצע בחירדן 5 נלקח במהירות.

מגמת שוק – תיקון טכני?

השאלה המסקרנת אתמול בבורסה היתה האם הפעילות החיובית אתמול הינה בגדר תיקון טכני בלבד או שמא שינוי במגמה כפי שנכתבנו בחודש האחרון, הפעילות אתמול בבסיסה הינה טכנית ללא ספק. בשלושת גלי ירידות השערים באחרונה הגיע תמיד יום עליות בודד, שהיה תיקון טכני ולא שינה מהותית מאומה מתוך ליצירת אשליית התייצבות בשוק. הפעם תבונת המצב עשויה אולי להיות מעט שונה. זוהי דעתם של פרשני השוק המצויים במסחר. מומחי "כרמנהו" לדוגמא כתבו בסקירתם – "יש לקנות כחודה מבל הבא ליד". גורמים נוספים, ואפילו כאלה המקורבים לבכוחה התבטאו אתמול ששוק המניות צפוי לתיקון שהפעם יאורך מספר ימים, ולא יום אחד כבעבר. אותם גורמים מעריכים שמדד המניות יעלה לסביבות 145 לערך. ביום חמישי האחרון עמד מדד המניות על כ־133 לערך. מנהלי קרנות עימם שוחחנו אתמול התבטאו באופטימיות. לדעתם רמת המחירים הנוכחית מצדיקה מגמת רכישות והגרלת פרפורציות. אתמול הולך חלק מהקרנות הולידיות לרכוש סחורה בשוק, ובעיקר קרנות הלוידיות בעלות פרופורציות מניות גבוהה. מגבר לאופטימיים קיימים פרשנים המעונים שמצב המסק החומר, מהשבר ביותר גיוסי העבודה יעיק אף הוא, נסיעת המוני ישראלים לחול תוציא במישרין כספים משוק המניות. הבעיה המרכזית בשוק כרגע הינה – זרימת כספים חדשים למערכת ברמת השערים הנוכחית. במידה ותהיה זרימה כספית מחודשת אין ספק שהשוק יגיב חיובית, גם לאחר תיקון טכני זה וכזה. נראה שגם כחר תשרור מגמה חיובית מאופקת בבורסה, כל זאת בהנחה שסכנאים בורסאיים שונים לא "יטפטו" סחורה במהירות לצורך כיסוס מהיר.

קרנות הנאמנות – סיכום חצי שנתי

בעוד יומיים עם סיום חודש יוני בבורסה תפרסמנה קרנות הנאמנות את הישגי חצי השנה שחלפה. באופן כללי ניתן להעריך שמרבית קרנות המניות ישיגו תשואה ממוצעת של כ־35% לערך ואף יותר. מדד המחירים עלה בחצי השנה בכ־8% לערך (כולל מדד יוני), הדולר עלה ב־10% בעקבות הפיחות שהתבצע בינואר 1987, תשואת האג"ח היתה כידוע נמוכה, תשואת מניות הבנקים שבהסדר היתה גבוהה. מהמדד ונקה סביב כ־13% לערך. כספים בפקדונות השיקליים קיבלו כ־9% בממוצע נטו בחצי השנה שחלפה. לאור הנתונים הכלליים הללו יוצא שקרנות המניות השיגו תשואה מעולה בהשוואה לאפיקי שוק ההון השונים. גם ירידות השערים בקרנות המניות שנעו סביב כ־20% לערך בחודש וחצי האחרונים, עדיין התרידו רווחי הון נאים ביותר למשקיעים בקרנות המניות. הנתון הסוכמי המעניין ביותר בשוק ההון היה הפיכתן של קרנות המניות לגורם הצרכני ביותר ללא ערעור בבורסה. תופעה זו שהגביר בלטה בשוק המניות התחדדה בשנה האחרונה והמסכה לצרכנית במיוחד. נראה, שאם הציבור משקיע בבורסה אף כ־90% מהשקעתו נעשית באמצעות קרנות הנאמנות ולא כבעבר בפעילות ישירה במניות ללא תיווך הקרנות.

פיקדונות שקליים – צמיחה ירידה בריבית

בנק ישראל עשוי כנראה לנמשיר את הריבית הבסיסית במשק כבר בשבוע הקרוב. המחזה זו תביא לירידה נוספת בשיעורי הריבית המשולמת למפקידים. נראה ששיעור הריבית העומד כיום על כ־14% לערך בחישוב שנתי ירד לכ־12.5% לערך או אף פחות. הריבית הנוכחית המשולמת במערכת הבנקאית לסכומים בסדר גודל של 50,000 ש"ח הינה כ־14%, בפיקדונות בסך 100,000 ש"ח ויותר משולמת ריבית בשיעור 14.5%. פיקדונות שיקליים של עד 1,000 ש"ח זוכים כיום לריבית בסיסית בשיעור כ־7% לערך. פיקדונות של 5,000 ש"ח זוכים לריבית בשיעור כ־12.5%. אין ספק שסיעורי הריבית הנמוכים לפיקדונות קטנים עשויים לרדת לרמה שהרווח ממנה יהיה שולי למעוי.

מועדי בורסה

29.6.87 – אלקול – מסחר בזכויות. ויסלגו – אקס הטבה 400%. אג"ח תקים – שלב א' במכרז סידרה 1.

30.6.87 – דיסקונט ש"ה ב' – תשלום 2% ריבית. לאומי ש"ה 11 – תשלום 2% ריבית. מזרחי 124 – תשלום 2% ריבית. גלולפרוסט אופציה – יום מימוש אחרון. בנק מסגנות אופציה – יום מימוש אחרון. פקר פלדה – אקס 500% הטבה. פמה – יום מסחר להצעת רכש. גזלת השקעות – אקס זכויות.

1.7.87 – קרדן – מסחר בזכויות. מזרחי ש"ה 9 – תשלום 2% ריבית. רים – הקצאת 400% הטבה. אגרין – הקצאת 3000% מניות הטבה. אברהם גינדי – מחיקה מהמסחר. מסחר במשתנים – תוספת נ"ע למשתנים.

2.7.87 – נאות אביב – אקס 100% הטבה. ויסלגו – הקצאת 400% הטבה. אלקול אופציה – פקיעת מסחר.

המסחר במשתנים – עליות נאות 3.76%+

עליות שערים נאות נרשמו בזירת המשתנים תוך קריעת ממוצע עליות של 3.76% בנפח עיסקאות נאה ביותר. אתמול במשתנים התקיימו שני סיבובי מסחר בלבד וזאת עקב נפח הפעילות הגדול. הפעילים אתמול במשתנים היו מנהלי תיקים, בודקים, קרנות נאמנות וגם כמוסה מקובצת כלל. בסיס הפעילות אתמול נשא ללא ספק אופי טכני. עיקר הפעילות בא בתגובה ישירה לירידות השערים החריפות במהלך השבועות האחרונים. נפחי המחזורים הגדולים העידו בזירות על היכנסות מוסדים גדולים תוך עליות השערים. רק מחר נוכל להווכח באם כוח הקניה במשך מעבר ליום בודד וגורם לשינוי במגמה. מחזורי עיסקאות גדולים במיוחד בלטו במניות כלל תעשיות +3.75% 315000 ע.נ. בשווי כספי של 789 אלפי ש"ח, כלל ישראל 10 +4.5% 40200 ע.נ. בשווי כספי של 500 אלפי ש"ח, דיסקונט השקעות +3% 446 אלפי ש"ח, הכשרת הישוב +3.75% 318 אלפי ש"ח, מניות דלק עלו 3.5%, נכסים +3% דלתא גליל +4%, סבנ +4.5%, פטרוכימיים +5.25% מרכזית +3.75%. במסחר בסר"צ בשעות הצהריים נמשכה מגמת הביקושים למרבית מניות המשתנים. בלטו ביקושים נאים בכלל תעשיות ב־110,800 ע.נ., ים המלח 7953 ע.נ., הסנה 35663 ע.נ., דיסקונט השקעות 10111 ע.נ., וסבנ 2680 ע.נ. השערים המשיכו לעלות גם בסר"צ.

* הכותב מנהל תיק השקעות

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר הצמדה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
אה.ה.ט ש	21900	6.0	-500	+2.3	+6.0
הפניקס 0.1	1890 קן		+90	-6.0	+19120
הפניקס א 0.5	1150	2005			+21.0
הפניקס אופ 2	1511	3579	+1	+1	+1532
כללי לא בהסדר 1	24250	181	+801	+3.4	+267
בנק צפ' אברק 1.	— הפסקת מסחר —				
בנק צפ' אברק 5.	— הפסקת מסחר —				
פ.ב.י. 0.5	8215 תב	6408	+415	+5.3	+22605
הבינלאומי 5.0	6850	1229	+308	+4.7	+1247

כלולים בהסדר הצמדה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
אדירי רג 100.0	98400	691	+600	+6	+1155
אדירי ב 100.0	99300	1.0			-1.0
אדירי בב K 2.0	613400	1.0	+2200	+4	+1.0
אגוד 1ש"ח	73350	25.0	+400	+6	+329
דיסקונט ב	128270	12.0	+1270	+1.0	+4.0
דיסקונט א	125600	84.0			+154
דיסקונט ש"ה ב	14500		-150	-1.0	-1.0
המזרחי ש	40570	890	+560	+1.4	+4320
המזרחי	41000	67.0	+100	+2	+92.0
המזרחי ש"ה 9	— הפסקת מסחר —				
הפועלים מבכ	98000 תב	4.9	+7002	+7.7	+4.9
הפועלים ש	66400	2535			-648
הפועלים ב	66600	103	+260	+4	+149
כללי א 1ש"ח	171251	79.0			-64.0
כללי ש"ה 7	8030	6.0	+10	+1	+15.0
כללי כמוק 100.0	42500	2467	+250	+6	+2594
כללי ש"ה 11	15990	313	+80	+5	+455
מימון המזר 1.0	55900	1.0	-600	-1.1	-2.0
מימון המזר 5.0	28500				

בנקים למשכנתאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
אדנים 0.1	25500	47.0	+660	+2.7	+82.0
לאומי למשכנתא' ב	9950 תב	258	+800	+8.7	+228
לאומי למשכנתא' ש	9400 תב	146	+800	+9.3	+549
כרמל ש	6155 תב	263	+330	+5.7	+1269
כרמל ש"ה 1	3925	45.0	+12	+3	+105
בנין ב 5.0	— הפסקת מסחר —				
פת מסכ ש	2280	2418	+100	+4.6	+5670
משכן ב ש	3789 תב	602	+239	+6.7	+1967
עצמאות 0.1	18408	142	+708	+4.0	+125
טפחות מבכ ש	23201		+301	+1.3	+15.0
טפחות רג ש	22850 תב	146	+1100	+5.1	+687
טפחות ש"ה 1	10040				+110
טפחות ש"ה 2	5035	50.0	+5	+1	+104
יעסור 1.0	3200 •	469	+90	+2.9	+581
• ביצוע חלקי 95.60%					
יעסור 5.0	1638	2119	+15	+9	+1935
מירב 1.0	8017	59.0	+157	+2.0	+56.0

מוסדות מימון

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
שלטון א 1ש"ח	755 תב	12355	+49	+6.9	+41465
החקלאות מבכ א	— לא נסחר —				
החקלאות מבכ ב	— לא נסחר —				
לאומי תעשיה א ש	12720 תב	237	+800	+6.7	+630
מתוח תעשיה מבכ	— לא נסחר —				
פת תעש בב א	— לא נסחר —				
פת תעש בב בג	— לא נסחר —				
פת תעש בב 133	— לא נסחר —				
פת תעש בב ד	— לא נסחר —				
פת תעש בב הד	— לא נסחר —				
מרכז קבלנים 5.0	1125 תב	1068	+56	+5.2	+1416
תיירות בב					
כלל לסינג 0.1	20774 תב	28.0	+1174	+6.0	+188
כלל לסינג 0.5	20163 תב	62.0	+1833	+10.0	+276
כלל לסינג אג"ח	17010	20.0			-23.0

ביטוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
איתן ביטוח 1ש"ח	173.0 תב	3513	+9.0	+5.5	+19310
אררט 0.1	1350 תב	1046	+118	+9.6	+1542
אררט א 0.5	898	560	+21	+2.4	+440
בטוח מכבה 1ש"ח	635 תב	339	+45	+7.6	+412
בטוח השנה 5ש"ח	255 תב	16907	+15	+6.3	+33907
הדר 1ש"ח	239 תב	2100	+16	+7.2	+6754
הדר 5ש"ח	191.5 תב	25069	+17.5	+10.1	+71204
הדר אופ 2	240 תב	2519	+20	+9.1	+1879
הפניקס 0.1	780	6657			+6023
הפניקס 0.5	729	3089	+29	+4.1	+1112
המסנה-הראל 1.0	5450	56.0	+150	+2.8	+41.0
המסנה-הראל 5.0	3900	420	+140	+3.7	+1632
מנורה 1.0	2800	161	+210	+8.1	+189
• ביצוע חלקי 80.50%					
מנורה 5.0	1720 תב	930	+140	+8.9	+1407
סהר פיתוח 3	406	7905	+13	+3.3	+14525
סקיורטס 1ש"ח	1240	281	+55	+4.6	+572
צח 5	258 תב	79062	+23	+7.5	+26506
ציון החזקות 1.0	8883	1.0			-1.8
ציון החזקות 5.0	2372	228	+42	+1.8	+174
הסנה 1ש"ח	314	25473	+21	+7.2	+36563

מסחר ושרותים

מסחר

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
אינטרטאבא 1.0	8200				
אינטרטאבא 5.0	4280	389			-4.0
כאיר עזרא 1.0	922	6185	+14	+1.5	+8368
כאיר עזרא אופ 2	680	530	+20	+3.0	+1838
כלל סחר 1ש"ח	437 תב	36366	+22	+5.3	+99345
כלל סחר אופ ד	354	44809	+20	+6.0	+64714
כלל סחר אגח 2	158.0	28451	+5.0	+3.3	+44226
קרסמטו 1.0	946 תב	3241	+61	+6.9	+10656
רפק 0.1	25000				-45.2
רפק 0.5	12500 תב	22.0	+999	+8.7	+34.0
סופרסל א 2.0	12670	75.0	+544	+4.5	+188
סופרסל ב 10.0	9337	507	+316	+3.5	+464

שרותים

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
אסותא מ"ר 1 ש"ח	358 תב	36467	+25	+7.5	+49235
הראל 1.0	1465	394	+15	+1.0	+354
ספנות הספקה 1ש"ח	810	307			-258
ספנות הספקה 5ש"ח	320	6667	+10	+3.2	+5677
קדור 0.1	1329 תב	3416	+119	+9.8	+4222
קדור 1.0	315	32822	+14	+4.7	+53520
מחסני קרובה 0.1	2616	1037			-488
מחסני קרובה 0.5	1225	4019			-1019
קונטורסים 0.1	3397	940			-810
קונטורסים 0.5	2271	617	+100	+4.6	+1568
קופר 1.0	8450	279	+150	+1.8	+174
רלק 0.1 ש"ח	2560	5564	+93	+3.6	+1798

מלונות ושרותי תיירות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
גלי זוהר 1.0	— לא נסחר —				
גלי זוהר 5.0	— לא נסחר —				
מלונות דן 1.0	1815	175			-118
מלונות דן 5.0	1382		+10	+.7	+100
חוף האלמוג 0.1	6940	85.0	+99	+1.5	+233
כנס 1ש"ח	2940	212	+55	+1.9	+627
מלונות ירדן 1.0	2719 תב	237	-210	-7.2	-497

מחשבים ושרותי מחשב

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
איכות 1ש"ח	1165 •	1507	+46	+4.1	+1465
• ביצוע חלקי 96.35%					
דטה מיכון 1.0	9950 תב	154	+600	+6.4	+395
ת.י.ל.ד. 1.0	5150	422			-282
יעצא 1.0	6183	65.0	+123	+2.0	+93.0
כלל מחשבים 1.0	11000	68.0			-10.0
מ.ל.ל. 1.0	14000 תב	180	-1000	-6.7	-161
מ.ל.ל. 5.0	6000	86.0	+74	+1.3	+35.0
משוב 1.0	523 •	2446	+48	+10.1	+6449
• ביצוע חלקי 95.80%					
משוב אופ 1	409	300	-1	-.2	-250
ניקוב 1ש"ח	1914 •	916	+174	+10.0	+2798
• ביצוע חלקי 69.20%					
ניקוב 5ש"ח	1040	3724	+40	+4.0	+2484
ניקוב אופ 2	4620	156			+74.0
תים מחשבים 1.0	860 תב	5322	+60	+7.5	+5809

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
אברהם גינדי 1.0	— הפסקת מסחר —				
אברהם גינדי 5.0	— הפסקת מסחר —				
ארזי מבנים 1.0	— הפסקת מסחר —				
ארזי מבנים 5.0	— הפסקת מסחר —				
אזורים 1ש"ח	1206	38110	+46	+4.0	+74232
אזורים אופ 1	961	5900	+61	+6.8	+11258
אזורים אגח 3	155.0	23450	+1.0	+.7	+2359
אילון 1.0	430 תב	10987	+30	+7.5	+37739
אל-רוב 1.0	1576	910	+1	+1	+757
אבנרים וק"ח	6600 •	474	+600	+10.0	+880
• ביצוע חלקי 70.90%					
אפריקה 1.0ש"ח	47424	250	+1824	+4.0	+447
אפריקה 1ש"ח	41000 תב	433	+2000	+5.1	+1093
אפריקה אופ 5	33750	336	+1950	+6.3	+165
ארזים 1.0	3901 תב	854	+300	+8.3	+2079
אילרן 1ש"ח	3810	1686	+170	+4.7	+2105
אילרן 5ש"ח	2504	834	+122	+5.0	+2049
בן-יקר גת 1.0	7669	346	+110	+1.5	+396
ברנוביץ 1ש"ח	2910 •	560	+29	+1.0	+77.0
• ביצוע חלקי 98.90%					
ברנוביץ 5ש"ח	2170	247	+100	+4.8	+782
דניה 1.0	6020	69.0			-51.0
דרוקר 1.0	— לא נסחר —				
דרוקר 5.0	— לא נסחר —				
דרוקר 1ש"ח	205	12895	+7	+3.5	+3917
דרוקר 5ש"ח	150.5	7234	+2.5	+1.7	+7705
הסכה 1.0	1400	95.0			-190
הסכה 5.0	939 תב	168	+46	+5.2	+463
ת.ל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —				
ת.ל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —				
כלכלית י-ם 1ש"ח	299	14792	+11	+3.8	+36612
כלכלית י-ם אופ 1	175.0	18702	+10.0	+6.1	+29073
נב-ים 0.1	4830 תב	2290	+300	+6.6	+4001
נב-ים 0.5	3942	3722			-1208
ישראלום 1.0	1421	2657	+50	+1.7	+4584
ישרס 1ש"ח	18350 תב	370	+970	+5.6	+731
כהן פיתוח 1.0	10850	22.0	+100	+.9	+11.0
להב 1.0	4560 •	1101	+280	+6.9	+1047
• ביצוע חלקי 96.70%					
להב 5.0	2151 תב	1706	+146	+7.3	+44691
מ.ת.ב. 1.0	430 תב	7159	+21	+5.1	+28396
מ.ת.ב. אופ 2	330 תב	6500	+30	+10.0	+7500
מ.ת.ב. אגח א	125.0	30080	+3.0	+2.5	+79380

מתכת ומוצרי בניה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
כבלי ציון 5.0	1595 תב	2183	+80	+5.3	+2931
כבלי ציון אופ 3	1085 תב	2220	+80	+8.4	+4777
מודגן 1.0	— לא נסחר —				
מתכת קרוגני 1 ש"ח	340 •	4666	+25	+7.9	+12056
• ביצוע חלקי 96.20%					
מתכת קרוגני 5 ש"ח	200	17028	+8	+4.2	+21896
מתשנו 0.1	37354	59.0			-47.0
מתשנו 0.5	15800	116			-15.0
מקר פלדה 1.0	17700	407	+700	+4.1	+765
קלב 1.0	1030	421	+32	+3.2	+1245
• ביצוע חלקי 60.10%					
קלב 5.0	650 תב	3360	+55	+9.2	+4160
קליל 1.0	2418	284			-616
קליל 5.0	3929	584			-384
קליל אופ	1070	1248			-964
קליל אגח	116.5	11687	+5	+4	+19613
שלודות 5.0	10685 תב	102	+900	+9.2	+282
תעשיות לכיש 1.0	1065	445	+15	+1.4	+273
תעשיות לכיש 5.0	686	2250			-1348

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
אלביט 5.0	520000	8.0	+13000	+2.6	+14.0
אלקו 0.1	8491	67.0	+481	+6.0	+344
אלקו 0.25 ש	4600	408	+150	+3.4	+792
אלקו 0.25 מ	4999	134			-128
אלקטרה 1ש"ח	2065 תב	2970	+100	+5.1	+5225
אלקטרה א 5ש"ח	1621 תב	5621	+140	+9.5	+8569
אלקטרה אופ 5	1281 תב	2881	+104	+8.4	+3606
אלקטרה אגח 3	154.0	16500	+6.0	+4.1	+40100
אורדן 3.0	404000	14.0	+7000	+1.8	+15.0
אורדן 0.02 ש"ח	25800	111			-111
כלל תעש אלקטרו	2527	3260	+72	+2.9	+3723
ספקטרוניקס 1.0	1535	796	+45	+3.0	+299
ספקטרוניקס 5.0	1240	2600	+50	+4.2	+3495
פריכמנגר 1ש"ח	745	692	+22	+3.0	+215
פריכמנגר 5ש"ח	580	810			-353
פיקון 1ש"ח	2267 תב	327	+206	+10.0	+870
פיקון 5ש"ח	1165	200	+35	+3.1	+378
קבנשטיין אופ 1	8500 תב	45.0	+756	+9.8	+45.0
קבנשטיין אופ 5	5040				
ת.א.ת. 1.0	1700	761			-326
ת.א.ת. 5.0	800 תב	2485	+40	+5.3	+4894
ת.א.ת. אופ 1	20700	28.0	+600	+3.0	+26.0
תדאה 1ש"ח	801	11157	+41	+5.4	+14989

מוצרי בניה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
א.פ.כללבניין 1ש"ח	210	12228	+2	+1.0	+12842
א.ת. בנין אופ א	755	2133			-647
א.ת.בנין אגח א	189.0	43026	+5.5	+4.1	+60320
אקרשטיין 1ש"ח	665 תב	4122	+60	+9.9	+8744
אקרשטיין 5ש"ח	487	2463	+20	+4.8	+3534
אקרשטיין אופ א	601 תב	1524	+51	+9.3	+4700
אקרשטיין אג"ח 1	153.5	47600	+6.0	+4.7	+279289
בר-כתן 1.0	1200	216	+50	+4.4	+576
בר-כתן 5.0	655	2201	+15	+2.3	+1799
טרומאבכסס 1.0	9098 תב	15.3	+827	+10.0	+175
טרומאבכסס 5.0	4878 תב	441	+240	+5.2	+175
מ.ל.ב. 1.0	1840	938			-1006
מ.ל.ב. 5.0	900	2649	+82	+10.0	+3194
• ביצוע חלקי 77.90%					
מודול השק 1ש"ח	716	3060	+6	+.9	+789
מרואיקה ולפמן 1	— לא נסחר —				
מרואיקה ולפמן 5	17400	9.0	-100	-.6	-2.0

כימיה, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
אליאנס ב 200.0	2640 תב	908	+240	+10.0	+1658
גל תעשיות 1.0	977 תב	2069	+50	+5.4	+3339
גל תעשיות 5.0	725	2723	+10	+1.4	+1777
דיסקור 1.0	2793	25.0	+120	+4.5	+75.0
דשנים 0.1	4550	200	+150	+3.4	+85.0
דשנים 0.5	1780	2874	+50	+2.9	+2357
חיפה כימי 10.0	915 תב	11063	+55	+6.4	+45321
ליבסקו 1.0	2700	526			-708
מקסימה 1.0	8350	20.0			-10.0
מקסימה 5.0	6799	26.0			-26.0
נטף 1ש"ח	7850 תב	225	+400	+5.4	+271
סנו 1.0	28381 תב	78.0	+1800	+8.3	+147
סנו 5.0	17710 תב	101	+1000	+6.0	+791
פייקלס 1ש"ח	509	2460	+17	+3.5	+3140
פייקלס אופ 1	209	2994	+8	+4.0	+7788
פרס בוד 1ש"ח	6017 תב	291	+300	+5.3	+623
ת.ג.ל. 1.0	2760	69.0	+100	+5.8	+192
ת.ג.ל. 5.0	2406 תב	60.0	+219	+10.0	+108
חיים כימיה	4544	864	-5	-.1	-549
פריגאוס 10.0	37958 קן		+1807	+5.0	+511
תגר א 5.0	9520	95.0			-13.0
אגן 5.0	1680	725	+80	+5.0	+598
נכב 0.01 ש"ח	13500	1316	+755	+5.9	+2608
ים המלח 1ש"ח	2676	5111	+132	+5.2	+7953
פטרוכימיים 10.0	712	11607	+35	+5.2	+3467

עץ ומוצריו, נייר, הדפוס

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
כתר 1ש"ח	245	7020	+7	+2.9	+39015
[illegible] 1.0	8040	10.0	-70	-8	-20.0
[illegible] 5.0	6320	5.0			-5.0
[illegible]	11735	377	+40	+3	+182
יאה 1ש"ח	5680	195			-22.0
הנדר אשקלון	620	2452	+15	+2.5	+2276
שלוש ב 0.5	53770	25.0	+2070	+4.0	+46.8
[illegible] 1.0	3550 תב	25.0	+240	+7.3	+625
רים 0.1	149	235	+19	+4.4	+635
[illegible]	[illegible]	4017	+25	[illegible]	-15583
נייר 0.2	17880 תב	219	+1200	+7.2	+412
מפעלי נייר 10.0	592757	57.0	+11440	+3.0	+31.0

השקעות ואחזקות (מתוך חברות להשקעה)

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
אברין 1.0	436	6504	+20	+4.8	+748
אברין 5.0	220 תב	1883	+20	+10.0	+2297
ה.מ.ס. 1ש"ח	3192 תב	207	-355	-10.0	-213
ה.מ.ס. 5ש"ח	1815 תב	990	+165	+10.0	+2460
הנפקות 5ש"ח	1507	1500	+43	+2.9	+380
כור 1.0	— לא נסחר —				
כאמר טכנולוגיה		4769	420		-82
מגדיא ב 0.1	11104	96.0	+481	+3.8	-14.0
כלל תעשיות 1ש"ח	256 תב	70775	+18	+5.4	+105291

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
אמיש ש	8262 •	7.0	+82	+1.0	+8.0
• ביצוע חלקי 79.40%					
ארקפה 1ש"ח	35.0	60081	+3.0	+5.7	+67529
אלגב ש	15550	6.0			-6.0
אלגב מ	15550	50.0			-50.0
אלדן ס	8400 תב	300	+328	+6.3	+748
אמיסר כב 1.0	1264	1425	+57	+4.7	+1361
אמיק 1.0	— לא נסחר —				
אמיק 5.0	— לא נסחר —				
בנזה השקעות 1ש"ח	1700 תב	327	+130	+8.5	+2225
דנבאר 1ש"ח	850 תב	760	+50	+6.3	+560
דנבאר 5ש"ח	574 תב	930	+52	+10.0	+1116
חברה לישראל 1ש"ח	4351 תב	9985	+220	+5.3	+12697
חברה לישראל 5ש"ח	4260 תב	3545	+240	+6.0	+7946
הלקסון 0.1	124020 תב	7.0	-15780	-10.0	-7.0
הלקסון 1.0 ש	25400	143	+1000	+4.1	+303
אומגה א 0.5	24140 תב	81.0	+2000	+9.0	+376
פועלים השק 1ש"ח	986 תב	8612	+72	+7.9	+14882
בזרוק השק ש	34909	50.0			-61.0
כור השק אגח 124	12915				
חירון ב"ר 1ש"ח	2635 תב	400	+135	+5.4	+1618
חירון ב"ר 5ש"ח	1430	1648			-1083
ישום השקעות 1ש"ח	266	13063	+11	+4.3	+40618
ירדן ש	14600	150	+500	+3.6	+155
ירדן א 0.1	2145	330	+43	+2.1	+72.0
כלל ישראל 50.0	1370 תב	2230	+70	+5.6	+3051
לנדאו 1ש"ח	1568	965	+28	+1.8	+404
לנדאו 5ש"ח	883 קן		+38	+5.0	+1540
מנור 1ש"ח	650	1780	+26	+4.2	+1160
מנור א 5ש"ח	446 תב	3000	+22	+5.2	+3978
מנור אופ ב	281 •	1790	+12	+4.5	+949
• ביצוע חלקי 95.20%					
עמר אג"ח 1	127.0	5650			-4700
עמר השק ב 0.1	2922 קן		+139	+5.0	+2585
עמר השק ב 0.5	2143 •	775	+195	+10.0	+1719
• ביצוע חלקי 71.20%					
פמה א 0.1	8590	5.0			-9.0
פמה 0.5	6500	239			+187
פריון 2.5 ש"ח	13440	1159	+640	+5.0	+1411
קרדן 1ש"ח	114.0 תב	43935	+10.5	+10.1	+97315
קרדן 5ש"ח	101.0 תב	13580	+9.0	+9.8	+29752
קרדן אג"ח	101.5	110348			
			+.5	+.5	+105846
אדירי פתוח 2.0	9580	315	+324	+3.5	+213
אלדן ש	5842	735	+175	+3.6	+492
דיסקונט השק ש	2742	5156	+108	+4.1	+10111
כלל ישראל 10.0	1252	4142	+51	+4.3	+1129
פז השק ש	3408 •	165	+272	+8.7	+393
• ביצוע חלקי 95.00%					

נסחרות במט"ח

בית ב' — הפסקת מסחר —

דלק ונפט

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
דלק חיפושים מב.1	5460	848	+240	+4.6	+865
דלק חיפושים מב.5	3231	860			-673
דלק נפט אופ 2	2545	1875			-1376
פז חיפושי נפט	37300	101			-78.0
יובאל 5.0	939				
מ.ע.ב. 1.0	7200	23474	-11	-1.2	-61205
מ.ע.ב. 5.0	123.53	247	+140	+2.0	+43.0
ארזאל ב 1.5	3310 תב	2177	+234	+7.1	+5066
ארזאל ב 5.0	7138 תב	88.0	+649	+10.0	-49.0
נפטא ש	5192000	2.0	-80750	-2.5	-4.0

רשימה מקבילה

מסחר ושרותים, מלונאות ומחשבים

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
[illegible] 1ש"ח	1648	53304	+6.8	+3.8	+53033
[illegible] אופ 1	106.5	32325	-2.0	-1.9	+36959
[illegible] 1ש"ח	1190	3225	+31	+2.7	+2393
[illegible] 5ש"ח	509	4198	+5	+1.0	+2836

תעשייה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
אלקול 1ש"ח	203	17530	-4	-1.9	-25357
גולן 1ש"ח	760 תב	5216	+30	+6.4	+5073
[illegible] 1ש"ח	555	2548	+25	+4.7	+1550

(המשך מניות)

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
מן 1ש"ח	480	900	+18	+3.9	+669
גלפרוסט 1.0	16500	50.0	+600	+3.8	+49.0
[illegible] ב 1ש"ח	421 תב	5335	+21	+5.3	+20446
שלמה אגל 1.0	5238 תב	150	+280	+5.5	+680
שקן מבכ א ש	5000 תב	1715	+275	+5.8	+1845
ש"ק 0.1	17253	480	-664	-4.0	-215

טקסטיל והלבשה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
ארגד 1ש"ח	605 תב	4792	+35	+6.1	+20125
ארגד אופציה (1)	400 תב	2450	+32	+8.7	+3450
ארגד אג"ח	115.0	9500	+3.5	+3.1	+98500
אתא 1.0	935	1012			-883
אופנת כרוך 1 ש"ח	614	2255	+16	+2.7	+8837
אופנת כרוך 5 ש"ח	468	3630	+8	+1.7	+2470
אופנת כרוך אופא	437	1100	+12	+2.8	+7020
ארגמן רג ש	16000 תב	359	+1800	+6.7	+816
דלתא-גליל א 3.0	3507	1306	+167	+5.0	+2867
סטורית כאמור 1.	2092				
סטורית כאמור 5.	910 תב	171	+64	+7.6	+1250
ויסלגו 1.0	1815	150	+10	+6	+80.0
ויסלגו 5.0	1287 תב	1420	+117	+10.0	+3177
וורדינון 1.0	6324 תב	267	+414	+7.0	+889
ויקות 1ש"ח	2339 תב	1761	+190	+8.8	+2864
ויקות 5ש"ח	1730	3737	+80	+4.9	+8042
ויקות אופ סר ב	1191	309			-7.0
קורזיה 0.1	2936 תב	441	+160	+5.8	+1101
קורזיה 0.4	2340 תב	1483	+153	+7.8	+3353
ליבות 1ש"ח	325	4823	+11	+3.5	+8899
מים בלקר 1.0	— לא נסחר —				
מקס 0.1	4891 תב	228	+240	+5.2	+668
מקס 0.5	2650 תב	570	+150	+6.0	+2210
עים 1.0	570 תב	2667	+38	+5.6	+9057
עים 5.0	292 תב	5861	+27	+10.2	+17934
עים אופציה (1)	279	14400	+11	+4.1	+9132
עים אג"ח להמרה	112.5	85620	+1.5	+1.4	+119150
עמק 1.0	297 תב	14193	+17	+6.1	+13083
עמק אופ 1	185.0	11004	+9.0	+5.1	+14624
פולגת א 1ש"ח	1801	3271			-2267
פולגת ב 4ש"ח	1180	10961	+56	+5.0	+21974
פולינן א 0.5	10358	212	+400	+4.0	+275
פרגר 1.0	825 תב	592	+44	+5.6	+424
ליבוד סבריכה	12600	17.0	+500	+4.1	+96.0
תעש רוגוזין 1.0	2573	468	+45	+1.8	+652
דלתא-גליל 1.0	4000	1252	+240	+6.4	+2256

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
אקופנה 5.0	— לא נסחר —				
אורדן 10.0	9050	491	+350	+4.0	+468
אורדן 50.0	7990	572			-262
אלקוזית 1.0	7150	100			-108
אלקוזית 5.0	6000	12.0			-4.0
בכרים ש	410	5948	+8	+2.0	+5223
התכוף 1.0	7602 •	42.0	+200	+2.7	+58.0
• ביצוע חלקי 71.20%					
התכוף 5.0	5042 •	200	+458	+10.0	+467
• ביצוע חלקי 94.20%					
התכוף אופ	4650 תב	15.0	+415	+9.8	+78.0
ויקה 1.0	4252	24.0	+202	+5.0	+416
ויקה 5.0	1968 תב	481	+168	+9.3	+1150
קופסאות פח 1.0	4081 תב	6903	+300	+7.9	+21859
קופסאות פח 5.0	4050 תב	1491	+335	+9.0	+3878
מתכת סדום 1.0	225 תב	14179	+20	+9.8	+19880
כבלי ציון 1.0	3112 תב	2017	+283	+10.0	+3653

אגרי בניה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
אגרי בניה 1.0	— הפסקת מסחר —				
אישכאל 1ש"ח	351	7075	+9	+2.6	+6440
אישכאל אופ (1)	181.0	16150	+1.0	+.6	+4446
• ביצוע חלקי 91.30%					
גרב 5.0	2134 תב	2122	+194	+10.0	+2829
הר-לז 1.0	766	1233			-33.0
ויסבכין 1.0	461	1612			-415
ויסבכין 5.0	228 תב	14454	+18	+8.6	+39272
לפסיץ 1ש"ח	1808	936	+85	+4.9	+3161
לפסיץ 5ש"ח	1425	3000	+35	+2.5	+4928
נאות אביב 0.5	12640	260	+400	+3.3	+394
נכסי אחרים 1ש"ח	315 תב	5799	+15	+5.0	+16819
סהר החזקות 1.0	960	1210			-210
סהר החזקות 5.0	999	591	-11	-1.1	-118
סהרף 1.0	8000	39.0	+204	+2.6	+28.0
סהרף 5.0	6151 •	225	+61	+1.0	+128
• ביצוע חלקי 96.60%					
עפר ופלע 1.0	— לא נסחר —				
עיר 3.0	1914 תב	1090	+110	+6.1	+1289
קיסריה 0.1	3749 תב	456	-203	-5.1	-1317
קיסריה 0.5	1580	810	+50	+3.3	+2191
רוטבין 1ש"ח	430	6948	+20	+4.9	+4403
רוטבין 5ש"ח	218	7899	+9	+4.3	+11558
רוטבין אופ 2	1253	640	+4	+.3	+390
רוטבין אגח א	129.5	5952	+2.0	+1.6	+49048
רסקו מבכ	5000	516	-201	-3.9	-606
רסקו רג	4400	296	+203	+4.8	+596
נכסים ובנין 1.0	3202	1155	+93	+3.0	+369
הכשרת הישוב 1.0	69360	100	+2861	+4.3	+105
יעקוד 1ש"ח	3355	395			+301
כלל נדלן 0.1	659	6519	+22	+3.5	+177

חקלאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
מטע הדר 0.1	3173	950	+120	+3.9	+1385
מטע הדר 0.5	3000				
מהדרין 1ש"ח	6360	1294	+260	+4.3	+3322
מהדרין אופ 1	4360	348	+300	+7.4	+1076
גבעי הדרים 1.0	1615	1943	+50	+3.2	+4547
פרי-אור 5ש"ח	2210	475	+100	+4.7	+1966
שב-הר 0.1ש"ח	2325 תב	2557	+211	+10.0	+3797
שב-הר אופ א	1305	1900			-600

תעשייה

מזון וטבק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
אסם 1.0	1400	688	-50	-3.5	-1892
גלרפרוסט 1ש"ח	2974	330	+114	+4.0	+375
גלרפרוסט 5ש"ח	1995	502	+95	+5.0	+2046
גלרפרוסט אופ 1	200	.1	-794	-79.9	-3051
דובק בב ש	5750	1045	-31	-5	-806
דובק בב מ	5860	500			-404
זגלבל 1.0	840	500			-130
זגלבל 5.0	730	147			-147
פרי-הר 1.0	— הפסקת מסחר —				
פרי-הר 5.0	— הפסקת מסחר —				
מפעלי בירה 1.0	33000 תב	18.0	+2400	+7.8	+66.0
מפעלי בירה 5.0	27520 תב	80.0	+1600	+6.2	+120
יצור 1ש"ח	1380	835	+30	+2.2	+785
יצור א 5ש"ח	795	1588			-588
יצור אופ 2	630	1585			-474
[illegible] 1ש"ח	660	1951	+10	+1.5	+495

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	הפדיון	הקרן	מחיר היחידה	הפדיון	הקרן	מחיר היחידה	הפדיון	הקרן	מחיר היחידה	הפדיון
אב	5625.81	5549.17	הגפן	499.73	489.50	לפיד	449.02	440.30	עופר	1258.03	1232.00
אבוקה	549.48	538.80	חלב	238.64	233.62	לקט	1765.89	1728.70	עוז	2767.45	2745.32
אגוז	247.14	242.41	הדס	1480.76	1455.46	לשם	331.74	325.27	עמיר	455.47	445.48
אדיר	1611.14	1579.72	הדר	262.22	257.39	מגן	1254.28	1230.59	עפרון	136.17	133.57
אורים	2831.52	2776.50	הללה	582.38	571.96	מנשה	3668.15	3635.33	פאר	1708.89	1676.19
אופיר	1891.51	1854.07	הרדוף	389.95	383.28	מגד	252.55	248.96	פנר	575.91	564.55
אור	438.34	429.19	הקל	455.13	446.49	מבטח	3631.72	3598.57	צמיח	494.84	485.11
אורות	148.77	145.80	הרץ	431.60	424.72	מגל	592.44	589.05	צוק	119.23	118.76
איילי	270.29	268.43	ורד	530.33	521.26	מור	2051.34	2022.11	צבי	1045.90	1024.35
אורן	777.95	762.97	זהבית	2776.58	2716.90	מורן	947.36	938.65	צביה	553.40	545.77
אייל	3813.71	3740.55	זוהר	20318.56	20022.64	מטה	26349.23	25946.61	צמרת	1847.29	1811.33
אריאל	5420.45	5301.63	זיו	18875.81	18601.48	מיתר	972.40	953.65	קלע	2370.68	2358.86
איתן	730.88	716.28	זמיר	551.92	541.09	מעוז	4728.27	4639.19	רובית	19568.22	19407.23
אלון	597.82	585.56	חבצלת	157.78	154.30	מפרש	760.11	745.97	רימון	123.79	123.53
אלונה	654.11	641.30	חלילן	131.52	130.74	מקסם	342.18	335.58	רקפת	811.89	798.63
אליכס	102.07	100.05	חלמיש	209.03	205.01	מרגלית	1550.75	1520.46	רשף	406.91	398.19
אפי	372.79	365.65	חן	140.02	139.46	מרום	117.88	117.41	שביט	414.65	406.69
אש	182.16	178.20	חסון	1424.64	1393.42	נירים	1258.40	1234.56	שחם	335.95	326.02
אשל	180.40	176.88	טל	6100.50	6023.78	נוגה	28322.24	27913.78	שילה	457.77	454.65
אשרה	243.55	241.29	יובל	422.83	414.79	נתיב	341.76	335.17	שביר	374.31	366.90
בילה	2774.71	2721.82	יהלום	2593.42	2543.34	נטע	312.70	302.42	שגב	935.90	922.81
ברוש	348.70	338.30	יסודות	411.38	407.23	ניל	6984.25	6884.97	שחף	970.65	947.51
ברק	556.59	545.87	יפה	420.35	411.37	סביון	677.37	664.82	שקד	178.18	174.68
ברקת	303.18	297.41	כוכב	369.60	362.52	סגולה	134.06	131.39	תבור	258.84	256.59
בשן	1543.46	1513.84	כחל	135.45	132.85	סלע	339.09	332.46	תירוש	590.40	587.46
גבע	1071.84	1056.32	כלנית	641.01	629.33	סנונית	492.03	482.50	תדהר	505.63	499.60
גורן	426.23	418.23	כנרת	255.21	252.73	ספיר	405.42	396.10	תמר	222.59	218.42
גיא	9894.10	9747.75	כרמל	148.55	145.58	עדי	184.18	183.29	תפוח	184.23	183.04
גיל	3322.42	3260.16	כתר	1186.88	1163.53	עוזיה	389.90	382.36	תרשיש	1414.72	1387.04
גלית	605.21	598.06	להב	4752.01	4663.04	עדית	856.30	839.98	תשרי	499.26	492.46
דוכיפת	415.00	411.10	לוטם	12160.47	11949.69	עירן	482.32	475.85			

הלוח הכללי

דירות בשכירות

• בראשון לציון 2½ חדרים ריקה לזו"ג. שכונה מפוצלת. טלפון 08-224074 (25530)

דירות להחלפה

• 3½ בקומה-כ של בית-אבי מחתם בבלוקה. טלפון 03-268051 (25582)

עסקים

• להשכרה בית בו במרכז תל-אביב החוף מתאים פעיל שכר ת.ד. 568 תל-אביב עבור 1.א.א. (25616)

• להשכרת שיווק ויחיד למשרד עסק פעיל ל-20% ת.ד. 568 תל-אביב עבור ס.א. (25615)

אולמות

• בראשל"צ אולמות לכינוסים מיוחדים ל-120 טלפון 03-997982 (25656)

חנויות

• בהרצליה במקולם להשכרה חנות בטבע"ש מרכז. טלפון 052-540799 (27495)

הצעות עבודה

בולוש ונקיון

ציפוי אמבטיות

נרשמו לנישואין

שונות

הכרזות

שוק המציאות

ירושלים

ריפוי והרזיה

אופנועים וקטנועים

מכירות

רוצים לקנות

רהיטים

מקררים

הלוואות

ריפוי והרזיה

מכוניות

למפעל פלסטיקה באזור השרון דרוש מנהל מחלקה בעל נסיון של 5 שנים בהפעלת ואחזקת מכונות הזרקה. לפנות בכתב ל"י בציון קורות חיים הכוללים קודם לת.ד. 30216 תל אביב עבור מספר 100. סודיות מובטחת.

לגוור מחשבים דרושים אנשי מכירות למיקרו מחשבים טל. 03-285282-3-4 קרליבך 29 ת"א

לחברת שיווק בינלאומית דרושים: אנשי מכירות רק באיזורים הבאים: טבריה, חיפה, רחובות, ירושלים, באר שבע, ת"א, ב"ש. הכנסה מעל 55,000 ש"ח לחודש. הרישום בצ"ל רכב פרטי. נסיון מוכח במכירות. עסקיות ע"ס 45.000 ש"ח טל. 03-624512

שר האנרגיה משה שחל ל"דבר":

מסקנות ועדת הכלכלה אינן מחייבות אפעיל את הרפורמה באוגוסט כמתוכנן

אגמון: מעוך רכישת הדלק הקיים חסך למדינה 50 עד 100 מיליון דולר לשנה

מאת דני גוב

הרפורמה במשק הדלק תמומש בתאריך המתוכנן – אוגוסט השנה. מסקנות ועדת הכלכלה שדנה בנושא לפני שבוע, אינן מחייבות את משרד האנרגיה. כך אמר אתמול שר האנרגיה, משה שחל ל"דבר".

בהכנת התכנית הושקעו כשנתיים של עבודה מאומצת, אומר שחל, ובהתחשב בזמן המועט שהוועדה והיו"ר שלה, הרב אליהו שפייזר, הקדישו לנושא, אין להבין שמסקנותיה מבוססות.

סופר "דבר" מציין כי הוועדה דרשה משחל להגיש תוך 3 חודשים תיקונים לרפורמה ברוח המלצות הוועדה, אך שר האנרגיה לא מתכוון, לדבריו, לעשות כן מאחר שבעבודת הוועדה יש סתירות קשות, גם בהצגת העובדות, המצביעות על חוסר מקצועיות וחוסר הבנה בסיסית של הוועדה במשק הדלק.

ההמלצה להוציא את בתי הזיקוק מהרפורמה, אומר שחל, מצביעה על חוסר הבנה בסיסי של משק הדלק בארץ ובעולם. "אין אלא להצטער על שהוועדה משתמשת בנושא זה בסיסמאות. בלי חלקם של בז"ן ברפורמה לא ניתן לייעל או לשנות את משק הדלק", אומר שחל.

משרד האנרגיה מציין כי לתכנית הרפורמה יש תמיכה רחבה הן באוצר על כל אגפיו הן בבנק ישראל.

מנכ"ל חברת "דלק", אברהם אגמון, שלח בשבוע שעבר מכתב לשר שחל ובו פירוט של החסכון ביבוא נפט גולמי לישראל בשנים 1979–1986. אגמון מציין שנחסכו כ־100 מיליון דולר לשנה בגלל דרך רכישת הנפט הנוכחית שאיפשרה לישראל להתייצב כגוף אחד מול ספקי הנפט.

בתגובה למכתב אגמון אמר שחל כי מומחי משרדו ולא מומחי החברות הם האחראים לחסכון זה.

"הרפורמה נבדקה על כל פרטיה, כולל שלב רכישת הנפט, עם מומחים בעלי שם וידע בשוק הנפט הבינלאומי", אומר שחל.

אברהם אגמון: חסכנו 100 מיליון דולר

משה שחל: "אחראי" לחסכון

דירקטוריון הבורסה ידון בהחמרת הקריטריונים להנפקה ברשימה א'

מאת מוריה אבנימלך

דירקטוריון הבורסה ידון בישיבתו ביום חמישי השבוע בקריטריונים חדשים לחברות המבקשות לגייס הון בבורסה. הכללים החדשים יחמירו את הדרישות מחברות המנפיקות במסגרת הרגילה (רשימה א') לאחר ששהוכנה מסגרת מיוחדת, רשימה ב', עבור חברות חדשות, עתירות סיכון, או הנפקות קטנות.

הקריטריונים החדשים יחמירו את הדרישות לגבי וותק בפעילות עיסקית, ויעמידו אותו על שלוש שנים במקום שנתיים כיום. חברה מנפיקה תידרש לעמוד בדרישות הרווחיות שנתיים ולא שנה, כמו עד כה. הכללים החדשים ידרשו מחברה ברשימה א' הון עצמי של 1.5 מיליון שקל, בעוד היום לא מתייחסים הכללים להון עצמי, אולם לגבי חברות ברשימה ב' קבעה הבורסה מינימום הון עצמי של 750 אלף דולר.

הקריטריונים החדשים יקבעו מינימום של 1.5 מיליון דולר להנפקת מניות מסוג אחד בלבד. הנפקת שני סוגי מניות תחייב מינימום של 6 מיליון דולר (3 מיליון דולר לכל סוג). מי שירצה להנפיק מניות, אגרות חוב המירים ואופציות המירות למניות יידרש להנפיק 4.2 מיליון דולר לפחות – 3 מיליון דולר במניות, 1.5 מיליון דולר באגרות חוב, ו־700 אלף דולר באופציות.

הכללים החדשים יביאו לכך שמניות שנסחרו עד כה ברשימה א' יעברו להיסחר ברשימה ב'. עד כה נמנעה הבורסה מלהעביר חברות ותיקות לרשימה ב', גם כאשר אופי ההנפקה מתאים יותר לקבוצה זו.

בבנק לאומי – ייפתח מחר המו"מ על הסכם השכר

עובדי בנק הספנות יקבלו תוספת של 18%

מאת חיים ביאור

מחר ייפתח המשא ומתן בין הנהלת בנק לאומי לבין הוועד הארצי של עובדי הבנק על הסכם שכר חדש ל־87.

חטיבת עובדי הבנקים בהסתדרות הפקידים תובעת שהתוספת לשכרם של 10 אלפים עובדי הבנק תנוע בין 12 ל־14 אחוז ואולם ועד העובדים גיבש, באורח בלתי רשמי, דרישות גבוהות בהרבה.

בדיוני השכר בבנק לאומי תלקח בחשבון הודעתו של המנכ"ל צדיק בינו, שלפיה העובדים יקבלו משכורת נוספת אם הרווח של הבנק על ההון יגיע ל־4 אחוזים: משכורת וחצי – אם הרווח יגיע ל–6 אחוזים ושתי משכורות –אם הרווח יגיע ל־8 אחוזים.

בינתיים נחתם הסכם שכר בבנק הספנות, המבטיח ל־40 העובדים תוספת שכר של 18 אחוז על חשבון 1986 וכן 3 עד 4 אחוז על חשבון 1987.

ב"מזרח" – אחת מסוכנויות הביטוח הגדולות באיזור תל־אביב – נחתם הסכם שלפיו יקבלו העובדים תוספת שכר של 13.5 אחוז לשנת '87. מזכיר חטיבת עובדי הבנקים והביטוח בתל־אביב, ציון כהן, מסר שההסכם מבטיח, במקביל, מעבר לשבוע עבודה מקוצר בן 5 ימים.

הסכם שכר נחתם בימים אלה גם בחברת "שירותי נפט", העוסקת בבנייתם של מאגרי נפט ובפיתוח פרוייקט האנרגיה הסולרית בנגב. מחזיק תיק עובדי חברות הדלק במועצת פועלי תל־אביב, חיים סרוד, מסר ש־70 העובדים יקבלו תוספת שנתית, המסתכמת בכ־17 אחוז, למפרע מאפריל '86. בעקבות ההסכם יצומצם הפער בשכר לרעת עובדי "שירותי נפט" לעומת העובדים בחברות הדלק.

קבוצת איתנית סוגרת קו ייצור לוחות הגבס בתגיב בגלל מלאים

מאת דני גוב

קבוצת "איתנית", בעלת מפעל "תגיב" למוצרי בנייה, סוגרת את קו ייצור לוחות הגבס, נוכח הצטברות מלאים גדולים והעדר ביקוש. הצטברות המלאים נובעת מצמצום דרסטי בענף הבנייה ובביקוש כתוצאה מכך וכן בשל תחרות מצד יבואנים אחרים.

הקבוצה תמשיך לייצר ולמכור לוחות מיובאים, בלוקים ומוצרים אחרים. המלאים במפעל מצטברים במחסנים מזה כמה חודשים ולהערכת מנכ"ל קבוצת איתנית, אריה שרון, יימשך המצב הזה עוד כמה חודשים. קו הייצור של לוחות הגבס ייסגר, ככל הנראה, לתקופה ארוכה, עד לשינוי המצב בענף. כתוצאה מסגירת קו הייצור פוטרו 12 עובדי המפעל מתוך 20 שעבדו בו בשיא הפעילות.

מנכ"ל איתנית אומר ל"דבר", כי תגיב בהווה נתח זעיר בכלל הפעילות של הקבוצה. מחזור איתנית בשנה הוא כ־30 מיליון דולר והיא מעסיקה כ־600 עובדים. היקף הפעילות של תגיב הוא כ־7% מכלל פעילות הקבוצה. קבוצת איתנית היא בעלת המפעלים: איתנית מוצרי בנייה, אטמקו כרבאל, בכשירי ים שלומי ותגיב.

מסיכומים ארעיים בחברות הביטוח עולה:

במחצית הראשונה של '87 נמכרו כ־50 אלף פוליסות ביטוח חיים

מאת מאיר תדמור

במחצית הראשונה של 1987 נמכרו ככל הנראה כ־50 אלף פוליסות חדשות של ביטוחי חיים – ביטוח מנהלים וביטוחי פרט, כך עולה מסיכומים ארעיים שנאספו בחברות הביטוח המובילות.

הגידול במספר הפוליסות החדשות ניכר, במידה רבה, מכוונת האוצר להכניס שינויים בביטוחי מנהלים וחשש המבוטחים שירעו תנאי הפוליסות החל בינואר 1988, כפי שכבר הודיע הממונה על שוק ההון והביטוח, יהודה דרורי.

מומחים בענף מציינים שלמרות הירידה החדה בשיעורי החיסכון גדל החיסכון באמצעות ביטוחי חיים. מבוטח חדש משלם בממוצע פרמיה שנתית של כ־800 ש"ח, פי שניים [illegible] למשפחה.

עוד אומרים המומחים לביטוחי חיים, כי מגמת העליה במספר הפוליסות תלך ותעלה, ככל שנתקרב לסוף השנה. לכך יתרום גם המאמץ השיווקי של החברות לעשות למען רכישת פוליסות בתנאים הקיימים.

תיעוש חנכה מפעל הדפסת טקסטיל במפעלה שבאזור

מאת דני גוב

בהשקעה של 2 מיליון דולר הקימה תיעוש מפעל הדפסת טקסטיל חדש במפעלה שבאזור. המפעל נחנך אתמול בנוכחות ראשי המשק ההסתדרותי והתאחדות התעשיינים.

לדברי ראשי תיעוש ההשקעה במפעל תניב תוצאות כבר השנה בגידול של למעלה מ־30% בכושר הייצור, המיועד ברובו לשוק היצוא. יצוא החברה יגיע בשנת 1987 לכ־5 מיליון דולר ומחזור המכירות הצפוי על פי הזמנות שבידי המפעל יסתכם בכ־15 מיליון דולר.

יהיה זה המשך מגמת הגידול במכירות וביצוא אופים לאחר שאשתקד גדלו מכירותיה ב־100% והגיעו ל־10 מיליון דולר ואילו היצוא גדל אשתקד ב־63% והסתכם ב־2.6 מיליון דולר.

בבעלות על אופים (60%) שמניותיה נסחרות בבורסה, מחזיק קונצרן תיעוש של חברת העובדים. מנכ"ל הקונצרן, בן ציון בצלאל, הוא יו"ר דירקטוריון החברה.

בעקבות חתימת הסכם עם כל רשתות השיווק:

"ורד הגליל" יכפיל מכירותיו לקראת החורף

מאת דני גוב

מפעל "ורד הגליל" של קיבוץ כפר בלום מתכוון להכפיל את מכירות מוצריו לקראת הסתו והחורף הקרובים, זאת לאחר שהוחתם על הסכמי שיווק עם כל הרשתות. עד כה שווקו מוצרי המפעל רק ברשת הקואופ. נוכח לחצים מצד רשתות אחרות שביקשו להפלייה בשיווק מוצרי המפעל, הוחלט על חתימת הסכמים עם הקק"ם ועם רשת השופרסל.

עם חתימת הסכמי השיווק עם שתי הרשתות (קק"ם 45 חנויות ושופרסל 65 חנויות) יימכרו מוצרי המפעל בכל רשתות השיווק בארץ המחזיקות בכ־400 חנויות.

עמי דולב, מנכ"ל המפעל, אומר כי הפעלת הקו החדש בספטמבר הקרוב ותחילת עונת השוקולד (עונת השוקולד מתחילה עם תום הקיץ, שעה שקטנה צריכת המשקאות הקלים והגלידות), תגדיל את תפוקת המפעל בשעור של כפי המיישה בהתפוקה הנוכחית.

במפעל נמסר כי, לאחר שהוא נפתח בנובמבר האחרון נתנהה עיסקת שיווק רק עם רשת הקואופ. שהיה הגורם היחיד שהתכם והמפעל מצידו לא היה מסוגל לספק לרשתות אחרות בשל מגבלות בכושר הייצור, אז.

ענף הפלסטיקה ענף הפלסטיקה

עליות חדות במחירי יבוא חומרי גלם בענף הפלסטיק

מאת דני גוב

מאז תחילת השנה חלו עליות חדות במחירי חומרי הגלם המיובאים לתעשיית הפלסטיק בארץ. מדובר בעליות של בין 25% עד 50% (בסוגי חומרי הפלסטיק השונים) הנובעות בעיקר מהעליות במחירי הנפט בשנה האחרונה, גידול חד בתצרוכת העולמית, תקלות טכניות במפעלים בעולם. עיקר היבוא לישראל של חומרי גלם לענף מקורו בארה"ב אירופה והמזרח הרחוק.

בענף הפלסטיקה בארץ אין צופים כי בתקופה הקרובה תתרחש הקלה כלשהי ברמת המחירים וגם בעתיד צפויות תנודות במחירים בשל שינויים צפויים במחירי הנפט. תופעה אחרת ההולכת ומתפתחת בענף העולמי, היא חזרה של משקיעים ויזמים לייצור. לפני כארבע שנים נסגרו מפעלים רבים בעולם בשל חוסר כדאיות כלכלית, אך כיום, נוכח המחסור, מסתמנת מגמה הפוכה. יזמים רבים משקיעים בהקמת מפעלים לייצור חומרי גלם לפלסטיק ואלה הקיימים משקיעים ברענון מפעלים.

חומרי הגלם לענף הפלסטיקה נמדדים בשווקים העולמיים כמו שאר חומרי הגלם אף שאינם מופיעים בטבלות הקומודיטיס הרגילים. עיקר חומרי הגלם בהם משתמשים בארץ הם פוליסטירן המשמש לבטל בייצור גביעי פלסטיק ואריזות שונות, פוליאתילן המשמש בייצור יריעות, שקיות ניילון ופוליפרופילן המשמש בייצור ארגזים, צנרת, ריהוט גינה וחומר גלם נוסף הוא הפי.וי.סי. המשמש למשל באיטום מאגרים. מרכיב נוסף הם חומרים פלסטיים הנדסיים שבהם מורגשות תנודות פחות חריפות בשל יוקרם הרב. המשתמשים הגדולים בארץ הם תעשיות הפלסטיק בתעשייה הקיבוצית ומפעלים פרטיים.

בחומרים המיובאים מחו"ל קיים עיוות מסוים מאחר ולמרות הסכמי הסחר עם השוק המשותף והסכם הסחר החופשי עם ארה"ב ישנם פערים ביבוא משני המקורות הללו. המכס למשל על יבוא פוליאתילן (צפיפות נמוכה) מהשוק המשותף הוא 6% בעוד המכס מארה"ב מגיע לשעור של 25% על אותו מוצר. יבואנים נמנעים לעיתים מרכישת חומרי גלם בשל העיוות ברמת המכסים הכוללת.

בישראל מיוצרים חומרי הגלם על ידי שני גורמים: המפעלים הפטרוכימיים ומפעל פרוטארום. המפעלים הפטרוכימיים מייצרים שני סוגי פוליאתילן (מצפיפות נמוכה) ופוליסטירן (ג'נרל פרפס). ופרוטארום מייצר פי.וי.סי. שאר חומרי הגלם הפלסטיים פוליאתילן (צפיפות גבוהה) ופוליאתילן (לינארי) ופוליפרופילן וסוגים אחרים של פוליסטירן – כולם מיובאים. כך אומר לדבר חיים אלקלעי, יו"ר האגודה הישראלית לפלסטיקה, המשמש גם כיועץ לתעשייה וכמייצג חברות המספקות חומרי גלם לענף.

בעייתיות אחרת הנגרמת בענף הישראלי היא העובדה ששני המפעלים היצרניים הם מונופוליסטיים. מפעל ישראלי הצורך חומרי גלם פלסטיים יכול לרכוש בחו"ל בחוזה לטווח ארוך תוך התחייבות של הספק על המחיר. בארץ היצרן אינו יכול לרכוש חומרי גלם בהזמנה לטווח ארוך, הדרושה לו למשל לצורך השלמת הזמנת יצוא. המחיר אינו מובטח והוא אינו יכול לרכוש למלאי. הוא מחויב ברכישה מיידית ובתשלום מיידי. מצב כזה יוצר, לדעת יצרנים בענף הפלסטיקה בהתאחדות התעשיינים, תלות ביצרנים המקומיים. מאחר ויש ביכולתם לעצור אספקה ולמנוע ייצור במפעלים הצרכניים. לדבריהם המפעלים המקומיים משתמשים בכך כדי לזכות בהעלאות מחירים ומפעילים לחץ בדרך זו על הרשויות לאשר להם ייקור המוצרים.

סך כל הצריכה בישראל של פוליאתילן (צפיפות נמוכה) היא כ־55 אלף טונות מזה כ־98% מייצור מקומי והשאר יבוא. פוליאתילן (צפיפות גבוהה) נצרך בכ־20 אלף טונות הכל מיבוא. פוליסטירן (ג'נרל פרפס) נצרך בכ־17 אלף טונות, מזה פחות מ־1000 טונות מיבוא (כ־6%).

27 חברים בכוח המשימה כבר רכשו מניות בחברה הפיננסית

מאת דני גוב

27 חברים מארה"ב, אירופה וישראל כבר רכשו מניות בחברה הפיננסית החדשה – החברה לשירותים פיננסיים SFCH – השייכת לכוח המשימה.

המניות נרכשו בסכומים שבין 25 ל־100 אלף דולר. בין המשקיעים שאול אייזנברג, דיויד רוטשילד, צ'רלס ברונפמן, דב לאוטמן, אלי הורביץ וחיים רוזוב.

החברה החלה לפעול באחרונה משני משרדים בת"א ובניו יורק ולהערכת מנהליה, הנשיא אפרים ברכר והיו"ר סמואל ליברמן היא תהיה רווחית בתוך מספר שנים והחזרה יבואו מדמי תיווך.

החברה אמורה לשמש גשר בין משקיעים מחו"ל לבין יצרנים מישראל על בסיס של כדאיות כלכלית. יתרה יהיה בכך שהיא מתמחה בביצוע פוטנציאל היצוא של החברות הישראליות ובהתאמת משקיעים בעלי ניסיון, ידע שיווקי וקשרים בענפים הספציפיים בהם נדרשת השקעה.

משרד התעשייה יתנה יבוא נייר בתשלום במזומן; היבואנים מתנגדים

מאת דני גוב

משרד המסחר והתעשייה מבקש להתנות קבלת רשיונות יבוא לנייר בשלו עין בכך שאמצעי התשלום יהיה במזומן בלבד. יבואני נייר טוענים כי אם אכן יונהג צעד כזה הוא יגרום להם קשיים גדולים במיוחד ויעניק הגנה בינהלית נוספת ומיותרת ליצרן המקומי ויחזק את מעמדו המונופוליסטי, תוך דחיקת היבוא המשמש כבלם מרסן בתחום המחירים והגורם לדרבנו להתייעלות.

משרד התעשייה אומר כי הרישור על יבוא נייר נסול עין נועד לצורך מעקב אחר כמויות המגיעות ארצה ובדיקת מגמת המחירים בשווקים הבינלאומיים.

יצוין כי עד כה העניק משרד התעשייה רשיונות לפי הקריטריונים האלה: יבוא מארצות השוק המשותף וארה"ב – רמת המחיר בארץ היבוא וביחס לשוק הבינלאומי בכלל. יבוא מארצות כלליות – רמת המחיר בארץ היבוא והכמות המבוקשת.

נוכח המצב החמור שאליו עלולים להיקלע יבואני נייר אם תמומש ההחלטה של תשלום במזומן הם תובעים עתה ביטול ההנחייה הזו.

משק עולמי / ביל כספי

בנק אמריקה יגייס הון ביפן

מבקש להנפיק 350 מיליון דולר במניות מועדפות ואגרות חוב

בנק אמריקה, הבנק השני בגודלו בארה"ב אשר נקלע לקשיי נזילות מבקש לגייס ביפן 350 מיליון דולר, כדי להגדיל את בסיס ההון שלו. הבנק אשר סבל הפסדים קשים בגלל חובות אבודים בסקטור החקלאי והאנרגיה של ארה"ב, חייב להגדיל את בסיס ההון בגלל לחץ כבד של שלטונות הבנקאות הפדרליים.

בנק אמריקה נואש כנראה מלגייס כסף בשוק ההון האמריקאי לאחר שהתברר שהוא נאלץ לשלם נחשבת אצלו למוגזמת והוא פנה לשוק ההון היפני. הפניה של בנק אמריקה ליפן מבוססת על עודפי הכספים העצומים של הבנקים היפניים וגם על נכונותם להשקיע בארה"ב, שכן אין להם מוקדי השקעה אחרים למיליארדי הדולרים שמצטברים בקופותיהם.

ארנולד קלאוסן יו"ר בנק אמריקה בטוקיו נפגש עם כמה בנקאים חשובים כדי לעניין אותם ברכישת אגרות חוב של הבנק שלו בסך 250 מיליון דולר ומניות מועדפות בסכום של מאה מיליון דולר. אם תבוא העצות בטוקיו ינפיק הבנק האמריקאי אגרות חוב ומניות בשוק של טוקיו כבר בחודש הקרוב.

ארה"ב חייבת 263 מיליארד דולר

בנתונים שפורסמו השבוע בוושינגטון עולה, שארה"ב חייבת לעולם 263.6 מיליארדי דולרים, עליה של יותר מ־235 אחוזים מהחוב של 111.9 מיליארדים בסוף שנת 1985. בשנת 1985 הפכה ארה"ב למדינה דביטורית, לראשונה מאז שנה 1914.

למרות שארה"ב היא המדינה החייבת הגדולה ביותר בעולם, אין להשוות בין החוב של ארה"ב ושל מדינות כמו ברזיל החייבת כ־110 מיליארדי דולרים, מכסיקו החייבת 103 מיליארדים וארגנטינה החייבת 52 מיליארדי דולרים. החובות של המדינות הדרום אמריקאיות הם חובות שחייבים ישירות לבנק או לאירגונים פיננסיים שונים. החוב של ארה"ב הוא חוב פחות מוגדר, שכן הוא משקף את ההשקעות הזרות בארה"ב לעומת ההשקעות האמריקאיות בנכר. ההשקעות הזרות בארה"ב גדלו ל־1.33 טריליון דולרים (טריליון שווה לאלף מיליארדים) עליה של 26 אחוזים לעומת ההשקעות הללו בסוף שנת 1985.

נדל"ן / דני גוב

חברת הנדל"ן הגדולה בארה"ב תשווק בארה"ב קוטג'ים שבונה ברמז

חברת הנדל"ן הגדולה ביותר בארה"ב "סנצ'ורי 21" חתמה באחרונה הסכם עם חברת הבנייה הישראלית ברמז, לפיו תשווק בארה"ב וקנדה קוטג'ים בפרוייקט בנייה גדול בזכרון יעקב.

החברות ברמז ומשהב בונות את נווה הברון בזכרון ועד כה מכרו כ־80 יחידות כאשר 12 נוספות נמצאות בשלבי בנייה. במקום יש פוטנציאל לעוד כ־150 קוטג'ים ווילות.

בני זבולוני, מנכ"ל ברמז, חתם בימים אלה על העיסקה עם סנצ'ורי 21. החברה מחזיקה 6500 משרדים בצפון אמריקה והיקף העיסקות שלה כ־40 מיליארד דולר. החברה האמריקאית אמורה לשווק את הקוטג'ים ליהודים וישראלים בארה"ב וקנדה ולהערכתה פוטנציאל השיווק נאמד בכ־650 אלף איש. לפי ההסכם תקבל החברה האמריקאית עמלה של 5% ממכירות כל יחידה.

מחירי היחידות בפרוייקט הם: יחידה של 100 מ"ר בנוי ו־400 קרקע מסביב – 88 אלף דולר; יחידה של 150 מ"ר ו־800 מ"ר שטח קרקע סביב כ־130 אלף דולר.

תכנון חדיש במגזר הערבי הוקם מרכז לקשיש בטייבה

באחרונה הוקם מרכז לקשיש בטייבה המשתרע על שטח של 600 מ"ר בבניין חד קומתי. המבנה שומר על אופי הבנייה המסורתית במגזר הערבי וכולל חצר פנימית בה שתלו עצי זית.

הקמת הפרויקט עלתה כ־400 אלף דולר והריהוט הפנימי עוד כ־60 אלף דולר. הכסף לפרויקט נתרם על ידי חברת אשל מהג'וינט ועל ידי מפעל הפיס. בשלב השני ייבנה סמוך למרכז גם בית אבות עם 1000 מיטות. במבנה מועדון גברים ומועדון נשים נפרדים, מטבח, שלושה חדרי חוגים ותעסוקה, ספריה, חדר מרפאה ובית תפילה.

"ל' הירוקה" – שכונה חדשה בתל אביב

פרויקט חדש בשם "ל' הירוקה" נחנך בימים אלה בצפון ת"א. הפרויקט מוקם על ידי חברת הירקון בבעלות אהרון רובינשטיין, עידית וד"א, שיכון עובדים והחברה להשקעות של בנק הפועלים.

היזמים מעריכים כי חלק מהדירות יימכרו לתושבי שכונות מחוץ לת"א כמו הרצליה, רמת השרון, כפר סבא וסביון בשל מצוקת התחבורה משכונות אלה לת"א וממנה בשעות הלחץ. הפרויקט כולל פארק פרטי של 7.5 דונם הנרשם בטאבו על שם כל דייר.

25% מהדירות בפרויקט מיועדות לזוגות צעירים.

הפרויקט כולל 6 בניינים ובהם לובי מפואר, דירת שרת, עמדת שמירה, מערכת בקרה, גלאי אש, חניון עילי וחניון תת קרקעי.

הדירות המוצעות הן של 3.5 חדרים עד 6 חדרים ובנוסף לכך דירות פנטהאוז.

מחירי הדירות הן החל מ־145 אלף שקל.

"ל' הירוקה" בתל אביב

שכונה חדשה תוקם ביבנה

מנהל מקרקעי ישראל פירסם באחרונה מיכרז ל־86 יחידות דיור של "בנה ביתך" ביבנה. כן פרסם המינהל מיכרזים ל"בנה ביתך" בעין שריד. המינהל מציע להתכיר גם 9 מגרשים לבנייה עצמית בשכונת עין כרם בירושלים.

שווי המגרשים, כולל פיתוח על פי הערכת השמאי הממשלתי נע בין 132 אלף שקל ועד 149 אלף שקל.

בשכונת תלפיות מציע המינהל מגרש לבנית מגורים של 1,213 מ"ר. מחיר מינימום המבוקש הוא 704,260 אלף שקל. (לא כולל מע"מ).

כל החנויות במרכז גירון הושכרו

כל החנויות והדרגסטור במיני קניון "מרכז גירון" ברעננה ו־80% מהשטחים המיועדים לקליניקות רפואיות ומשרדים הנמצאים מעל הקניון כבר הושכרו, כך מוסר פרנק גירון מנכ"ל קבוצת גירון. לדבריו הקומה הראשונה בקניון הפכה לקומה רפואית. 90% ממנה הושכרו למרפאות שונות.

בקומה השניה והשלישית הושכרו שטחים למשרדים, סוכנויות ואחרים.

קבוצת גירון המייצגת משקיעים מדרום אפריקה, השקיעה במרכז כ־6 מיליון דולר. המרכז ייחנך רשמית בספטמבר השנה.

מרכז לקשישים בטייבה

בנק דיסקונט מעלה אף הוא תעריפי העמלות

מאת מאיר תדמור

בנק דיסקונט העלה אתמול את תעריפי העמלות שהוא גובה מלקוחותיו. דיסקונט הוא הבנק השלישי לאחר בנק הפועלים ובנק לאומי, המעלה עמלות על שרותיו, אלה שבהן הכיר בנק ישראל את הפיקוח.

מפרטי התעריפון עולה, כי הבנק מעניק הנחות על פעולות המבוצעות בכרות עצמי.

לדעת ראשי הבנק התעריפים החדשים יביאו לרציונליזציה בשימוש בשרותים הבנקאיים.

בין התעריפים שהועלו בצורה ניכרת, החזרת צ'ק, השכרת כספות וקבלת רכישת ניירות ערך.

שערי מטבע חוץ ביום 28.6.87

המטבע	השינוי	בנקנוטים – לאומי קניה	בנקנוטים – לאומי מכירה	בנקנוטים – הפועלים קניה	בנקנוטים – הפועלים מכירה	בנקנוטים – דיסקונט קניה	בנקנוטים – דיסקונט מכירה	העברות והמחאות – לאומי קניה	העברות והמחאות – לאומי מכירה	העברות והמחאות – הפועלים קניה	העברות והמחאות – הפועלים מכירה	העברות והמחאות – דיסקונט קניה	העברות והמחאות – דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב		1.56	1.63	1.56	1.63	1.56	1.63	1.5970	1.6170	1.5950	1.6150	1.5970	1.6171	1.6060
1 מארק גרמני		0.85	0.89	0.86	0.90	0.85	0.90	0.8732	0.8841	0.8721	0.8830	0.8731	0.8841	0.8786
1 לישט"ג		2.51	2.62	2.53	2.65	2.53	2.65	2.5752	2.6074	2.5704	2.6025	2.5771	2.6095	2.5913
1 פרנק צרפתי		0.25	0.27	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2617	0.2650	0.2614	0.2647	0.2620	0.2653	0.2633
100 ינים יפאניים		1.07	1.12	1.07	1.12	1.07	1.12	1.0927	1.1064	1.0895	1.1031	1.0931	1.1068	1.0984
1 גולדן הולנדי		0.76	0.79	0.76	0.80	0.76	0.80	0.7770	0.7867	0.7747	0.7843	0.7763	0.7861	0.7806
1 פרנק שוויצרי		1.03	1.07	1.03	1.08	1.03	1.08	1.0527	1.0659	1.0501	1.0632	1.0525	1.0657	1.0580
1 כתר שוודי		0.24	0.26	0.25	0.26	0.24	0.26	0.2505	0.2537	0.2501	0.2532	0.2505	0.2536	0.2517
1 כתר נורבגי		0.23	0.24	0.23	0.25	0.23	0.25	0.2386	0.2416	0.2381	0.2411	0.2382	0.2412	0.2396
1 כתר דני		0.23	0.24	0.23	0.24	0.22	0.24	0.2319	0.2348	0.2316	0.2345	0.2317	0.2346	0.2329
1 מארק פיני		0.35	0.37	0.35	0.37	0.35	0.37	0.3594	0.3639	0.3588	0.3632	0.3590	0.3635	0.3611
1 דולר קנדי		1.17	1.22	1.18	1.23	1.17	1.23	1.2001	1.2151	1.1968	1.2117	1.1980	1.2131	1.2064
1 דולר אוסטרלי		1.07	1.18	1.11	1.19	1.11	1.19	1.1489	1.1633	1.1464	1.1607	1.1490	1.1635	1.1545
1 ראנד דרא"פ		0.51	0.61	0.47	0.79	0.49	0.69	0.7787	0.7884	0.7783	0.7880	0.7801	0.7899	0.7833
10 פרנקים בלגיים		0.41	0.43	0.41	0.43	0.41	0.43	0.4203	0.4255	0.4207	0.4260	0.4218	0.4271	0.4236
10 שילינגים אוסטריים		1.22	1.27	1.22	1.28	1.22	1.28	1.2433	1.2589	1.2415	1.2570	1.2447	1.2604	1.2500
1000 לירטות איטלקיות		1.17	1.24	1.18	1.26	1.18	1.27	1.2080	1.2231	1.2051	1.2201	1.2082	1.2234	1.2134
1 "אקי" (ECU)		—	—	—	—	—	—	1.8121	1.8348	1.8075	1.8301	—	—	1.8219
1 דינר ירדני		4.47	4.75	4.52	4.61	4.55	4.86	—	—	—	—	—	—	4.6413
10 לירות לבנוניות		—	—	0.12	0.13	0.08	0.11	—	—	—	—	—	—	0.1096
1 לירה מצרית		0.65	0.69	0.71	0.76	0.66	0.72	—	—	—	—	—	—	0.7307

נצל את ירידת ערך הדולר

ירידת ערך הדולר מאפשרת לך לרכוש היום בישראל את מלגזות קטרפילר האמינות והמתקדמות בעולם, במחירים תחרותיים.

יעוץ והדגמה אצלך ללא התחייבות. טלפן למרכז מלגזות קטרפילר ישראל 04-674333

חדש בישראל: מלגזות חשמליות ממוחשבות 1.25 -3 טון

אליעזר סקר בע"מ

CATERPILLAR

Caterpillar, Cat and are Trademarks of Caterpillar Inc.

هكذا من الأصل

רפי לוי: אני רברבן

בחקירתו הנגדית מודה שלא ראה פסול במתן דרכונים לעשרות שפנו אליו

(עז). – הממונה על מחוז ירושלים לשעבר, רפי לוי, אמר אתמול במהלך חקירתו הנגדית במשפטו, המתנהל בבית המשפט המחוזי בירושלים, כי מעולם לא קיבל מתנות מאיש ונשאר חייב. „אם הייתי מקבל מתנות ממישהו הייתי מחזיר תמורה במקום", הסביר.

לוי הכחיש שהעניק אשרת קבע לעובדת פיליפינית שעבדה אצל מכר שלו בתמורה לקבלת טובות הנאה. כשהשמיעה התובעת, עו"ד טליה ששון הקלטה שבה מבטיח לוי לחברו אשרת שהיית־קבע לעובדת הפיליפינית שלו, הגיב לוי: „התרברבתי. אני רברבן. נטה לרברבנות".

לוי הודה כי עשרות אנשים פנו אליו לקבל דרכונים. לדבריו נתן אותם לאנשים בשל סיבות הומניות. השופטת דליה דורנר שאלה: „מה פתאום באים אליך ומבקשים ממך דרכונים?" לוי השיב: „לא ראיתי בזה כל פסול".

לוי ניסה להתחמק משאלות רבות שהוצגו לו ובתגובה העירה השופטת דורנר: „תשובותיך אינן מקדמות את המשפט. אנא ענה לעניין".

המשך החקירה הנגדית ביום שישי הקרוב.

שני הפורצים יישארו בערב בבית עד גיוסם

שחזרו את נסיונם לגנוב כתבי יד של איינשטיין

מאת יהודה לוי, סופר „דבר" בירושלים

משטרת ירושלים אינה סבורה כי שני הפורצים, שנתפסו במרתפי בית הספרים הלאומי באוניברסיטה העברית, פרצו על פי הזמנה, אלא מתוך יצר הרפתקני. הצעירים, העומדים לפני גיוס לצבא, שוחררו אתמול בערבות. שמם נאסר לפרסום. הם ייבדקו כנראה בפוליגראף כדי לברר אם הפריצה אכן היתה פרי יוזמתם או אם מישהו עמד מאחורי המעשה.

בליל שבת הם שחזרו את הפריצה: הם החנו את מכוניתם בשכונת בית הכרם, חצו את הוואדי, חדרו לשטח האוניברסיטה ונכנסו למרתפי בית הספרים דרך החלון, פרצו דלת והגיעו לחדר הכספות שבהן כתבי היד העתיקים.

השניים, שהיו מצוידים בתיקי יד גדולים, החלו למלא מכל הבא ליד, כולל כתבי יד נדירים של איינשטיין, אך הם לא חשו כי עם כניסתם הופעלה האזעקה. תוך דקות הגיעו למקום אנשי ביטחון של האוניברסיטה שעצרו אותם.

שני החשודים סיימו את לימודיהם בבית הספר „מסד" והם עומדים, כאמור, לפני גיוס לצבא. נראה כי הם שאבו את הרעיון לגנוב כתבי יד עתיקים לאחר שגילו כי במכירה פומבית שהיתה באחרונה בירושלים יש להם ערך כספי גבוה. הם הכירו את המקום מביקורים קודמים.

אתמול הם שוחררו בערבות של 5,000 ש"ח ובית המשפט ציווה עליהם להיות במעצר בית מרדת החשכה עד הבוקר, עד לגיוסם. על שחרורם הוחלט משום שאין להם עבר פלילי ומפני שהודו ומסרו גרסה מפורטת הסכימו להתיצב לכל חקירה. בני משפחתו של אחד החשודים נהרגו בתקרית האוטובוס בכביש החוף ליד צומת הקאנטרי קלאב. הצעיר מאומץ על־ידי דודו המתגורר בשכונת רמות.

20% מצדיקים הכאת נשים

בסקר לנעמ"ת: 17% מצדדים אם בגדה אשה בבעלה, 10 אחוזים אם היא מזניחה את הבית

מאת יהודה לוי, סופר „דבר" בירושלים

20 אחוז מכלל התושבים חושבים כי יש מקרים בהם מוצדק שבעל מכה את אשתו, 17 אחוז מצדיקים זאת אם אשה בגדה בבעלה ו־10 אחוז – גברים ונשים כאחד – מוצאים הצדקה בהכאתה אם היא מזניחה את הבית.

נתונים אלה של סקר דעת קהל, שערך מכון „דחף" עבור נעמ"ת, תציג היום מזכ"ל נעמ"ת, מאשה לובלסקי, בפתיחת יום עיון בנושא „אלימות בין בני זוג" מטעם המכון לקרימינולוגיה של האוניברסיטה העברית, אוניברסיטת חיפה ונעמ"ת. בסקר השתתפו 1209 מרואיינים המהווים מדגם מייצג של האוכלוסיה היהודית הבוגרת.

עוד מתחוור מן הסקר כי כל אדם רביעי בישראל מכיר לפחות אשה מוכה אחת ושליש מהנשים הגרושות הוכו על־ידי בעליהן בעת הנישואים.

הסקר מגלה כי בציבור רווחות דעות מוטעות על תופעת הכאת הנשים, למשל: שבעלים מכים הם חולי נפש.

מניתוח הסקר כי היכרות עם נשים מוכות, הבדיקת התופעה והיותן שכיחות, אותם קיימות יותר בקרב שכבות נמוכות, אך גם בשאר שכבות האוכלוסיה כמו בעלי הכנסה גבוהה ודתיים.

עוד נאמר כי 35 אחוז מהציבור אינם יודעים כי הכאת נשים על־ידי בעליהן היא עבירה פלילית.

ביום העיון ידונו היבטים רבים של האלימות בין בני זוג, אשר יוצגו על־ידי בכירי העוסקים בארץ בקרימינולוגיה, במשפטים, בעבודה סוציאלית.

בריכת גלים בשטח של 2500 מ"ר נחנכה אתמול בפארק המים של קיבוץ שפיים. בהקמתה הושקעו שני מיליון ש"ח. זו בריכה חדשנית בתחום שעשועי המים

עובדי המגדר הפגינו מול בל"ל בת"א

מאת עמרם נבאי, סופר „דבר"

40 עובדי מפעל „המגדר" בחולון הפגינו אתמול מול משרדי בנק לאומי בתל־אביב בעקבות הכוונה למכרו. הבנק הוא הנושה העיקרי. למפעל מונה כונס לאחר שנקלע לקשיים כספיים ובית המשפט המחוזי בתל־אביב המליץ למכרו. העובדים הפגינו כדי להבטיח את זכויותיהם הכספיות ותנאי פרישה הולמים. הם נשאו שלטים עם סיסמאות כמו "פועלי המגדר אינם הפקר", "כינוס צדיק אל תשליכנו לכלבים", ועוד.

בראש ההפגנה צעדו מזכיר מועצת פועלי חולון משה ריגנר ואנשי האיגוד המקצועי. בתום ההפגנה, שנמשכה שעתיים, הבטיח צדיק לדון עם נציגי המפעל בפתרון הבעיה. בכוונת העובדים לגייס את עובדי השלוחה של המפעל בקריית־גת, אשר אף הוא נתון בסכנת סגירה, להפגנה גדולה אם לא יושג הסדר נאות.

20 יצרנים ייצאו אשתקד יהלומים ב־110 מיליון ד'

מאת דני גוב, סופר הכלכלי של „דבר"

סך כל יצוא היהלומים של ישראל (מלוטשים) אשתקד ב־1.1 מיליארד דולר. מתוך סכום זה הגיע חלקם של 20 יצואנים ל־110 מיליון דולר. ל־20 הללו יינתן היום תואר „יצואן מוסמך" בטקס במגדל המסחר, במסגרת „יום היצוא".

משרד התעשיה והמסחר מסר כי 1986 היתה שנת צמיחה מוגברת בענף היצוא של 1.7 מיליארד דולר, סכום שיא ביצוא מאז הוקמה תעשיה זו. מועצת מגדל העמק, שבתחומה 60 מפעלים המעסיקים יותר מ־5,000 עובדים, מאוחד הזה 70 מפעלי תעשיה.

סך היצוא ממפעלי תעשיה באזורי פיתוח הגיע השנה ל־1.1 מיליארד דולר מתוך סך הכל יצוא תעשייתי שהגיע אשתקד ל־6.3 מיליארד דולר.

הממשלה נדרשת לעמוד בהבטחותיה למשקיעים מחוץ לארץ

בקשה לוועדת הכספים לתקן חוק עידוד השקעות הון

מאת דני גוב, סופר הכלכלי של „דבר"

התאחדות התעשיינים מבקשת מהממשלה ומהכנסת לסיים בהקדם את הסתבכות בעידוד השקעות של משקיעים זרים. ההתאחדות דורשת לאשר לאלתר את התיקון מספר 32 לחוק עידוד השקעות הון הנתון לסחבת הנמשכת זה תקופה ארוכה, באופן שכל השקעות החוץ תהנינה מהטבות מס, כפי שאכן התחייבה והתכוונה הממשלה.

במסמך שהגיש אתמול מנכ"ל התאחדות התעשיינים, ארנון סיברג, לוועדת הכספים נאמר כי התיקון לחוק חייב להכיל גם את ההטבות שנקבעו למשקיעי חוץ בתיקון מספר 25 לחוק עידוד השקעות הון, שקבע שעורי מס מופחתים לגבי השקעות שאושרו מה־1 באפריל 1985 ואילך גם על מפעל שקיבל מעמד של מפעל מאושר במהלך מארס 1983 ובתקופה שבין 1 באפריל 1983 ל־1 באפריל 1985, מדובר בהקמת מפעל או הרחבתו.

אם התיקון לחוק יכיל את ההטבות גם לגבי השקעות שאושרו בתקופה האמורה, טוען סיברג, תמלא הממשלה בכך את התחייבותה המפורשת שניתנה למשקיעי החוץ שהשקיעו בישראל בפרקי זמן אלה.

ביום ששי האחרון נפגשו אנשי כוח המשימה עם ראש הממשלה, והשרים הכלכליים ודרשו שהממשלה תסיים בהקדם את התיקון האמור כדי לעמוד בהבטחות שנתנו גם לאנשי כוח המשימה.

גופת נער נמשתה מהים

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

מתרחצים בחוף הים בעתלית גילו אתמול גופת נער צפה במים, לא רחוק מהחוף. היא זוהתה מאוחר יותר על ידי בני משפחתו. מדובר בבן 16 מחיפה שנעלם ביום חמישי שעבר בעת שחה בחוף דור. משטרת חיפה תבקש היום לבצע נתיחה.

העיתונאים ימשיכו במאבק

לסיכול פגיעות בחופש העיתונות

(עז). – בשורה של החלטות על המאבק להעלאת שכרם ושיפור מעמדם המקצועי של העיתונאים ועל הצורך לסכל כל פגיעה בחירות הביטוי ובחופש העיתונות על ידי חקיקה מגבילה, ננעלה אתמול האסיפה הכללית הדרשנתית של אגודת העיתונאים ב„בית סוקולוב" בתל אביב.

בהחלטות נאמר בין השאר: האסיפה הכללית קוראת לאיגוד העיתונים היומיים לחדול מסירובו לנהל מו"מ ענייני ובתום לב על הסכם קיבוצי חדש. אם יעמדו המעבידים בסירובם ייאבק האיגוד הארצי בכל האמצעים הארגוניים העומדים לרשותו להעלאת שכרם ולשיפור מעמדם המקצועי של העיתונאים ושל העיתונאים הגימלאים כיום ובעתיד.

כן מביעה האסיפה את תמיכתה החד־משמעית במאבקם של העיתונאים בעיתונות הלא־עברית. האסיפה מציינת כי העיתונאים ימשיכו במאבק בלתי פוסק כדי לסכל כל פגיעה בחירות הביטוי ובחופש העיתונות על ידי חקיקה מגבילה וקוראת לממשלה ולכנסת לבטל את הצעת חוק איסור פרסום שמות חשודים שהתקבל בקריאה ראשונה.

עוד תובעת האסיפה מהממשלה ומהכנסת להכניס בחוק העזרץ השני את האינטרסים המקצועיים בתחום חירות הביטוי ושמירה על כללי אתיקה עיתונאית.

עליה בסיפוק משידורי יום העצמאות

מאת סופר „דבר" בירושלים

השנה היתה עליה משמעותית בשביעות הרצון וההנאה של הצופים משידורי הרדיו והטלוויזיה בחג העצמאות. כך עולה מסקר שערך „מכון ישראל למחקר חברתי שימושי".

הסקר נערך למחרת יום העצמאות – בקרב אוכלוסיה יהודית עירונית בוגרת (בני 20 ומעלה), ובו נבדקה הצפייה וההאזנה למשדרי החג וההאזנה לשידור ממשפט דמיאניוק ברשת א' ברדיו.

85 אחוז מכלל הצופים בתוכניות החג בטלוויזיה הביעו שביעות רצון גבוהה מהשידורים. בסקר דומה שנערך בשנה שעברה הביעו שביעות רצון 65 אחוז בלבד. אחוזי הצפייה הגדולים ביותר היו לאולפן העצמאות – 78 אחוז (מתוך 85 אחוז שצפו בשידורי החג).

בטקס הדלקת המשואות בהר הרצל צפו 73 אחוז. במופע אמני ישראל – אמ"י – 66 אחוז. בתוכנית הבידור מוצרים – 65 אחוז, ובטקס פתיחת כינוס הפועל – 63 אחוז.

ברדיו נבדקו שתי תוכניות: משדר הוקרה ליוסי בנאי בהנחייתה של רבקה מיכאלי והתוכנית „עם שיר חדש בלב" (שירים עבריים מכל הזמנים ובכל הסגנונות). לתוכנית הראשונה האזינו 16 אחוז מכלל המאזינים ולשנייה – 30 אחוז.

מהסקר מתברר, כי 31 מאזינים לשידור משפט דמיאניוק ברדיו לעתים קרובות, 11 אחוז מאזינים באופן קבוע.

היתרון הישראלי על החממות בריביירה

כיצד לבנות בארץ, חממה שתקבל מקסימום אור שמש ישיר, ללא הצללה, וגגות החממות הטבעיות הרבות, שיתן לראות בשפע בריביירה הצרפתית והאיטלקית: איך להעתיק, לעמק יזרעאל למשל, את היתרון של מדרונות ההרים בדרום־אירופה ולנצל באורח מירבי את התופעה הפיסיולוגית שבה כל גרם נוסף של אור מייצר יותר תוצרת חקלאית, יותר פרחים? החממות שהוקמו בשלושה משקים, בבית לחם הגלילית ובשנים בחבל תענך, לפי הנחיותיו של חוקר הוורדים זלמן אביגדורי והנקראות „חממות מדורגות משולבות", אמורות להיות התשובה הישראלית. „מה שעשיתי", אומר אביגדורי, „לא קיים בעולם. בנינו כאן מבנה גמלוני ויצרנו מדרון של 30 מעלות ו־50 אחוז של שיפוע, המקבל אור מסביב ואין בו שום הצללה גם ביום הקצר ביותר בשנה. בחממות שהקמנו כבר יש השנה תוספת תוצרת של 53 אחוז." משפחת לסינג מבית לחם הגלילית מגדלת בחממות שהקימה, לפי הנחיותיו של אביגדורי, ורדים, צמחי עציץ ואליקוניה (פרח אקזוטי חדש). אך לדבריו ניתן לגדל בצד הדרומי של החממות במקום הוורד (שהוא גידול עתיר עבודה), צמחי עציץ אוהבי אור כמו הקרוטונים וסיפולנטים ודומיהם ולזכות „בפעם הראשונה בהסטוריה" ביתרון על אירופה בחורף גם מבחינת האור. שר החקלאות, אריק נחמקין, ביקר ביום ששי בחממה של משפחת לסינג. ההשקעה בחממה המדורגת והמשולבת, דוגמת זו שבבית לחם הגלילית, מגיעה ל־24000 דולר לדונם, והיא אמורה להחזיר את ההשקעה תוך שלוש שנים.

(כתב וצילם יצחק מרידור)

רפי חנבשווילי (19) ייצא להשתלת כבד בפיטסבורג באוגוסט; עדיין זקוק לעשרות אלפי דולרים

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר"

רפי חנבשווילי (19) מנהריה, הסובל מלידתו ממחלת כבד קשה וזקוק בדחיפות להשתלת כבד, ינותח באוגוסט במרכז הרפואי בפיטסבורג.

העמותה, שהוקמה להצלתו בראשות ראש העיריה חיים לבב והרבנים הראשיים בעיר, ערכה שלשום בלילה מבצע התרמה במלון קרלטון שבו נטלו חלק, בהתנדבות, אמנים רבים. המארגנים אספו כ־10,000 דולר.

לשם ניתוח ודמי אשפוז זקוק רפי ל־150,000 דולר, בלי הוצאות השהייה, הטיסה והחזקת בני המשפחה שילוו אותו. ועדה של משרד הבריאות קבעה כי לא ניתן לנתח את רפי בארץ מפני שבגיל 11 עבר ניתוח להוצאת הטחול ובמהלכו הושתלו לו מעקפים ורידיים כך שבעת ההשתלה מסובכת. רפי מפרנס יחיד בבית ואחי בוגר לשני אחים צעירים גבי (13) ואילנה (12). אביו נהרג בתאונת דרכים לפני כחמש שנים ואמו מתה מסרטן לפני כשלוש שנים. דודו, חנא שיבגיה, ניסה להכניסו לעבודה כעוזר שכבאי למסגרת. שנים, אך בשל מצבו הבריאותי אינו יכול לעבוד. שלושת הילדים נתמכים על ידי הדוד.

הוועד הציבורי אסף עד כה 50,000 דולר. כל ארגוני ההתנדבות בנהריה יערכו בימים הקרובים התרמות בבתים פרטיים ובבתי עסק. המבצע נערך בשיתוף הקרן להצלת חיי אדם של „יד ביד". תרומות מתקבלות בסניף בנק הפועלים בנהריה, חשבון 160268.

התערבות בין־לאומית למען השמורה – במברק לשמיר

פרופסורים קוראים לראש הממשלה לשים קץ להפקרות; תושבים של בית ג'אן יועמדו למשפט: „לא ניתן לשחק בנו, לא ניגרר לפרובוקציות" – מצהיר מפקד המרחב

מאת יוסי ליבוביץ סופר „דבר"

המנכ"ל הארגון הבין־לאומי לשמורות טבע (ע.ו.ס.אן), קנטון ר. מילר, ביקש במברק לראש הממשלה יצחק שמיר למנוע „שינוי שלילי" במצב החוקי של שמורת הר מירון.

במברק נאמר כי לארגון (שמושבו בשוויץ) הגיעו ידיעות על הכוונה להוציא חלקים מהשמורה בשל לחצים שמפעילים תושבי בית ג'אן. מילר ציין כי הארגון הבין־לאומי הכיר בחשיבותה של שמורה זו שהיא הגדולה והחשובה בשמורות האיזור הים תיכוני של ישראל. „אנו קוראים לממשלתך בכל תוקף לנקוט את הצעדים הנדרשים כדי להבטיח שהשמורה תזכה ליחס הראוי לה", כתב מילר.

במקביל פנתה בסוף השבוע קבוצה של פרופסורים מהפקולטות לזואולוגיה ולבוטניקה באוניברסיטאות תל אביב וירושלים לראש הממשלה לשים קץ ל„הפקרות המתחוללת בהר מירון". הדבר יוביל להרס כל רשות שמורות הטבע בארץ ולהפרת החוק גם בתחומים אחרים, כתבים.

אתמול מסר מפקד מרחב הגליל, נצ"מ יעקב גיאת כי משטרת מרחב הגליל תעמיד למשפט בימים הקרובים עשרות מתושבי בית ג'אן בחשד של הפרה לכאורה את החוק בשמורה. מדובר בחקירת תלונות שהגישו למשטרה פקחי רשות שמורות הטבע בחודשיים האחרונים, שבהן נאמר כי תושבי בית ג'אן כרתו בזדון עצים, כבישים ודרכי גישה לשמורה, עיבדו אדמה חקלאית בלא היתר, הרסו רכוש של הרשות והיכו פקחים ועיתונאים.

נצ"מ גנות מסר כי בשבועות האחרונים נחקרו עשרות מתושבי הכפר ולגבי חלק מהם כבר הוגשו הזמנות לבית המשפט. אשר להתנחלות הבלתי־חוקית של 58 חיילים משוחררים על אדמת זבד, אמר כי המשטרה ביקשה ממנהל רשות השמורות להמציא למשטרה מסמכים המעידים על בעלי הקרקע האמיתיים.

גנות אישר את דברי דוברת הרשות כי תושבי בית ג'אן מסתובבים במדי צה"ל ובמדי משטרה בשטח ההתנחלות. „אולם קשה מאוד לדעת מי בתפקיד ומי במילואים". מפקד המרחב מצדד בפניית הרשות לרמטכ"ל להפעיל את חוקרי מצ"ח בכל הנעשה בבית ג'אן. גנות הכחיש את דברי דוברת הרשות כי בשמורה היו באחרונה שריפות גדולות. „התושבים מציתים זרדים ובמקום אנו רואים עשרות שריפות ואיננו מסוגלים לרדוף אחריהם כל הזמן. זה למעלה מכוחותינו. עם זאת דוחה מפקד המרחב את נסיונותיה החוזרים ונשנים של הרשות לדחוף את המשטרה לסכסוך שאין המשטרה מסוגלת לפתור אותו. אנחנו לא ניתן לצדדים לשחק בנו ולא ניגרר אחרי פרובוקציה של שום צד. אנחנו אוכפים את החוק ובזה מסתיים תפקידנו" ציין.

1.32 מיליארד ש"ח קנסות על הפקעות מחירים

מאת דני גוב, סופר הכלכלי של „דבר"

מאז הופעלה התוכנית הכלכלית ביולי 1985 הטילו בתי המשפט קנסות ב־1.32 מיליארד שקל על הפקעות מחירים. פקחי משרד המסחר והתעשיה ערכו יותר מ־220 אלף ביקורות מחירים ורשמו 20,982 אלף דו"חות על הפקעות מחירים, שטופלו בשיפוט מהיר.

בימים אלה נערך בארץ מבצע ביקורות ארצי בחופי הרחצה ובבריכות השחיה.

נפתח שבוע הספר הערבי בירושלים

(עז). – שבוע הספר הערבי נפתח אתמול בירושלים במעמד ראש העיריה טדי קולק.

טקס פתיחת שבוע התרבות והספר הערבי נפתח בבית הספר „אשירה" מול שער הפרחים. שבוע התרבות יכלול פסטיבל, מופע תיאטרון ושירה ותערוכת אמנות ציור ומלאכת יד.

פסטיבל הזמר יהיה בערד

מאת סופר „דבר" בירושלים

פסטיבל הזמר הישראלי תשמ"ז ייערך השנה בערד ב־22.7.87 ויועבר בשידור ישיר בטלוויזיה וברשת ג' של הרדיו. בחירת 12 השירים המתמודדים בפסטיבל נקבעה על־ידי ועדה ציבורית מתוך 1300 שירים שנשלחו אליה. את הפסטיבל תלווה תזמורת בת 12 נגנים בניצוחו של דוד קריבושי, ויונחה על־ידי נעמי שמר. להלן שמות 12 השירים ומבצעיהם. סדר הופעתם בפסטיבל ייקבע במועד מאוחר יותר.

„בא אלי לאט" – מבצעת ג'ני רבין; „ילדים" – מבצע צחי קורן; „מי יתגעגע" – חגן יובל; „קצה של התחלה" – להקת האירופים מבית אלפא; „עוד מרחוק" – גיתית שובל; „ספינת הזכרונות" – נתנאלה; „יונה עם עלה של זית" – להקת פיקוד דרום; „פתח בית הבד" – נגה אשד, אור קמינסקי, דיברת לוי, בירי אומידי; „יום ועוד יום" – ראובן ארז; „אביב" – לימור שפירא; „היפה בנשים" – יואל לרנר; „משחקים" – אילן ויהודה הגר ולהקה.

ההצבעה תיערך באולם ובשש נקודות שידור ברחבי הארץ. שלושה הפרסים לכותבים ששמותיהם יישארו חסויים עד ליום שידור הפסטיבל הם 5,000, 3000 ו־2000 ש"ח.

• תושבת חיפה (32), שנפגעה קשה על ידי רכבת בעת שחצתה לפני כחמש שנים את מסילת הברזל באיזור חוף הכרמל, תקבל פיצויים ממשרד התחבורה בסך 56,825 ש"ח. הנפגעת היא טובה שטרסבורג־כהן.

תערוכה בבית התפוצות בשיתוף ממשלת פולין

תערוכת אמנות מיוחדת במינה תוצג בבית התפוצות בתל אביב באביב 1989 – עם חנוכת האגף החדש של המוזיאון. התערוכה, „דמותו של היהודי באמנות הפולנית", תוכנן בשיתוף בין בית התפוצות והמוזיאון הלאומי הפולני בקראקוב, בעזרתה של פרופ' הלינה בלקין מהארווארד. תהיה זו פעם ראשונה שתערוכה בנושא יהדות פולין, שמקורה בפולין עצמה, תוצג בארץ. „דמותו של היהודי באמנות הפולנית", הוא שם פרק מתערוכה מקיפה על יהדות פולין שתוצג באוקטובר 1988 במוזיאון הלאומי בקראקוב.

על הצגת התערוכה בבית התפוצות סוכם בפגישות שנערכו בשבוע שעבר בקראקוב ובוורשה, בין סמנכ"ל בית התפוצות, דוד דילבר, לשר התרבות הפולני, אלכסנדר קרבצ'וק. קרבצ'וק, שהוא גם סופר והסטוריון של המזרח הקרוב, הוזמן על ידי בית התפוצות לבקר במוזיאון.

מיימון מבקש להסתייע בטריף בגיוס דרוזים לשירות בתי הסוהר

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר"

נציב שירות בתי הסוהר, גונדר דוד מיימון, ביקש מראש העדה הדרוזית בישראל, שייח' אמין טריף, שיפעל בכפרים הדרוזיים במטרה לעזור לשב"ס לגייס מתנדבים חדשים לשורותיו.

בשירות חסרים כיום 120 איש, בעיקר במתקני הכליאה. במשך היום יהיה הנציב אורחו של שייח' אמין בכפרו ג'וליס. אחר כך ייפגש עם ראשי מועצות דרוזיות כדי לרתום גם אותם לגיוס מתנדבים.

אחדים מראשי המועצות קבלו על כך שהנציבות החמירה באחרונה את הקריטריונים לקבלת סוהרים: „השב"ס עושים מבחני כניסה כאילו מדובר בהתגייסות לאף.בי.איי.", אמרו והדגישו כי ינסו לשכנע את מיימון להוריד את רמת הדרישות.

מאבק משפטי על ביטול עיכוב היציאה של גהל

התובע חושש שזרח יילך בעקבות אביו מרטין וישאר בחו"ל • השופטת תחליט

(עז). – האם צו עיכוב היציאה מן הארץ שהוטל על מנהל חברת דובק לשעבר, זרח גהל, יישאר בתוקף למרות שכבר עברו 180 יום מאז החלטת בית המשפט בעניין זה – על כך תחליט שופטת בית משפט השלום בתל אביב חוה חפץ בעוד 10 ימים.

נציג הפרקליטות, עו"ד משה לוזר, טען אתמול בבית המשפט כי הפרשה בה מעורב גהל היא אחת הפרשיות הכלכליות הגדולות והחמורות ביותר של מדינת ישראל. הוא התנגד לבקשת סניגורו של גהל, עו"ד אורי סלונים, להקל על תנאי הערבות נגד מרשו ובעיקר דרש לבטל את צו העיכוב נגדו כדי שיוכל לצאת לעסקיו בחו"ל.

גהל נעצר ושוחרר בערבות לפני יותר מ־180 יום בחשד של מעשי מרמה וניפוח חשבונות בממדים גדולים. על פי החוק פוקעת הערבות כעבור 180 יום ויש להגיש בקשה לחידושה, אם התביעה סבורה שיש צורך בכך. הסניגור סלונים אמר כי הוא מוכן לדון בגובה הערבות החדשה, אך היה נחרץ בדרישתו לבטל את צו עיכוב היציאה נגד גהל. אולם גם התובע לא היה מוכן לוותר בעניין זה והתנגד לתוקף לביטול הצו. הוא ציין כי אביו של החשוד, מארטין גהל, היה בחו"ל כאשר נחשפה הפרשה ומאז לא חזר לארץ. „אנחנו חוששים כי אם ייצא זרח גהל, גם הוא עלול שלא להתייצב למשפט אם וכאשר יוגש נגדו כתב אישום".

השופטת חפץ הודיעה כי תמסור על החלטתה בעניין זה ב־7 ביולי. בינתיים יישאר זרח גהל בישראל.

הלל אשכנזי יקים מפעל תקליטי דיסק

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר"

עו"ד הלל אשכנזי, לשעבר מנכ"ל משרד הקליטה, יעמוד בראש פרוייקט משפחתי לייצור תקליטי קומפקט דיסק שיוקם בקרוב בכרמיאל. מפעל זה יהיה ראשון מסוגו בארץ. המשפחה קיבלה זיכיון מחברה בחו"ל.

המפעל אושר על ידי מרכז ההשקעות במעמד של מפעל מאושר באיזור פיתוח א'. עלות הקמתו מוערכת בכארבעה מיליון דולר מלבד הסיוע של מרכז ההשקעות. בשלב ראשון יועסקו 20 עובדים. חתנו של אשכנזי יהיה המנכ"ל ובנו המעצב.

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
האגף לאיגוד מקצועי
הארגון הארצי לפיזיוטרפיה

כנס ארצי לפיזיוטרפיה

29־30 ביוני 87
מלון „רמדה־רנסאנס" ירושלים

בנושא:
חידושים באורטופדיה ובשיקום לקראת שנות 2000

בהשתתפות:
שושנה ארבלי־אלמוזלינו – שרת הבריאות
ח"כ ישראל קיסר – מזכ"ל ההסתדרות
פרופ' חיים דורון – יו"ר קופ"ח הכללית
דליה קלישבסקי – מזכירת הארגון

במקום תצוגה של חברות אמצעי עזר לשיקום.
אין הרשמה במקום

הסתדרות הגימלאים בישראל

ביום ב' 29.6.87 בשעה 9.30 בבוקר באולם הישיבות (קומה 7) בועד הפועל של ההסתדרות תתקיים

ישיבת מרכז הסתדרות הגימלאים

סדר היום:
א) אינפורמציה – אוריאל אברהמוביץ, יו"ר הסת' הגימלאים
ב) המו"מ על הסכמי עבודה חדשים לענייני הפנסיונרים – חיים הברפלד, יו"ר האגף לאיגוד המקצועי

חברי המרכז, יו"ר הסניפים, יו"ר ארגוני הפנסיונרים מוזמנים.

מפלגת העבודה הישראלית
המרכז
ארגון ותיקי התנועה והגימלאים

הודעה

הישיבה הראשונה של מרכז ארגון ותיקי התנועה והגימלאים

תתקיים ביום ראשון, ב' בתמוז תשמ"ז, 5.7.87, בשעה 09.30 בבוקר, באולם „בית עובד" העיריה, רחוב פומבדיתא 5, תל־אביב.

סדר היום:
1. מהועידה – למרכז (תוכנית פעולה)
הח' ירוחם משל, יו"ר ארגון ותיקי התנועה והגימלאים;
2. דבר מזכ"ל המפלגה, הח"כ עוזי ברעם;
3. דיון כללי;
4. בחירת מועצה ומזכירות.
נעילה – 13.30.

אוטובוסים: 12, 32, 61, 18, 62

במה לבירורים מדיניים חברתיים
ע"ש משה דיין

כנס עיון בנושא:
„20 שנה למלחמת ששת־הימים – מה יהיה גורל 'השטחים'?"

הדוברים: אלוף (מיל.) רחבעם זאבי (גנדי)
הסופר א. ב. יהושע
ח"כ פרופ' יובל נאמן
פרופ' ארנון סופר, אוניברסיטת חיפה
הפותח והמנחה: זלמן שובל

ביום שישי, ו' בתמוז תשמ"ז – 3.7.1987, בין השעות 10.00–13.00,
במלון „רמת־אביב" – רמת־אביב. ניתן להשיג הזמנות לפי טלפון (03)653310

הננו מתאבלים על פטירתה של

מלכה גלס ז"ל

גימלאית תנובה

ומשתתפים בצער המשפחה

מרכז תנובה
ההנהלה והעובדים

בצער וביגון רב אנו מודיעים על פטירתה של
אשתי אמנו וסבתנו היקרה

זיוה שיח
(לבית מרגי מבאר־טוביה)

ההלויה תצא היום, יום ב' ב' בתמוז תשמ"ז 29.6.87
ב־16.00 מבית העם בכפר ורבורג לבית העלמין במקום.

המשפחה
וכל בית כפר ורבורג

דבר היום

גורבצ'וב מתחזק

במערב ובמזרח גם יחד מתקשים עדיין לעכל את תופעת מיכאיל גורבצ'וב. החידה המרכזית היא, עד כמה מהותיים נסיונותיו לחדש כמעט מן היסוד את המערכת הסובייטית המאובנת והשמרנית, שהרי מערכת זו היא־היא שהצמיחה אותו מקירבה לעמדת הנהגה ראשונה במעלה, אם גם לא בלעדית. כבסוגיות אחרות, נוצרה כאן ברית סמויה בין השמרנים משני עברי מיצר ברינג, המפריד בין הרוסים לאמריקאים בראכה אלסקה: אלה גם אלה מקווים כי במהרה יסתבר ש"פתיחות" (תרגום אחר: "פומביות") של גורבצ'וב אינה יותר מעטיפה תעמולתית לדחף הנושן לצבור עוצמה אישית, או לחלופין כי גורבצ'וב נתפס מדי בשיגיון הזכרע בידי המימסד הנלחם על חייו.

לאוהדים למפלת גורבצ'וב נכונה אכזבה מרה בסוף־השבוע. מזכ"ל המפלגה הקומוניסטית הסובייטית הגיח מישיבת מרכז המפלגה בנצחון גדול, המקרב אותו להסתערות מוחצת על יריביו בהנהגת המערכת הסובייטית ולפיכך גם למימוש תוכניותיו. הנצחון התבטא בתוספת כוח לגורבצ'וב בפוליטביורו, אם כי עדיין לא בהדחת יריביו שם. ל־11 החברים הקודמים בפוליטביורו, שיחסי־הכוחות ביניהם נאמדו בדרך כלל בששה נגד גורבצ'וב לעומת חמישה בעדו (ובהם המזכ"ל עצמו, כמובן), נוספו עתה שלושה מתומכיו והיקנו לו בכך רוב ברור. בשלב הבא יוכל אולי גורבצ'וב להיפטר מותיקי מימסד ליאוניד ברז'נייב, הנמצאים מכבר על כוונת־יחדי שלו – ולדימיר שצ'רביטסקי מאוקראינה ואולי גם הנשיא אנדריי גרומיקו. גורבצ'וב קידם הפעם לפוליטביורו את מקורביו הנושאים בתיקי התעמולה, הכלכלה והחקלאות, אם כי לא את תומכו במוסקווה בוריס ילסטין או את יועצו לענייני חוץ אנטולי דוברינין. כמו הנושאים שבהם הם מטפלים, גם תורם יגיע, אולי לאחר שמזכיר־התעמולה (והחבר החדש בפוליטביורו) אלכסנדר יעקבלב יוברג לעמדת האידיאולוג הראשי של המפלגה, במקום מישנהו ויריבו של גורבצ'וב.

המיתקפה הנגדית של גורבצ'וב היא על המימסד – בטחוני כמפלגתי. ריענון השורות בצבא החל בהדחת שר־ההגנה סוקולוב, שיורשו יאזוב חייב לגורבצ'וב את קידומו מסגן זוטר למרי עד לשר ולחבר־מועמד לפוליטביורו. בעבר איזנו שליטים סובייטים הרפיה מבית עם הקשחה מחוץ, אך עד כה נוהג גורבצ'וב במדיניות של הגמשה בשתי החזיתות. בזירה השנייה, החיצונית, יהיה מבחנו העיקרי בקשרים עם מימשל רייגן, בעיקר בתחום פירוק־הזיון אך גם בהסדרים אזוריים – וביניהם המזה"ת, ישראל והיהודים.

לא הבושה תחזיר אותם

מאת יקיר צור

יש חשש, שהתנועה לעצירת הירידה, ברצונה לפתח מערכה אגרסיבית, תיגרר אחרי המגמות הפופוליסטיות הרווחות בחברה הישראלית, תפעל לפיסוק [illegible]

בישראל של היום, המפולגת והשסועה, קשה למצוא נושא שלגביו קיימת הסכמה כללית כה רחבה כמו הירידה. ימין ושמאל, דתיים וחילוניים, תומכי הוועידה הבין־לאומית ושולליה – כולם כאחד מגנים אותה כאחת התופעות המסוכנות ביותר שידעה מדינת ישראל מאז הקמתה. כיום ברור, ששוב לא ניתן לפטור תופעה זו בביזוי ראש ל"נפולת של נמושות" – ב"נפולת" לא מעטים הם מהטובים והמוכשרים שבבני הארץ. המספרים מדאיגים – ולא פחות מהם הלגיטימציה החברתית לתופעה.

הרעיון להקים תנועה שתפעל לעצירת הירידה מהארץ התגבש במספר מפגשים של בוגרי התנועה המאוחדת, שהתקיימו השנה. תהא הסיבה לכך אשר תהיה – מספרם הרב של בוגרי התנועה שעזבו בשנים האחרונות את הארץ, או ההכרה שיש לפעול למען דור העתיד הנחשף יותר ויותר לתופעה זו – אין ספק שהיוזמה זו יוזמה מבורכת, ראויה לתמיכה. אלא שגם במאבק זה צריך לבחור את הכלים הנכונים ואת האסטרטגיות המתאימות, כדי שלכוונות הטובות יהיו גם תוצאות מבורכות.

שתי דרכים עמדו בפני יוזמי האגודה. האחת: בחינה מקיפה של התופעה תוך היעזרות בחומר אקדמי־מחקרי – סקרים ומחקרים שנערכו בשנים האחרונות – והכנת תוכנית פעולה לאומית ציבורית, אשר תתמקד בהיבטים שונים של התופעה ובאפשרויות לנטרל מוקדים בעייתיים ומעודדי ירידה (בעיות דיור, סיוע לחיילים משוחררים, פתרון בעיות תעסוקה ועזרה לעולים חדשים המתקשים להיקלט). הדרך השנייה: מערכת יחסי־ציבור אגרסיבית – כולל הצגת סיסמאות פשטניות וניצול מגמות פופוליסטיות בחברה הישראלית, בלי לרדת ממש לשורש העניין. דומה כי יוזמי האגודה בחרו בדרך השנייה – זו המתמקדת בכותרות וזועקת כמו "להחזיר את הבושה לתופעת הירידה" – במקום בטיפול יסודי בבעיה.

"בתולדות התנועה הציונית, הבושה אף פעם לא היתה דגל", אומר ראש המכון לפיתוח מדיניות ביחסי ישראל והתפוצות ד"ר אריק כרמון. "תמיד הגאווה היתה הדגל. במקום להיבנות על הבושה, צריך להרים את הגאווה בישראליות – לתת חיזוק לגאווה על היותך ישראלי". ד"ר כרמון מותח ביקורת חריפה על האגודה אשר איננה מנסה טיפול יסודי בתופעה, אלא מעדיפה תרגיל של יחסי ציבור, נסיון להסתמך על רגשות ועל המבנה המשותף והנמוך ביותר. "הטיפול בירידה הוא תוצר משני של נושא הרבה יותר יסודי – המשמעות של היות ישראלי לקראת המאה ה־21," אומר ד"ר כרמון. "זהו נושא שצריך ללמוד אותו במערכת החינוך וצריך לעשות עליו קאמפיין חברתי".

קיימת בעיית הניצול הציני של תופעת הירידה לצורך קידום עצמי. אחת הדוגמאות הבולטות לכך היא הקמת ועדה ציבורית – במסגרת האגודה לעצירת הירידה – שתפעל לפיטורי יורדים, המועסקים בחברות ובמוסדות ישראליים בחו"ל. לפי אחת ההודעות המרובות לעתונות, יש כ־2300 יורדים כאלה; לפי הודעה אחרת הם מונים 1775 איש ואשה. כך או כך, לקריאה לפיטוריהם השלכה חמורה ביותר. "אם מדינת ישראל טוענת למרכזיות ולמנהיגות בעם היהודי – מוטל עליה לטפל בכל יהודי באשר הוא, אפילו אם הוא ישראלי לשעבר. לכל היורדים יש ילדים, ואל ילדים אלה יש להתייחס כמו אל יהודים שלא עלו לארץ. התנכרות מצד מדינת ישראל ליורדים לא תחזיר אותם הנה, אבל תגרום לנו לאבד גם את הילדים," אומר ד"ר כרמון.

"בשנים האחרונות," אומר ד"ר כרמון, "נעשו בארץ מחקרים אקדמיים על יורדים וירידה. הצטבר חומר מעניין לגבי המוטיבציה לירידה ובעיקר לגבי תנאי ההסתגלות של היורדים למקום מגוריהם החדש. על בסיס סקרים ומחקרים אלה צריך לפתח גישות חדשות למדיניות: לא רק המדיניות ביחס לבעלי המקצועות הטכנולוגיים והידע הטכנולוגי שהגיעו לעמק הסיליקון – אלא גם ביחס לציבורים של עשרות אלפי ישראלים אחרים. לא הבושה תחזיר אותם".

ישראלי בפאריס

מאת גדעון קרץ

צרפת הרשמית עשתה הכל להוכיח, כי לא היא תמנע משמעון פרס "לזנק על סוס ההיסטוריה החולף ליד הבית", כמאמרו של הנשיא מיטראן, גם אם לא תתנדב להחזיק ברסן עד שיתמקם שר־החוץ הישראלי באוכף

שמעון פרס נטל על עצמו לתאם בין עמדות ארצות־הברית ומדינות אירופה בשאלת ועידת השלום הבין־לאומית – ואומר שפאריס מסכימה איתו בתשעים אחוזים. כלומר, הושגה הבנה בנושאים מרכזיים: אופי הוועידה וסמכויותיה, ותמיכה עקרונית בתנאים שמציבה ישראל לגבי השתתפות ברה"מ.

העמדה הצרפתית מנוסחת בזהירות. צרפת היתה המדינה המערבית הראשונה שחזרה להצעת הוועידה הבין־לאומית, דווקא בעת ביקורו של הנשיא מיטראן במוסקווה, אבל העמדה הצרפתית שונה מהעמדה הסובייטית.

שר החוץ ניסה לקבל ממארחיו "ביד", אך במקומו קיבל הבטחות והתרשמויות: כן זכה להצהרה מרגיעה מפי שר־החוץ דאדברנאר רמון בפרלמנט, והנשיא מיטראן אישר את פירסום נוסח מכתב־התשובה שלו לאיגרת קודמת של פרס. להלן קטעים מן המכתב:

"אני מודה לך על המידע וההערכות שמסרת לי אודות התפתחות המצב במזרח־התיכון... באחרונה הצגתי בפני מר יצחק שמיר – ולאחר מכן בפני מר יצחק רבין – את עמדת צרפת בסוגיית הוועידה הבין־לאומית. אני תומך בעקרון הוועידה הבין־לאומית וצרפת תצטרף למהלך כזה, אם תתבקש לכך. תקופה ארוכה סברתי כי משא ומתן ישיר בין הצדדים הוא הנוסחה המתאימה ביותר, הואיל ושום דבר לא ייעשה בלי הסכמתכם ... עשרים שנה ... לא הניבו התקדמות מעשית בדרך להסדר כולל, למרות שהובילו להסדרים דו־צדדיים שאינני ממעיט בחשיבותם. אולם – וכאן הלקח החשוב ביותר של הסכם קמפ דייויד, אשר־ייתכן־כי־בו־לשום מפגש דו־צדדי, אשר לא יכלול את הפלשתינים, אין סיכוי לפתור משבר שלבליבו הוא השאלה הפלשתינית.

"אין זה מתפקידה של צרפת לקבוע את סדר היום של הוועידה או את סמכויותיה, אולם ארצי מוכנה להשתתף בהסודית הכנתה, יחד עם שאר חברות מועצת הבטחון ... לא נראה שצד מהנוגעים בדבר מתנגד לרעיון שבסיוע הוועידה יתקיימו מפגשים ישירים ... אין להניח שוועידה אשר מטרתה לקרב עמדות, תיטול לעצמה סמכות להכתיב את רצונה בניגוד לרצון הצדדים ... ההחלטה היא במידה רבה בידי ישראל. לא ניתן יהיה לעשות דבר בלי הסכמתכם. חשוב להתקדם על־ידי חיזוק ההסכמה אשר פעילותך האישית סייעה להשגתו ועל־ידי הקניית שיטה זו – שאין לה תחליף רציני – להסדרי הסטאטוס־קוו, אשר עודם רבים באיזור.

"איני מתעלם מאופי המכשולים (...) וגם לא ממורכבות הברירות בפניהן ניצבים המנהיגים הישראלים. אני משוכנע שהעיקר כיום הוא להמשיך בחיפוש העיקש אחר שביל שיוביל לשלום, ואשר לא ישאיר לאלה הנתונים מזה עשרות שנים לחסדי גורל בלתי צודק את הראש והסדר בתקוה יהודה – ואשר יבטיח למדינת ישראל ...עתיד יציב ובטוח...

ברכות, פרנסואה מיטראן."

לנשיא צרפת "לא נראה" איפוא, שמישהו מתנגד לכך כי הוועידה תסייע לכל המפגשים הישירים הרצויים: הוא "אינו מניח" שהוועידה (אשר אינה "שופט") תכתיב את רצונה. בוודאי שאי אפשר יהיה לעשות דבר בלי הסכמת ישראל. צרפת מוכנה להשתתף ב"הסודית ההכנה" עם שאר חברות מועצת־הביטחון, שעליהן נמנית כמובן גם ברה"מ. ברור, שאין צרפת נוטה להוציא את הסובייטים מן התהליך. והעיקר: מפגש דו־צדדי – בלי הפלשתינים – אינו פתרון, לפי הניסוח המובא כאן. וכשמיטראן אומר "פלשתינים", הוא מתכוון לאש"ף.

מכל מקום, ברור שצרפת תומכת ב"פעילותו האישית" של פרס; ואינה מסכימה עם "הסדרי הסטאטוס קוו אשר עודם רבים באזור". העמדה הצרפתית גמישה דיה כדי להתאים עצמה לדרישות הוועידה העתידית, וריאליסטית דיה כדי להבין שללא הסכמה ישראלית אין כל סיכוי לקיום הוועידה.

נותרה הנקודה הרוסית. באורח פומבי ונחרץ תבע פרס מן הסובייטים, שיבהירו את עמדתם – ורצוי באוזנינו, באורח ישיר וגלוי. פרס לא הסתיר את קוצר־רוחו על רקע מדיניות המגעים השוטפים בדרג פקידותי. מגעים אלה מעוררים את הרושם שהסובייטים לומדים עדיין את הבעייה המזרח תיכונית בגירסתה העדכנית, ומעכלים לאיטם את הגורם הישראלי ה"חדש־ישן" – אשר הוא, בעצם, שמחזיר אותם לזירה – שיש להתרגל אליו שוב.

פרס רוצה להבהיר (גם בישראל) שאם ברצונה של ברה"מ להשתתף בוועידה, יש צורך במגעים – פומביים או חסויים – בדרג הבכיר ביותר, ולא רק בשוליים. בצד הישראלי קיימת הערכה ליכולתה של ברית המועצות לממש את מעמדה כמעצמה גם בהקשר האזורי, עם מדינות ערביות מסויימות, כמו סוריה. הצרפתים, מצידם, מכירים בצדקת התביעה הישראלית – יחסים דיפלומאטיים ועלייה חופשית: בוודאי שהם מכירים בצורך במגעים ישירים עם ברה"מ.

פרס טרח להדגיש כי ההתרשמות הצרפתית מן העמדה הסובייטית שונה מזו האמריקאית. האמריקאים דיווחו, כי הסובייטים מעוניינים ב"פתרון ברזומני לכל הבעיות". פרס סבור כי אין לכך אחיזה במציאות – למשל, בנושא סוריה ולבנון. ואילו הצרפתים התרשמו שיש על מה לדבר עם הסובייטים ושעמדתם אינה כה פסקנית. עם זאת, הם מודים שעמדה זו אינה ברורה. פרס ממתין למפגש ארה"ב־ברה"מ בז'נווה. הפעם, כך הובטח לו, יציגו האמריקאים שאלות יסוד לסובייטים: על סמכויות הוועידה ואופיה, ועל מהות הפתרון.

מסעו של פרס והצהרותיו נועדו, כמובן, לא רק לאיתות כלפי חוץ – לסובייטים, לאירופה או למלך חוסיין – אלא גם לעם בישראל, למרות שהוא חוזר ומדגיש כי אין הוא רוצה כי בני שיחו יתערבו בוויכוח הפנימי בארץ. הוא רוצה להוכיח שאינו נכנע לסובייטים ושמנהיגי מדינות המערב אינם שונאי ישראל שיתכנסו בוועידה כדי להביא לאובדנה של ישראל – אלא דווקא ידידים הרוצים בטובתה. המצב הפנימי מעיק עליו בעליל. הוא מרבה לערוך – בפני כל דורש – חישובים קואליציוניים מסובכים, האמורים להוכיח שהכל עוד אפשרי.

צרפת עשתה הכל כדי להבהיר שלא היא תמנע מממלא־מקום ראש הממשלה לזנק על "סוס ההיסטוריה החולף ליד הבית", כמאמרו של מיטראן, שפרס חזר עליו כמה פעמים – גם אם להיא עצמה לא תהיה זו שתתנדב להחזיקו ברסן עד אשר יוכל שמעון להתמקם באוכף. שר החוץ הצרפתי, שיבקר בסוף השבוע ברבת־עמון, ישוב ויבהיר זאת, בוודאי, גם באוזני המלך חוסיין. זה האחרון מגלה, כדברי פרס, "סבלנות קונסטרוקטיבית". שמעון פרס נראה עייף פיזית במסעו הנוכחי, אך כאשר דיבר על תהליך השלום עשה זאת באותו להט של משוכנעים־בדבר המדביקים לבסוף את סביבתם.

אפילו שיילוק מסביר עצמו

מאת מאיר בראלי

לא ההתנחלות מובילה למעשים מטורפים כמו פיצוץ מסגדי הר־הבית ב"חבלי משיח", אלא ההתחברות עם השבתאים, אלה המאמינים שכל רע לא יקרה לנו בזכות המשיח שבשער

ספק בעיני אם "חבלי משיח" המוצג ב"קאמרי" ראוי לביקורת תיאטרונית, אולם בוודאי שיש לו היבט ציבורי המחייב תגובה. אין כוונתי לבימוי הטוב ולא למשחק המצויין של עודד קוטלר, אלא למחזה עצמו. כל הדמויות – פרט לדמות שמגלם קוטלר – פלקאטיות, נעדרות עומק. הרשע שבסיפור, זה שפוצץ את מסגדי הר־הבית, הוא דמות לא מובנת. אכן, בוודאי שאין הוא צודק במעשיו – אבל יש לו מה לומר להגנתו, וההזדמנות אינה ניתנת לו. וכי לשבתאי צבי ואנשיו לא היה מה לומר?

הבעיה קשה וחמורה – לא רק בגוש אמונים. אחרי מלחמת "ששת הימים קמו רבים בישראל שאמרו: תוך מלחמת מגן מובהקת פרצנו והגענו עד לירדן, ועתה עלינו לעשות מאמץ עילאי להחזיק בכל ארץ־ישראל המערבית. חלק מהם הקימו את "התנועה למען ארץ־ישראל השלמה" ורוב חבריה הפכו את הסיכוי להגשים את הציונות בכל ארץ־ישראל המערבית (שנתחלפה להם ב"ארץ־ישראל השלמה") לעקרון של "ייהרג ואל יעבור". חלקם אנשים דתיים, וחלק מהדתיים נתפסו לרעיונות מסוכנים מאין כמותם. הללו נתפסו לאמונה שאנו חיים ממש ערב בואו של המשיח וכי כל הקשיים שאנו נאבקים בהם אינם אלא "חבלי משיח". הסכנה שבתפיסה זו היא, שמתוכה צומחת אמונה תמימה – שמותר לנו לעשות ככל העולה על רוחנו ולא יאונה לנו כל רע, מפני שמשיח צדקנו נמצא בפתח. מקור השראתם שונה מזה של המאקסימאליסטים־הביטחוניים, שהוא יותר פסימי מאשר אופטימי. הסכנה הרוחנית שבתפיסה היא שמשיחיותה היא ביסודה משיחיות שבתאית – תופעה רבת רעה שהביאה על היהדות ועל היהודים במאה הי"ז צרות רוחניות ואחרות. דיבורו של אדם לאדתי על הציונות כעל תנועה משיחית שונה ביסודו מזה של אדם דתי האומר דברים דומים. גם לגבי לאדתי הייתי מוותר ברצון על השימוש בדימויים משיחיים דווקא, אולם אצלו ברור שזוהי צורת דיבור – כמו "תודה לאל" בפי אתאיסט.

המשיחיות אינה מוזכרת במחזה, או כמעט שלא, אולם יש להניח כי הבעיה המשיחית־שבתאית מוכרת למחבר – אחרת, מניין השם? המחזה עוסק – בבדידות רבה – בבעיה של אנשים המשוכנעים שטובתה של ישראל ידועה להם טוב יותר מאשר לממשלה ולרוב העם, ורוצים לכפות את דעתם. המחבר מציג רק פן אחד של בעיה זו – אלה הרוצים לכפות את אי־הוויתור על השטחים – ואינו מטפל באלה המצפים ל"הסדר כפוי", אשר ייתכן שיהיו מתוכם גם כי שיזרזו את הכלתו על עמם ומדינתם.

אכן, מותר לטפל בפן אחד בלבד – אם מטפלים בו כראוי. האידיאולוגיה, הקובעת שאין רשות לשום ממשלה לוותר על חלקי ארץ־ישראל, אינה מוצגת כראוי לה. אין ניסיון להיכנס לעורם של בעלי האידיאולוגיה הזאת. לעניות דעתי קל לסתור אידיאולוגיה זו, אולם לשם כך יש להציג אותה. ויליאם שקספיר רצה במחזה אנטי־יהודי, "הסוחר מוונציה", אולם לא נמנע מלכלול בו את המונולוג המפורסם של שיילוק המסביר את עצמו ואת שנאתו. אינני טוען נגד המחבר על כי אינו שקספיר, אלא שבכלל לא ניסה להסביר את מניעיו של הקנאי שפוצץ את מסגדי הר־הבית. האמנם אין הוא יודע להשיב לטענותיהם של אנשי המחתרת היהודית?

מן הבחינה של מאבק הדעות בתוך גוש־אמונים, סוף המחזה מופרך לגמרי. בסופו של המחזה אומר מנהיג ההתנחלות, שאם מעשה הזוועה (שעתיד להקים על־ידו את הג'יהאד, שאש"ף מתפלל אליו כל השנים) נעשה מתוך היישוב שהוא מתגורר בו – אזי לא היתה מוצדקת כל ההתנחלות ביהודה ושומרון.

אילו ניסה המחבר להיכנס לעורם של גיבוריו, היה יודע שמסקנה זאת היא מסקנתו־הוא – לא מסקנתם של מתנחלים דתיים, מתנגדי ההתרה מובהקים ביותר, כמו יואל בן־נון, למשל. זהו איש דתי שגישתו המדינית דומה לזו של יהודים לאדתיים שאינם מאמינים ב"שלום תמורת שטחים". לא ההתנחלות מביאה למעשים מטורפים אלה, אלא ההתחברות עם השבתאים – המאמינים שכל רע לא יקרה לנו, בזכות המשיח שבשער.

על מתלוננים וצבועים

מאת נתן רועי

תיאור המקרה שלהלן מדגים לפחות פן אחד – את הצביעות – שבהטחת אשמת חקירות פוליטיות על־ידי אנשי הליכוד בבר־לב; שהרי מקור רוב החקירות בתלונות, אנונימיות לרוב, של אנשי ליכוד על אנשי ליכוד

חברי כנסת מהליכוד מרימים בימים האחרונים קול זעקה על חקירות פוליטיות המנוהלות כאילו על־ידי משטרת ישראל נגד אנשיהם. הכל בעקבות חקירתו של דוד לוי הבן. הזעקות הללו יש בהן לא מעט צביעות והרבה מאד בורות בכל הנוגע ל"ידע המשטרה".

לעניין הידע: חקירות יזומות על ידי המשטרה מעטות. פרשת רפי לוי, למשל, היא יזומה משטרתית. אבל פרשת באלאס היא פרי תלונתם של אנשי התק"ם, שקדמה להם העברת חומר על ידי יו"ר ועדת הכנסת לביקורת המדינה ח"כ דוד ליבאי, לתת־ניצב יורם גונן בנוכחות ראש אגף החקירות. אם כן, המתלוננים הם קובעי קצב החקירה. חקירת דוד לוי הבן מקורה בתלונות איש־ליכוד נגד הבן וראש המועצה.

וחזרה לצביעות: אנשי הליכוד טוענים בהתקפותיהם כי המערך בראשות בר־לב מארגן "סוון" שני (עוזי לנדאו, בנו של חיים לנדאו המנוח, שהיה מן האנשים המרכזיים באצ"ל, לא כינה זאת כך ב"ערב חדש" אבל אני מניח שזה המונח שעובר בראשו) ושוכחים כי "...מחריבייך ממך יצאו."

למה אני מתכוון? זה שנה ומחצה אני משמש תיבת דואר למכתבים אנונימיים שמשגרים אנשי ליכוד נגד אנשי ליכוד. מכתבים אנונימים אלה הם שהובילו אותי לפרשה שבמהלכה נעצרו דוד אפל, "האיש החזק" של מתנה דוד לוי אשר נחשד ביחד עם שלום פרוסק במתן שוחד לפקיד מס ההכנסה גצל אייזנברג. אל החומר האנונימי הוצמד חומר מעניין ביותר שכלל פרוטוקול חקירה של דוד אפל ושלום גניש לגבי מתן תרומות לבית"ר תל־אביב. אנשי מערך לא היו מגיעים לחומר זה לעולם.

בימים האחרונים אני מופצץ בחומר חדש (ומבטיחים לי חומר נוסף) על אנשי ליכוד. על יסוד החומר אני מוסר להלן ידיעה מעניינת שתדגים את קביעתי כי אנשי ליכוד מחפשים אנשי ליכוד:

ראש סניף "חירות" בבאר־שבע רוברט סמואל המשמש יו"ר מועצת המנהלים של החברה לפיתוח לוד־רמלה (לור"ם), חזר בו בסוף השבוע שעבר מכוונתו להתלונן בפני שר הבינוי והשיכון, שר האוצר ומבקר המדינה נגד מנכ"ל החברה לפיתוח לוד־רמלה אבי גבע ולהחשידו בקשירת קשר לביצוע מעשים פליליים, לכאורה.

רוברט סמואל ואבי גבע, עסקנים ידועים ב"חירות" שחלו אצלם תהפוכות עד הגיעם למחנה דוד לוי, נאבקים כמה חדשים זה בזה במסגרת המאבק על השליטה בחברה לפיתוח לוד־רמלה. מאבק זה מצא ביטויו, בין היתר, בשורה של מכתבים אנונימיים ששיגרו מי שמזדהים, זו הפעם השנייה ברציפות, כחברי "סניף תנועת החירות בצפון תל־אביב." המכתבים המופנים לשר הבינוי והשיכון דוד לוי כוללים השמצות חריפות ביותר. המכתב שהגיע לידיי בימים האחרונים הוא השני במספר המחברים מבטיחים עוד חשיפות הנוגעות לדוד לוי.

תחילת הפרשה – שהחלק הראשון שלה הסתיים בסוף השבוע האחרון – במינויו של רוברט סמואל ליו"ר מועצת המנהלים של חברת לור"ם. סמואל הגיע לחברה ומצא בה את אבי גבע, שהיה מאנשי מחנה שרון ב"חירות" ועבר למחנה לוי. בין השניים התפתח מאבק סמכויות חריף. סמואל ניסה להפעיל סמכויות של יו"ר מועצת מנהלים פעיל אך נתקל בהתנגדות של גבע. בתגובה החליט סמואל להתלונן נגד אבי גבע ונגד איש־מכירות שהובא לחברה על ידי אבי גבע כדי לרכוש דירות עבור חברת לור"ם. סמואל הגיע למסקנה, כי האיש שהועסק על ידי גבע "מתחזה" כעובד החברה ובכך עובר עבירה פלילית. הוא פנה למזכירת החברה רות חדאד, שנמנית עם אנשי דוד לוי, וביקש ממנה להתלונן על מעשים אלה במשטרה. חדאד החליטה לסרב להוראת יו"ר מועצת המנהלים של החברה ולא התלוננה במשטרה. סמואל לא ויתר ושיגר תלונות לשרים הממונים על חברת לור"ם, ניסים ולוי. העתק נשלח למבקר המדינה.

בעקבות כל אלה כונסה ישיבת דירקטוריון שדנה, בין היתר, בעניין זה. הדירקטוריון הורה למבקר הפנימי של החברה לבדוק את הטענות שהעלה רוברט סמואל נגד אבי גבע. בסוף השבוע הודיע מבקר הפנים של החברה אברהם פרומרמן, כי למנכ"ל החברה מותר להעסיק איש מכירות לרכישת דירות עבור החברה. הוסבר ליו"ר מועצת המנהלים רוברט סמואל, כי מנכ"ל החברה אבי גבע לא עבר עבירה פלילית ולא חרג מתפקידיו. בעקבות כך הודיע סמואל כי הוא מחזיר את המכתבים ששיגר לשר הבינוי והשיכון דוד לוי, לשר האוצר משה ניסים ולמבקר המדינה.

רוברט סמואל אישר בסוף השבוע את עיקרי הפרשה ואמר כי אכן הורה למזכירה רות חדאד, לסלק את איש המכירות מהחברה או לחלופין להגיש נגדו תלונה למשטרה. המזכירה סירבה ועל כן הוא שלח מכתב, שמותר לו לשלוח על פי חוק: "זכותי לחשוב כי יש דברים חריגים בחברה ויש לבדוק אותם. אני שמח היום שהכל מתנהל כשורה ואשר ליחסים ביני לבין מנכ"ל החברה זה עניין למועצת המנהלים. מי שמכיר אותי יודע שאת חברי אני בוחר ובמהלך העבודה אינני מכיר אף אחד זולת העבודה."

הבעיה הגדולה – הבעיה המרכזית בסוגיה – היא שאין לבר־לב כל מי שיסביר נתונים אלה לציבור הרחב.

הבניה בשטחים (3)

יש איכות חיים – ויש

מאת דני רובינשטיין

פעם מתבטא הדבר בירידה מהקומה הרביעית לבית קטן חמש דקות מכפר סבא; ופעם אחרת – בעליה מהבית הקטן לקומה הרביעית בנפת בית־לחם. תלוי במי מדובר

בתחום סגנון המגורים והבניה, קיימים הבדלים ניכרים בין הרוב המסורתי של ערביי השטחים לבין רוב הציבור הישראלי. לפני שנים אחדות בא לביתי – בית דירות ירושלמי – חשמלאי ערבי, מהעיירה בית־סחור, שעשה עבודות תיקונים בבניין. הוא איש מבוגר, שלא יצא את הארץ – מלבד ביקור אחד ברבת־עמון – וביקש לומר לי כמה דברי־שבח על האופי היהודי. העובדה שבבניין אחד מתגוררות 20 משפחות, הביאה אותו למסקנה שיש לנו אופי נוח. מדוע? הנה, הוא גר בבית בודד על גבעה, וחצי קילומטר מסביב יש רק שדות ומטעים. על הגבעה המרוחקת שממול, גרה משפחת אחיו. וכל היום יש מריבות. הנשים רבות, הילדים צועקים ומתקוטטים. לכן אי־אפשר להבין איך אנחנו חיים כמו "בלול תרנגולות", כהגדרתו, ולא רוצחים אחד את השני כל רגע.

סגנון הבניה הכפרי בגדה מקשה מאוד על תכנון מודרני. עד 1974 בנו מעט מאוד בכפרים הערביים ביהודה ושומרון. אחרי מלחמת יום הכיפורים, עם העליות החדות בהכנסות – פרי עבודות בני המשפחה במדינות הנפט, והצטברות ההכנסה מהעבודה בישראל – התחילו הערבים לבנות, בכפרים ובערים, בקצב עצום. למשל, לפי נתונים של ד"ר מירון בנבנישתי, גדל השטח הבנוי של העיר חברון – מאז אותה תקופה – בכ־300 אחוז ויותר. גם הכפרים גדלו, בשיעורים דומים. מגרעין־הכפר המסורתי נשלחו שלוחות של בנינים בודדים לכמה כיוונים – בדרך כלל, לכיוון כביש הגישה לכפר ולעבר הכביש הראשי. זוהי בנייה לא מסודרת, בתים בני קומתיים ושלוש קומות – בקומה הראשונה פתחים לחנויות ומחסנים, ומעליה קומה אחת או שתיים למגורים.

הממשל הישראלי ניסה להסדיר את הבנייה. שהרי לא יתכן שכל אחד יבנה, כרצונו, בתים רחוקים ובודדים לאורך כביש. קשה להקים תשתית ולקיים שירותים – רשתות מים, חשמל, ביוב וכדומה – כאשר הבנייה היא פרועה, ללא תכנון וסדר. בהדרגה, ניסו להכין תכניות לכפרים – אבל לא נמצאו תקציבים ולא צוותים לעבודה. רק בשנים האחרונות (בערך מ־82–1981) הוחל בתכנונים אזוריים. אחת התכניות המקיפות היא של האדריכל השמשוני, והיא מקיפה את כל איזור יהודה (מסביב לירושלים) – נפות חברון, בית־לחם ויריחו.

התכנית לקחה בחשבון את כל ההגבלות שנוצרו בעקבות פעולות הממשל הישראלי – תפיסות הקרקע שביצעה ישראל, ההכרזות על אדמות־מדינה, ההפקעות. כמו־כן נלקחו בחשבון איסורי הבנייה – סמוך להתנחלויות, ליד מתקני־צבא ובשטחי־אש, ועוד. בקרב הציבור הערבי קמה התנגדות עזה לתוכנית. ראו בה ניסיון לדחוס את הבנייה הערבית לגטו, והוגשו התנגדויות ללא ספור. התוכנית לא אושרה כחוק, וכיוון שתוכניות אחרות אין – מיישמת מועצת התכנון העליונה של הממשל את התכניות מימי המנדט הבריטי, שגילן מתקרב ל־50 שנה.

אין צורך לומר שהתוכניות שמלפני 50 שנה הן ממש בדיחה, בנתונים של היום. למשל, מרשות תוכניות אלה לכפריים לבנות – על כל דונאם – רק מבנה מגורים אחד, ששטחו לא יותר מ־150 מטר. תושבי הכפרים, שבנייתם נחסמה יותר ויותר – גם בגלל תפיסות הקרקע וההגבלות הישראליות – התקשו לבנות, גם בגלל הפרוצדורות המסובכות והביורוקרטיה שהלכה והסתבכה. תושב כפר ערבי שרוצה לבנות – צריך להגיש תחילה תכנית מדידה מאושרת על־ידי קצין־מדידות. אחר־כך בודקת ועדת אינפורמאציה (מטעם לשכת התכנון) את בעלותו על אותה קרקע. גם בכך לא די – קצין־מטה של האפוטרופוס צריך לאשר שזו אינה אדמת נפקדים; וכמו־כן בודקים אם אין שם צו איסור בנייה. משם עוברת הבדיקה לקצין המטה לארכיאולוגיה – שצריך לאשר שאין שם עתיקות.

רק אז מתחיל כל התהליך הממושך של קביעת זכויות הבנייה, סימון קווי הבנין והוראות התכנון. הסיפור יכול לקחת שנים. כיום, קשה מאוד לאדם בודד לבנות לבד – ולא רק בגדה, גם בתחומי מדינת ישראל. אלא שבישראל מרוכזת כמעט כל הבנייה בידי המדינה ובידי חברות גדולות, ציבוריות ופרטיות ובידי תנועות התישבות, ויש בנקים למשכנתאות – וכל אלה עושים את העבודה, אשר לאדם פרטי היא קשה וכמעט בלתי־אפשרית.

הערבים באים, איפוא, בטענות שחונקים אותם, שלא נותנים לבנות – והממשל הישראלי אומר להם: תארגנו יותר, תצטמצמו: אתם יכולים לבנות יותר לגובה, בעיירות ובערים, בתי קומות ובתי דירות. כך תתאפשר בגדה איכות־חיים מודרנית. על כך מגיב האדריכל שלמה חייט מירושלים, שמצטט לקוח ערבי שלו: "כאשר ישראלי גר בקומה רביעית בבת־ים או ברמלה, באים ואומרים לו, בוא תגור בשכונה יפה בשומרון חמש דקות מכפר־סבא: תקבל שם וילה, בית עם גינה גדולה – זו איכות־חיים. ולערבי שרוצה לבנות לו בית, וילה עם גינה, אומרים: בוא לגור בקומה הרביעית, זו איכות־חיים". מסתבר שפעם איכות־חיים זה לרדת מהקומה הרביעית לבית קטן, ופעם איכות־חיים זה לעלות מהבית הקטן לקומה הרביעית. תלוי במי מדובר.

هكذا من الأصل

مكتبة امنة الأصل

מכתבים למערכת דבר

קנאות ומיסטיקה – למחבוש

המפד"ל מתכוונת להגיש בקרוב הצעת חוק בנושא החנינה לאנשי ארגון הטרור היהודי. „היהודים הטובים" האלה, קיצוניים יותר מפורעי רהיישה, אינם חייבים במחבוש – לדעת המפד"ל.

הדעת נותנת שאחרי הפוגרום בהיישה ילמדו גם המהססים שאין לתת יד למגישי הצעת החוק, שחרור העצורים, כמו שחרור מחבלים, רק יחזק את הקיצונים בקרב אוהדיהם.

אסור לנו להתעלם מהסכנה לעצם קיום המדינה מצד אנשי ארגון הטרור היהודי. אף פעולות הטרור הערבי החמורות ביותר (מעלות, מלון סבוי, האוטובוס בכביש החוף) עם כל הזעזוע והכאב – אינן מסכנות כך את קיום המדינה.

לעומת זאת פגיעה בכיפת הסלע או במסגד אל־אקצה יקוממו נגדנו את העולם המוסלמי. „גוש אמונים" מודרך בפעולותיו על־ידי תפיסה בולשביקית, לפיה רשאי מיעוט קטן להטיל מרותו על המדינה כולה.

גל של קנאות דתית־מיסטית שוטף כעת את אזורנו, אך בשעה שבמצרים, תורכיה וסוריה נלחמים בה ביד קשה נהנים אצלנו הקנאים והאנשי במלכתיים מתקציבי המדינה ותמיכה ציבורית.

דוד בצלאלי
תל־אביב

קוראים לחרם צרכנים

בזאת הננו מודיעים ברבים, כי יחד עם מאות מחברינו לעמותת „נפגעי החזרה בתשובה" ברחבי הארץ אנו מצטרפים לתגובתו הבריאה והנמרצת של קיבוץ רמות־מנשה כנגד הכפייה החרדית בנושא מזונם של אזרחי המדינה. אנו קוראים בזאת לציבור השפוי במדינת ישראל: חופשיים, מסורתיים ודתיים, יהודים ושאינם, להחרים כל מוצר וכל מצרך הנושא עליו את חותמת הבד"צ החרדית ולבטא בכך אזהרה שחרמות, נידויים ושאר גזירות כלכליות שמטיל עלינו המיעוט החרדי חדשות לבקרים הם חרב פיפיות.

על אזרחי ישראל להיות ערים לעובדה, שלא רק בשנת שמיטה נגרם לצרכני המזון במדינה נזק כלכלי אישי וכללי בשל חוקי הלכה ארכאיים שגם בשנים כתיקונן עוברים סכומי כסף בלתי מבוטלים ישירות מכיסו של הצרכן לכיסם של משגיחי כשרות חרדיים לעיתים ארבעה־חמישה מנציגי הכיתות השונות על מצרך אחד.

יצרניות המזון אינן משלמות מכיסן עבור כניעתן לתכתיבי הבד"צ, אלא מגלגלות את העלות על הצרכן, כמובן. לפיכך שומה עלינו להשמיע אזהרתנו גם באוזניהן ולהכריז על חרם־צרכנים תקיף ונמרץ, שיחזק את ידי אלה שאינם נכנעים ללחצים ואיומים על חשבוננו.

אנו קוראים בזאת לכל הציבור ולארגוני־הצרכנים במדינה להצטרף אלינו כדי להוות משקל כלכלי־נגדי למיעוט החרדי המשתלט על חיינו.

חברי ועד עמותת
„נפגעי החזרה בתשובה"
פרופ' דן מלר (יו"ר), מלילה בן־פורת, ורד אולשבסקי, נורית שטיינהרט, עלי גת ומיכה שמוייר

ה„לביא" לא יורד מהפרק

נושא ה„לביא" לא ירד מהפרק. הוא ממתין להחלטה סופית ושקולה.

כל המעלים את הדמוקרטיה על ראש שמחתם – דעו כי הגוף המוסמך לקבל החלטות ולהעבירן לביצוע הוא הממשלה ולא צה"ל.

צה"ל הוא בבת עינינו אך הוא רק חלק מהגוף השלם. יש סקטורים נוספים במשק, ועל הממשלה לדאוג גם להם.

חלופות ל„לביא" הן עניין נחמד כאשר מתבוננים בהן דרך חור האסימון והמטבע – אך כלכלה אינה הכל. על כן – בל יאיימו קצינים וראשי חילות בהתפטרות. ויבצעו את החלטות הממשלה.

יצחק קפלן
תל־אביב

דוברי ה„עבודה" – השמיעו קול

היכן דוברי מפלגת העבודה?

במשך כל הפרשיות האחרונות שהסעירו את הציבור בעת האחרונה (השב"כ, פולארד, נושאי דת חברה, המחתרת, התארגנויות „גוש אמונים" וכד') כמעט ואין שומעים את תגובת ה„עבודה".

המגיבים הראשונים והנחרצים הם יוסי שריד ומתי פלד מכאן, וקפמן, אולמרט וגאולה כהן משם. דוברי מפלגת העבודה, או שאינם מגיבים כלל או שתגובתם „דיפלומטית" וחמקנית לבל תדרוך חלילה על יבלותיהן של המפלגות הדתיות ו/או בוחרים פוטנציאליים.

בכך נגרם נזק כפול: עקרונות מפלגת העבודה נשחקים, דוהים ומאבדים מערכם, וכן יש בכך שגיאה פטאלית מבחינה אלקטורלית: האם שכחנו שאת הנצחונות הסוחפים ביותר גרפו מפא"י המערך והליכוד (וגם השמרנים באנגליה) כאשר עמדו בראשם מנהיגים ודוברים שידעו לבטא את דעת מפלגתם בצורה נחרצת, מידית בוטה וברורה.

יהודה יהודאי
כפר־מנחם

היכן „שלום עכשיו"?

בוויכוח הנטוש בין מחייבי השותפות בממשלת האחדות הלאומית לשולליה יש גם ל„אורח הפשוט" מה לומר.

בדבריו של שר החוץ שמעון פרס הגיון רב: מסוכן להשאיר את אנשי הליכוד לבדם בממשלה, הם ינצלו את ההזדמנות לקידום רעיונותיהם הפוגעים בעתידנו ובמדינה. אך השאלה המרכזית היא כיצד לקדם את השלום עם הערבים ועם הפלשתינים.

המצב באזורנו אינו סובל סטאטוס קוו, משום שהעניינים משתנים במהירות רבה, ואם חלילה עלולה לפרוץ מלחמה חדשה. עתה נחוץ לחץ המוני למען ועידת שלום בינלאומית.

היכן „שלום עכשיו" שידעה להוציא לרחוב 400,000 איש? עלינו להגיע אל השלום, ולהשתחרר מהקללה „על חרבך תחיה".

יהודה שילוביץ
חיפה

חברי חוליות – התנצלו!

בעתונות המקומית בקרית־שמונה נתפרסמו השבוע תגובות נזעמות נגד התנועה הקיבוצית. אלה מספר „פנינים": „כלבים יש בקיבוץ... יש מריחואנה".

הדברים נאמרו בתגובה להתבטאותו של חבר חוליות, האחראי לתנינן האכובים במשקו, שכינה את תושבי קרית שמונה „קהל כברות וחגיגות המימונה", והוסיף דברי פגיעה אישית בחבר מועצת העיריה אבשלום צדוק.

כמי שתנועת העבודה יקרה לו וכמי שכואב את ההשמצות נגד התנועה הקיבוצית אני פונה למזכיר קיבוץ חוליות ולחבריו: אנא, התנצלו בפומבי על פליטת הפה חסרת האחריות של חברכם!

איתן קלינבסקי
קרית־שמונה

חוצפתו של מיקי ברקוביץ

למיקי ברקוביץ לא היתה כל זכות לתקוף את נבחרת הכדורסל בעת ששהתה ביוון במסגרת אליפות אירופה.

לברקוביץ, שהצטרף לאימוני הנבחרת כשהיה עדיין כוכב, ואת כל אימת שהואיל להתפנות מעסקיו, כשהכל נכנעים לתכתיביו ורועדים מפניו, ייאמר: אתה אשם בכשלונות בכך שלא השתתפת במשחקי הנבחרת ובקורתך פגמה ביכולת שחקניה.

ברקוביץ אף ניסה להכתיב למאמנו במכבי תל־אביב צבי שרף את פרקי הזמן שבהם ישובץ במשחקי הקבוצה. הוא הגדיש את הסאה בהכריזו: „כל עוד שרף יאמן לא אשתתף בנבחרת הלאומית. ולאחר שחיבל בכך בסיכויי הנבחרת הוא מותח בקורת על הישגיה. צאו וראו עד היכן מגיעה חוצפתו.

למאמן צבי שרף ייאמר יישר כוח על סבלנותך, על שלא נגררת לפולמוס עם ברקוביץ ולרמתו הירודה. נהגת בבגרות ובאצילות מופתית.

שלמה מוזר
חיפה

ותיקי ההגנה מתבקשים

אני כותב עתה חיבור על דמותו של גדעון השליח המושיע לישראל בימי השופטים, ובהקשר לכך ראיתי צורך להתבונן ברושמו של גדעון בתולדות ישראל, כולל ימי התחיה, הגדודים העבריים, ההגנה, המחתרות וצה"ל.

ידוע שדמותו של גדעון היתה למופת לידיד ישראל צ'ארלס אורד וינגייט. אהיה איפוא אסיר תודה לוותיקי ההגנה שנטלו חלק ב„פעולות הלילה" בפיקודו של וינגייט, אם יואילו למסור לי מזכרונותיהם דברים שנשתמרו בכתב, או מה ששמעו בעל־פה מפי וינגייט על גדעון.

פרופ' חיים גבריהו
ירושלים

דבר — לפני 60 שנה

תמונת טכס המכללה הירושלמית בארמון המלך

לונדון. תמונת הטכס של פתיחת האוניברסיטה העברית בירושלים, מעשה ידי הצייר היהודי פיליכובסקי, הוראתה בארמון המלך „באקינגהאם". המלך ובני משפחתו הביעו את הערכתם לתמונה. היא תוצג בקרוב באחת הגלריות בלונדון.

צ. ק. ק. מחליטה על הוצאת טרוצקי וזינובייב מהועד המרכזי של המפלגה

מוסקבה. נתפרסמה החלטת ועדת הביקורת המרכזית (צ. ק. ק.) בעניין הפרת המשמעת המפלגתית על ידי טרוצקי וזינובייב. צ. ק. ק. קובעת: א. כי הח"ח טרוצקי וזינובייב הפרו את ההתחייבויות שקבלו על עצמם ואשר לא היו אלא מניברה טכסיסית. ב. כי ברגע שהתפקיד העיקרי הוא לבצר את העורף, להגביר את כשרון המלחמה של הארץ ולחזק את המשמעת המפלגתית – הם, לשם מטרותיהם הפרקציוניות, חותרים תחת המפלגה ומסייעים להתרכזות הכוחות האנטיסוביטיים.

נדבת יהודי למושלמים?

לפי „אליף בא" נדב יהודי ארץ ישראלי, „בן הארץ", סכום כסף לשם גמר בית החולים המושלמי בביירות, על מנת שעל אחת מאבניו יחקק: „הובא לגמר בכספי יהודים – אחי המושלמים לגזע".

לפני 40 שנה

ועדת או"מ מסיירת בעיר העברית הראשונה

תל אביב העברית על נציגותה, מוסדותיה והמוניה קיבלה אתמול את פני ועדת או"מ בביקורה בעיר. בשיחות עם הסופרת שלנו מסרו כמה מחבריה את רשמיהם מסיורם. נציג פרו אמר: „לא פיללתי כי תל אביב מפותחת כל כך". נציג אורוגואי: „תל אביב היא בעיני חלום שנתגשם". נציג צ'כוסלובקיה: „תל אביב רעננה ומרעננת מאד ויש לה אופי מיוחד משלה". קצין העתונות של הועדה מר סימאונידס: „אפילו ביום כזה כדאי היה לבקר כאן". אחד הבכירים אמר: „זו הפעם הראשונה שקיבלו את פנינו כראוי".

הממשלה מלמדת זכות על עצמה

הממשלה מסרה אתמול לפרסום את התזכיר „על השלטון בארץ ישראל לפי המנדט" שהגישה לועדה המיוחדת של או"ם. בתזכיר זה מבקשת הממשלה לסתור את ההאשמות והתלונות שהובאו נגדה ולהסביר כי היא לא האחראית למצב השורר עתה בארץ ולשלב ההתפתחות שהגיעה אליו שאלת ארץ ישראל, אלא אי רצונם או אי יכלתם של היהודים והערבים להגיע לידי הבנה הדדית. הממשלה משתדלת לתת בתזכיר זה תיאור אוביקטיבי של הישוב היהודי והמפעל הציוני, אם כי אינה נמנעת מהתקפות שאין להן אחיזה במציאות. כגון על החינוך היהודי.

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

עובדים ומבלים

שמעון פרס (בתמונה), בילה את הערב האחרון לשהותו בפריז במסיבה שערך לכבודו שגריר ישראל עובדיה סופר במסעדה מפוארת בשאנז אליזה. המארח וממן הסעודה היה איש העסקים הצרפתי כריסטיאן פהן, מנהל פרויקט רובע דפנס, „עיר העתיד" במערב פריז, שלקח קודם את פרס ועוזריו לסיור ב„עיר". במסיבה נכח גם הזמר אנריקו מסיאס שנעתר לבקשות הנוכחים ושר משיריו. לפרס הקדיש את השיר „עושה שלום במרומיו", „משום שפרס", אמר, הוא „בונה השלום". אורח אחר, הקומיקאי היהודי צרפתי הפופולרי יוצא תוניס מישל בוז'נה „גלגל" את הנוכחים מצחוק בבדיחות עד אור הבוקר. יום קודם בא בוז'נה גם לאירוע של תנועת העבודה הציונית שאירחה את פרס, ושם העניק לו פרס את קטלוג תערוכת בית התפוצות על יהודי תוניס שתוצג בפריז, ושהוגש לו עצמו על ידי יוזם התערוכה קלוד סיטבון. בוז'נה הבטיח להקדיש את הכנסות הבכורה שלו באולם „אולימפיה" לתערוכה. כאשר נפגש פרס עם ראש ממשלת צרפת ז'אק שיראק, ביקש ממנו שיראק להודיע לטדי קולק, שאת ביקורו בישראל בסוף אוקטובר יערוך גם בתור ראש עיריית פריז. שיראק סירב להאמין שקולק הוא בן שבעים ושש ותגובתו של פרס היתה „לטדי אין גיל". שיראק סיפר גם שהמתנות שהוא שומר הן כד וחרב עתיקה שקיבל מפרס ורדיו חדיש שקיבל מראש ממשלת הולנד. אך את הרדיו הוא לא יודע להפעיל. מה שלא היה כלול בתכנית אך גרם לפרס הנאה רבה היה שיט על הסינה שהתאפשר בגלל איחור בהמראה שנגרמה עקב שביתת פקחי הטיסה בפריז.

רוטרי מתחדשת

תנועת רוטרי בישראל החליפה אתמול נגידים: בטקס רב משתתפים שנערך במלון קרלטון בנהריה נכנס אתמול נשיא מועדון כרמל לשעבר קלמן מושין, לתפקידו כנגיד רוטרי בישראל, והחליף את הנגיד, נתן קלדור, ממועדון רוטרי רחובות שכיהן בתפקיד כ־12 החודשים האחרונים. קלמן מושין, בן למשפחה ותיקה שהגיעה לארץ לפני כ־100 שנה הצטרף לתנועת הרוטרי לפני 18 שנה והיה ממייסדי מועדון רוטרי כרמל. בצה"ל שירת כקצין בתפקיד מ"פ. בתנועת הרוטרי כמיליון חברים במאה ושישים ארצות המאוגדים ב־22,160 מועדונים. כל פעילות החברים על טהרת ההתנדבות. כמו כן נערכו גם חילופי משמרות ב„האופן הפנימי", שהוא ארגון נשי רוטרי, ורחל קידר, מרחובות החליפה את הנגידה היוצאת צביה בחורש, מירושלים. השנה הוחלט לראשונה לקיים את טקס חילופי הנגידים בנהריה כמחווה לעיר על עמידה בשעותיה הקשות וכאות הוקרה למועדון רוטרי המקומי ולנשיאו אפיים שריר.

יוסי ליבוביץ

מזכירת נעמ"ת תל־אביב עדה רבין וחברותיה באו לישיבת העיריה אשר היתה אמורה לדון בהכללת נשים בגוף הבוחר את הרב האשכנזי הראשי של ת"א – נושא אשר הגב' רבין לוחמת נמרצות בעדו. בצאתה להפסקת עישון נתקלה רבין בחיים בסוק, אשר בהלצה כיסה את ראשה בכובע דמוי שטריימל.

הבדווים חושבים מחשבים

מחשבים אישיים הותקנו בשבוע שעבר בשתי העיירות הבדוויות ערוער וכסייפה. 32 המחשבים הוכנסו למערכת החינוך ומשמשים חלק מתכנית הלימודים החדשה בסקטור זה. פרטים על כך מסר יו"ר ועדת החינוך של הכנסת, ח"כ נחמן רז, בכנס בנושא המחשבים בחינוך, שנערך אתמול במלון רמת אביב בתל־אביב. 120 מנהלים ומרכזי מגמות מחשבים בבתי־ספר מכל רחבי הארץ השתתפו בכנס הדו־שנתי של מ.ל.ל. – מערכות מחשבים בע"מ, שבו נדונו בין היתר בינה מלאכותית, ניהול עתידי של בית־הספר ומחשבים בחינוך הטכנולוגי. בתמונה: ח"כ נחמן רז ומנכ"ל מ.ל.ל. אריה שמש בכנס.

אוהבים להתגעגע

אנשי הקאמרי וגלי צה"ל ערכו אתמול אחה"צ מסיבה לכבוד הופעת אלבום התקליטים התאומים, שהם מבחר מופע ההצדעה הפומבי לתיאטרון הקאמרי במלאות לו ארבעים שנה. את המופע הפיקה מחלקת התרבות של גל"צ בראשות מולי שפירא (בתמונה), ואת התקליט הפיקה C.B.S. עותקים ראשונים של התקליט חולקו במסיבה לותיקי הקאמרי והוא יימכר גם לציבור הרחב. בתקליט קטעים ממחזות ושירים שכולנו אוהבים להתגעגע אליהם.

החניכים מתכנסים

הועידה השמינית של הסתדרות הנוער העובד והלומד תיערך ביום ג' וביום ד' בבנייני האומה בירושלים בהשתתפותם של 1,100 צירים שנבחרו ע"י כ־100 אלף חברי הסתדרות זו, המייצגים עירוניים, חברי קיבוצים, בני מושבים, ערבים ודרוזים. בועידה ישתתפו נשיא המדינה חיים הרצוג, מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס, סגן ראש הממשלה ושר החינוך יצחק נבון, מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, ואחרים.

★ ★ ★

כמי שהיה בעבר חניך תנועת הנוער העובד והלומד נענה השחקן והבדרן שלמה בר־אבא („אצק") ליטול חלק פעיל במחזמר „תנועה בתנועה" שיעמוד מחר במרכזו של טקס פתיחת ועידת הנוער העובד והלומד בבנייני האומה בירושלים. המופע, שנכתב בידי קובי לוריא וביים ע"י יואל ליבה, מתאר את תנועת הנוער [illegible] על פני יותר משישים שנות קיומה ולמעט בר־אבא משתתפים בו אך ורק חניכי התנועה העכשוויים.

עודד בר־מאיר

מספיק שהוא רוצה...

הועדה המרכזת של ההסתדרות קיימה אתמול, לראשונה אחרי עשרים שנה, ישיבת עבודה חגיגית בירושלים, לציון עשרים שנה לאיחוד העיר. פרט לדיונים השוטפים סיירו חברי הועדה המרכזת בעיר העתיקה, בטיילת של ארמון הנציב וכל חבר גם נטע עץ ביער השלום. בארוחה חגיגית שהתקיימה בסיום הסיור, הציע מזכיר מועצת פועלי עפולה יעקב אבימור למזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר (בתמונה), ללחוץ על כך שלהסתדרות יהיה נציג בוועד המנהל של רשות השידור. על כך השיב קיסר: „אבל יש לנו נציג". בראותו את אבימור המופתע הוא הוסיף מיד „זלמן שינקמן, מזכיר הסתדרות ההנדסאים, כשהוא רוצה יש ביכולתו לסגור הטלוויזיה".

אזכרה לגוגה רג'ואן

אזכרה במלאת 30 למותה הפתאומי של גוגה רג'ואן, אשת ציבור ירושלמית, נערכה ביום א' בערב בבית עיריית ירושלים. בטקס האזכרה השתתפו שרים, חברי כנסת, חברי מועצת העיריה, אישי ציבור ופעילים במוסדות ועמותות רבים, בהם היתה המנוחה פעילה, ובני משפחתה ובראשם בעלה מרדכי רג'ואן, חבר מועצת עיריית ירושלים. דברים נרגשים על פעילותה של המנוחה למען הזולת השמיעו ראש העיריה טדי קולק, שר התיירות אברהם שריר, אופירה נבון, עו"ד יגאל ארנון, הרב ד"ר מרדכי גולדשטיין, ראש ישיבת התפוצות פרופ' אליעזר רוזמולביץ, פרופ' פיירשטיין יו"ר העמותה לשיקום האסיר, שלמה גרציה, מנכ"ל האגודה למלחמה בסרטן, פרופ' רפאלה בילסקי מהאוניברסיטה העברית ועוד. טדי קולק אמר, כי כל חברי מועצת עיריית ירושלים יכולים לקחת דוגמה מגוגה רג'ואן, בטיפול בכל הפעילות המגוונת שחלשה עליה. „היא תחסר לנו רבות", אמר, „ורבים מאיתנו יצטרכו לעשות מאמצים רבים כדי למלא חסרונה זה". לאחר טקס האזכרה נערך במשרדי העמותה לשיקום האסיר טקס קצר, שם הוחלט לקרוא עמותה זו על שמה של גוגה רג'ואן.

המדור נערך ע"י אורה זרניצקי

או"ם על בולי א"י

בולים

מאת אריה לינדנבאום

מסמך בולאי מעניין, המצוי בארכיון הקק"ל ופורסם בכתב העת „תולדות הדואר של ארץ־ישראל" בשפה האנגלית, מגלה, תוכניות הדפסת הדפס־רכב או"ם על בולי קק"ל, שנועדו לשימוש לאחר ה־15 במאי – 1948.

המסמך נכתב בידי מ.ב. מאירי, חבר ההגנה, אל הגב' ת. אבדיסוב, חברת ועדת הביטחון. לא כל הסעיפים מובנים במסמך, שכן היתה זו התכתבות בין שני אנשים שידעו את הבעיה ונמנעו לפרט.

מתוך הידוע כיום ברור שלא היה הדפס־רכב עם המלה "או"ם" על בולי קק"ל וגם לא של המנדט אך מטעמי סקרנות נצטט בזה כמה מסעיפי המסמך.

אל הגב' ת. אבדיסוב
מאת מ.ב. מאירי.

„לפי הצעתך נפגשתי אמש עם הגב' ח. הודעתי לך כבר שלפי דעתה אין רשות לממשלת המנדט להפסיק את שרותי הדואר מבלי הודעה מוקדמת של שנה מראש. תעייני נא בחומר של הקונגרס הנמצא תחת ידך, אם אין לך הסעיף הרי הנ"ל תוכל להמציאו לנו.

אולי תציעי שיפנו מיד אל האגוד הבינלאומי בברן וישאלו אם ההפסקה הנדונה היתה חוקית.

2. הנ"ל סיפרה לי שאחד המנהלים הראה לה את ההחלטה שהושגה בין הממשלה ובין מזכירות ועדת הביצוע על הדפסת שם „או"ם" על הבולים הרגילים שלנו. הדפסה תסודר אצל המדפיס הממשלתי בירושלים והבולים אלה מציעה הממשלה להשתמש לאחר 15 במאי הבא. הואילי נא למסור זאת למעוניינים, אולם בהחלט לא לפרסום, כי ההחלטה היא „טופ סיקרט", ומלבדה לא ראו אותה; אם תפורסם הידיעה יבולע לה, וכמובן זה יפריע גם לנו."

ירושלים, ט"ז אדר ב' תש"ח
26.3.48

ארנולד צוויג במזרח־גרמניה

ארנולד צוויג הוא סופר יהודי גרמני אף־על־פי שכ־15 שנים מחייו בילה בא"י. הוא נולד בקרוקלוגאו שבגרמניה ב־1887 ומת ב־1968, גם כן בגרמניה. עם עליית הנאצים לשלטון ב־1933 הוגלה מגרמניה וב־1934 עלה לא"י והשתקע בחיפה בה ישב עד 1948. אחר כך חזר לגרמניה והיה כראשי הפעילים בספרות בגרמניה המזרחית. בישבו בא"י כתב את „הגרדום של ואנדסבאק" בו תיאר את עליית הנאצים לשלטון. הוא תיאר את מעשי האכזריות שביצעו ואת אדישותה של האוכלוסיה הגרמנית לסבלם של היהודים. ספרו המפורסם ביותר הוא „סארג'נט גרישה".

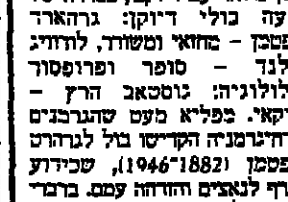

בימים אלה מלאו 100 שנה להולדתו ומזרח גרמניה הנפיקה בול זכרון מיוחד עם דיוקנו, בסדרה של ארבעה בולי דיוקן: גרהארד האופטמן – מחזאי ומשורר, לודויג אוהלנד – סופר ופרופסור לפילולוגיה; גוסטאב הרץ – פיסיקאי. פליא מעט שהגרמנים במזרח־גרמניה הקדישו בול לגרהרט האופטמן (1882–1946), שכידוע הצטרף לנאצים והזדהה עמם. בדברי ההסבר של דואר מזרח־גרמניה אין כל רמז להזדהות הפאשיסטית של האופטמן, להיפך, הוא מוזכר כהומניסט. מחזהו המפורסם „האורגים", המתאר התקוממות האורגים בשלזיה ב־1844, נאסר בשעתו להצגה.

בדברי ההסבר לבול ארנולד צוויג, כתוב שהוגלה מגרמניה וישב ב„פלשתינה", אולם אין כל הערה על מוצאו היהודי. בכל אופן, לאספני יודאיקה נוסף בול חדש.

3 הומניסטים בשוודיה

„שלושה הומניסטים" – זה כינויה של סידרת הבולים הצפויה בשוודיה עם דיוקנאות ואלנברג, האמרשילד וברנדוט. על ואלנברג כבר כתבנו ונוסיף רק שהדואר השוודי מדגיש בדברי ההסבר הקצרים שלו על ראול ואלנברג, שנאסר על ידי הסובייטים בבודפשט וכל הנסיונות הדיפלומטיים של שוודיה להתחקות על עקבותיו היו ללא כל הצלחה. על ברנדוט נאמר שנהרג על־ידי „טרוריסטים" יהודים בירושלים. הרוזן פולקה ברנדוט, שהיה נשיא הצלב האדום השוודי במלחמת העולם השניה, נטל חלק בשחרורם של 30 אלף שבויי מלחמה. ב־1948 נשלח לתווך בא"י וב־17 באוקטובר 1948 נהרג בהתנקשות בירושלים.

דאג האמרשילד, שיופיע בבול השלישי בסדרה, היה מזכיר האו"ם ונהרג בהתפוצצות מטוסו ב־17 בספטמבר 1961 בדרכו לקונגו.

השלושה יופיעו ב־10 באוגוסט 1987 בקונטרס בן שישה בולים, שניים לכל אישיות.

„וקראתם דרור"

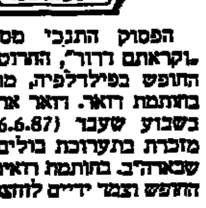

הפסוק התנכי מספר ויקרא „וקראתם דרור", החרוט על פעמון החופש בפילדלפיה, מופיע הפעם בחותמת הדואר. דואר ארה"ב הטביע בשבוע שעבר (26.6.87) חותמת מזכרת בתערוכת בולים במאנהיים שבארה"ב. בחותמת הזאת פעמון החופש וצמד ידיים לחוצות לשלום.

הופיעו דפי „אל הבול"

דפי אלבום בולי ישראל בהוצאת „אל הבול" משנת 1986/7 הופיעו השבוע בשתי מהדורות. הופיעה מהדורת „קריסטל", דפים עם כיסי צלופן ומהדורה רגילה ללא צלופן. בסדרה שישה דפים החל מבול יוסף שפרינצק, נמל בן גוריון, לא לגזענות, מועדים תשמ"ז, 100 לבן גוריון, גליון נתניה, השרות המטאורולוגי, נצרת, טוסקניני, עופות מן המקרא, כינוס הפועל, יום הזכרון ועד לתערוכת „חיפה 87". כל הבולים מצולמים בשחור לבן עם הסברים בעברית ובאנגלית.

מעטפת זיכרון

אגף השיקום, המחלקה להנצחת החייל במשרד הביטחון, הנפיקה השנה מעטפת זיכרון, ה־35 במספר. השנה נשלחו כ־17 אלף מעטפות כאלו למשפחות שיקיריהן נפלו על תקומת המדינה וביטחונה.

הבול, שהמעטפות בויילו בו השנה, הוקדש לאתר ההנצחה בגבעת התחמושת שהוא האתר המרכזי למלחמת ששת הימים בירושלים ובסמל מקום התייחדות עם זכרם של חיילינו שנפלו במערכה על העיר. הבול עוצב בידי ד"ר כהן והמעטפה שנועדה למשפחות השכולות, עוצבה בידי ישראל פייצר ויוסי צור.

הודעה
על פרסום תשקיף של
סנונית – קרן נאמנות צמודה

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 23 של החוק לניירות ערך תשכ"ח–1968, כי ביום 29.6.87 פורסם תשקיף בדבר הצעה לציבור של מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות 0.001 שקל חדש כל יחידה, בתעודות השתתפות רשומות על־שם בנות 100 יחידות לתעודה או כפולה של 100 יחידות. מחירי יחידה משתנים כדלקמן:

החל מ־30.6.87 משעה 8.30 ועד 30.6.88 בשעה 9.45 מוצעות היחידות תמורת תשלום מחירן היסודי כפי שייקבע בתוספת שיעור הוספה של 1.5% או פחות.

מדיניות ההשקעות של הקרן:

לפחות 75% באגרות חוב שהונפקו בידי המדינה, לענין זה יראו כהשקעה באגרות־חוב של המדינה גם השקעה בניירות ערך בנקאיים שרכישתם הובטחה במחיר צמוד לדולר (להלן: „ניירות ערך בנקאיים") ובלבד ששיעור ההשקעה של הקרן באגרות־חוב נסחרות בבורסה שהונפקו בידי המדינה או בערבותה (ללא נ"ע בנקאיים) לא יפחת מ־50% מנכסי הקרן.

עותק מהתשקיף והעתק מהיתר הרשות לניירות־ערך לפרסומו הוגשו לרשם החברות.

עותק מתשקיף זה ניתן להשיג בכל סניפי בנק אמריקאי ישראלי בע"מ ואצל חברי הבורסה לניירות־ערך בתל־אביב.

בקשות להזמנת יחידות ניתן להגיש במקומות האמורים לעיל.

הודעה זו אינה מהווה הצעה לרכישת יחידות הקרן הנ"ל.

מנהל הקרן: **להק – ניהול קרנות נאמנות של אמריקאי ישראלי בע"מ.**
הנאמן: **בנק המזרחי המאוחד בע"מ.**

הזמנה לדין
בבית המשפט המחוזי
בתל־אביב־יפו

ה.פ. 1387/86

המבקשים: נריכי חיים ודינה ע"י ב"כ חיים ולנסין, עו"ד ברוך סבילנסקי 10 בתניה.

המשיבים: 1. רוזה שניאורזון, מרח' ריינס 266 בתל־אביב.
2. חב' חלקה 316 בגוש 6373 ע"י חב' „בירות" בע"מ אצל יעקב צלניק מרח' כצנלסון 117 בגבעתיים.

הודעה על בקשה למתן פסק דין הצהרתי

אל: 1. רוזה שניאורזון,
2. חב' חלקה 316 בגוש 6373 ע"י חב' „בירות" בע"מ אצל יעקב צלניק

ניתנת בזה הודעה כי המבקשים הנ"ל הגישו לבית משפט זה בקשה להצהיר כי הינם בעלי זכויות בדירה הנמצאת בשד' ויצמן 5 בנתניה, הידועה כחלקה 73/22 בגוש 8266.

בית המשפט ידון בבקשה בתאריך 5.7.87 החל משעה 08.30 ואילך.

העתק הבקשה על כל נספחיה ניתן לקבל במזכירות בית משפט זה בימים א'־ה' בין השעות 08.30 – 13.00.

אם לא תופיעו לדיון כאמור יתן בית המשפט פסק דין בהעדרכם בהתאם לבקשה.

מזכירות בית המשפט

הועדה המקומית לתכנון ולבניה, נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לועדה הוגשה בקשה לאישור בניה ותוספת לבית קיים/בניית בית מגורים, על חלקות 58, 59, 60, 70, 71 בגוש 8271 רחוב הרב קוק לשימוש חורג כמבוקש.

מבנה מעון לקשיש במגרש גבריאלוביץ, ת.ב. 6880.
את התכנית מס' 60/87 ניתן לראות במשרדי הועדה.
התנגדויות אפשר להגיש במשך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.
י. אלוני
יו"ר הועדה המקומית

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב
אגמה – דיזנגוף 165 – 224717
קופת חולים כללית – אסטרמדים 7 – 225142
ירושלים
מרפאת תשמה – הגב' 28 – 523191
חיפה
ימנה – אבן סינא 7 – 672288
פתח־תקוה
קופת חולים כללית – חיים עוזר – 905271
בני־ברק – רמת־גן
הכנן – ביאליק 30 רמת־גן – 725674
בת־ים – חולון
בני בת־ים – הנביאים 3 בת־ים – 5515671
אשדוד – הנרייטה 52 חולון – 869153
מגוון
מוקד מרכז טלפוני של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על בדואות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות התחנות בשבת ובחג. אחד העם תל־אביב
רחוב בר כוכבא בת־ים 49 – טלפון 03־284649
בימים א' עד ה' ב־21.00 עד 23.00
בימים ו' וערבי חג ב־18.00 עד 24.00

מגמנות חגים – ב־15.00 עד 21.00
אזור חיפה
רחוב הגפן 26 קומה ב' – 04־523566 כל יום כולל ערבי חג, שבת, שבתות וחגים ב־20.00 עד 23.00
עזרה ראשונה נפשית
בתל־אביב – קו למבוגרים 03־5461111
קו לילדים ונוער 03־261113
ירושלים – 02־227171
חיפה – 04־672222־3
נתניה – 053־335516
קו פתוח – צוק קשבת לילדים ובני נוער
תל־אביב 03־221680 (24 שעות)
נתניה – „קרן" בבעיה אלימה במשפחה
בימים א' עד ה' ב־9.00 עד 16.00 03־235922
קו פתוח לקשישים 03־690685
מכון אינפורמציה על המוזרים היושבים בישראל
טלפון 03־433300
בימים א' עד ה' ב־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב
ובערבי חג ב־8.00 בבוקר עד 15.00

נהג!
תן טרמפ
לחייל!

„כשמלמדים לשנוא – שונאים, כשמלמדים לאהוב – אוהבים"

בכפר טייבה אין כבישים. את מרכז הישוב שב„משולש", המונה 25,000 תושבים, חוצה דרך אספלט וממנה, ימינה ושמאלה, נסועים הבתים על מדרונות הגבעה, ללא דרכי גישה סלולות. אין רחובות ולבתים אין מספרים. כשאתה מחפש כתובת של בית, בשבילי הכורכר המשובשים, שהגשם העמיק וחפר בהם גומות ותלוליות וחשף אבנים גדולות, תתנהל עד „המכולת האדומה" ומשם למעלה „ימינה ואחר כך שמאלה", „מאחורי בית הספר התיכון".

„תשאלי על הבית של השופט חאג'־יחיא", אמרה לי סוהיר. סוהיר היא מורה במקצועה ובשש השנים האחרונות מזכירת סניף נעמת בטייבה.

הנסיון לערוך כתבה בעלת בגישות מתאימה על אורח חייה של אשה ערביה, לפגוש אותה בביתה, לשוחח כאילו היתה עוד אזרחית במדינת ישראל, עולה בתוהו.

הנהירה המוגברת אחר התיעוד האותנטי של חיי הלא־יהודים בישראל והאקטואליה של תוצאות מלחמת ששת הימים והנעשה בשטחים, מלווים את השיחה באורח מוסווה, בלתי־נשמע לכאורה. ועדיין נדמה, שהרצון לגלות את האקזוטיקה גובר על הפשטות וגילוי־הלב האמיתי. הזהירות שלא לפגוע. ההקפדה התת־הכרתית והמודעת על המלים, הרצון להפגין חופשיות ואהדה, עולה במאמץ בכל זאת, ויוצר מלאכותיות ומבוכה.

לומר שסוהיר אשה נאה, שלבושה מסודר ומותאם, שהיא מאופרת בעידון המבליט את תווי פניה בטעם ובמידה ושהיא גלויה בשעת שיחה, זה יהיה בנאלי באותה מידה שייאמר על אשה בת גילה מכפר סבא או מגבעתיים.

אבל ישנו הרצון להחמיא בכנות, להתפעל בכנות, ישנה תשומת הלב לפרטים האלה כדי להדגיש שהיא כמותי ואין בה ובדיבורה ובאורח חייה שום דבר יוצא דופן. והרי זה כשלעצמו מחזק את השוני, מחפש אחר ההבדלים.

סוהיר איננה מייצגת כל אשה ערביה בטייבה. היא מייצגת את עצמה. טייבה, הכפר המוסלמי, איננו כפר מייצג. ההתקדמות והפתיחות באורח החיים החלה בו מוקדם מאשר בכפרים מוסלמיים האחרים.

סוהיר חאג'־יחיא ובתה על רקע הכפר טייבה

„השלום מתחיל בבית", אומר הפתגם הערבי. השנאה והמתח מקורם בפחד ובאמונות קדומות, מוזנים בניין של דורות ושנים. הפחד והדעות הקדומות נובעים מאי־ידיעה ומבורות. כדי לפזר קצת מערפל הפחד ולהביא את בני האדם שמאחורי הסטריאוטיפים השגורים, הלך מדור זה אל ביתם של נציגים מקרב בני עדות הלא־יהודים בישראל של הקו הירוק. כיוון שעניינו של „עכשיו" באשה ובבית, מיקדה כתבת המדור, נעה גל, את פגישותיה בעיקר בנושא הנשי: אורחות החיים, מעמד האשה, החינוך, עם נגיעה קלה בנושאות הפוליטיות של המיעוטים.

סידרת הכתבות פותחת בביקור בטייבה, אצל סוהיר חאג'־יחיא, אשה בעלת־שיחה בוטחת ופתוחה, ובביקור בקלנסוואה, שם נתקלה ביתר זהירות. בהמשך יתוארו פגישות עם נשים צ'רקסיות, דרוזיות ובדוויות.

אם במסגרת סידרה זו ידע „המגזר היהודי" מעט יותר על מי שמכונים „המגזר הערבי" – דיינו.

משפחתה של סוהיר – בעל שהוא שופט בית־המשפט המחוזי בת"א וחמישה ילדים, ארבעה בנים ובת – מתגוררת בבית רחב־ידיים העומד על ראש גבעה תלולה בקצה הצפוני של הכפר. חייה, ככל הנראה, חיים נוחים יותר מאלו של נשים אחרות בכפרה.

לדבריה, בחברה הערבית הכפרית כולה, זו הסגורה, הלא משכילה, הפטריארכלית, הולכים ומתחוללים סדקים רחבים עד כדי מעבר־נוח לשינוי מהותי ועמוק. גם אם התקופה הנוכחית היא שלב מעבר בהיקף רחב, הרי שהאינטימיות הנוקשה של חיי הכפר הולכת ומתרככת.

אמה של סוהיר נולדה ביפו. אביה נולד בטייבה. במלחמת העצמאות גרו בטול־כרם, שם נולדה סוהיר. אחרי המלחמה ביקשו לחזור לטייבה ונענו בחיוב. גם לבעלה היתה כאן משפחה והיה רכושו, קרקעות, בתים. ב־1948 עברו דרך שער מנדלבאום ומצאו הם כאן.

בכתה ו' שלחו אותה מבית הספר המקומי ללמוד במנזר בנצרת. גם את ששת אחיה שלח האב להתחנך במנזר. בגיל 18 החלה ללמוד בסמינר בחיפה וארבע שנים, עד נישואיה, עבדה כמורה בבית הספר בטייבה.

„היום זו בושה לא ללמוד או לעבוד מחוץ לבית. ההורים גאים לשלוח את בנותיהם ללמוד. צעיר שמתחתן מחפש 'אשה עם תעודות'", אומרת סוהיר. „יש הקפדה על המסורת. בחורה יודעת שישנם גבולות שאי אפשר לעבור. יש כבוד לחברה שבתוכה אנחנו חיים עם הדורות של ההורים והסבים. בחורה לא תסתובב במכנסיים קצרים ובחולצה פתוחה כמו אצלכם. אבל היא תישן ותבלה מחוץ לבית. היא יכולה ללמוד בתל־אביב ובירושלים ואפילו בגרמניה או בארה"ב".

מה השפיע על התהליך הזה?

„הרצון להתפתח מבחינה כלכלית", מסבירה סוהיר. „ההבנה שהשינוי מיטיב את תנאי החיים ומשפר אותם. ההורים, ובעיקר האבות, הבינו שעתיד הבנות חשוב לא פחות מעתידם של הבנים. וככל שהבעל משכיל יותר הוא פתוח לשיוויון, לעזור לאשתו. הוא רוצה בקידומה".

בטייבה יש מתפרה שבבעליה יהודים. „האשה העובדת מחוץ לכפר מרוויחה כ־500, 600 שקל בחודש," מסבירה סוהיר. „זו הנשארת לעבוד במתפרה שבכפר מרוויחה 200 או 250 ש"ח בלבד. ניסינו לפנות להסתדרות, לבעלי המתפרות. ניסינו להסביר לבנות שזוהי משכורת ניצול. שום דבר לא עזר. מדובר בבנות שאבותיהן עדיין לא נותנים להן לצאת לעבוד מחוץ לכפר ובעלי המתפרה מנצלים עובדה זו ומשלמים בהתאם. אבל רוב הנשים הצעירות עובדות מחוץ לכפר".

גם היום עיקר עבודת הבית נופל על כתפי האשה. אין סימטריה בין המינים. „רק כשהאשה חולה או עייפה במיוחד בעלה יעזור לה, אבל בדרך כלל מצפים ממנה שתעבוד בעבודה שמחוץ לבית ובבית כאחד. יש דרישה שתעמוד בכל ההתחייבויות".

אם מדברים על שיוויון: בטירה יפתחו השבוע בריכת שחיה לגברים. בשנה הבאה יבנו בריכה גם לנשים. המסורת אוסרת על שחיה מעורבת. 'ובכלל', אומרים בטירה, 'הנשים שלנו לא יודעות לשחות'. הנשים מדברות כמובן, על אפליה. בשיחה אישית עם אשה ערביה בכפר זה או אחר, אפשר לשמוע על פתיחות, שינוי ביחס, התקדמות לעבר נקודת השוויון.

„החברה הערבית מוסיפה לאפשר לאשה שילוב בחיי הקהילה מחוץ לביתה, כמעט כמו בחברה המערבית. אבל השינוי הוא איטי מאוד", אומרת סוהיר חאג'־יחיא.

„השנויים, בעיקר הפתיחות והיחס השוויוני לבנות, גברו בשכבות הסוציו־אקונומיות הגבוהות. זה התחיל משם והשפיע על החברה כולה.

„בשכבות הנמוכות עדיין מקובל שהבן יוצא ללמוד ולעבוד. הוא זה שבתהליך איטי מאוד מלמד את נשות המשפחה, אמא, אחיות, שיש מקום ליחס שונה. יש כבוד. אבל תפקידה של האשה במטבח, עם הילדים, בבית פנימה – עדיין מחייב בשכבות אלה יותר מכל דבר אחר.

„עדיין הגבר רוצה לחזור לבית מסודר ולארוחה חמה ושתחכה לו אשה עם חיוך ולא עייפה ועצבנית".

„לפני עשר שנים ויותר אפשר היה ללמוד בסניף נעמ"ת בטייבה בקורסים לתפירה, רקמה, או ציור. „היום הנשים רוצות הרצאות", אומרת סוהיר, „הנושאים הם מעמד האשה, בריאותה, בעיות נישואין וגירושין, רפואת ילדים".

ההוראה היא עדיין המקצוע הנלמד ביותר. שעות עבודה נוחות, משכורת טובה. רוב המורות המלמדות בבתי הספר ב„משולש" מתגוררות בטייבה.

„כשבחורה פונה ללמודי רפואה או משפטים, זה כבוד גדול למשפחה. זה מעיד על פיקחות ויכולת. הבחורות שלנו 'משוגעות' על רופאים. הן מחפשות חתן רופא, הוא נחשב לשידוך מצוין גם אם משפחתו לא מיוחסת".

איהב הוא בנה השני של סוהיר, בן 22. שלוש שנים למד רפואה באיטליה, עכשיו חזר ונכנס להתקבל להמשך לימודיו בארץ. „העיקר זה, שתהיה אשה משכילה", הוא אומר. „היופי לא קובע, גם לא הכסף. אם אני יושב עם אנשים, אני רוצה שאשתי תהיה מסוגלת להבין, להתווכח, לנהל שיחה. אני לא רוצה להיות זה שקובע בבית. מותר שיהיו לה דעות משלה, גם אם הן מנוגדות לשלי".

את הקפה מגישה בתה של סוהיר, בת שלוש־עשרה, תלמידת כתה ז'. אני שואלת את איהב: אם אחותך לא היתה בבית היית מגיש קפה לאורחים?

איהב לא מתבלבל: „הרי אמרתי מה אני חושב. הנה, אתמול אחרי הארוחה אני רחצתי כלים". וסוהיר צוחקת ומספרת שלפני כשבע שנים, באחד מערבי הקיץ, ישבה המשפחה על גג הבית הפתוח. „ביקשתי את הבנים שירחצו את הגג. מה פתאום? הם אמרו, אנחנו מתביישים, מה יגידו עלינו? בתוך הבית היו מוכנים לעשות מה שאבקש, אבל לא בחוץ. היום הם עושים הכל. גם יורידו כביסה מהחבל, גם ישקו את הגינה".

זוג שבא אל הקאדי ומקבל את ברכתו בנוכחות שלושה עדים נחשב נשוי.

„בזמני לא היתה הבת מעזה להתחתן ללא הסכמת אביה. היום בנות רבות מתחתנות עם מי שהן בוחרות. אחרי שנתיים־שלוש יעשו סולחה והאבא יקבל את בתו בחזרה".

לפני עשרים שנה לא התראו הגבר והאשה עד יום נישואיהם. היום הם יכולים להיפגש בגלוי, לבלות ולטייל יחד עוד לפני החתונה, אבל רק בתנאי שכבר התארסו וקיבלו את הסכמת אבי הכלה. גירושין יש היום בטייבה יותר מאשר נישואין, אומרת סוהיר. החברה מקבלת את התופעה בהשלמה. „גבר יסכים להתחתן עם אשה גרושה אפילו אם היא אם לילד, אבל ההורים שלו יתנגדו, הם יתקשו להשלים עם הבחירה".

עם כל הקידמה, עדיין הבן נחשב יותר בדיני הירושה. „בן נחשב כמו שתי בנות. כי הוא ממשיך לשאת את שם אביו." בן יקבל מכסת קרקעות כפולה ורכוש כפול.

שנה אחרי מות בעלה לא תצא אלמנה לבלות. לא תשתתף במסיבות ובאירועים משפחתיים. תלבש שחורים ולא תתאפר. לפני עשרים שנה לא היתה אלמנה מתחתנת שוב. היום בהחלט כן.

„האשה רוצה להיות עצמאית", אומרת סוהיר, „לא רוצה להיות תלויה לא במשכורת, לא ביחס. להרגיש שהיא גם מקבלת, לא רק נותנת, להיפתח, להשתלב. התדמית של סטודנטית, למשל, מקלה עליה. התחושה שהכפר עומד על מקומו והיא נפתחת להשפעות מבחוץ מפריעה לה בתוך החברה שלה, אבל בחוץ יותר קל לה. היום גם בכפר אפשר לקרוא, לדעת, יש טלוויזיה ועיתונים".

בגיל 18 לומדות כמעט כל בנות הכפר נהיגה ומקבלות רשיון. לכמה מהן, רווקות, יש מכוניות משלהן. האשה הנשואה נהנית מהמכונית המשפחתית: לאסוף את הילדים, לערוך קניות, לנסוע למקום העבודה שלה מחוץ לכפר.

ככל שעוברות השנים, גוברת מעורבותן של הנשים בכפר בפוליטיקה. יש לנשים דעות בכל הקשת הפוליטית. „הקול של האשה הבוחרת שווה לקולו של הגבר. הן רוצות לדעת מדוע להצביע בעד מפלגה מסויימת ולא בעד אחרת", אומרת סוהיר.

כן, היא יודעת, שכאשר מאשה לובלסקי, או פעיל מפלגה כלשהי, מגיעים לכפר, למועדון נעמ"ת המקומי, זה סימן שהבחירות מתקרבות ומחפשים גם את הקולות שלהן. אבל, לדבריה, ישנה התחשבות ואכפתיות לצרכי הנשים גם בשאר ימות השנה. נעמ"ת מארגנת פעילות עם מועדוני פרדס־חנה וכפר־יונה הסמוכים לטייבה. „באים אלינו כמו שבאים למימונה הספרדית. נעמ"ת דואגת למעון יום, לטיולים, לעצרה שנתית של נשים ערביות ויהודיות וכמובן לפעילות השוטפת במועדון המקומי".

סוהיר אומרת שהיום אין הבדל בין החברה היהודית והערבית. „זה דומה להבדל שישנו בין חיי יהודי מקיבוץ וזה מהעיר. בכל העולם ישנו מאבק בין דור האבות והבנים. גם בחברה שלנו רבים חוזרו לדת, היו לקיצוניים ומסרבים לכך שבנים ובנות ישהו יחד בחברה אחת. הדעות הקיצוניות של כהנא, התחיה, או 'האחים המוסלמים' תופסות יותר ויותר בקרב בני הנוער. אבל כמו אצלכם, ההשפעה העיקרית נתונה לבית, לחינוך ולדעות שמתגבשות בבית ההורים. כשמלמדים לשנוא – שונאים, כשמלמדים לאהוב – אוהבים".

„בוודאי שאנחנו יודעים יותר..."

השאלה המנקרת כל הזמן: מה אנחנו יודעים עליהם? מה לומד ילד יהודי בבית־הספר על חיי הערבים, הצ'רקסים הדרוזים והאחרים. מה נזרק למחשבתו כעיקר, ומה כמשני בחשיבותו. מה נשאר בתת־הכרתו כשאומרים את המלה „מיעוטים", „מגזר ערבי", „מגזר דרוזי" וכו'. איפה נפגשים ילדים יהודים וערבים מחוץ לפגישות היזומות של ארגון „בני שם"? בני־שיחי אמרה: ודאי שאנחנו יודעים עליכם יותר משאתם יודעים עלינו. אנחנו עובדים אצלכם. בחגים שלכם יש לנו חופשה אז יודעים מה זה פורים, פסח, סוכות. אנחנו לומדים בבתי־הספר שלכם. גם מדברים עברית כשפה שימושית וחיה. ואתם אפילו ערבית אינכם מדברים.

„שכנים זה ביטוי לריחוק, לאי־שיוויון"

שיחות ההיכרות עם נשים ערביות התחילו בקלנסוואה. ביקשתי להיפגש עם נשות הכפר, ואנשי המועצה המקומית שלחו אותי לחטיבת הביניים והתיכון המקומי. גם שם אין דרכים סלולות, אפילו ברחוב הראשי. לכלוך והזנחה ניכרים בכל קטע של הדרך המאובקת. ילדים מתרוצצים על הדרך ובשוליה, מכוניות מנסות לנווט ממהמורה למהמורה.

סגן המנהל בבית־הספר אמר: אהלן, מרחבה. במה אפשר לעזור? אמרתי שאני מחפשת מורות שיספרו על חיי האשה בכפר.

„זה קצת קשה. אני עובד מדינה ואסור לי לדבר בלי רשות הממונים". אמרתי שלא אצטט אנשים בשמם, ואין לי שאלות על המוסד החינוכי עצמו, אלא על חייה הפרטיים של המורה. חשדנותו של הסגן לא רפתה, אבל הוא הסכים לחפש מורה בהפסקה משיעור. בתחילה שלח את נסייראת, שביקשה „בלי שמות". אמרתי: רק שם פרטי ובקשתי בחיוך שלא תעלב אם אבקש שתכתוב את שמה על נייר, קשה לי לקלוט משמיעה את האותיות.

נסייראת ילידת יפו. נשואה לבן הכפר ולפני שבע שנים עברה לגור כאן. למדה הוראה בסמינר ערבי בבית יצחק, שהוא שלוחה של הסמינר בבית ברל. שנה אחת עבדה כמורה ביפו ושנה נוספת בבקעה אל־גרביה. בשבע השנים שהיא בכפר, היא מלמדת ערבית בבית־הספר התיכון. „התלמידים כאן יותר שקטים ויותר ממושמעים מאשר ביפו. ביפו הם חצופים", היא אומרת. אנחנו מחליפות עוד כמה שאלות ותשובות על מעמד האשה וההפסקה שלה מסתיימת. הסגן שואל אם אני מעוניינת לדבר עם מורה נוספת.

עכשיו נכנסת בחורה צעירה מנסייראת, דקת־גוף, שערה אסוף לאחור ועל פניה הבעה רצינית, עצובה ומסוייגת מעט. סגן המנהל מציג אותה כמורה לאנגלית, בוגרת החוג לספרות אנגלית באוניברסיטת תל־אביב. היא גרה בקלנסוואה, נשואה לבן הכפר. חייה איתנו כאן. המורה מסרבת לכתוב את שמה, גם את השם הפרטי. עד סיום השיחה תעמוד בסירובה לפרסמו. „אני לא אוהבת פרסום. זה משהו מיוחד שלי. עקרון. לא רוצה שיכתבו את שמי בעתון".

בחיתוך הדיבור שלה היא מרגישה ע' ו־ח' מזרחיות ומגלגלת ל־ר' אנגלוסכסיות. צירוף מיוחד ומוזר. דבריה נאמרים בשקט, בלחש כמעט, ביכולת ביטוי מרשימה ומתוך הבעה מעורבת של תקיפות ועידון כאחד.

בכל תשובה בולטות רגישות רבה וזהירות רבה. חשדנות המשהה את מתן התשובה על כל שאלה. אני נכשלת בניסוח מסורבל, מחפשת מלים מתאימות. הרגישות הרבה של המורה האנונימית דוחקת אותי לאי־נוחות מביכה, לחשש שאינו מאפשר שיחה נינוחה. היא אוחזת ומרגישה שכאשה, חשוב לה שיראו בה בן אדם. לא משהו אחר ושונה מן הגבר, אלא אדם בזכות עצמו. הגברים משותפים יותר ביחסם לנשים כיום, אבל השינוי מורכב מגורמים של מסורת מן העבר ושינוי כיוון המחשבה מן ההווה. „תהליך לא בא ביום אחד. מטבעו הוא עדיין המשך לאורך זמן. וצריך סבלנות". בעלה, גם הוא בוגר אוניברסיטה, מתחלק איתה בטיפול בעבודות הבית. כמובן, היא מציינת, אין זה מקרי שבחרה בו כבן זוג. כשמתקרבים לשאלות פוליטיות היא נעשית זהירה עוד יותר. על שאלות רגישות במיוחד תענה: „לא הייתי רוצה לומר סתם כך את דעתי לא מנוסחת היטב. אני צריכה לחשוב על הדבר ולכן עדיף שלא אענה".

היא אוהבת את תגובת המורים באוניברסיטה לבעיית שכר הלימוד של הערבים. נדהמה „מהביטוי האינטלקטואלי", כדבריה, זה שימח אותה. אני שואלת האם רכישת ההשכלה בקרב הערבים הישראלים תחבר אותם אל היהודים או תרחיק. האם יש להשכלה ולקידום השפעה על חיי שכנות טובה? המורה המעדיפה אלמוניות כועסת. ולא קשה להבחין בה שהיא כועסת. „מדוע את בוחרת במלה 'שכנים'? זה עונה לך על השאלה הקודמת במה פוגעת בי החברה היהודית. שכנים זה ביטוי לריחוק, לאי־שיוויון. אנחנו שווים לכם. למה להגדיר זאת 'שכנים'?"

השיעור החופשי שלה הסתיים. נדמה שהיא כבר שמחה ללכת. מבקשת שוב שלא תוזכר בשמה ונעלמת ב„שלום" מנומס.

„אני מפחדת לנסוע לשם"

בסיומה של הפגישה, אחרי שכבר אספתי את הניירות, נשארנו לשיחה חופשית בלי עט ונייר. סוהיר אומרת: „עכשיו אני רוצה לשאול אותך משהו. הנה, ביקרת בבית ערבי. את יודעת מעט יותר. מה את חושבת עלינו?" אני מספרת לה אפיזודה קצרה כתשובה: יש לי ילדה בת 11. הצעתי לה להצטרף אלי לביקור הזה בקלנסוואה, בטייבה. ניסיתי לגרות את סקרנותה, לעניין אותה להזדמנות להכיר מקרוב את הערבים. היא ענתה: לא. אני מפחדת. כן, אני יודעת הם כמונו, אבל אני מפחדת לנסוע לשם. סוהיר חייכה כאומרת: את רואה. אני מכירה את התגובה הזו. זה לא חדש.

שאלתי אותה, את עצמי, מאין בא הפחד הזה? חשבנו על הילדים השומעים, כמו כולנו, על אבנים נזרקות, בקבוקי תבערה, חבלות בהקשר לערבים. ועל הערבים משני צידי הקו ההופכים מקשה אחת צפופה ומאיימת, שאין בה אבחנה בין ערבים מקומיים ואחרים, שיש להם קונוטציה אחת: מחבלים. וכך, גם אם לא הוכרת בביתך מעולם משפט שיכול לטעת בילדים עוינות וחשדנות, תגלה שבאויר הישראלי שהם נושמים, עדיין רב המרחק בין טייבה לחדרה וחזרה. הם עדיין זרים.

מיטה, מטבח, מיטה...

הסל של מרתה

מאת מרתה מיזלס

את כותרת הרשימה לקחתי משמה של הצגת יחיד של השחקנית דינה דורון, על התפקידים המגוונים של האשה המודרנית, שכן, ככל שניסיתי, לא יכולתי להתנתק מנושאי המטבח וחדר השינה, שעליהם נסוב המחזה. זה, כנראה, עדיין גורלה של האשה.

לשם הגיוון, אתחיל דווקא בחדרי־שינה: לתל־אביבים ותיקים מוכר בוודאי השם „נוסבאום" כספק של כלי וילונות וריפוד מאז 1936. כיום ישנם גם סניפים בירושלים וברמת־השרון, בנוסף לחנות המרכזית ברח' לבונטין 3, ברובע המסחרי הוותיק של תל־אביב.

חברת נוסבאום סיימה בימים אלו היערכותה להגדרת מושג חדש – „המראה השלם" לחדרי־שינה. החברה מציגה כחצי תריסר חדרי־שינה מעוצבים לפי קו מנחה, החל מכיסויי־מיטה ועד פרטים קטנים, כמו מסגרות למראות ויומני פגישות עטויי בד. חדר אופייני לקו החדש מורכב מחמישה־שישה סוגי בדים מותאמים בהרמוניה. המעצבת, ויוי גרמור, בוגרת „שנקר", מוכנה לערוך ביקורי בית באיזור תל אביב. שירות דומה מוצע גם בשאר הסניפים.

העיצוב הכולל של חדר־שינה מכוון, כמובן, לשכבה המבוססת בישראל. „המראה המושלם" של נוסבאום, גם בלי כל הפריטים הקטנים, מתחיל ממחיר של 1200 ש"ח ויכול להגיע בקלות לאלפיים שקלים ויותר. המדובר רק במוצרי הטקסטיל (כיסויי־מיטה, וילונות, שמיכות, מפות, כריות, אהילים) – לא כולל את הריהוט ההכרחי כמו מיטה, מנורה או ראי. רוב הבדים מיובאים וכולם עשויים מאה אחוז כותנה, חלקם גם עברו טיפול לדחיית כתמים. רוב הבדים ניתנים לכביסה רגילה, אך מנהל חברת נוסבאום, רפי קאופמן, ממליץ לשלוח לניקוי־יבש פעם־פעמיים בשנה כדי לשמרם. דרך להימנע מניקוי תכוף היא לבחור בבדים כהים בדומה לנוסח היפני המכונה „קיוטו". יש לציין שרוב הבדים הם בגוונים מהירים, ה„רומאנטיים".

אין הכרח לרכוש את הכל ב„עסקת־חבילה". אפשר לרכוש פריטים בודדים, בהתאם לתקציב. הבדים התואמים נשמרים במחסן למשך תקופה של שנתיים־שלוש. צרכנים מוכשרים יכולים גם לרכוש את הבדים ולתפור בבית, כפי שנהגו בזמן הסבתות.

החברה עדיין לא נכנסה לשטח כלי־המיטה. אישית, איני רואה שום צורך בכלי מיטה שיהיו תואמים למראה החיצוני של החדר שהרי במשך שעות היום המיטה מכוסה בכיסוי.

ובכן – חזרה למטבח. משפחתי אינה משתייכת לשותי הבירה הגדולות, אך לאחרונה צרכנו בירה גם בארוחות צהרים וגם בארוחות ערב. לא שתינו את הבירה אלא השתמשנו בה לבישול, בצלי בקר ובמרק בצל. כידוע, חברת „טמפו" למשקאות מחזיקה במונופול המקומי על בירה. בחברה החליטו ללמד אותנו לבשל בתוספת בירה, והדבר הודגם בארוחה אלגנטית במלון הילטון. אני יצרתי קשר עם שף אורבן דנק, ממלון הילטון, וקיבלתי שני מתכונים פשוטים וזולים לבישול ביתי בעזרת בירה. הבלגים, במיוחד הפלמים מהצפון, מבורים לבישול עם בירה. מתכון הבשר שנתן לי שף דנק נקרא „קרבונדה פלמית". בשביל שש מנות יש לקחת קילוגרם אחד של בשר כתף (אפשר קפוא „כתף מרכזי" מספר ארבע) ולחתוך אותו לקוביות. לטגן אותו בתוספת מאה גרם מרגרינה ומאה וחמישים גרם בצל קצוץ (בצל אחד בינוני). להוסיף כארבע שיני שום קצוצות, פחית קטנה של רסק עגבניות (מאה גרם), לבשל במשך שלוש דקות תוך כדי בחישה. להוסיף שתי כפיות קמח, לבחוש ולבשל במשך דקותיים נוספות.

ואתם סקרנים בוודאי מתי יגיע השימוש בבירה? עכשיו, במקום מים, להוסיף חצי ליטר בירה קלה (השף דנק ממליץ על „מכבי") ורבע ליטר בירה מאלט (מאלט פלוס). להוסיף עלה דפנה אחד, מלח ופלפל לפי הטעם, להביא לרתיחה. לאסוף את הקצף הנוצר על פני התבשיל, לכסות ולבשל על אש נמוכה עד שהבשר מתרכך (לפחות שעה וחצי). אם יש צורך בנוזלים נוספים – לא יזיק להוסיף עוד בירה. אפשר להגיש בתוספת ירקות ותפוחי־אדמה מבושלים.

המתכון השני הוא מרק בצל, יכול להיות גם פרווה, מהיר יותר בהכנתו. לארבע מנות יש לטגן עד להזהבה, 400 גרם בצל קצוץ עם 100 גרם מרגרינה, להוסיף שלושת־רבעי ליטר ברק בטעם עוף. את המרק מכינים על ידי מהילת שלוש כוסות מים רותחים בשלוש כפית של אבקת מרק בטעם עוף, פרווה. להוסיף בקבוק בירה מכבי (330 מיליליטר), או כל סוג של בירה קלה אחרת. להוסיף פלפל ומעט מלח ולהביא לרתיחה בת שתי דקות. להגיש בתוספת קרוטונים, ואפשר גם גבינה צהובה מגוררת.

שף דנק מבכיה שלא קיימת סכנת השתכרות מכמות האלכוהול שבמתכונים. המבוגרים בביתי התפעלו מתבשילים אך הילדים לא היו מרוצים מלוויית־טעם הבירה שלהם.

בימי הקיץ הלוהטים, רובנו בוודאי מעדיפים כתיית בירה קרה על פני הבישול. מבחר הבירות של „טמפו" גדול דיו כדי לבקש פירוט סוגים, תכולת אלכוהול ומחיר מומלץ לצרכן. יש לציין שאם תכולת האלכוהול קטנה משני אחוזים, אין צורך לציין את התכולה על גבי המוצר.

„מאלט פלוס" היא בירה שחורה בתוספת ויטמין סי, שתכולת האלכוהול בה נמוכה – פחות מאחוז אחד. בבקבוק יש 480 מיליליטר ומחירו לצרכן 33 אגורות.

בשטח הבירה הלבנה: המוצר הוותיק הוא „נשר", בירה לבנה קלה. הוא מכיל 3.8 אחוזים אלכוהול והמחיר לבקבוק של 480 מיליליטר הוא 40 אגורות. „גולדסטאר", המתוארת כבירה בנוסח גרמני, מכילה 4 אחוזים אלכוהול. בקבוק „גולדסטאר" בן 350 מ"ל עולה 42 אגורות והגדול יותר, בן 480 מ"ל, מחירו 54 אגורות. במסעדות ובבארים מוגשת בירה זו גם מהחבית.

בקבוקי הזכוכית של „נשר", „מאלט פלוס" ו„גולדסטאר" ניתנים למיחזור, 28 אג' תקבלו בעד בקבוק של 350 מ"ל, ו־30 אג' לבקבוק הגדול יותר. חלק מהבירה משווקת בשני גודלי אריזה, כמו גם בחבית במסעדות ובבארים.

„מכבי", העשויה במתכונת ה„פילזנר" הצ'כית, גם היא מכילה 4 אחוזים אלכוהול. היא ארוזה בבקבוקים או פחיות של 330 מ"ל, שאינם למיחזור. מחירה: 84 אגורות. „באדוויזר", המיוצרת ברשיון חברת האם האמריקאית, מכילה 5 אחוזים אלכוהול ונמכרת ב־84 אגורות לאריזה בת 330 מ"ל. בירה נוספת המיוצרת ברשיון חברה מחו"ל, היא „טובורג" הדנית, המכילה קרוב לשישה אחוזים אלכוהול. והיא היקרה מכולן: שקל בעד אריזה של 330 מיליליטר.

עדיין במטבח. היו הרבה שמועות בקשר לפתיחת סניף „מקדונלדס" בארץ, והאם המזון יהיה כשר או לא. מי שמכיר „צ'יקן מקנגטס" של הרשת, ישמח לגלות מוצר קפוא וכשר דומה לו, מתוצרת „עוף־טוב שאן". בעברית, שם המוצר הוא „נגטים" והוא מופיע באריזה סגנונית. המוצר מופיע בשלושה נוסחים: אמריקאי, סיני ומזרח־תיכוני. ההבדל הוא באריזות הרוטבים המצורפות למוצר, והגירסה המזרח־תיכונית היא המתובלת ביותר. אפשר לטגנם במחבת או לאפותם בתנור.

דובר החברה מסר, שנתחי העוף טבולים ב„טמפורה", (כסות מושכת, ביפאנית), שאיננה דומה לפירורי הלחם המכסים את השניצל הרגיל. הטמפורה עוברת תהליך הקפאה לפני שהנתחים נזרקים לטיגון קליל במפעל וזהו הסוד המסחרי המקנה פריכות טריה לנגיסים לאחר הטיגון הביתי. לא מומלץ להכינם במיקרוגל.

התוספים עשויים מחתיכות ועירות של עוף שנרחסו לתבניות מרובעות (לא מבשר קצוץ). לדברי החברה, כל מאה גרם מכילים 198 קלוריות לפני בישול. באריזת קרטון יש 600 גרם, כ־25 חתיכות, בתוספת 50 גרם רוטב. המחיר המומלץ לצרכן הוא 9.50 שקלים.

בדרך כלל איני מחסידי המזון הקפוא והמהיר, אך עלי להוציא מכלל זה את המוצר החדש שהוציאה חברת סנפרוסט לשוק לאחרונה. המדובר בחתיכות תפוחי־עץ מקולפים. המוצר משווק תחת השם „כפרית", שהיא חברה בת של סנפרוסט. הכותבת עשתה בהן שימוש לפאי תפוחים והתוצאה היתה פנטסטית: לא מתוק מדי ונתחי התפוח נשארו לבנים ומוצקים, לא רק לאחר ההקפאה אלא גם לאחר האפיה. עלי לברך את הטכנולוגים של המזון של סנפרוסט. פלחי התפוחים, באריזת ענק בת 900 גרם, עולים 5.21 ש"ח בשופרסל, מה שעושה אותם זולים כמו תפוחים טריים, או אפילו זולים יותר, אם ניקח בחשבון את הפחת שקילוף התפוחים הטריים גורם.

هكذا من الأصل

קניון עמק-הירדן

יש כבר חנויות למעגן ולכנרת, עתה מתכננים גם במסדה להקים חנות, אבל אנשי האיזור שואפים למשהו גדול, משותף, לכל הקיבוצים

מאת שמעון וייס

אם הכול יתנהל כמתוכנן ואם אסיפת המשק תאשר והחברים לא יערמו קשיים בנושא התורנויות בשבתות ובחגים, עתידה קבוצת מסדה לחנך בעוד כחודשיים חנות לממכר מזון, משקאות, תמרוקים ומרקחות וציוד טיולים ונופש ליד צומת צמח, לא הרחק משפת הכנרת. בכך תצטרף החנות של מסדה לשורה של חנויות, מינימרקטים ומסעדות שהקימו בשנים האחרונות כמה מקיבוצי עמק-הירדן בסביבות צומת צמח, בלב ליבו של העמק הקיבוצי ביותר בארץ.

פתח במצווה (?) קיבוץ מעגן, שניצל את התנועה הערה של המטיילים והנוסעים בדרום הכנרת כדי להקים מזנון-דרכים. במרוצת השנים הוא נהפך לפונדק והיום זוהי מסעדה לכל דבר, שבצידה חנות קטנה למכירת מוצרי ים, ספורט ונופש. בקיץ מגרש החניה שבחזית המסעדה מלא כמעט משך כל שעות היום והרי זה סימן מובהק להצלחה. הדבר לא בא בקלות. במעגן עדיין זוכרים את הימים הראשונים הקשים, כאשר רבים פקפקו בהצלחה, ולא נעדר גם הלעג של השכנים. היום חוככים אנשי מעגן את ידיהם בסיפוק.

ההצלחה הגדולה אפשרה לאנשי שער-הגולן להוריד קצת מחירים, לעבוד במתח רווחים נמוך ולזכות בקהל לקוחות נוקב: פועלי טבריה ועיירות האיזור, העובדים במפעלי התעשיה של העמק. אלה היו קופצים בדרכם הביתה לקניות בסופרמרקט של שער-הגולן, במקום לערוך קניותיהם בשוק העירוני של טבריה. אנשי שער-הגולן הקלו במתן אשראים ותנאי תשלום נוחים.

ממזון וציוד פיקניק עברו בשער-הגולן לנעליים. נפתחה מחלקה מיוחדת להנעלה וחברי הקיבוצים בעמק-הירדן פקדו אותה בהמוניהם. "נעליים מהקיבוץ לקיבוץ", הכריזו אנשי שער-הגולן במודעות וערכו הסדרים בינם לבין הקיבוצים בעמק, לפיהם יוכל חבר משק לרכוש נעליים תמורת פתק מהנהלת החשבונות של קיבוצו ולאחר מכן יחויב המשק בתשלום.

לפני כשנה התעוררו גם אנשי קבוצת כנרת ופנו בבקשה לפתוח חנות ליד סמינר "אהלו", אלא שבעיות מינהליות עיכבו את האישורים. עיקר הקושי היה בכך שזהו שטח השמור לחפירות ארכיאולוגיות, ואולם הוועדה המחוזית לבניין אישרה את הקמת החנות והפעלתה למשך חמש שנים בשלב ראשון. גם כאן היתה ההצלחה מלאה. אנשי כנרת פיתחו והגדילו את החנות והקימו בה פינת-קיוסק וסככת אבטיחים נעימה לחודשי הקיץ. עוברי אורח הנוסעים בכביש הראשי בין צמח לטבריה בשעות הערב עדיין ימצאו את "כנרית" – זה שם החנות – פתוחה.

הראשון: המזנון של מעגן שנהפך למסעדה

זו היתה רק ההתחלה. לפני כשנתיים וחצי פנה קיבוץ שער-הגולן לראש המועצה האזורית עמק-הירדן, זאב שור, בהצעה להקים סופרמרקט ליד צמח, שבו יוכלו אלפי הבאים לכנרת לרכוש מוצרי מזון ופיקניק. עקרונית, אמר שור לאנשי שער-הגולן, אני בעד, אבל דעו לכם שתמיד יש בעיות בהקמת דברים זמניים. כבר אז הסב שור, וחשבו חברים נוספים בעמק, ללכת בגדול על מרכז מסחרי תחת גג אחד, שישרת את קיבוצי האיזור ואורחיו ויהיה בבעלות המשקים, כל אחד וחנותו ומוצריו.

"רבתי עם כל העולם כדי לפתוח את הסופרמרקט", נזכר שור. "מרכבת ישראל הייתי צריך לקבל את השטח שבו היתה בעבר תחנת צמח של רכבת העמק; נזקקתי לאישור ממינהל מקרקעי ישראל, מן הממונה על המחוז ומכי לא. חלק ערמו בהתחלה קשיים ואחרים ענו בהתחלה בסירוב ורק אחר-כך נתרצו".

כמו במקרים רבים אחרים, אין דבר טוב ומצליח יותר מן ההצלחה. גם האפיקורסים בשער-הגולן, שבתחילה זעמו על ההחלטה להקים מוסד כה קפיטליסטי, השתתקו לבסוף בראותם את התורים הארוכים המשתרכים בפתח החנות. הגזבר של המשק יכול היה להביט בהנאה על המאזנים. התברר כי יותר ממאה ימים בשנה משמש ה"סופר" של שער-הגולן מוקד עליה לרגל למאות רבות של מטיילים ומתרחצים בכנרת. אז גם החלה, לראשונה, תופעה של חברי קיבוצים שבאו לקנות בחנות של שער-הגולן במקום לנסוע לטבריה, ותופעה זו הלכה והתחזקה עם הזמן. עד כדי כך הצליחה החנות, שנהגי אוטובוסים של "אגד" ומארגני טיולים היו מתקשרים אליה מבעוד-זמן והיו מבקשים להכין להם את המצרכים שהם מבקשים, בעיקר דגים טריים ובדרך לאל-חמה, למורד הכנרת או לגולן היו נעצרים בצמח ונוטלים את ההזמנה.

על רקע זה לא קשה להבין, מדוע גם אנשי מסדה נתנו עינם ברעיון זה. האמת היא, טוענים המסדאים, שהם הגו רעיון זה כבר לפני כשלוש שנים, עוד לפני שער-הגולן וכנרת, אלא שבמסדה פקפקו בהצלחה והנושא התמסמס בוועדות ובצוותי הבדיקה שהקימו. כך עברו יותר משנתיים. עכשיו רואים במסדה את הצלחת השכנים ומבקשים לתקנתה, אבל עם שינויים מסויימים: במקום לשים את הדגש על דברי מזון, החליטו במסדה להקים מה שקרוי בשפה המסחרית "סופרפארם", שבו יימכרו תמרוקים ותרופות לצד ציוד ים ונופש. אבל כיוון שחבל שלא לנצל את להיטות הישראלים אחר מזון, החליטו במסדה לצרף אל החנות קיוסק קטן למשקאות ולכריכים. החלטה זו נתקבלה גם כדי למצוא מקום תעסוקה לקשישי המשק, שיוכלו לסייע בהכנת המצרכים וליד הקופה.

"בטח שהיתה התנגדות במשק", אומר חיים פז, איש הנהלת החשבונות שנתמנה לאחראי על הפרויקט. "חברים לא היו מרוצים מההתעסקות במסחר. ההתנגדות היתה לא רק בין הוותיקים, אלא גם בין חלק מן הצעירים. מה שהכריע בעד היתה התחושה שבמצבנו היום צריך לנצל כל הזדמנות. אין שום סיבה לוותר על הפוטנציאל התיירותי הגדול של האיזור. בסך-הכול מדובר בעבודה קשה ובפרנסה בכבוד ואסור לשכוח, שיש כאן לא רק הכנסה במעט מובטחת ומהירה, עם השקעות מועטות בלבד, אלא גם מקור תעסוקה".

ובכן, בעמק-הירדן יש היום שתי חנויות ועתה עומדים להקים חנות שלישית. זה בוודאי טוב ללקוחות, אבל לא בטוח שזה טוב גם ליחסים בין שלושת הקיבוצים ולאווירה הכללית באיזור. לפיכך הקדימו רפואה למכה והחליטו, שהאישור להקמת החנויות יותנה בהשתלבותן בבוא העת במרכז מסחרי גדול שיוקם, ככל הנראה, בשנים הקרובות במקום הבסיס הצבאי בצמח שיועבר ממקומו. זו גם הסיבה שבשביל כל החנויות נבנו בניינים ארעיים.

"ברור שיש מקום באיזור למרכז קניות שיפרנס את היישובים", אומר זאב שור, ראש המועצה. "יש פרוספריטי בתיירות, היקף הקניות גדל מיום ליום, היישובים משוועים למקורות פרנסה נוספים. אני בדעה שבמקום שכל קיבוץ וקיבוץ יתמודד לבדו על כספו של התייר, נעשה משהו מרוכז ומשותף. למה שכל קיבוץ יחזיק חנות נעליים או מסעדה או חנות הלבשה נפרדת? נקים את הכול במשותף, יחד עם מקומות בידור ובילוי תרבותיים, וזה ישרת את המטיילים ואותנו גם יחד".

יישובי האיזור מקיימים בימים אלה דיונים בדרך להכרעה הסופית בנושא זה. כמובן, יש המתנגדים לרעיון, בגלל אופיו המסחרי. אבל זאב סבור, שאפילו מן הבחינה הקיבוצית – בצד התועלת הכלכלית-התעסוקתית – יש חיוב במוסד כזה, שאליו יבואו גם חברי קיבוצים כדי לקנות מצרכים. "אם זה יהיה במתכונת שעליה אנחנו מדברים, יש סיכוי שחברי הקיבוצים מכל שכבות הגיל שוב ייצאו מהבתים ומהחצר שלהם כדי לפגוש את שכניהם. סוף-סוף נוציא את הדיסקוטקים והפאבים מהמקלטים בקיבוצים ונעלה אותם לדרגה מכובדת ותרבותית".

התכנית בכללותה נמצאת כבר בידיו של אדריכל. בעמק-הירדן הוקם צוות מיוחד, משותף לכל הקיבוצים, לליווי הנושא. זאב סבור שהפתיחה תהיה בעוד שנתיים-שלוש; חברים אחרים מוכנים לפרק-זמן ארוך יותר. בכל מקרה עוד צפויים ויכוחים נוקבים בקיבוצים, בטרם יוכלו חבריהם להיפגש עם השכנים בקניון של צמח לשתיה, ריקודים, סרט או "שופינג" מרגיע אחרי שעות העבודה.

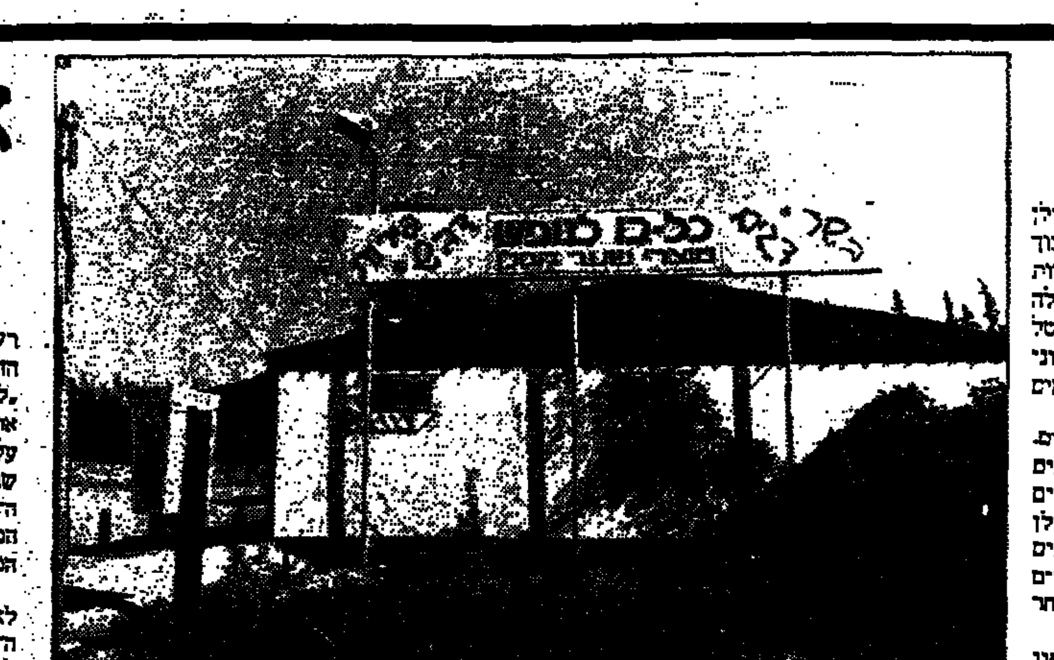

השני: הכל-בו של שער-הגולן מוכר גם נעליים לקיבוצאי העמק

אתגר לבנים למאה ה-21

(מכתב למיכאל אבירן במצובה)

מאת אלכס ברזל

אל לך בקלישאות, מיכאל. אולי בשעת כתיבת רשימתך בעלון (כפי שקראתי אותה במדור "על הדשא" ב"דבר", 15 ביוני 1987, תחת הכותרת "להציב לבנים דרך ואתגר"), תנופת הטענות העיפה אותך רחוק מדי, עד כי לא היתה לך עוד שליטה על ידך. אחרת אין להסביר משפט כזה: "אני סבור שבן יישאר בקיבוץ, אם הקיבוץ יהיה שייך למאה ה-21 ולא למאה ה-19, אם הקיבוץ יהיה אחרי המהפכה הטכנולוגית שעברת בני דורו, ולא אחרי המהפכה התעשייתית שעבר סבא שלי".

אינני בלתי-מצוי עם הנעשה במצובה ומעולם לא קיבלתי את הרושם ששם אתם שרויים במאה ה-19. אבל יש לי בשבילך עדות חשובה משלי: לפני כשלוש שנים, לרגל 60 שנה להקמת הטכניון, הופיע ספר באנגלית בשם "טכנולוגיה בישראל". 15% מ-200 ויותר מעמודי הספר מוקדשים לתעשיה הקיבוצית (כולל החקלאות המתועשת). והרי נדמה לי שידוע לך, כי אנו פחות מ-5% מאוכלוסיית ישראל. "טונות של נייר" נכתבו בעברית ובלועזית על הקיבוץ כחלוץ הרובוטיקה, המחשוב וכו', יש לנו הרבה רופאים, מהנדסים, מה שאתה רוצה.

אלא שלא זה הניע אותי לכתוב לך. דבר משונה הוא, כי דווקא אצלנו מאמצים להבין את משמעותה של "המהפכה הטכנולוגית", עניין שנדון רבות בכל העולם. מהפכה זו איננה בהמצאות המדעיות והטכנולוגיות, אלא בצורך לבנות חברה ומערכות-אנוש שמסוגלות לשאת את ההמצאות, לאחר שהמבנה הישן של החברה כושל והולך. המכשירים הנפלאים פולטים את שפע המוצרים במהירות, ביעילות ובמחיר נמוך יחסית, אולם חוסר העבודה שבעולם התעשייתי מתרחב, ללא תקווה להתגבר עליו בעתיד הנראה בעין. המכשירים תובעים השקעות עצומות, יחידות-ייצור סבוכות, דורשות ארגון ומינהל שסכנת הניכור רבה בהם: מכשירים ותכשירים מאריכים חיי אדם, שלושה-ארבעה דורות חיים יחד-לאריכה, זיקנה נוחה אורכת לרבים מתמיד; תלותו של היחיד בכלל גוברת במימדים לא-שיערנו, ועוד ועוד. משמעותה של הטכנולוגיה החדישה איננה מתמצה בטכניקות, אלא בתרבות שתיבנה כדי לקלוט את מסקנותיה. האתגר הגדול ביותר של העולם המתורבת הוא בכינון חברה חדשה. הקיבוץ היה שייך מתמיד למאה שלפניה, ולא למאה שלאחריה – בעקרונותיו, בארגונו, במיסוד פתרונות של העתיד.

מי שחושב שבנים "יישארו" בקיבוץ (מונח פסול מעיקרו: אדם איננו "נשאר" בקיבוץ ואינו "נשאר" בארץ, אלא חי בו/בה או שאינו חי בו/בה) בזכות מחשבים רובוטים ומכוני מחקר רפואי, וכו' – צפויה לו אכזבה גדולה, שכן בעד אותה עשיה אפשר לקבל, כביכול, תמורה ותמורה גדולה יותר במקום אחר. התקווה היחידה לעורר רצון להיות חבר בקיבוץ היא בקבלת האתגר של בניין חברה התואמת את המהפכה הטכנולוגית. כשיש רצון זה, והוא מושרש עמוק בתודעה ומקרין על הרגש, אז יש משמעות לסוג העיסוק ולחילופי העיסוקים וגם לחינוך בחברה החדשה. אם רצון זה אינו קיים, מפני שהאתגר האמיתי של המהפכה הטכנולוגית לא הובן כראוי – שום מחשב ושום רובוט ושום סדנת ריקוד ומגדל-שן לכתיבת שירה לא יעזרו. רק בקיבוץ יש לבן שלך סיכוי שלא להיות מוצג מוזיאוני המזכיר את החברה של המאה ה-19 ולא לחסות בצל סבא שלך.

הכותב, חבר כפר-החורש, בעל תואר פרופסור, כיהן לאחרונה כראש המחלקה ללימודים הומאניים בטכניון

צבי בהיר נפרד מן ה"סחנה", אבל לא לגמרי

מאת יצחק מרידור

צבי בהיר, ממייסדי קיבוץ ניר-דוד (תל-עמל) שבעמק בית-שאן, הוא היום בן שבעים פלוס. צבי, ממקימי "חומה ומגדל", איש בטחון ותיק ובשעתו מפקד "הגפירים" ומפקד הגוש, הוא "דוקטור" לגננות ולדשאים ובמשך עשרות השנים ניהל את הגן הלאומי הגדול והיפהפה "גן השלושה", הוא ה"סחנה". הוא מוסיף לשחות ולהתרחץ במי הסחנה מדי יום, בקיץ וחורף, 365 ימים בשנה, אבל עתה כ"אדם פרטי". לאחרונה פרש מניהול הגן, אך נשאר, כך נראה, קשור אליו בכל נימי נפשו, גם כשהוא עוסק כיום באלף ואחת עבודות אחרות: "צבי בהיר הקים ב'סחנה' אימפריה, הוא בעל הגן האמיתי", אומרים עליו חבריו. "הסחנה היא חלק ממנו והוא חלק מנופיה ומגניה".

"גן השלושה" נחנך ונפתח לקהל הרחב ב-1958, כגן הלאומי הראשון בארץ, בידי הנשיא המנוח יצחק בן-צבי ז"ל, לאחר עבודות הכשרה נרחבות, עליהן ניצח בהצלחה בסיוע-הכספי של טדי קולק, אז עוזרו של דוד בן-גוריון. הגן היה עוד מראשיתו "סיפור של הצלחה". המוני בית ישראל הצמאים לדשאים ולמים נוהרים אליו מאז מקרוב ומרחוק. אחרי מלחמת ששת הימים "גילו" את הסחנה גם ערביי יו"ש ועזה.

הגן, שעוצב לפי קונצפציות שהגה ויתחו צבי בהיר, איננו "פארק" שמבקרים בו לשעה קלה כדי ליהנות ממראה עיניים או מניחוח צמחייתו, כמו למשל "גן הנדיב" שליד זכרון-יעקב. הציבור בא אליו כדי לבלות בו שעות רבות, באווירה רגועה, נינוחה, ומוצא בו חופש תנועה, מינימום של הגבלות ומעל לכול – הרבה מים מתוקים, רדודים ועמוקים לפי בחירה ומדשאות נרחבות שמותר לדרוך עליהן, לרוץ ולשחק. זהו סוד כוח-המשיכה של "גן השלושה" וזהו גם סוד הצלחתו הכלכלית.

הגן, שבהנהלתו שותפים רשות הגנים הלאומיים, המועצה האזורית עמק בית-שאן וקיבוץ ניר-דוד, השוכן ממש בסמיכות, מחזיק כל השנים בשיאים. גם לאחר שנפתחו גנים אחרים ביהודה, בשומרון ובגולן – נשאר "גן השלושה" במקום הראשון מבחינת מספר המבקרים. אומרים את מספרם בשנות השיא (לפני מלחמת יום הכיפורים) *כ-750,000 לשנה, או כ-2,000 ליום בממוצע*, ובשבתות של קיץ מגיעים אליו לעיתים רבבות. ברבים לבקר כאן גם בחורף: למי המעיינות טמפרטורה קבועה, גבוהה יחסית.

אף כי לניר-דוד יש זכיון מפורש לפיתוח כל מפעל כלכלי אפשרי בתחום "גן השלושה", הסתפק הקיבוץ בהקמתם של מסעדה ומזנון, בו מועסק קומץ חברים קטן. על אף האפשרויות העצומות הגלומות בה לא נהפכה ה'סחנה' מעולם לענף כלכלי בעל משקל בקיבוצו של בהיר. צבי לא הצליח "לסחוף" אחריו בהתלהבותו את "המשקיסטים" של ניר-דוד.

"בשלב השני של פיתוח הגן", מספר צבי בהיר, "אחרי מלחמת יום כיפור, כשהרווחים הוסיפו לגדול, הלכתי לכיוון של פיתוח מתקני ספורט: בניתי אולם ספורט בגודל סטנדרטי, שאפשר לשחק בו כדורסל, כדורעף וטניס ולעסוק בהתעמלות, עם 1,500 מקומות ישיבה, חדר כושר ושירותים. אחר-כך הצעתי לבנות בריכת שחיה, ולאחר שרשות הספורט תמכה ברעיון בהתלהבות, אכן הוקמה בריכת שחיה מקורה, שמי הסחנה נכנסים אליה ישר ויוצאים ממנה בלי שיהיה צורך להשתמש בכלור או בחומרי ניקוי אחרים.

"הרעיון האחרון שהתחלתי לגלגל לפני שנתיים שלוש", מתלהב צבי, "הוא להקים כפר נופש וספורט. לקיבוץ יש בקרבת מקום שטח רחב ואם יוקם שם כפר, הוא יוכל לקלוט תיירות פנים וחוץ ולהציע בחודשי החורף את מתקני הספורט שכבר קיימים ואלה שעוד יוקמו".

בהיר גם חולם להפעיל סביב המתקנים ב"גן השלושה" מרכז לבילוי בצוותא של יישובי עמק בית-שאן: בית קפה, אורוות סוסים. מרכז זה צריך לבוא במקום "המועדון לחבר" שבקיבוצים.

"גן השלושה", חוזר ומדגיש צבי בהיר, "מהווה תשתית נוחה לפעילות תרבותית, חברתית וספורטיבית אזורית נרחבת. הוא גם יכול לשמש מקום מפגש אידיאלי בין אנשי ההתיישבות העובדת באיזור ובין תושביה של בית-שאן. והרי כסף לא מהווה בעיה. לפרוייקטים כאלה תמיד אפשר לגייס כסף".

צבי בהיר אמנם פרש מניהול ה'סחנה', אך הגן עדיין ממלא את כל ישותו. הוא משמש עכשיו יועץ לרשויות הספורט כיצד להדשיא מגרשי כדורגל וטניס, אך ב"גן השלושה" עדיין רואים בו את "בעל הגן".

"בוא נסייר קצת בשטח", הוא מציע לי בתום הראיון, ולי נדמה שהוא מצא כי רק עתה תירוץ אחר לפקוד את "ממלכתו" לשעבר.

"גן השלושה", הוא ה"סחנה": עד 750,000 מבקרים בשנה

בעל הגן צבי בהיר

מספרים מספרים על התק"ם

המדור לדוברות של התק"ם פרסם בימים אלה חוברת קצרה ובה מבחר סטטיסטיקות הנוגעות לגדולה בתנועות הקיבוציות. דפדפנו ועלעלנו וכאשר הגענו לעמוד הלפני-אחרון, קצת חשכו עינינו: שטחי ההרים של קיבוצי התק"ם מסתכמים – כך כתוב שחור על גבי לבן – ב-28,000 דונם, ואנחנו חושדים שמישהו החסיר שם אפס אחד. אפס אחד חסר לבטח גם בשטחי השלחין: כתוב שם 300,00 דונם, ובוודאי צריך להיות 300,000. ואשר לבקר: הדפיסו את המלה "בקר", אבל המקום שמתחתיה נותר ריק משום-מה וכך לא נדע לעולם, כמה הלב מניבות החולבות המשתייכות אל התק"ם.

אבל אנחנו רוצים להיות אופטימיים (או, תאמרו: תמימים) ולכן נצא מתוך ההנחה, שכל מה שנאמר בשאר עמודי החוברת הוא קושט דברי אמת. אז נתבונן, למשל, ברשימת הקיבוצים, שמספרם 170, ועליהם יש להוסיף עוד שבעה משקים שיתופיים (מושבים שיתופיים לשעבר), וביחד – 177. הגדולים ביניהם הם גבעת-ברנר (אוכלוסיה קבועה של 1,644 נפש), אפיקים (1,494), יגור (1,402), בית-השיטה (1,378), נען (1,225), מעגן-מיכאל (1,220), גבעת-חיים מאוחד (1,106) ואילת-השחר (1,016) – בסה"כ שמונה קיבוצים עם יותר מאלף נפשות של אוכלוסיה קבועה. הגדול במשקים השיתופיים הוא רגבה שליד נהריה, עם 578 נפש. כנגדם יש 16 קיבוצים עם פחות מ-100 נפש כ"א – כולם, כמובן, יישובים צעירים, בהם קיבוצים שראשיתם עזבום ובאו במקומם אחרים.

במספרים אלה כוללים הן את החברים והמועמדים והן את הילדים, מובן שקיבוץ גדול יש לו גם הרבה ילדים, אבל הפרופורציות אינן אחידות בקיבוצים.

בכל אחד משמונת הקיבוצים הגדולים שמנינו לעיל יש יותר מ-400 ילדים – פרט לשניים, אילת-השחר ומעגן-מיכאל. אבל הדירוג קצת שונה: כאן תופסת אפיקים את המקום הראשון, עם 460 ילדים, לפני גבעת-ברנר עם 458 ילדים. נכון, אין זה הבדל גדול, ואנחנו בטוחים שהחברים הצעירים בגבעת-ברנר יכולים לעשות מאמץ קטן ולהשיג את היריבה בעמק-הירדן.

האוכלוסיה הכוללת של התק"ם מונה קצת יותר מ-85,000 נפש (כ-2% מאוכלוסיית ישראל), ובתוך זה כמעט 46,000 חברים ומועמדים ל-27,240 ילדים, היחס הוא, איפוא, לערך 1:1.7. אם נבדוק את הקיבוצים הבודדים (פרט לצעירים מאוד), נמצא אצל רובם יחס קרוב לזה. אבל יש גם יוצאים מן הכלל – קיבוצים שבהם מספר הילדים נופל אך מעט ממספר החברים.

אלה הם ברובם קיבוצים בני 15 עד 25 שנה, אך תמצא בהם גם ותיקים שעברו תהליך של "התחדשות", כגון רמת-רחל. הרשימה הזאת כוללת את מרום-גולן (178 ילדים על 182 חברים ומועמדים), אפיק (106 על 136) ומבוא-חמה (161 על 162); האון (92 על 114), תל-קציר (141 על 172) ונחל-אור (145 על 164); ארז (156 על 210), כפר-עזה (259 על 279); תל-יוסף (216 על 254); בית-גוברין (106 על 127) ושדה-בוקר (133 על 153); יטבתה (240 על 307), גרופית (104 על 120) ואילות (117 על 133). מצאנו אפילו קיבוץ אחד, עין-זיוון בגולן, שמספר ילדיו משתווה למספר מבוגריו – 123: ויש קיבוץ אחד, אלומות מעל לעמק-הירדן, שמספר ילדיו (122) עולה על מספר חבריו ומועמדיו (121). נעיר בקשר לכך, שאלומות של היום איננה זו של שמעון פרס, שנוסדה ב-1941. היא ננטשה ב-1968 ואוכלסה מחדש.

במשק השיתופי יודפת יש אפילו 123 ילדים על 106 חברים. בכלל, במשקים השיתופיים אוהבים ילדים, במשפחות גדולות – הרבה יותר מאשר בקיבוץ. מדוע? עניין לסוציולוגים.

בצד השני של המאזן הדמוגראפי יש קיבוצים, שמספר ילדיהם אינו מגיע אפילו למחצית מספר החברים והמועמדים (ואיננו כוללים כאן קיבוצים צעירים הנמצאים עדיין בתחילת דרכם ועוד נכתבו להם עלילות): מנרה, כפר-הנשיא, בית-קשת, גניגר, כפר-המכבי, עין-כרמל, גליליים, גדוד-חיל, מפלסים, עין-השלושה וכמובן בית-אורן.

ממה מתפרנסים 85,000 המבוגרים והילדים של התק"ם? החוברת מספרת, שההכנסה השנתית הכוללת (באיזו שנה? – לא פירשו) היתה כ-1.1 מיליארד דולר, מזה 560 מיליון דולר מן התעשיה, כולל תיירות (קצת יותר מ-50%), 465 מיליון דולר (42%) מן החקלאות ועוד 75 מיליון דולר שונות. ללמדנו, על אף הרושם שנוצר לעיתים, שהחקלאות עדיין לא נס ליחה בקיבוצים, אף שבשנים קודמות היא היתה גדולה יותר, יחסית.

כיצד מתחלקת החקלאות לענפיה – דבר זה קשה להבין מתוך החוברת, מפני שהיא מספרת לנו על ליטרים חלב ועל ביצים, על טונות של עופות ושל דגים ושל פירות, על דונמים של מטעים ושלחין וכו' – ולא על כסף. אבל התעשיה זכתה לפירוט יסודי יותר וכאן אנו למדים, שהענף המוביל הוא ענף הפלסטיקה, עם מחזור של 158 מיליון דולר, ומיד אחריו בא ענף המתכת, עם 142 מיליון דולר. הענף השלישי בחשיבותו הוא ענף המזון, עם 97 מיליון דולר, שרובו מרוכז בקיבוצים הוותיקים. במרחק ניכר מאחורי שלושת הענפים האלה נמצאים התיירות (32 מיליון דולר), ענף הבניין והמחצבות, ענף העץ והכימיה. פרט מעניין: "ענף העתיד", האלקטרוניקה, הניב בתק"ם מחזור של 18 מיליון דולר בלבד.

ואחרון-אחרון, לתשומת ליבם של אנשי משרד האוצר ובנק ישראל: התעשיה של התק"ם ייצאה ב-209 מיליון דולר, שהם 37% מכלל המחזור שלה, והלוואי על כל התעשייה בישראל.

אורח לא-לרגע רואה כל פגע: סיכומה של עובדת סוציאלית

תסכולם של ותיקי משאבי-שדה

"נפגשתי בקיבוץ שהוא קודם-כל בית חם לאנשיו. רוב האנשים עמם נפגשתי ביטאו תחושה של בית חם, פתוח, עם אווירה טובה, בית שקיימת בו עזרה הדדית בעת הצורך והתייחסות ותמיכה לצרכים מיוחדים של החבר בעת מצוקה".

הכותבת – בעלון "משאבים" של משאבי-שדה שבנגב המרכזי – היא העובדת הסוציאלית שרהלה בלואין, חברת קיבוץ אחר, כמקובל, שבאה לסכם חצי שנה לפעילותה בקיבוץ זה, לאחר שנפגשה בו עם כ-50 חברים, בהם רוב מרכזי הוועדות והענפים ושאר חברים פעילים.

קיבוץ משאבי-שדה הוקם ב-1949, לפני 38 שנה וותיקיו הם, איפוא, בני 60 בקירוב. בדרך הטבע מקדישה שרה חלק נכבד בדו"ח שלה לבעיות הוותיקים במשאבי-שדה, הדומות כמובן לבעייתם של ותיקים בהרבה קיבוצים אחרים בעלי גיל דומה.

בעניין עבודתם של הוותיקים מציינת העובדת הסוציאלית, שרבים מהם מילאו בעבר תפקידים מרכזיים בענפים, ואילו היום הם מתקשים לחזור אל הענף ולהיות "פועלים מן הבניין". קיים קושי אובייקטיבי של חזרה לעבודה חקלאית, כותבת שרה, מהיותה כרוכה בקשיים פיזיים, במיוחד בענפי השדה. אבל זהו רק אחד מן הקשיים: "לחלק מן הצעירים היום יש יותר ידע מקצועי, מה שמאלץ חלק מן הוותיקים, שלא הספיקו להתפתח ולהשתלם מבחינה מקצועית, להישאר בעבודות הפשוטות (...) ותיקים רבים מוצאים את עצמם ללא מקום-עבודה יציב, מספק ומעניין. מאחר שאין עדיין התייחסות לבעיה באופן קיבוצי, מוצא כל אחד לעצמו את הפתרונות, אם בכלל. חלק מהוותיקים יוצא לעבודות חוץ, ללימודים, לפעילות מחוץ לקיבוץ. פתרונות אלה מהווים פתרון זמני בלבד, שבסופם שוב מוצא הוותיק את עצמו עם הקושי להשתלב בצורה הולמת במערך העבודה.

"סוג פתרון אחר של ותיקים מסויימים הוא להיצמד למקום העבודה הקיים, להיאחז בו, אך לשלם את המחיר של חוסר גמישות, ולעיתים אי-סיפוק בעבודה".

כך לגבי החברים. לגבי החברות הוותיקות הקשיים גדולים עוד יותר, כותבת שרהלה: "בעודות שעבדו שנים רבות בחינוך הילדים היו בעלות עמדה והשפעה, עם מקצוע מוכר, מוצאות את עצמן ללא מקום עבודה מספק ומעניין".

על בעיותיהם החברתיות של ותיקי משאבי-שדה כותבת העובדת הסוציאלית: "יש קושי של הוותיקים לקבל את השינוי שחל במעמדם החברתי בקיבוץ. נפגשתי בוותיקים שבעבר נמצאו בעמדות מפתח, עם יכולת השפעה ותרומה מרכזית לאורחות חיי הקיבוץ. ותיקים אלה מוצאים את עצמם כיום מחוץ למעגל התפקידים. חלקם פרש מרצון ופינה את השטח לצעירים והוא שלם עם כך. האחרים מעבירים את השרביט לצעירים, אך חשים מתוסכלים ותקועים. הקושי של ותיקים אלו מורכב מתסכול אישי בגלל אי-יכולת השפעה על המערכת, ומאידך מאי-הבנת הדרך בה הצעירים 'מנהלים' את הקיבוץ (...) כאן יש לציין את ביטויי האכזבה ששמעתי ממספר ותיקים לגבי השינוי הערכי שחל בקיבוץ במשך השנים ואת הכאב מהכרסום האידיאולוגי בקיבוץ. בולטים הבדלי גישות (...) וקיימת אי-נחת מהנורמות החדשות שמכתיבים הצעירים לקיבוץ (יותר תמורות, אי-שוויון ועוד)".

לעומת זאת מציינת שרהלה בלואין, כי לא שמעה מפי הוותיקים תלונות על קשיים בתפקוד יום-יומי, והדבר מובן בהתחשב בכך שוותיקי משאבי-שדה אינם עדיין זקנים. אולם שרהלה סבורה שיש מקום להתייחס לנושא זה כבר היום, "כי השכבה המייסדת מזדקנת בבת-אחת ועלולות לצוף בעיות שפתרונן דורש היערכות מוקדמת".

שרה בלואין מסכמת פרק זה בדו"ח שלה במלים אלה: "נפגשתי עם הרבה ותיקים, מאוד סימפטיים, עם הרבה פוטנציאל ונסיון קיבוצי עשיר ומגוון. איך מוצא הקיבוץ את הדרך להמשיך ולהנות באנשים אלו, באילו דרכים הם יכולים לבוא לידי ביטוי?"

אכן, שאלה טובה.

בולגריה, פינלנד ונורווגיה יריבות ישראל בדרג ב' בפלוון

ויינקרנץ: צפויים מאבקים חריפים ● אוברקוביץ: אני מאוד מרוצה מההגרלה הנוחה

מאת "דבר"

(בודאפשט, טלפונית). ההגרלה האירה אתמול את פניה לנבחרת ישראל בכדורסל, שנבצה להתייר לעצמה בבולגריה מעט מבכורה האבוד, כשתתמודד בבית אחד עם נבחרות פינלנד, בולגריה ונורווגיה.

לאחר שלושה ימי דיונים עקרים, נערכה אתמול ההגרלה, שקבעה את משחקיה של ישראל. ב־6 בספטמבר תתמודד ישראל מול נבחרת פינלנד. כעבור יום תשחק ישראל מול המארחת, בולגריה, וכעבור יום נוסף תסיים ישראל את משחקיה בטורניר זה במשחק מול נורווגיה.

המשחקים יערכו בעיר פלוון. יו"ר איגוד הכדורסל, יורם אוברקוביץ, מסר אמש, כי הבולגרים לא הערימו קשיים והבטיחו להתייחס לישראלים כאל אורחים רצויים.

אתמול היה יום של הגרלות בבודאפשט. אלופת המדינה, מכבי ת"א, תשחק בגביע הבין־יבשתי בבית אחד עם ציבונה זאגרב, ג'אלגיריס קובנה ואלופת בראזיל, מונטה ליבאנו. בבית השני ישחקו קבוצות טרייסר מילאנו, ברצלונה, וושינגטון ואלופת ארגנטינה, פרוקארול אואסטה. משחקי הגביע הבין יבשתי יפתחו ב־15 בספטמבר במילאנו.

נבחרת הנשים של ישראל תשחק בחודש ספטמבר בטורניר קדם אליפות אירופה בגרמניה. בבית הישראלי ישחקו נבחרות גרמניה, בלגיה, סקטלנד ופורטוגל.

נבחרת הקאדטים תשחק באליפות אירופה שתערך בעיר ההונגרית קארפושוואר, בבית אחד עם נבחרות יוגוסלאויה, איטליה, יוון, תורכיה וצרפת. הבית השני בטורניר זה כולל את נבחרות ספרד, מערב גרמניה, ברה"מ, הונגריה, בלגיה ורומניה.

נבחרת הנוער תשחק ביוון בין ה־21 ל־24 באפריל בבית אחד עם נבחרות בולגריה, שווייץ ויוון. שבוע לפני כן תשחק נבחרת הנערות בבית המוקדם של אליפות אירופה. המשחקים יערכו בישראל ויטלו בהם חלק נבחרות רומניה, ספרד ויוון.

כתבנו משה כהן קיבל את תגובתו של המאמן הלאומי, שאמר: "ההגרלה היא טובה כשאתה מצליח בטורניר". ויינקרנץ נשמע מאוד מאופק: "היות וכל ארבע הנבחרות ישאפו להעפיל לדרג א', מצפים לנו מאבקים חריפים. אני לא מאמין שאחת מהנבחרות תרים ידיים".

ויינקרנץ הדגיש, כי חייבים להתכונן ביסודיות רבה לקראת המשחקים. למרות האיפוק הרב בדבריו, ניכר היה, כי הוא שבע רצון מההגרלה הנוחה.

לגבי הנבחרות לא היה לויינקרנץ הרבה מידע: "אני לא מכיר את נבחרת נורווגיה. את פינלנד ראיתי מזמן ועם בולגריה התמודדנו בשטוטגארט ואז היה לנו איתם משחק שקול.

יו"ר איגוד הכדורסל, יורם אוברקוביץ, לא הסתיר את שביעות רצונו: "אני מאוד מרוצה מההגרלה הנוחה", הוא ציין בסיפוק.

אוברקוביץ סיפר, כי ראשי פיב"א הבטיחו לו להתחשב בבקשה הישראלית, לפיה לא ישובצו הנציגות הישראליות המשתתפות בגביעי אירופה בערב ראש השנה, חל ב־23 בספטמבר. ההגרלה תערך בתחילת ספטמבר במינכן.

איש לא ניחש 14 תוצאות בטוטו

איש לא ניחש, שבוע שני ברציפות, 14 תוצאות נכונות, והפרס הראשון בטוטו עלה ל־600 אלף ש"ח, סכום שיא להקופת הקיץ.

שמונה משתתפים ניחשו 13 תוצאות נכונות וכל אחד מהם יקבל 8,400 ש"ח. 160 משתתפים ניחשו 12 תוצאות נכונות וכל אחד מהם יקבל 420 ש"ח.

1,438 משתתפים ניחשו 11 תוצאות נכונות וכל אחד יקבל 46 שקלים. 9,516 משתתפים ניחשו 10 תוצאות נכונות וכל אחד מהם 6.70 שקל.

ההכנסה במחזור האחרון היתה 1,074,943.35 שקלים ולפרסים הופרשו 651,476.21 שקלים. המינימום המובטח לפרס הראשון, במחזור הבא, מסתכם ב־600,000 שקלים ולכלל הפרסים – 900,000 שקלים. הסכומים כוללים את העברת הפרס הראשון.

רונית ישראלי, תלמידה בת 12 מירושלים, זכתה במכונית רנו 11 1400, בהגרלה הראשונה של מיבצע "טוטו אוטו", שנערכה אתמול במשרדי המועצה להסדר ההימורים בספורט.

אליפות צה"ל בכושר גופני

אליפות צה"ל בכושר גופני למפקדים בדרגת סרן ומעלה תערך מחר בהשתתפות נבחרות מ־12 פיקודים וחילות. התחרות היא על גביע הרמטכ"ל.

לקראת האליפות, הנערכת לראשונה לאוכלוסיית קצינים וקצינות מדרגת סרן ומעלה, הורגשה לאחרונה תכונה רבה ביחידות שהתאמנו לתחרויות. השתתפות קצינים בכירים תקנה ניקוד גבוה ליחידות.

פרו כפתה תיקו 1:1 על ארגנטינה

נבחרת הכדורגל של פרו כפתה תיקו 1:1 על אלופת העולם, ארגנטינה, בפתיחת אליפות דרום אמריקה בבואנוס איירס.

דייגו ארמנדו מאראדונה היקנה יתרון לארגנטינה בדקה ה־48, אולם האורחים השוו 12 דקות לאחר מכן על ידי לואיס ריינה.

שתי הנבחרות סיימו את המשחק עם 10 שחקנים, לאחר שהשופט הקולומביאני הרחיק בדקה ה־68 את הקשר הארגנטיני סרחיו באטיסטה ואת עושה המשחק הפרואני, חוליו סזאר אוריבה.

וויתרספון ניצח את לואיס ב־100

בעל ארבע מדליות זהב אולימפיות, קרל לואיס מארה"ב, פיגר במאית השניה בריצת 100 מטר אחרי מרק וויתרספון, שגמא את המרחק ב־10.04 שניות.

ארוויף פווז בן ה־31 גמל לדני האריס על הפסדו בראשית החודש, כשעבר 400 מטר משוכות בזמן מצויין של 47.99 שניות. האריס סיים אחריו בזמן 48.70 שניות.

מייקל קונלי ניצח את השיאן העולמי, ווילי בנקס, בקפיצה משולשת, כשקבע 17.87 מטר, לעומת 17.60 מטר של בנקס.

זמן מצויין נקבע ב־400 מטר על־ידי האריי ריינולדס – 44.46 שניות, לפני רודי היילי 44.83 שניות.

סטוק סקוס, אלוף כינוס הפועל ב־1500 מטר, נוצח על ידי ג'ים ספיור, שעבר את המרחק ב־3:43.66 דקות. סקוס סיים בזמן 3:44.10 דקות.

ג'ון קינר הדף כדור־ברזל למרחק 21.26 מטר ודאייל קפץ במוט ל־5.80 מטר.

דאיין ויליאמס גמאה 100 מטר ב־10.90 שניות בסיוע רוח גבית. לילי קינג עברה 400 מטר ב־49.95 שניות וואשינגטון עברה 800 ב־1:59.07 דקה. ג'קי ג'ויינר קפצה לרוחק 7.12 מטר.

הישגים לקאדטים בטנ"ש בספרד

נבחרת הקאדטים של ישראל בטניס שולחן זכתה בהישג מרשים, כשניצחה בתחרות בין־לאומית שהיתה בספרד. ישראל גברה במפתיע על נבחרת הקאדטים של ספרד בתוצאה 0:3 ועל צרפת 1:3. בגמר גברה ישראל על יוון בתוצאה 2:3.

נבחרת הנוער בטניס שולחן דורגה במקום השני, לאחר שנוצחה בגמר ע"י נבחרת איטליה בתוצאה 3:0. קודם לכן הפתיעה ישראל, כשגברה על ספרד בתוצאה 0:3 ועל הונגריה 1:3.

בתחרויות לקאדטיות זכתה ישראל בבית התנחומים, לאחר שגברה על הונגריה 1:3 ועל אירלנד 0:3. 10 מדינות השתתפו בתחרויות שנערכו בספרד.

רשות הדיבור

ביטול משחקי המכביה הצעה חסרת אחריות

שמואל קליגר (דבר, 22.6.87) התייצב לימין מזכ"ל הפועל, שהציע לבטל את המכביה ואת משחקי הפועל כאחד ולהמירם ב"ישראליה". קליגר כותב בין היתר:

"לגבי דידנו, כאנשי התקשורת והספורט, אין לנו שום עניין באידיאולוגיה של ספורט. בהפוך הוא: יש לנו צורך אובססיווי בספורט נקי מכל פוליטיזציה ואידיאולוגיה. אולי אז רק אז נזכה לספורט לשמו..."

אינני יודע מי מראשי הפועל הסמיך את שמואל קליגר לדבר בשם ספורט לא־אידיאולוגי. הפועל קם ופעל בשם האידיאולוגיה, והוא ממשיך לעשות כך למרות שבמקצועות הבדור לפחות קשה לראות איזה מסר עממי ולא־מקצועני יש לו כיום. יש להתייחס באימון כלפי אדם שיש לו "צורך אובססיווי". אולי יש לו "צורך" כזה נגד מכביה ראויה לכך אפשר למצוא בטענתו, כאילו מתקיים בארץ ויכוח ציבורי בשאלה הנדונה. על איזה ויכוח הוא מדבר? היתה הצעת סרק, שזכתה לתגובה הולמת מצד הנוגעים בדבר, שהכותב מודרך לייחס להם מגמות של פוליטיזציה. כלום אפשר שאין ש. קליגר יודע, כי מכבי קם רוד שלם לפני הפועל כארגון ספורטיבי [illegible], והוא שומר על דרכו זו כל השנים. הלא דווקא הפועל [illegible] כארגון ספורט פוליטי מובהק, כמפלגה במכבי.

[illegible] קליגר [illegible], כי [illegible], להבין את דבריו כאילו באה הצעת מזכ"ל הפועל מתוך עמדה של כוח, לאחר השיג הגדול. האמנם? האם בידי ש. קליגר כמה כרטיסים נמכרו ומה היה ממוצע הצופים בתחרויות. האם אינו יודע שהכוכבים עליהם בישרו המארגנים ש"הפעם" יבואו – לא באו, כימים ימימה. המצטיינים המעטים שאכן השתתפו – אפשר להביאם גם לתחרויות ראווה לא יקרות, ואילו הבותרים, והם הרוב, ספק אם כולם ספורטאים ייחשבו. מן העתונות למדנו, כי אורחים רבים מדי היו שקועים בשתייה ובהוללות בין תחרות לתחרות. מה הפלא אם התוצאות עלובות.

הטענה היחידה הראייה להתייחסות נוגעת לנטל הכספי. מסתבר שהנטל הזה כבד על הפועל יותר מאשר על מכבי, בניגוד להבנתו של הכותב. הסיבה פשוטה. במשחקי הפועל משתתפות משלחות לא־יהודיות המוזמנות על חשבון המארגנים. בשל רמתו הנמוכה של הכינוס תמיד ייחודו – ולה ההתעניינות הציבור אינו קונה כרטיסים (מה גם שהללו יקרים מאד – מה שאינו הולם "ספורט פועלים"). לעומת זאת המכביות הן חג הנושא את עצמו. הספורטאים משתתפים בכיסוי ההוצאות – אם בעצמם ואם בעזרת הקהילות אותן הם מייצגים. המכביות מתקיימות בתקופת החופשה. אל הספורטאים מתלווים בני משפחה ואוהדים רבים, והתיירות נשכרת. במיפגש בין ספורטאים יהודים מכל העולם מורגשת התרוממות רוח, ומספר רוכשי הכרטיסים אינו נמוך. בקהל ניתן לפגוש רבים מבני הקהילות של המשלחות, שהקריבו לעלות.

ולבסוף, בניגוד למשחקי הפועל שהעניין בהם פוחת והולך מעשור לעשור, אין המכביה אירוע מקומי בלבד. זוהי האולימפיאדה של העם היהודי, וכך עלתה במחשבת הוגיה לפני שלושה דורות. אם חלילה יותר עליה מישהו מתוכנו – עלולים לקום בעלי יוזמה ולקיימה במקום אחר. כלום לא ראינו שארגונים יהודיים "מולכים" לאחרונה על ישראל. וגרוע מזה – אם לא תתקיים במתכונתה הנוכחית יוכל ההיסטוריון של העתיד להצביע על מהלך זה כנדבך נוסף בתהליך האסימילציה וההתפרקות של היהודים בשלהי המאה הנוכחית. ספורטאי המכביה מתכוננים להופעתם ארבע שנים, מכינוס לכינוס. רבים מתוכם – וכמה מגדולי ספורטאינו בכל הזמנים – השתקעו בארץ בעקבות הופעתם. מה להם ולספורטאים לא־יהודים המוזמנים לארץ לכמה ימים ללא שום מניע אידאי. למכביה אכן יש אידיאולוגיה, ציונות שמה, ומרכזיות ארץ־ישראל בחיי היהודים דגלה. מי שמערער על כך עלול לגרום נזק שאין לו תיקון.

ד"ר שמואל דותן
כפר־סבא

שייך מכווית פונה לישראל להציל התנועה האולימפית

מאת אהרן להב

לדואר דרכים בחורות וגם מפתיעות. כזאת היתה גם בעטפה נושאת חותמת אולימפית של אסיה, שהגיעה אל יו"ר הוועד האולימפי הישראלי יצחק אופק. ההפתעה גדלה כאשר בתוכה נמצאה איגרת מאת השייך הכוויתי פהד אל־אחמד אל־סבא, נשיא הוועד האולימפי של כווית, שהוא גם נשיא המועצה האולימפית של אסיה. האיגרת עוסקת לא פחות ולא יותר מאשר בשיתוף ספורטאים מקצוענים במשחקים האולימפיים.

כותב השייך אל־סבא: "הנני כותב אליך לצורך החלפת דעות בקשר לנטיה להרשות השתתפות ספורטאים מקצוענים במשחקים האולימפיים, לאחר שסכום יוכב ל"משחקים האולימפיים הפתוחים". לדעתי השתתפות המקצוענים במשחקים תביא להרס כוללו של התנועה האולימפית כפי שאנו מכבדים אותה. הפער בין המתחרים ילך ויגדל וההשתתפות במשחקים תהיה למכירות רווח כספי. יש לעצור את הנטיה ההרסנית ולשכור על טוהר התנועה והמשחקים. עד כה עמדה התנועה האולימפית בהצלחה בפני איומים פוליטיים רבים, אך לא תעמוד נגד נסיות מסחריות ומקצועניות. הנני מקווה כי תסכים איתי שאין להתיר למקצוענים להשתתף במשחקים האולימפיים ואבקשך לשלוח אלי את מחשבותיך בנושא זה".

בתשובה לאיגרתו של השייך הכוויתי שלח אליו יצחק אופק מכתב דרך כדינה אירופית בזו הלשון: "הופתעתי לקבל את אגרתך שנשלחה אלי כנראה בגלל טעות של מזכירה. אותה מזכירה עלולה להינזף בגלל טעותה. אני מצטער כך שלא תעשה כך כי האספה איננה בה אלא בפוליטיקאים שהרחיקו את ישראל בצורה שרירותית מן המועצה האולימפית של אסיה אף כי ישראל שייכת ליבשת. בקשתך לשלוח אליך מחשבותי. ובכן, אינני יכול להסכים עם מידת הצביעות שהיא נדרכה מקובלת עליך. אתה מודה לתשלומים הגבוהים שמקבלים ספורטאים בכווית במשחקי אסיה ובמשחקים האולימפיים. אתה נוהג בציניות גלויה ובאפליה מפורשת כלפי ישראל ואינני יכול להיות שותף לדעתך כאשר את נוהג אפליה וקיפוח נגד ספורטאי ישראל ומכריז על עקרונות אולימפים שאינך מאמין בהם".

אופק מסיים את מכתבו בתקוה שחברים נוספים במשפחה האולימפית יאכרו את האמת ויכריזו את מסווה הצביעות מעל פני השייך הכוויתי פהד אל־אחמד אל־סבא.

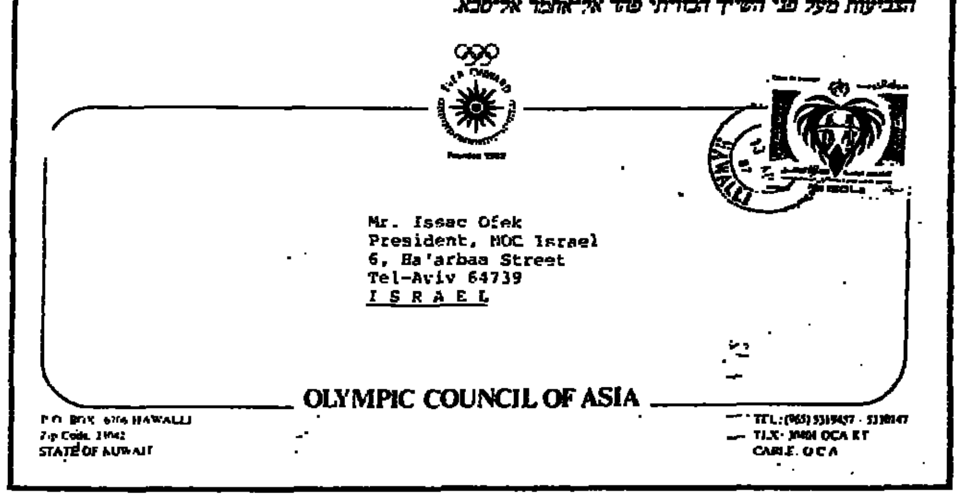

ה"גימלאי" וילקי חוזר לשחות לקראת האולימפיאדה

מאת שמואל טל

הפעם האחרונה בה התחרה דייויד וילקי, אלוף אולימפיאדת מונטריאול במשוחה 200 מ' חזה, היתה בשנה בה זכה כוחמד עלי באליפות העולם במשקל כבד וביורן בורג הוכתר כאלוף וימבלדון. זה קרה ב־1976. מיד עם נצחונו המפתיע תלה את בגד הים ויצא לגימלאות.

אולם מסתבר כי וילקי אינו מוכן לוותר. בגיל 33 הוא החליט לנסות ולמצוא מקום בסגל האנגלי למשחקי סיאול. "סבא" וילקי שחבריו לנבחרת מלפני 11 שנה כבר שכחו מזמן טעמה של בריכה אינו מוכן להכנע. גם כאשר דייביו יהיו צעירים יעוד לא הלכו לבית הספר בזמן שוילקי זכה במדלית הזהב.

מה הביא את וילקי למחשבה שהוא מסוגל להזיז את מחוגי השעון לתקופת השיא שלו? מסתבר כי מעבר למחשבה ששמירה על כושר גופני תחזיק אותו בתמונה יש לו עדיין את אותו שמץ של פטריוטיות ושאיפה לייצג את ארצו באירוע הספורט הגדול בעולם.

לוילקי ברור כי כדי להכנס לנבחרת יצטרך לשחזר לפחות את יכולתו מלפני 11 שנה. ברור לו שהמשימה תהיה קשה ביותר. למרות שהוא מצוי בכושר טוב הוא רחוק עדיין מיכולת של אותם ימים. אך לדעתו באימון נכון הוא מסוגל לכך. "הכל עניין של אמונה" אמר וילקי המנסה לשכנע את עצמו.

וילקי היה קרוב לספורט מאז פרישתו. הוא בעל חברה לשווק מוצרי ספורט, מארגן אירועי ספורט ועוסק גם בפרשנות בטלוויזיה.

זכרונם של אנשים הוא קצר בדרך כלל. רבים מחובבי הספורט האנגלים כלל אינם מכירים את וילקי ולכן מהצורך לחזור ליכולתו בבריכה הוא צריך גם לחזור ולהכנס לתודעת האנשים. בגלל עיסוקיו הרבים הוא אינו יכול להרשות לעצמו להתפנות לאימונים בלבד. הוא צריך לדבריו להתאמן לפחות שלוש שעות ביום וכל זאת במסגרת יום עבודה לא קל.

אחד מחבריו לנבחרת של 1976 גארי דרייב, בנה עבורו תכנית אימונים מיוחדת. וילקי גם מתכנן לצאת לשנת שבתון מעבודתו כדי להתמסר כל כולו לשחיה. הוא מקווה להסתייע באמריקאי צ'רלי הוג'סן שהכין אותו למונטריאול.

לא כולם מקבלים את שובו של וילקי באהדה. מי שנחשב ליורשו, אדריאן מורהאוז, סבור שוילקי "צריך להשאר בגיא אך־האלוף ה"זקן". טוען כי "התחרות היא דבר מטעשע וגם פירסומת אינה מזיקה.

וילקי מתכוון להתחרות ב־200 מ' בלבד. את מחצית המרחק הוא משאיר למורהאוז. מכל מקום לאלה המפקפקים ביכולתו הוא שולח רמז עבה. "הם עושים לי טובה ובעודדים אותי להצליח כמה שיותר".

מכל מקום ינצח או יפסיד מעניין יהיה לעקוב אחרי נסיונותיו של השחיין המבטיח להגיע לסיאול בגיל 33 ולעמוד על אותו הדוגמה עם צעירים שעדיין לא התחילו להתגלח.

תקוות אולימפיות

מאת אהרן להב

אם תלינו תקוות אולימפיות לקראת אולימפיאדת סיאול 88, לאחר האכזבות שהיו לישראל באולימפיאדת לוס־אנג'לס 84 – באה השבוע התפטרותו של ד"ר תומאס לבפארט בראשות היחידה לספורט הישגי, הפועלת כשלוש שנים, וסתמה עוד גולל על הסיכוי להופיע בסיאול בצורה מכובדת.

נוסף על העובדה שאולימפיאדת סיאול מתקיימת בשבוע שבו חל יום כיפור (21 בספטמבר) ולפי לוח המשחקים לא יוכלו ספורטאי ישראל להופיע ביום הקדוש בשחייה, בהאבקות, בביקף, בהתעמלות, בשייט ונראה שיהיו גם מיגבלות באיגרוף, באופניים ובהרמת משקולות במשקלים בסיומים – אין ענפי הספורט בישראל קולטים את התהליך של עשיית ספורטאים והכנתם הסיסטמאטית לקראת אירוע השיא.

לראשי ענפים רבים אצה הדרך. הם אינם מקבלים את העצות של המומחה לבפארט ואנשי יחידתו. הם יודעים הכל יותר טוב ועושים יותר מהר, מתוך תקוה ומחשבה שמה שהיה לפני לוס־אנג'לס הוא שיהיה גם לפני סיאול. יחידה לספורט הישגי לחוד – ולחצים בין אגודתיים ובין מרכזיים לחוד.

לא פלא, איפוא, שגם מומחה בין־לאומי כמו לבפארט נשבר. בהסבר הרשמי נאמר, כי הוא לא יחדש את חוזהו המסתיים ב־1 ביולי בגלל סיבות בריאות, אולם בקורתו בהתאחדות לספורט אומרים לנו, כי אילו היה המומחה זוכה לשיתוף פעולה מצד כל האיגודים הענפים – סיבת הבריאות לא היתה מפריעה אותו.

דגל ישראל יתנופף כמובן בסיאול 88, אולם ספק אם נצעד ולו צעד אחד קדימה מבחינה ספורטיבית. אחרית טיום כיפור נופל לתוך סדר המשחקים ואנו מגרעים מלהקהתה. לפחות לא יהיו הרבה בושות.

עיריית נתניה

הודעה לציבור על כלילת בתכנית המתאר המפורטת שטחי ציבור תוכניות בהתאם לחוק המעור לתכנון והבניה (תשכ"ב) 1962, סעיף 14 לחוק – 1966
עיריית נתניה

מודיעה בזה כי מועצת העיריה בישיבתה ה־53 ביום ה־3.6.87, החליטה לכלול את [illegible] ... בתואם לסעיף הנ"ל:
1. הרחבת [illegible] וסלילת [illegible] ... 1154 בקטע [illegible] ... 118 ... 1138 ... 140 ... בגוש 8273 חלקות: 72, 74, 76, 78, 141, 142, 143, 144, 386.
2. השלמת הדרכות ... 13 ... בגוש 8257 חלקות: 59, 89, 90, 92, 93, 96, 97, 98, 99 בגוש 8260 חלקות: 22, 23, 30, 34, 395.
3. השלמת [illegible] ... (כס' 3) ...
בגוש 8267 חלקות: 342, 140, 141, 299, 298, 788.
בגוש 8269 חלקה כס' 164.
בגוש 8273 חלקות 53, 54, 62, 67, 65, 341.
4. השלמת [illegible] ... בגוש 8261 חלקה כס' 53.
5. סלילת [illegible] ... 17 ... 4 ... 28.
בגוש 8238 חלקות: 316, 328, 5.
בגוש 8241 חלקות: 1, 4, 5, 10, 11, 12, 17, 18, 26, 27, 32, 33, 38, 19, 44.
בגוש 8249 חלקה 6.
בגוש 8257 חלקות: 23, 24, 27, 28, 31, 32, 35, 115, 114, 113, 42, 117, 116, 46, 48, 79.

בנק אמריקאי ישראלי
מקבוצת בנק הפועלים

הודעה ללקוחותינו

הפחתה בשעורי ריבית החובה

החל מיום רביעי ד' בתמוז תשמ"ז 1.7.87 יופחתו שעורי ריבית החובה בחשבונות "סופר עו"ש" כדלהלן:

– בחשבונות עם סכום מאושר עד 2000 ש"ח ב־1.8% לשנה והם יהיו החל מ־32.6% לשנה (מתואמת שנתית 37.38%).
– בחשבונות עם סכום מאושר מעל הסכום הנ"ל, הריבית תופחת ב־3% לשנה.
הודעה זו מתפרסמת במקום משלוח הודעות ללקוחות.
פרטים נוספים ניתן לקבל בסניפי הבנק.

עיריית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה
תשכ"ה 1965 (להלן החוק)
בב/82/74
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי ישיבת מאה שערים הגישה לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת ההקלה בנכס בגוש 63 חלקה 163/165 ברחוב מאה שערים בירושלים, דהיינו: הקלה באחוזי הבניה בשיעור של 2% מעל המותרים.
את ההתנגדויות להתרת ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים.
ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 12.00–14.00.
אברהם בורולה, סגן ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה

מנת דם
חיים
לאדם

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	10	19	בהיר
אמסטרדם	14	20	מעונן
בואנוס איירס	9	19	בהיר
הלסינקי	9	15	מעונן
הונג קונג	29	32	מעונן
וינה	12	27	בהיר
ז'נווה	8	23	בהיר
טוקיו	16	21	בהיר
טורונטו	14	22	גשום
יוהנסבורג	7	19	בהיר
לונדון	17	26	מעונן
ליסבון	18	35	בהיר
מדריד	18	35	בהיר
מונטריאול	18	22	גשום
ניו יורק	18	23	בהיר
סאן פאולו	6	22	בהיר
פאריס	19	20	מעונן
פרנקפורט	16	24	מעונן
ציריך	15	23	מעונן
ריו דה ז'נרו	11	25	בהיר
שטוקהולם	15	20	מעונן
שיקאגו	12	24	מעונן

swissair

בליגה האיטלקית יוכרע כל תיקו בפנדלים

הרוב בישראל נגד השיטה הנורווגית

מאת שמואל קליגר

האם יש לייבא את השיטה הנורווגית גם בשטח הכדורגל ולא רק בשיבת סדרי הממשל של המדינה? זו בעצם השאלה היחידה, שעוד מצריכה עיון נוסף לאחר שאיטליה הודיעה, שהיא תפעיל את השיטה החדשה החל מהעונה הקרובה. עיקרי השיטה הינם כדלקמן: כל לפגוש במצב הקיים, שבו קבוצה מנצחת תזכה ב־3 נקודות והיי קבוצה שתסיים בתיקו, תקיים עם היריבה היקרב של בעיטות 11 מ'. הקבוצה המנצחת תקבל 2 נקודות ואילו הקבוצה המפסידה תקבל רק נקודה.

הלכנו אצל אנשי המקצוע ושאלנו לטוצא פיהם. האם טובה השיטה ליהודים אם לאו? האם לחקות את השיטה גם אצלנו, לאחר שקיבלנו מהאנגלים את שיטת 3 הנקודות לנצחון?

דעה חיובית הביע המאמן הוותיק אליעזר שפיגל, אף כי הסתייג מעיתור הפעלתה: "יכול להיות רעיון לא רע. יש פיצוי לקבוצה אחת, שתזכה בפנדלים וגם לקבוצה השניה. השיטה יכולה לדרבן את השוערים וגם את בועטי העונשין. בתחום זה יש לנו בעייה בשנים האחרונות. אני בעד שינויים, בפרט כאלה, שיכולים לקדם אך לדעתי צריך לראות איך זה הולך שנה אחת באיטליה ואם זה יצליח – לדעתי יש ליישם את זה גם בישראל".

ליעקליה גרינברמן דעה שונה בתכלית. "אין לו שום דבר נגבד הנורווגים אך לדעתו: "לא צריך את כל השטויות האלה. אני גם נגד שיטת 3 הנקודות לקבוצה המנצחת. צריך להחזיר את הקהל למגרשים ואת זה אי אפשר לעשות על ידי 3 נקודות ופנדלים. צריך לצמצם את הליגה. אין לנו שום צורך בכל כך הרבה קבוצות בליגה הלאומית. צריך לעשות איחודים. רק לקבוצות טובות המושכות קהל רב יש עתיד. רק משחקים במגרשים טובים עשויים למשוך קהל רב".

גם המאמן מיכאל "לופאי" קדיש מתנגד, אך כעמו אחר: "השיטה הנורווגית בכלל לא נראית לי. הקבוצות "ידעו" לשחק על תיקו. יותר קבוצות יבקשו לברוח מהכרעה. יבקשו להבטיח קודם כל את הנקודה האחת. לדעתי צריך לחזור לשתי נקודות בעד ניצחון. זה יותר בריא לכדורגל וגם לעניין של הקהל במשחק".

אריה רדלר נשמע מקורי יותר בהביעו התנגדות לשיטה הנורווגית. "השיטה הפולנית נראית לי יותר. וכי מה אומרים הפולנים בעניין, זה. אריה רדלר: "נותנים 3 נקודות רק לקבוצה המנצחת ב־3 שערים. קבוצה המבקיעה פחות מזה זוכה רק בשתי נקודות.

וכזה רע בהצעה הנורווגית שתיושם באיטליה: "השיטה אמנם יכולה להוסיף אטרקטיביות לקהל, אך היא אכזרית לקבוצות. זאת אינה ההוכחה הכי גדולה ששמעתי בחיים שלי. בכל מקרה, הייתי מציע להתאחדות שלנו לבטל את שיטת 3 הנקודות שלא הוכיחה את עצמה".

בית"ר נתניה לדין משמעתי בקט־רגל

מאת ג.אשר

קבוצת הכדורגל של בית"ר נתניה תועמד בפני ביה"ד משמעתי של ההתאחדות לכדורגל לעניני קט־רגל, בעקבות דו"ח השופט עובדיה צבי והמתייחס למשחק הקט־רגל המופסק בין מכבי ובית"ר נתניה.

יעקב אראל מנהל ההתאחדות לכדורגל הבהיר כי העמדת נתניה לדין רק במסגרת ליגת הקט־רגל ואינה קשורה לליגה הרגילה.

אראל הבהיר כי טרם ברור מתי תועמד נתניה לדין שכן ועדת משמעת לעניני קט־רגל עדיין לא קיימת ויש להקימה.

גם עבירות בשמעת אחרות במסגרת הקט־רגל ידונו אך ורק בועדת משמעת לעניני קט־רגל. מאחר וביה"ד נתניה הודחה ממעגל המשחקים בקט־רגל אין ממהרים להעמידה לדין.

– אהרון ויזן ואריה פלוסמן מהפועל יהוד הוצבו כסנוניות ראשונות ברשימת העברות בהתאחדות לכדורגל. כמו כן הוצב ברשימת העברות אמיר לוינגר מהפועל מרמורק. טופס ההעברה של אלי תגר ממכבי רמת־עמידר יבדק על־ידי ההתאחדות לכדורגל.

– יעקב אסקלון ימשיך בעונה הקרובה כמאמן הפועל בית־שמש בליגה א'. ערן קליק מנהל מו"מ עם קבוצת הפועל מרמורק שירדה לליגה א'.

ארד 4 בגלשנים האולימפיים בקיל

הגולש, אמיר ארד זכה להישג מצויין, כשדורג רביעי בתחרויות הגלשנים האולימפיים שנערכו בעיר קיל. בדגם 420 דורגו אמיר אבינועם והדור אלוני במקום ה־7.

הגנת בני־יהודה חוסמת את דרכו של קפטן בוכום לשער (צילם: א. קנפר)

פרשת אוחנה עלולה לטרפד המאמצים להשתלב באירופה

מאת שמואל קליגר

בכלל לא משעמם בעונת המלפפונים. סלו למשל את פרשת אלי אוחנה. מי שסבר, כי היה זה נצחון ההתאחדות לכדורגל עלול להחשר בנאיביות. לנגד עינינו התנהל מעל כלי התקשורת טורניר מלא בהשתתפות התאחדויות הכדורגל של בלגיה ושל ישראל, אלי אוחנה וקבוצתו בית"ר ירושלים, קבוצת מכלן, שבכשרונותיה מתעתד השחקן להפיע והחירוש הגדול מתחום הפוליטי: ח"כ פנחס גולדשטיין, יו"ר ועדת הספורט של הכנסת.

אלי אוחנה בעט לשער של ההתאחדות לכדורגל, זו החזירה את הכדור לשער של קבוצת מכלן. בית"ר ירושלים מצאה עצמה פגועה. בית"ר איימה בצעדים נגד ההתאחדות. מכלן מבלגיה איימה לבטל ההסכם עם אוחנה. ההתאחדות נזעקה וקיימה מגעים עם הנהלת הקבוצה הבלגית. הרוחות סערו ורגשו. בינתיים התערב ח"כ נבבד. כמעט הבקיע שער עצמי נגד הפרטנרים שלו בהתאחדות. מיד הוחשד על ידם ב"אופסייד". האשם, כי אין טובת הנבחרת הלאומית לנגד עיניו בהשמיעו הצהרה העומדת בניגוד לעמדת ההתאחדות.

אך סוף טוב הכל טוב. מכלן נבלמה ו"התקפלה" מכל דרישותיה, הסכימה לשחרר את אוחנה ללא תנאי לכל המשחקים של נבחרת ישראל בטורניר האוקיאני, שימשך כחמישה שבועות החל מסוף פברואר 1988.

לכאורה, נצחון ברור להתאחדות הכדורגל שלנו, שראשיה יצאו בגרוים ברוב התלהבות. הדרבי נכבש ללא תנאי. כמעט ללא מאבק. הקקסנות משתלמת, אמרו. סוף הצדיק לנצח, אמרו אחרים. הדבק בחוק – לא יתאכזב – הצהירו. הדגל של נבחרת ישראל שוב יתנוסס בגאווה ולקול ההמנון הלאומי "התקווה" יאדין גם באוסטרליה בעבירות "רום" אלי אוחנה. איך הוא ישחק שם? זה כבר עניין אחר.

ההתאחדות אף הודרה לפרסם גילוי דעת, שכל כולו שבח והלל לעצמה ולניבוקיה המוצהרים הידועים בעניין אוחנה. לא חסכה שבט הביקורת מח"כ גולדשטיין תוך איזכור עובדת ה"נצחון" האבסולוטי. ללמדך, שאין זה חשוב כלל לאן מועדות פניו של הכדורגל הישראלי כל עוד מובטחים האינטרסים של התאחדות הכדורגל ושל ראשיה. האבצעים חשובים יותר מהמטרה המעורפלת, שמכל"לא קשה לחזות מתי הגשם.

דומה, כי זה היה החטא שחטאו רבים וטובים ולא רק בהתאחדות לכדורגל בפרשה, שהסעידה את חוגי הספורט. לשים בראש ראעותינו ומעיננו את טובת הנבחרת הלאומית במסגרת אותה ושלפה ללא כל קשר לסובב אותה במישור המקובי והבין־לאומי: לראות את המסגרת של נבחרת ישראל, כאילו בעלת כושר השרדות עצמאי בלא כל קשר לצד הפרסונלי וגם הפסיכולוגי של מרכיביה האנושיים זה כמו להוסיף חטא על פשע.

עוד מעט קט יובדר גם לראשי ההתאחדות ולכל התומכים הגלדיים ההוסורים של עמדת ההתאחדות, שהיה זה ככלות הכל נצחון פירוס. זה שנאמר עליו: עוד נצחון כזה ואבדנו.

בבה יקרם נצחון זה את מעמדו של הכדורגל שלנו בזירה הבין־לאומית? אילו יתרונות יוענקו לכדורגל הישראלי השואף להכנס בשער הראשי של אירופה?

לתומנו סברנו, כי אוחנה וגם מי שקדמו לו בהצטרפויות לקבוצות צמרת באירופה וגם אלה, שיבואו בעקבותיו יהיו שגרירים טובים לכדורגל הישראלי ביבשת. מול המחסומים הפוליטיים של הגוש המזרחי רק אלי אוחנה וחבריו מסוגלים להפשיר את הקפאון. אולי יובילו לכך אלי, רוני ואבי ודומיהם, שברבות הימים יחזור הכדורגל הישראלי לאירופה אם לא במישרין או לפחות יפרוץ לתוכו בעד הדלת האחורית.

עכשיו הביאה עלינו ההתאחדות שלנו את הסכנה, שאותם גורמים באירופה – ידידנו, שחוקה עליהם, שראו עד היום את האינטרס הישראלי ביבשת יבואו ויאמרו: מי בכלל צריך את הצרה הזו? למתעניינים בכדורגלנים שלנו יתברר, כי כדורגל ישראלי אין פירושו רק שחקני כדורגל. כדורגל ישראלי פירושו מוסד מאובן, שמרני, ביורוקרטי עם גינונים פולמוסיים, פילפוליסטיים ומשפטיים בנוסח התלמוד. ומי יודע מה הגויים הללו יכולים לחשוב או להבר. כאילו זה היה הדבר הקבע והחשוב באמת שעל סדר היום העניין המקצועי – משני.

אז יתחבר לרבים, שעוד מגלים עניין בשחקנים שלנו, כי לרכוש שחקנים ביוגוסלאויה או בדנמרק זה דבר אחד – ובישראל – דבר שונה לגמרי, ששוזה לפחות הרהור נוסף לפני שנכנסים להרפתקאה.

וגם היבט אחד. מי, שנדמה היה לו כי ההתאחדות נחלה נצחון במישור המשפטי משום שעמדתה נתקבלה, אותה עמדה מכש העוגנת בתקנון ההתאחדות הבין־לאומית וגם בתקנונה, הוטא בחטא נוסף.

אין בנמצא שום נצחון משפטי, שאי אפשר למגש אותו. נצחון משפטי המיד אפשר לקרוא בשורה התחתונה. לנצחון משפטי יש אפקט בעשי וביטוי הפגין עוצמה וחזית משל עצמו. הבה נבדוק את "הנצחון" של ההתאחדות שלנו מבחינה מעשית. נעשה זאת על דרך השלילה.

אילו לא היתה מתקבלת עמדת ההתאחדות הבלגים היו מסרבים ליתן לכדורגלן שחזור למשחק הנבחרת. העסקה היתה בוודאי מתבטלת, "מתפוצצת". יחד עם העסקה היה גם אוחנה "מתפוצץ". אוחנה היה נעלב, חש מתוסכל, אולי יפרוש מהנבחרת, ואולי בכלל. למה כבר אפשר לצפות מכדורגלן מתוסכל? ונניח, שאוחנה היה מצליח להתאושש בקבוצתו הירושלמית ואולי במדי בקבוצה אחרת, שבה היה מקבל פיצוי על אובדן קריירה בין־לאומית, האם ניתן לצפות מכדורגלן החש כי "ערפו את ראשו" ל"תת את עצמו" על המיגרש, ו"להרג" בשביל הדגל? מי היה מעיז להשיר מבט לעיניו ולדרוש זאת ממנו בטענה ש"זה צורך לאומי", שיפיק בעצמו את המיטב עבור "הדגל". מי אנו, כי נהיה מסוגלים לדרוש זאת ממנו? וכי איפה אנו חיים, במדינה טוטאליטרית?

תמיד צריך לזכור את הכלל הסאול מעולם החי, כי אפשר להביא סוס להתקרב לשוקת המים אך אין אפשרות להכריחו לשתות. הוא הדין באוחנה ואולי במקרים דומים. אפשר לאלצו להשאר כאן. אפשר למנוע ממנו לשחק שם. אך אין אפשרות לאלצו לשחק בנבחרת. ואולי כבר איחרנו את המועד חרף נצחון ההתאחדות, שראשיה מתהלכים כמו באופוריה.

מי שמתהדר בנצחון המשפטי (ובאימרת אגב, מתי כבר נזכה בנצחון אמיתי במיגרש הכדורגל במסגרת מחייבת?) לו יהי כך ובלבד, שעוד נזכה לראות את דגל ישראל מתנוסס מעל אצטדיונים באירופה במאבקים רשמיים. לא רק באוסטרליה. בינתיים נדמה, לא תרם נצחון ההתאחדות שלנו במאום להשגת המטרה הנכספת הזו. ואולי ההיפך הוא הנכון.

هكذا من الأصل

مكتبة الأهل

כוכבים ולילות

לילות האופרה

מחר וביום רביעי בטלוויזיה: „נשף המסכות", מאת ורדי, שלוש מערכות.

הפתעה נעימה לצופי הטלוויזיה, שהם גם שוחרי אופרה, ואין ספק שמצויים רבים כאלה בארץ. „און באלו אין מאסקרה" האופרה „נשף המסכות" של ורדי בשלוש מערכות, תוקרן בשלמותה, בשני המשכים (ביום ב' 22.20 וביום ד' 22.05).

ההפקה (מ־1984)היא של הרדיו והטלוויזיה של שוויץ המערבית ובית־האופרה „גראנד תיאטר" של ז'נבה. לוצ'יאנו פאברוטי, הטנור האיטלקי המהולל, בתפקיד הראשי. התזמורת של שוויץ המערבית ומקהלת ה„גראנד תיאטר", בניצוחו של האיטלקי הנודע ריקארדו שאיי (34), מגדולי המנצחים של הדור הצעיר כיום. ז'אן בובן הוא הבמאי והתפאורה של אנדרה קלין.

פאברוטי נחשב לריקארדו מבוקש ומנוסה (הוא השתתף בשלוש הקלטות מסחריות שונות של האופרה. הדרישה ביותר, בניצוח ג'יאורג שולטי, יצאה גם בתקליטורים). לצידו מופיעים בתפקידים מרכזיים: הבריטון האיטלקי פיירו קאפוצ'ילי (רנאטו), אנה טומובה־סינטוב סופראן (אמליה), מיניון דאן, מצו־סופראן (אולריקה), דניאלה בורסט, סופראן (אוסקר).

הליברית מאת אנטוניו סומה על־פי גוסטאב השלישי של יג'ין סקריבה.

על „נשף המסכות", שהיא מיצירות המופת של ורדי, עברו שלושה גילגולים היסטוריים. בגירסה המקורית הראשונה מתרחשת העלילה בשטוקהולם, בירת שוודיה, במאה השמונה עשרה ועוסקת ברצח ההיסטורי של המלך גוסטאב השלישי. כשוורדי הגיש את הליברית לאופרה „סן קרלו" בנאפולי, מחה הצנזור הממשלתי וטען שאין להציג על במת האופרה התנקשות בחייו של מלך. הוא תבע מוורדי שיתאים את המוסיקה לליברית שונה. אמרגן רומאי הציע למלחין להפיק גירסה מעורכבת ולהעתיק את זירת ההתרחשות לבוסטון, באמריקה של המאה השבע עשרה. נוסח זה הועלה ברומא בפברואר 1859. גירסה נוספת, שעלילתה מתרחשת בנאפולי, הוצגה בפאריס כעבור שנתיים. שמות הגיבורים הוחלפו בהתאם למקומות השונים (להציא רנאטו). ההפקה השוויצית שתוקרן היא של הגירסה הנפוצה, זו של בוסטון. לאחרונה הוצגו הפקות מוצלחות של המהדורה השוודית. בבית־האופרה המלכותי בשטוקהולם הועלתה ב־1958 הפקה סנסציונית שהקפידה על העובדות ההיסטוריות. הטנור השוודי האגדתי יוסי בירלינג שר בתפקיד השלישי (ריקארדו). טוסקאניני שניצח על האופרה, בביצוע קונצרטי ב„אן.בי.סי" בראשית שנות החמישים גם הוא ביקש כי בירלינג יופיע בתפקיד הראשי. אולם המועדים לא תאמו וטוסקאניני בחר שוב בטנור החביב עליו – יאן פירס. (הביצוע הנהדר ששודר יצא לאור בתקליטים מסחריים).

„נשף המסכות" היא אופרה שיש בה גם תחושה תוססת של קומדיה, על אף האירועים „הרציניים" שבליברית. ההתרחשויות מרתקות והמוסיקה שופעת בחיוניות של נעימות ומקצבים ובתיזמור צבעוני.

הריקוד המנוגן יוצר מתח דרמטי בנשף (במערכה האחרונה), במסגרת תמונת הרצח ומזכיר את תמונת הנשף, בפינאלה הראשון של „דון ג'ובאני" מאת מוצארט, כאשר שלושה ריקודים במקצבים שונים (מנואט, מחול כפרי ואלס) מתמזגים ביחד.

★

תמצית העלילה

מערכה ראשונה: ריקארדו, מושל בוסטון, מתכנן נשף מסכות. באותה שעה נרקם קשר נגדו. הוא מאוהב באמליה, אשת ידידו ומזכירו הנאמן רנאטו.

ריקרדו (לוצ'יאנו פאברוטי) ואמליה (אנה טומובה־סינטוב). מתוך „נשף המסכות".

ריקארדו מגיע, בתחפושת של דייג, אל מגדת־העתידות אולריקה ומבקש לדעת את גורל פרשת האהבה. אמליה אף היא באה לאולריקה ונכנסה להשתחרר מתשוקתה היוקדת לריקארדו ומייסורי המצפון שתקפו אותה. לאחר לכתה מנבאת מגדת־העתידות לריקארדו שימות בידיו של ידיד.

מערכה שניה: אמליה וריקארדו מתוודים על אהבתם. לפתע מופיע רנאטו ללכוד את הקושרים המצאים בקירבת ארמון המושל. לתדהמתו הוא מגלה שאשתו נמצאת בחברת ידידו. רנאטו מאמין שהסנ־ים בוגדים בו ומחליט להצטרף לקושרים.

מערכה שלישית: אמליה מנסה לשכנע את בעלה בתמימותה ובנאמנותה. רנאטו מחליט סופית לרצוח את ריקארדו בנשף המסכות. ריקארדו מנתק את קשריו עם אמליה, אולם במהלך הנשף רנאטו דוקר אותו. רנאטו נעצר, אבל ריקארדו מצווה לשחררו ומגלה לו כי הוא ואמליה היו כל הזמן נאמנים לו בכל מאודם – כידיד וכרעייה.

ישראל דליות

בקצרה

מחזור כ"ה של "בית צבי" מסיים את לימודיו ב־1 ביולי. כנהוג, יעלו התלמידים הצגה, והפעם את "המלט" בתרגומו של ט. כרמי.
במחזור המסיים הפעם 20 תלמידים שתשעה מהם כבר חתומים על חוזים עונתיים בתיאטרונים השונים.

ספריית בית אריאלה חוגגת עשור לקיומה ו־100 שנים לספרית שער ציון. חגיגות היובל יפתחו ב־7 ביולי בטקס חגיגי בהשתתפות ראש עיריית תל־אביב, שלמה להט. באותו יום תיפתח גם תערוכה "מאוצרות הספריה" שתגולל את סיפורה של ספריית "שער ציון" ותציג את הספריות ב"בית אריאלה".

"מאירלנד" מספק תעסוקה לילדים בחופש הגדול. הגימיק יהיה הפעם מופע הרובוט־טריק שאמור להצחיק, לשיר ולבדר את הילדים, לספר להם בדיחות ולחלק הפתעות. יום יום בחודש יולי.

תיאטרון "הבימה" והסינמטק התל־אביבי מקיימים ערב לזכרו של השחקן רפאל קלצ'קין. ביום ראשון ה־12 ביולי ב־9 בערב יוקרנו בסינמטק הסרטים "זאת היא הארץ", "המשורר הלאומי" ו"הסוף" בהשתתפותו של קלצ'קין וכן קטעים משני סרטים נוספים - "שעת האפס של דני" ו"זוזט". נתן וולוך, סגן ראש העיריה ועמרי ניצן, המנהל האמנותי של "הבימה" ישאו דברים.

תקליט רוק

בואי כלה

"Never Let Me Down", **דיוויד בואי** 1־PJ־17267, תוצרת סי.בי.אס ישראל

הדוכס הלבן מוציא את אביריו הקשישים למסע נוסף. החבורה, צפופה ומלוכדת, מגיחה מהג'ונגלים הלחים של האתמול אל הערבות הבוהקות של

הרוק העכשווי, מסווה את השתאותה במבט מתנשא, המאפיין את מי שמתקשה לעכל את התבגרותו. *„לעולם אל תאכזבני"* מהדהד קול הדבש הצלול של בואי, שעה שאנו נוטלים את אחרון הפריטים בקטלוג הקלטותיו האינסופי. *„עד לפני מאה שנים וזי, במחוז די דזאנג, במדינה מזרחית, / עכביש דמוי־זכוכית / לאחר שהיה מעכל את טרפו, היה עוטף את השלד בקורין, / בתוך שבועות יוצר מקדש שירים מקאברי"*. פותח בואי את צידו השני של התקליט, בדו"ה זו המשיב את ימי "Diamond Dogs". עכשיו מציג העכביש השקוף, האלגנטי, רב המוניטין, את השירים, מצפה אותם בצבעים אופנתיים (*„אדי כי נדלק כמו פאראפין כששהה שבועיים בבית משוגעים, / מוחו כנער כמו צ'דעביל"*), מצרף לצוות סמל מין זכרי צעיר, בשיא אונו (מיקי רורק) ומחכה ללידות.

עצוב מאוד לראות שבואי מגיש היום ארוחות מחוממות. נכון ש־"Zeroes" מזכיר את בואי הישן והטוב, אבל זהו בואי הישן. "Too Dizzy" הסקסופון שבפתיחה גם הם מעלים ניחוחות מוכרים מימים אחרים. ההילין מהמלין של שנות ה־70, מתקשה לשלוף מקופסת מוחו את הרעיונות שהביאו לו את מוניטין הדורשנות, וחוזר על תבניות שמחקיו יודעים לבצע טוב ממנו. זיגי סטארדאסט מבקש אך להתבגר בכבוד. ג'ון קייל, בן דורו, הוכיח בביקורו כאן שאפשר לעשות זאת, להעמיק את האיפיונים האמנותיים, להמשיך ליצור רוק בדרך לגיל הזהב מבלי להראות נלעג. מרוב מודעות מעבדית נמנע בואי מלהביט במראה. קשה לבוא אליו בטענות.

אמיר רותם

ספרים

המאבק לחופש

ילנה בונר: „לבד ביחד". מאנגלית: דורית לנדס. מסדה. 212 עמ'.

עדותה של ילנה בונר על שנות גלותה יחד עם בעלה אנדרי סחרוב בעיר גורקי ועל מאבקה להשגת היתר יציאה לארה"ב נקראת לפעמים כרומאן בדיוני, כמשל וכאזהרה, לא כמציאות. בונר נאשמת על ידי השלטונות הסובייטיים ב„חיי פריצות", ב„כשרון כמעט מקצועי לפיתוי גברים מבוגרים בעלי עמדה וסחיטת כספים מהם", בהיותה מרגלת ציונית, בהכאת בעלה. זהו בעיקר סיפור אנושי, לא הספרות הדיסידנטית המוכרת. בונר אומרת על עצמה „אינני דיסידנטית; אני פשוט אני". התרגום של דורית לנדס רהוט וקולח.

האמת מאחורי המיתוס

לורנס לימר: „אינגריד". חייה של אינגריד ברגמן. מאנגלית שפי פז. מסדה. 387 עמ'.

הביוגראפיה החדשה מתיימרת לגלות את האמת מאחורי המיתוס שהיתה אינגריד ברגמן. המחבר מפריך את דימויה כאשת משפחה מסורה, מגלה את אדישותה לגרמניה הנאצית ואת נכונותה לשתף פעולה עם תעשיית

הסרטים בה. ברגמן, שהמחבר מתאר אותה כמי ש„פניה נגוהים אור כמו היה יופיה ביטוי לטוהר פנימי"... , מקפיד ללמדנו שהערך הטוהר היחיד בחייה היתה הקריירה, ומאחורי הטוהר הנלבב שהקרין יופיה היתה אשה קרה, מחושבת וערמומית. שורה ארוכה של אישומים מפרט המחבר כנגד ברגמן. רובם צבועים וחלקם שוביניסטיים. ספר ארוך ומתיש, הגם שאפשר להתמכר לכמה אנקדוטות רכילותיות משעשעות שבו. אפשר ורצוי לקרוא בדילוגים.

נופים הם סיפורים

עודד פיינגרש: „ארץ קשת וענף" מסלולי טיולים. צילומים שמעון בשט. ספרית מעריב. 160 עמ'.

16 מסלולי טיולים המומלצים על ידי מי שנופים ואתרים הם בשבילו סיפורים. ואולי זה יתרונו הבולט של מדריך פיינגרש: בצד הידע על האתרים ההיסטוריים, יש לו כושר סיפור המרתק גם את מי שמסתפק בנופים לא־מפורשים. לבד מן ההוראות למטייל, יש לפיינגרש גם עצות לבילוי בטבע, כולל תפריטים ומתכונים. תצלומים יפים במהדורה אלבומית.

מירי פז

שידורים

טלוויזיה

חינוכית

5.30 „דוביפבת ל"י" – פרק שבעי: „ראש העיר ליום אחד".
6.00 „הילדים מרחוב הרפי" – פרק תשיעי: „קרן נאמנה להבטחתה".
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 סקירת תכניות בלוויי שקופיות (ערבית).
6.35 ספורט (ערבית).
7:30 חדשות (ערבית).

כללית

8.00 כותרות מבט.
8.02 חידון קולנוע לנוער – לכבוד פסטיבל הקולנוע המתקיים בירושלים – הטלוויזיה הישראלית, בשיתוף הסינמטק בירושלים. והמכון הישראלי לקולנוע. עורכים חידון ארצי לנוער. שישה בני נוער יתמודדו [illegible] ידיעותיהם בקולנוע. הזוכה [illegible] בכרטיס טיסה אל בירת הקולנוע הוליווד. כן ישתתפו בתכנית שחקנים ומורים. בקטעים מתוך סרטים. מנחה דורון נשר.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 תשדירי שירות.
9.35 ההנהלה בלחץ – פרק אחרון.
10.00 „זה הזמן" – מנחה רם [illegible].
10.50 „מיאמי" – מחלק מוסר. שם הפרק „מקארתי הגדול". חקירה של פשע, שהוא [illegible] רצח [illegible] בעולם הפשע, מעלה [illegible] קרוקט וטאבס על עקבותיו של הלויתן מקארתי, סוחר סמים מפורסם. במפגשה מעורבת [illegible] חברתו של הסוחר להיים ולפשוט בעת החקירה מנהל עמה טאבס פרשת אהבים רומנטית. אך פרשה זו אינה מונעת מטאבס בסופו של דבר, למלא את תפקידו כהלכה.
11.35 חדשות הלילה.

דון ג'ונסון: „מיאמי – מחלק מוסר"

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה ניגונה – היידן: סימפוניה מס' 83 בסול מינור („התרנגולת") (תז. קולגיום אאוראום/פ. מאייר); פרנץ קסבר פוקורני: קונצ'רטו בפה מג'ור לשתי קרנות תזמורת כלי קשת (ה. באומן, א. קלר עם תזמ. הקונצ'רטו מאמסטרדם/י. שרודר); מנדלסון: סימפוניה במי במול מג'ור אופ. 20 (אנסמבל מלום מלבורן); צ'ייקובסקי: סימפוניה מס' 2 בדו מינור אופ. 17 „הרוסית הקטנה" – (תזמ. הסימפ. הלונדונית/ג. סיימון).
09.00 קונצרט בוקר – רוסיני: סונטה מס' 3 בדו מג'ור לכלי קשת (הסולנים מונטר/ק. שימונה); שוברט: סונטה בלה מינור לפסנתר ד. 845 (ו. לושצ'ן); מנדלסון: סימפוניה בעיקים מס' 9 בדו מג'ור (תז. הגבנדהאוז מלייפציג/ק. מאזור); שפור: שביעייה בלה מינור לחליל, קלרינית, קרן, בסון, כינור צ'לו ופסנתר אופ. 147 (אנסמבל [illegible]); [illegible] קונצ'רטו בדה לכינור ותזמורת (יצחק פרלמן עם התז. הסימפ. של בוסטון/ס. אוזאווה); מרטינו: „פרשמים מן המטבח" לקלרינית, בסון, חצוצרה, כנור צ'לו ופסנתר (התז. הסימפונית של פראג, עם הפסנתרן פ. ראוך); אלכסיי פריד: קונצ'רטו כ'ז לתזמורת כפולה (תזמורתו של ג. ברוס).
12.00 מן הרטיה – וויליאם בירד: „שירו בשמחה" (מקה. „ביד קולג'" אוקספורד); בנג'מין בריטן: פנטסיה אופ. 2 לאבוב וכלי קשת (שלישיית המיתרים הירושלמית + ג'. האמא); פרסל: קטעים מתוך מוסיקה להצגה „אהבתו של סיר אנטוני" (אקדמיה למוסיקה עתיקה/ג. גלמון/כ. קיטה); בריטן: טה דאום תגינג, אופ. 32 (מקה. קינגס קולג' קמבריג'/ג. ראולנד); גליארד: של מלך דנמרק (ג. ייטס); כריסון: המנון לסנטה סטיליה (סמרי קואמרן/ג. איתין); בירד: מוטט, [illegible] (ה„קינגס סינגרס").
13.05 בהאזנה ניגונה – היידן: קונצ'רטו בדו מג'ור לאבוב ולתזמורת (ה. הוליגר/תז. הקונצ'רטגבאו מאמסטרדאם/ד. זינמן); בטהובן: סונטה מס' 2 בסול מינור לצ'לו ולפסנתר אופ. 5 מס' 2 (יו יו מה/ע. אקס); צ'ייקובסקי: סימפוניה מתוך הבלט „מפצח האגוזים" אופ. 71 (ב. ארדריך, ה. איקונומו – שני פסנתרים); פולנק: „האיילות" בלט (תז. פילהרמוניה/ז' פרטר).
15.00 הסברה מוסיקלית „מגע" [illegible].
16.00 מאולמי הקונצרטים בעולם – [illegible] קונצ'רטו לפסנתר ותז. (ר. הקסטר, פילהרמונית הונגריה/א. סגל) [illegible] (24.10.86) [illegible].
18.00 רגש על הביצוע על אחת מהן הכמה.
19.00 בין חברים: מעולם מסעדי המוסיקה: מיצירות: ברוקי, רה פאליה, טורינה, הלודריגו, קוהלר.
20.05 איטנולאר – רגע מוסיקלי.
20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם – התזמורת הסימפונית של רדיו [illegible] גרמניה. כריסטופל הלפטר – פייה מנוחה; הלפטר: קונצ'רטו לצ'לו ותז. (מסטיסלב רוסטרופוביץ'); הלפטר: אלגיה למותם של 3 משוררים ספרדים; פייה: 3 מחולות מתוך „הכובע המשולש".
22.30 פעם ועוד – [illegible] „לקאמרטה" קאמרטה ציריך (תנובנן פעמיים).
23.00 מחזורי ציונות – מובאות: רביעיות המיתרים לכלי קשת.

רשת א'

08.27 משפט דמיאניוק – שידור חי מ„בנייני האומה" בירושלים.
15.27 האוניברסיטה המשודרת.
15.57 משפט דמיאניוק – שידור חי מ„בנייני האומה" בירושלים.
19.05 עיונים בפרשת השבוע והפעם – „חקת".
22.05 לכל ארם [illegible].

רשת ב'

18.06 שעה חופשית – ענייני הנוער.
19.35 דין הדברים – ענייני חוק ומשפט.
20.05 סלים המירות – מבצר השותנים המסורתיים.
22.05 פינת הג'ז.
23.05 משוקי לילה.

רשת ג'

18.06 זהו זה.
20.05 לי ולך – שיר וברכה.
21.05 קצת אחרת – פופ מתוקם.
23.05 מסביב לחצות.

גלי צה"ל

09.30 פתוח.
14.05 יום יום בג'.
15.05 מסע הפסח המסתתר – „המבצר".
16.05 ארבע אחרי הצהריים.
18.05 על הדימוס – שיחות עם [illegible].
19.05 שירים מכאן – [illegible].
20.05 קלאסי כאן – [illegible] המוסיקה הקלאסית.
21.30 אוניברסיטה משודרת – [illegible].
23.05 קול הג'ז [illegible].
23.55 שיחת חצות – [illegible] לסוציולוגיה באוניברסיטת ת"א.

שידורים קבועים

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר.
07.07 [illegible]
11.52 מגישים שיר.
20.27 מגישים שיר.

רשת א'

06.00 שידורים לעולים.
07.30 [illegible]
08.05 [illegible]
09.05 [illegible]
10.05 [illegible]
11.05 רגע של עברית.
11.10 [illegible]
11.30 [illegible]
12.05 [illegible]
14.06 בראש צעיר.
17.10 שירים עבריים.
18.06 [illegible]
19.20 פרקי היום בתנ"ך.
19.30 שידורים לעולים.

רשת ב'

06.06 שמע ישראל.
06.12 התעמלות בוקר.
06.22 לחקלאי.
06.30 סקירת מאמרי העיתונות.
06.53 [illegible]
06.57 רגע של עברית.
07.00 הבוקר הזה.
08.05 [illegible]
09.05 ביקור בית.
10.05 [illegible]
11.40 [illegible]
12.10 [illegible]
12.50 מה נשמע.
13.00 [illegible]
14.06 לראות או לא לראות.
14.30 [illegible]
15.05 [illegible]
15.51 [illegible]
16.05 תוצרת הארץ.
16.55 [illegible]
17.05 יומן בכלכלה.
17.30 על מספרים ואנשים.
18.45 היום בספורט.
19.00 היום הזה.
22.56 רגע של עברית.
00.05 יומן חצות.

רשת ג'

06.11 [illegible]
07.07 שיר בבוקר בבוקר.
09.05 בא לי.
10.05 שיחה.
11.05 [illegible]
13.05 [illegible]
14.06 [illegible]
16.05 מוסיקה לעניין.
17.05 משקפיים.

גלי צה"ל

05.45 [illegible]
06.55 [illegible]
06.05 [illegible]
06.30 [illegible]
07.07 [illegible]
08.05 [illegible]
09.05 [illegible]
10.05 [illegible]
11.05 [illegible]
13.05 [illegible]
14.05 [illegible]
15.05 [illegible]
16.54 [illegible]
17.00 [illegible]
18.45 [illegible]
18.54 [illegible]
19.05 [illegible]
21.00 [illegible]
22.05 [illegible]
23.05 [illegible]
00.05 [illegible]
02.00 [illegible]

סרטים

תל־אביב

אסתר: מחוץ לתחום 9.45, 7.30, 5
אלנבי(?): ילדים חורגים לאלוהים 9.30, 7, 4.30
בית ליסין: הנבואה 11.15
בית התה"ס: זכרונות משדה הקרב 9.30, 7.15, 5.00
גורדון: נישואיה של בריה בראון 9.30, 7.30
גת: בלוז לחופש הגדול 9.45, 7.30, 5
דיזנגוף 1: פושע מובטל וילדה קטנה 9.50, 7.30, 5, 1.30, 11
דיזנגוף 2: שירותים אישיים 9.50, 7.30, 5, 1.30, 11
דיזנגוף 3: שיחות בלוכלכות 9.50, 7.30, 5, 1.30, 11
הוד: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15, 5
היכל [illegible]: המובטל בסיטו 10, 8 / חצות סקס
זהב: המובטל בסיטו 9.30, 7.15, 5
הקולנוע (בית ציוני אמריקה): נשיקה ארוכה 9.30, 7.30, 5
חן 1: ב"ס למשמר אוהדי 9.55, 7.55, 5.30
חן 2: חנות קטנה ומטריפה 9.50, 7.45, 5.30
חן 3: אני והחבורה 9.50, 7.50, 5.30
חן 4: סיפור בחושים 7.15, 5.10 / אנשי הפח 9.40, 2, 11
חן 5: אל תקרא לי לבן 9.55, 7.45, 5.40, 2, 11
לב 1: נרדפי החוק 9.50, 7.40, 5, 2
לב 2: בקצב השעון 9.50, 7.40, 5, 2
לב 3: מלו 9.50, 7.40, 5, 2
לב 4: חליפת ערב 9.50, 7.40, 5, 2
לימור: פלאטון 9.30, 7, 4.30
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים / מרואנה: מותו של סוכן 9.30, 7, 4.30
מקסים: משימת התאבדות 9.30, 7.30, 5
פריז (לשעבר אלנבי): משחק פראי 9.40, 7.30, 5 / תצוה ד"ר סטריינג'לאב
סינמה 1: מעבר לשיא 9.30, 7.15, 5
סינמה 2: זכרונות אהבה מפירנצה 9.30, 7.15, 5
סינמטק: סגור לרגל שיפוצים / הסינמטק הישראלי: 7.15 [illegible], 9.30 [illegible]
פאר: ימים של תהילה 9.30, 7.30, 5
פריה: בסי בלו 9.30, 7, 4, 2, 11.45
11.45 האיש שנפל מכוכב אחר
צפון: שם הורד 9.45, 7, 4.30
שחקים: ימי הרדיו 9.30, 7.15, 5
תמוז – [illegible]: רזו 9.40, 7 / הבינו את המהומות – חצות
תכלת: החנות מעבר לפינה 9.50, 7.40, 5.30
תל־אביב: הברברים 9.30, 7.15, 5

ירושלים

אדיסון: קוטרמן 9.30, 7.30, 4.30
אורגיל: ב"ס למשמר אוהדי 9.15, 7.15, 4.30
אורדין 1: ריקון חי 9.15, 7.15, 4.30
אור 3: משחק פראי 9.15, 7, 4.30 / 10.30 קרוקודיל דנדי / 11.15 [illegible] הקולנוע של רוקי
אור 4: קרוקודיל דנדי 9.15, 7, 4.30 / 11.15 חנה ואחיותיה
אור 5: ללא רחמים 9.15, 7, 4.30 / 10.30 נשר הברזל / 11.15 [illegible]
אור גיל: הרומן שלי באוקספורד 9.15, 7.15, 5
בית אגרון: מרי פופינס 5.00 / הפירטים 7.30, אהבה בשוקים 9.45
חנות – ורבה פלור נשואה לשניים
האולם הקטן בבנייני האומה: סגור
הבירה: ספורים שסיפרה לאמא 9.30, 7.30
כפיר: שם הורד 9.30, 7, 4.30
מיטשל: ילדים חורגים לאלוהים 9.30, 7.15
[illegible]: קריאת הערפד 9.15, 7
עדן: המובטל בסיטו 9.30, 7.30, 4.30
רון: בלוז לחופש הגדול 9.30, 7.30, 4.30
תיאטרון ירושלים: מלו 9.15, 6.45

חיפה

אורה: פושע מובטל וילדה קטנה 9.15, 7.00, 4.30
אורלי: שם הורד 9.30, 7
אמפי־תיאטרון: מעבר לשיא 9.15, 7, 4.30
ארמון: סגור
חן: קרוקודיל דנדי 9.15, 7.00
עצמון 1: המובטל בסיטו 9.15, 7.15, 4.30
עצמון 2: ימי הרדיו 9.15, 7, 4.30
פאר: ב"ס למשמר אוהדי 9.15, 7, 4.30
קריאטור: נערת ליווי 9.15, 7, 4.30
רון: כישוף נערץ 9, 7, 4.30
רב בת 1: בלוז לחופש הגדול 9.15, 7, 4.30
רב בת 2: חנות קטנה ומטריפה 9.15, 7, 4.30

קריות חיפה

ספיר: הכוכב 9.30, 7.15
[illegible]: ב"ס למשמר אוהדי 9.15, 7
אורות: פושע מובטל וילדה קטנה 9.15, 7
בית העם: מעבר לשיא 9.15, 7
היכל: קוטרמן 9.15, 7
נגה: שיחות בלוכלכות 9.15, 7

אשדוד

אסתר: ב"ס למשמר אוהדי 9.30, 7.30
אשדוד: מעבר לשיא 9.30, 7.15

אשקלון

אסתר: חנות קטנה ומטריפה 9.30, 7.15
מאור: מעבר לשיא 9.30, 7.15
רחל: ריקון חי 9.30, 7.30

באר־שבע

רון: קוטרמן 9.30, 7.30, 5.00

קרית אונו

מתנים: מפרץ מוסקיטו 9, 6.30

הרצליה ורמת השרון

היכל: שמתי ברז למורה 9.30, 7.15, 5
מלון דניאל: קיץ 9.30, 7.15
סבב: אהבה בשוקים 7 / קסיפה כחולה 9.30

עפולה

[illegible]: מעבר לשיא 9

חולון, בת ים

ארמון: הבוקר שאחרי 9.30, 7.30
מגדל: ב"ס למשמר אוהדי 9.45, 7.45, 5
מתנ"ס קרית שרת: סגור
ספיר: ילדים חורגים לאלוהים 9.30, 7, 4.30
רינה: המובטל בסיטו 9.30, 7.15
עצמאות: ילדים חורגים לאלוהים 9.30, 7, 4.30

טבריה

אביב: צוחק כי שצוחק אחרון 9.15, 7.15

כפר־סבא, רעננה

עמל: מעבר לשיא 9.30, 7.15

חן: ילדים חורגים לאלוהים 9.30, 7.15
אדוה: מעבר לשיא 9.30, 7.15, 5
בית ב"ה: ימים של תהילה 10.00, 8.00

לוד ■ רמלה

אודלי: סגור
נוה ירק: פלאטון 9.30, 7.15
אורן: ב"ס למשמר אוהדי 9.30, 7.15

נהריה ■ עכו

הוד: פלאטון 9.30, 7
רון: מעבר לשיא 9.30, 7.15
אודיטוריום: סגור

נתניה

[illegible]: כלה לחופש הגדול 10.00, 8.00, 6.00
אסתר: קוטרמן 9.15, 7, 5
שרון: אנשי הפח 10, 8, 6

קרית אונו

מתנ"ס: סגור

פתח־תקוה

שלום: כל אהבותי 9.30, 7.15

היכל 1: המובטל בסיטו 9.30, 7.15, 4.30
היכל 2: ימי הרדיו 9.30, 7.15, 4.30
היכל 3: קוטרמן 9.30, 7.15, 4.30

ראשון לציון ורחובות

ג.ב. חן 1: המובטל בסיטו 9.30, 7.15, 5
ג.ב. חן 2: שמתי ברז למורה 9.30, 7.15, 5
נעמן: סגור
ראשון: נושע אתמול היום 9.30, 7.15
בית העם: [illegible] 9.30, 9.15
הדר: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.30
חן: צבע הכסף 9.30, 7

רמת־גן וגבעתיים

ארמון: פשעים שבלב 9.45, 7.30
[illegible]: ב"ס למשמר אוהדי 9.45, 7.45, 5.00
לילי: אהבה [illegible] 9.30, 7.30
הדר: ילדים חורגים לאלוהים 9, 7, 4.30
רב חן 1: ימי הרדיו 9.45, 7.30, 5.00
רב חן 2: משחק פראי 9.45, 7.30, 5.00
רב חן 3: אני והחבורה 9.45, 7.30, 5.00
רב חן 4: קרוקודיל דנדי 9.45, 7.30, 5.00
[illegible]: חנות קטנה ומטריפה 9.30, 7.30

דבר – טובה לעיתונות – חוזרים